

8 lei • ALMANAH EDITAT DE ZIARUL „SATUL SOCIALIST” • 1974

ALMANAHUL
ZIARULUI

SATUL
SOCIALIST

1974

11037

FRUMUSETI DE CRISTAL LA POIANA CODRULUI

Într-un basm auzit în copilărie era vorba de un meșter care dăltuise în piatră o floare neasemuit de frumoasă, încît o zîna văzînd-o a însuflețit-o și a strămutat-o în grădina ei fermecată.

Mi-am amintit de acest basm avînd sub privire corola unei vaze scînteietoare făurită de un meșter sticlar din Poiana Codrului, județul Satu Mare, care cu sensibilitate și gust artistic a știut să dea sticlei culoarea și forma unei flori reale.

Obiectele de sticlă sau de cristal ne bucură ochiul, fie că sînt așezate într-o expoziție, în vitrina unui magazin sau în propriul cămin.

Aceste obiecte, izvodiri ale minții creatorului de modele, sînt clar conturate în imaginea sticlarului care apoi, drămuind masa fluidă din cuptorul încins, îi dă prima formă, ce urmează să fie desăvîrșită la matriță.

La secția decorativă a fabricii, pensule subțiri în mîinile fetelor transpun pe cristal gingășia florilor din lanuri și poiene, iar la gravură, polizoare fine imprimă în netezimea sticlei reflexe de curcubeu.

Și astfel, din cuptorul cu creuzete — noutate de nivel mondial în domeniul tehnologiei sticlei — zilnic masa fluidă se transformă în 4 000 de obiecte.

Am aflat că, aici, la fabrica «Victoria Muncii» din Poiana Codrului, se pot realiza într-o lună obiecte de sticlă în 200 culori și nuanțe și că sînt pregătite pentru contractare peste 400 sortimente. La mica expoziție de modele din incinta fabricii, sute de obiecte — pahare, bomboniere, servicii pentru fructe etc. — sînt creații noi; 20

de modele de vase decorative au fost realizate la cererea beneficiarilor externi.

Așadar, noutăți dintr-o fabrică de frumos și util ale cărei începuturi se înscriu cu 174 de ani în urmă: fabrica din Poiana Codrului.

Să-i urăm, ciocnind paharele, «La mulți ani!»

A. PERIDE

11037

2014

ALMANAHUL ZIARULUI

SATUL SOCIALIST

1974

2022

BIBLIOTECA „ASTRA”
SIBIU

18706

1973: TOVARĂȘUL
a împlinit 55 de ani de viață
în rîndurile mișcării

NICOLAE CEAUȘESCU

și 40 de ani de activitate comuniste

OMUL, CONDUCĂTORUL

«Prin dinamismul și energia cu care ai acționat și acționezi, atât pe plan intern cât și internațional, pentru înfăptuirea politicii partidului și statului, prin clarviziunea și principialitatea gândirii și acțiunilor tale, prin patriotismul înflăcărat și înaltul spirit internaționalist de care ești animat, prin umanismul comunist de care dai dovadă în fiecare împrejurare, prin calitățile remarcabile de militant revoluționar, ai cucerit trainic stima și prețuirea întregului nostru partid și popor»

(Din Mesajul adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Socialiste România)

«În ce mă privește, tovarăși, doresc să vă asigur și în aceste momente că voi face totul, că nu voi precupeți nimic pentru a răspunde cu cinste încrederii voastre, încrederii partidului, încrederii poporului... Doresc să asigur întregul popor că voi fi soldat credincios și că în orice împrejurare îmi voi face datoria de comunist, de fiu al poporului meu, lucrând pentru socialism, pentru comunism, pentru pace și colaborare între popoare».

(Din Cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu, răspuns la mesajul ce i-a fost adresat)

«Sînt fiu de țăran. Sînt muncitor. Aparțin deci, în mod organic, celor două clase de bază ale societății noastre socialiste. Am devenit intelectual înțelegînd că nu poți fi comunist adevărat, nu poți îndeplini în bune condiții sarcini de răspundere fără a învăța, fără a studia, fără a cunoaște tot ce a produs mai de preț omenirea în domeniul științei și culturii, al cunoașterii și, în primul rînd, fără a-ți însuși concepția revoluționară a proletariatului, materialismul dialectic și istoric, marxism leninismul».

(Din Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul solemnității în cadrul căreia i-a fost decernat titlul de Doctor Honoris Causa al Universității din București).

AVEM

*Avem o țară, țara are-un nume
Și-un soare are, care nu apune;
Avem milenii și-n milenii focuri
Ce ard nestinse pe aceste locuri,*

*Avem un singe, singele-o iubire
Și-o matcă are-n sus, spre nemurire,
Avem și codri de argint și cetini
Și vorbe bune, pentru buni prieteni.*

*Avem un timp și timpul are-o iege
Să nu lase izvoarele să sece,
Cu obirșii-n Columnă și nu în altă parte
Ne bucurăm de țară trăind-o și în moarte.*

*Avem eroi, eroii au statui
Și primăveri și-omături veghind la căpății;
Avem răscruci de drumuri în aprige istorii
Cind piinea nu ajunse, noi ne-am hrănit
cu glorii.*

*Avem drapele, drapelele-au insemne
C-au ținuturat în lupte și totdeauna demne.
Avem de-aceea zile și sărbători frumoase
În suțiet și în aer și-n primitive case.*

*Avem un August, Augustul o zi
Veni pe Prut, pe Olt, pe Mureș și pe Jii
Purtată-n căști, și în priviri, și-n spate
Povară dulce, scumpă libertate.*

*Avem și munți, și cimpuri, și podișuri
Și curcubee între Dunăre și Crișuri;
Avem un August smuls de noi din vreme
Să-mpodobim și suțiete și steme.*

*Avem cuvinte și-n cuvinte cinturi
Pentru aceste strămoșești pământuri
Intrate-n August demn, cu bărbăție,
Aveam un dor — avem o Românie.*

*Avem și cronici, Augustul le scrise
Că am trecut Carpații lăsând în urmă Tise,
Avem memorii cum avem morminte
Că dincolo de casă noi mers-am înainte,*

*Avem un drum și drumul e al nostru
I-am învățat în August, în clipe grele, rostul,
Avem acum o virstă înaltă a nobleții
TREIZECI DE ANI sînt anii de foc ai tinereții.*

*Și un partid avem, partidul are-un țel
Avem și o mindrie: că ne conduce el,
Și-o sete de-mplinire și de urcuș o vrere.
Avem — ne-a dat partidul! — întreaga lui putere.*

FLORIN COSTINESCU

„PUTERNICĂ,

LIBERĂ,

PE SOARTĂ STĂPÎNĂ”

«Partidul nostru se preocupă de ridicarea nivelului întregii activități politico-ideologice și cultural-educative, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, pentru educarea oamenilor muncii în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului, ale patriotismului și internaționalismului socialist, pentru dezvoltarea trăsăturilor înaintate ale omului nou, constructor al socialismului și comunismului».

(NICOLAE CEAUȘESCU)

n acest an 1974, peste pământul românesc, peste acest pământ binecuvântat de dor, ce ne este patrie, țărîm de vise, de muncă și de luptă, se va roti a treizecea vară de la acel nemuritor August al libertății și demnității noastre. Lumina acelei veri s-a revărsat cu deosebită rodnicie în fiecare anotimp pe care țara l-a stră-

bătut pe drumul glorios al construcției socialiste, pe drumul înfloririi vieții sale economice și sociale, a culturii sale, al împlinirii personalității omului. Așa cum nu uităm ziua de naștere și o sărbătorim, așa nu uităm noi, oamenii acestui pământ de la Dunăre și Carpați, ziua de 23 August, simbol al nașterii vieții noi în vatra pământului strămoșesc. E sărbătoarea noastră națională, sărbătoare de cuget înalt și de simțire aleasă, împodobită cu mari fapte și mari aspirații.

Între actele fundamentale pe care le-a consemnat multiseculara și zbuciumata istorie românească, actul insurecției naționale antifasciste armate de la 23 August 1944 este de prim ordin. Această zi vine din timpuri îndepărtate, un întreg popor a năzuit către ea, pentru că dintre toate dorurile noastre, dorul de libertate, de independență și suveranitate națională ne este cel mai scump. Acest dor conferă istoriei românești o strălucire aparte.

Ziua de 23 August 1944 rezumă toate momentele de seamă ale trecutului nostru eroic de lupte și jertfe. Din aceea zi, poporul nostru

avea să-și ia soarta în propriile mâini. E istoricul act de justiție pe care l-am înfăptuit sub conducerea Partidului Comunist Român, partid al conștiinței noastre revoluționare, al năzuințelor noastre de dezvoltare de sine stătătoare, de progres, partid al virtuților noastre morale. Sub flamura atotbiruitoare

CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN

De la crearea sa, partidul nostru comunist și-a luat pe umerii săi o imensă răspundere față de acest popor al cărui strălucit conducător este. Și această imensă răspundere el a dus-o, o duce și o va duce la împlinire. Există deci o măsură cu care poți să măsoari drumul pe care România l-a parcurs din vara de neuitat a anului 1944. Este înalta măsură a politicii cutezătoare, înțelepte, realiste a partidului nostru comunist. Numai sub conducerea acestui partid, geniul constructiv al poporului român se relevă în adevărata sa măreție. Partidul a făcut din muncă criteriul fundamental al aprecierii omului. Munca stă la baza eticii și echității socialiste. Producătoare prin destin, clasa muncitoare și-a demonstrat, după preluarea puterii, după ce a devenit proprietară și beneficiară a mijloacelor de producție, capacitatea, competența de gospodăric, edificind o industrie care tine seama

CUM S'A INFAPTUIT

Tăranii aveau tăruii pregătite dela 23 August

1946, 20 January, at 65 Karsky road, in Moscow. Born in Polotsk, Polesie, in the Russian Empire. Russian. Education: Moscow University, 1913-1917. Worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in 1917-1918. From 1918 to 1920, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1920 to 1922, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1922 to 1924, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1924 to 1926, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1926 to 1928, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1928 to 1930, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1930 to 1932, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1932 to 1934, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1934 to 1936, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1936 to 1938, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1938 to 1940, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1940 to 1942, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1942 to 1944, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow. From 1944 to 1946, worked in the editorial office of the newspaper "Pravda" in Moscow.

Să ne gândim că în anul 1972 am obținut o producție de cereale de circa 17 milioane tone, cantitate ce se apropie de cea prevăzută pentru ultimul an al cincinalului.

REPLICĂ LA AMINTIRILE DOCTORULUI ULIERU

6

«În satele noastre e o sărăcie îngrozitoare. Sînt anumite calcule care stabilesc standardul de viață și bugetul în cadrul căruia trăiește un om. La noi s-a ajuns la concluzia că traiul unui țaran se bazează pe 6—7 000 lei. Dar o vită care trebuie să mănînce 6—7 kg fin și o mină de orz pe zi împreună cu îngrijirea costă mai mult de 6—7 000 lei. Atunci costă mai puțin traiul unui sătean decît al unei vite?»

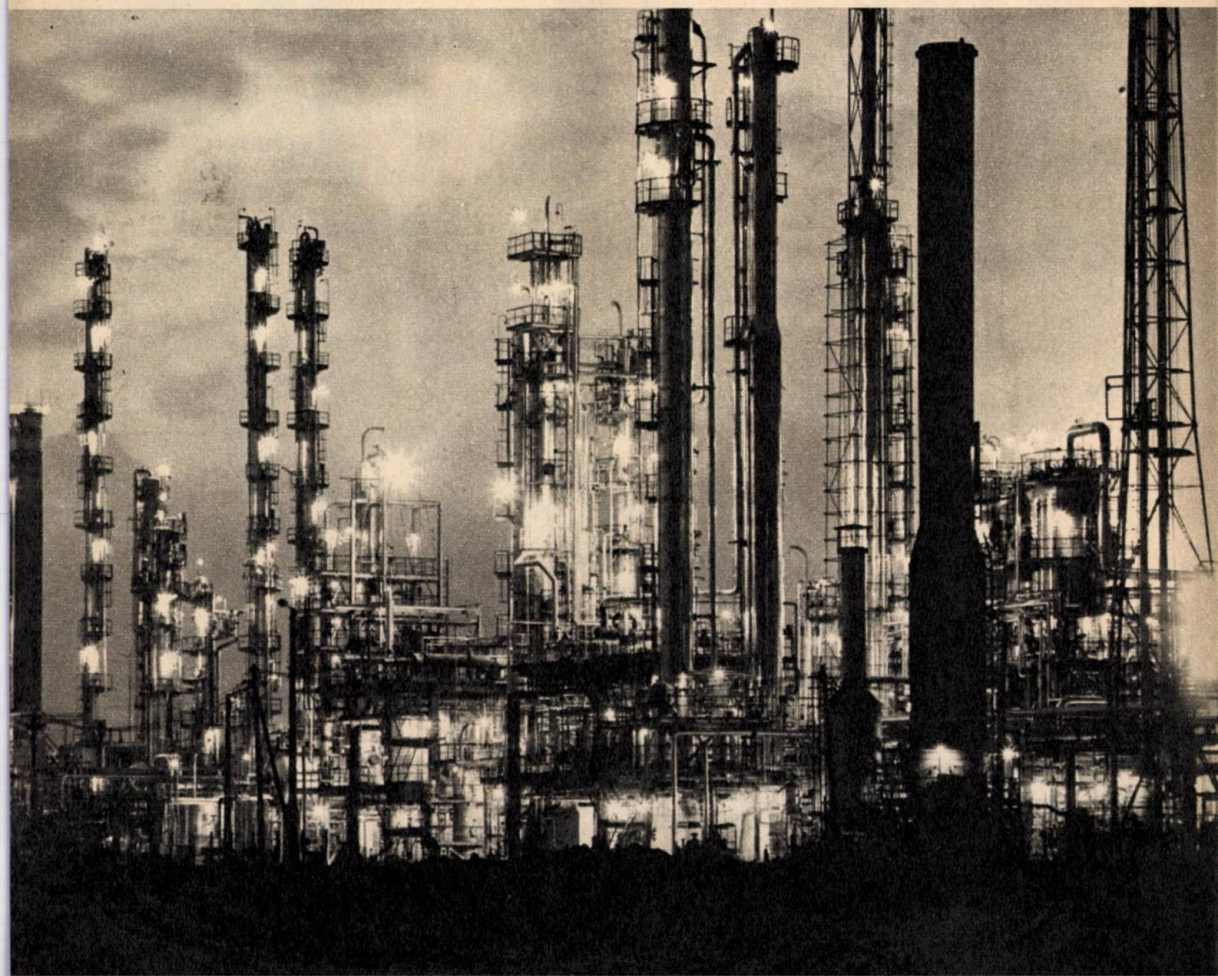
În orice comună ai poposi astăzi, oricît de izolată ar fi, geografic vorbind, întîlnești un dispensar. Acum 20 de ani, la Valea Călugărească se stabilea tînărul medic Grigore Constantinescu. Cînd evocă anii de început, el spune: «A trebuit să mă lupt întîi și întîi cu o mentalitate străveche. De educație sanitară nu se pomenise. Nu exista dispensar. Am construit noi un dispensar, apoi, comuna mărindu-se, s-a mai înălțat unul. Acum, la 10 000 de locuitori, cîți are Valea Călugărească, sîntem 22 de cadre sanitare, între care

4 medici. Omul vine astăzi la dispensar și pentru o simplă durere de cap».

În satele noastre, medicul este o prezență familiară și se bucură de cea mai înaltă stimă. Țăranul, cel ce muncește în cooperativa agricolă, primește asistență sanitară gratuită, medicamente gratuite, iar femeia lui beneficiază de concediu plătit pentru sarcină și lehozare, pe timp de 60 de zile lucrătoare, de ajutoare pentru copii.

GOSPODINĂ ACASĂ, GOSPODINĂ ÎN SAT, GOSPODINĂ PE OGOR

Cînd vorbim de frumusețea satelor noastre, trebuie să ne îndreptăm gîndurile, în primul rînd, spre sufletul femeii. La a 50-a aniversare a creării partidului nostru comunist, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: «Se cuvine evidențiată munca plină de abnegație a milioanei de femei — uriașă forță a națiunii — care au participat activ, alături de bărbații și fiii

lor, de frații lor, la întreaga operă de dezvoltare socialistă a României».

Te gîndești la femeile și-l vezi chipul lângă leagănul copilului și în ateliere și în fabrici, și în laboratoare și în școli, pe ogor și în fruntema treburilor obștești, în forurile de decizie. În Marea Adunare Națională sînt 67 de deputate, iar dintre deputații consiliilor populare o treime sînt femei. Datele statistice din 1972 arată că din numărul total al salariaților, 32 la sută erau femei. În agricultură, femeile reprezintă forța hotărîtoare. Din rîndurile sîtenecilor s-au ridicat primari, președinți de cooperative agricole, ingineri sefi, brigadierii. În Prahova, comuna Gura Vitioarei este condusă de femei. Secretar comunal de partid e Elena Ionescu, funcția de primar o ocupă Maria Aldea, iar pe cea de președinte de cooperativă agricolă, Florica Ionescu. E doar un exemplu.

Cînd vorbim de condiția femeii, ne referim la unul dintre cele mai importante etaloane ale civilizației în treizeci de ani, femeia

din țara noastră, eliberată de servituțiile trecutului, și-a demonstrat extraordinara forță de muncă, de creație.

VASTE ORIZONTURI DE GÎNDIRE

Există o ascensiune a economiei noastre, o ascensiune a industriei și o ascensiune a agriculturii. Dar există și o ascensiune a omului din România. Făuritor de istorie a fost țăranul din totdeauna. Astăzi, însă, participarea lui la noua construcție a țării cunoaște o altă înălțime, o dăruire și o abnegație nemălîncilită. Cîți oameni de seamă a dat patriei satul românesc în ultimele trei decenii? Cine să le știe numărul! În vatra satelor noastre trăiesc în număr extraordinar bărbați și femei cu care țara și partidul se mîndresc.

Ce ar fi devenit, în alte condiții, acești oameni? Ce ar fi devenit, de exemplu, Eugen Nistor? Își amintește: «În 1944 aveam 6 ani. În toamnă, deși nu se obișnuia să se meargă la școală la vîrsta asta, m-am dus cu soră-mea în clasă. N-am fost trecut în catalog, dar am continuat să mă duc la școală. Îmi era tare dragă învățătura. Cum era satul atunci? Avea o singură școală unde se puteau învăța patru clase. Avea patru circiumi și patru boieri. Țăranii lucrau pămîntul în dijma».

Ce ar fi devenit, în alte condiții copilul acela inteligent, dornic de carte? Acum Eugen Nistor este președintele cooperativei agricole din comuna de baștină, Traianu, în județul Brăila. Răspunde de aproape 5 000 de hectare. La venirea lui ca președinte, în 1962, averea obștească a cooperativei agricole era de 2 000 000 lei. În 1973, ea a fost de 22 000 000 lei. Absolvent al liceului agricol, în 1972, Eugen Nistor a urmat cursurile de perfecționare de un an la Academia «Ștefan Gheorghiu». Acum este student la această academie. A intrat în partid la vîrsta de 21 de ani și viața lui este, din foarte multe puncte de vedere, exemplară. Cooperativa agricolă pe care o conduce este una dintre cele mai bogate din județ. Cum arată astăzi comuna? Ca oricare alta: cu două școli, cu creșă și grădiniță, cu cîmin cultural, cu magazine mari, cu case noi, bogat înzestrată. Eugen Nistor a ținut să precizeze: «Din 1962 pînă în 1972, adică într-un deceniu, au terminat facultatea 93 de băieți și fete din Traianu. Dintre aceștia, 23 sînt profesori de matematică».

Da, există o ascensiune a omului în România. O ascensiune spre civilizație materială și spirituală, o ascensiune a conștiinței sale morale, conștiință modelată de munca pentru fîurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, de partidul comunistilor, partid al muncii. Și această ascensiune a început în vara aceea istorică de acum 30 de ani. Este o ascensiune spre vaste orizonturi de gîndire și de acțiune.

PETRE DINCU

«Cooperativizarea agriculturii a constituit un îndelungat proces revoluționar care a dus la schimbări fundamentale în structura socială a satelor țării noastre, în caracterul relațiilor de producție din agricultură, în întregul mod de muncă și de viață al țărănimii».

(Din Cuvântarea rostită de tovarășul
Nicolae Ceaușescu la Congresul al II-lea
al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agri-
cole de Producție)

1974: 25 DE ANI DE LA ÎNCEPEREA PROCESULUI DE

COOPERATIVIZARE A AGRICULTURII

CINSTEA

DE A FI FOST DESCHIZĂTORI DE DRUM

24 iulie 1949 este data înființării primelor cinci cooperative agricole de producție. Se pot min-
dri cu titlul de pionieri ai agricul-
turii cooperatiste 37 de familii din
Rișcani, județul Vaslui, 49 din
Zăbrani, județul Arad, 33 din
Luna de Jos, județul Cluj, 66 din
Laslea, județul Sibiu, 41 din
Turnișor, astăzi suburbie a mu-
niciipului Sibiu.

Cu ce au început?

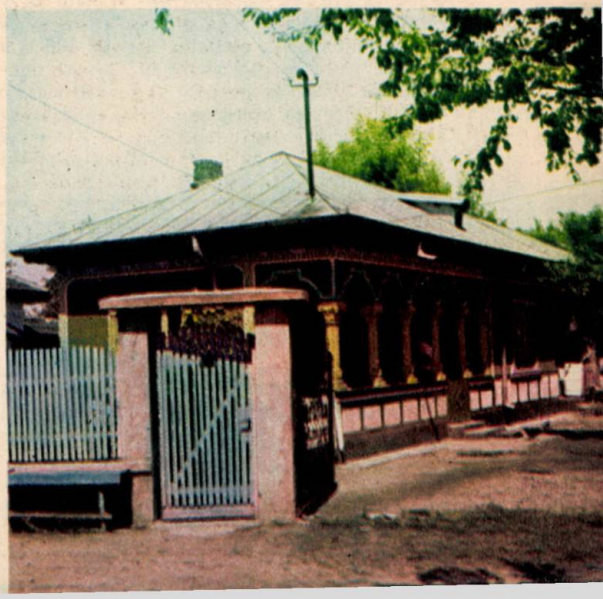
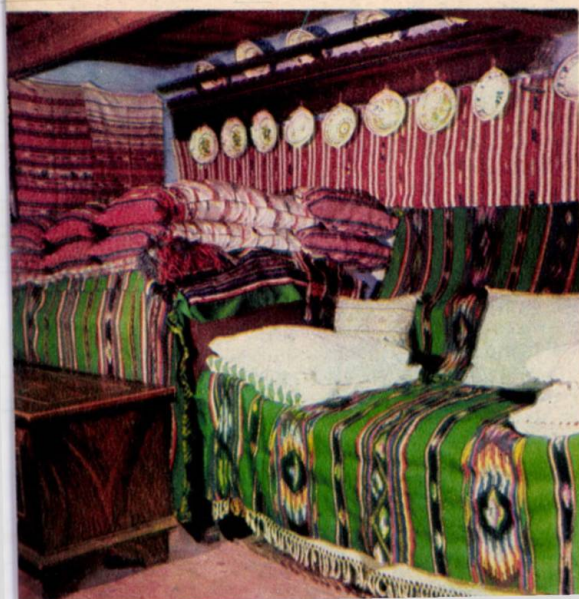
Rișcani (astăzi Dănești) cu
patru vaci, cinci scroafe, 67 de oi,
opt animale de muncă și un
grajd. Astăzi numărul taurinelor

trece de 1000, al oilor de 2100.
Întreaga producție de cereale și
plante tehnice a anului 1950 nu
depășea 80 de tone. Astăzi numai
producția de porumb este de
aproape 500 de ori mai mare.

Producția globală a crescut de
462 de ori, fondul de retribuie
de 376 de ori, iar valoarea pen-
siilor, a ajutoarelor pentru copii
și a celorlalte drepturi sociale
întrece de 72 de ori venitul pe
care l-au avut cooperatorii în
1950 muncind în cooperativa a-
gricolă.

Luna de jos (astăzi Dăbica).

Cooperativa a început procesul
de producție cu 48 de hectare din
care 16 donate de stat și 32 aduse
de membrii cooperatori, cu un
cal și o vacă. Cele 1450 de hec-
tare, cultivate astăzi indeosebi cu
griu, porumb, sfeclă de zahăr și
cartofi, i-au adus cooperativei
o producție globală în valoare de
7,481 milioane de lei. Pentru
munca în unitate, cooperatorii
au primit în bani și produse, peste
2,5 milioane de lei. 220 de familii
și-au construit case în ultimii
ani. Din rîndul fiilor de coopera-
tori s-au ridicat 38 de profesori,

5 ingineri, 8 medici.

Laslea. În comparație cu cele dinainte, cooperativa a avut la înființare o bază materială mai puternică: 274 de hectare de teren arabil, 29 de animale de muncă, 41 de vaci, 64 de pluguri și 19 semănători cu tracțiune animală. Primul an de muncă în comun s-a încheiat cu producții medii considerate mari în acea vreme: 1718 kg griu, 2 530 kg porumb. La aceste două culturi producțiile medii nu au crescut prea mult. La porumb, bunăoară, recolta medie a ultimului an a fost cu 1165 kg mai mare. Au crescut, în schimb, de peste 2,5 ori recolta medie de cartofi și de aproape patru ori producția de sfeclă de zahăr la hectarul de cultură. Valoarea averii obștești a sporit în același timp de aproape 30 de ori.

Zăbrani. Unitatea avea la înființare 210 hectare de teren, 26 de cai, o vacă, 5 porci, 13 căruțe și 10 pluguri. Astăzi stăpânește 1422 de hectare și realizează producții medii bune dacă le raportăm la solul nu tocmai fertil pe care îl are: 1593 kg la mazăre, 1473 kg la sămînța de in, 27 000 kg la sfeclă, 3 154 kg la griu, 4 306 kg la porumb boabe, producții realizate în 1972.

În 1972, cooperatorii care au participat la muncă în unitate au cîștigat în medie 11 200 de lei. Cîștigul crescătorilor de animale, plătiți ca și ceilalți cooperatori în acord global, a depășit cu 50 pînă la 100 la sută venitul lunar garantat introdus în 1973 în cooperativele agricole mai slab consolidate economic.

Cooperativa agricolă din **Tur-
nișor-Sibiu.** Numărul familiilor

a crescut de 11,7 ori, iar suprafața agricolă de aproape 7 ori, din care arabilul a sporit de aproape 4,7 ori. Aproximarea de un puternic centru urban a determinat modificări în structura de producție a cooperativei agricole, în sensul creșterii ponderii sectorului animalier. Numărul bovinelor a sporit de la 9 cîte erau la început, la 1 004, din care efectivul matcă de vaci și juninci a crescut de la 5 la 544. Producțiile la principalele culturi și specii de animale au cunoscut un ritm puternic de creștere: la griu de 5,3 ori, la porumb de aproape 5 ori, la lapte de vacă de circa 40 de ori, la carnea de bovine de 108 ori. Valoarea producției-marfă a sporit de 38,5 ori, iar averea obștească de peste 27 de ori.

DINAMISMUL VIETII, DINAMISMUL MUNCII

Referindu-se la dezvoltarea economică a României în anii de după Eliberare, un oaspete al țării noastre afirma că atunci cînd exprimă realități în care s-a încorporat muncă, cifrele au sunetul de vrajă al simfoniei. În-

tr-adevăr, cifrelor nu li se poate contesta capacitatea de a emoționa. Prezentăm în cifre drumul străbătut de agricultura cooperatistă pînă în anul care premerge împlinirii unui sfert de veac de la crearea primelor coope-

rativ agricole. Cifrele la care facem raportarea reprezintă realizările cooperativei agricole la sfîrșitul anului 1950.

În această perioadă a CRES-
CUT de

— 4,4 ori numărul unităților;

— 51 de ori numărul familiilor de țărani cooperatori;
 — 31 de ori suprafața agricolă;
 — 557 de ori avuția obștească;
 — 221 de ori volumul anual total al investițiilor;
 — 275 de ori al investițiilor cu credite de la stat;
 — 190 de ori al investițiilor realizate cu fonduri proprii.
 Producțiile totale la principalele culturi și în zootehnie au SPORIT în aceeași perioadă de

— 405 ori la cereale boabe, din care 352 de ori la grâu
 — 605 ori la porumb
 — 537 de ori la floarea soarelui
 — 1 191 de ori la sfecla de zahăr
 — 260 de ori la cartofi
 — 289 de ori la legume
 — 327 de ori la carne în greutate vie
 — 304 ori la lapte
 — 396 de ori la lână
 — 218 ori la ouă.

Cifrele reprezintă numai producțiile cooperativelor agricole. În ultimii doi ani, în agricultura cooperatistă s-a dezvoltat puternic intercooperarea. La mijlocul anului 1973 existau 254 de asociații intercooperatiste cu profil zootehnic. Asociațiile au imprimat un ritm de dezvoltare și mai rapid producției animaliere în sectorul cooperatist al agriculturii.

SPRIJIN PUTERNIC, SUSȚINUT

Rod al politicii partidului nostru de așezare a relațiilor de producție pe baze socialiste în întreaga economie, cooperativele agricole au beneficiat încă de la înființare de puternicul sprijin material și organizatoric al statului.

Mijloace uriașe care se ridică, numai în acest cincinal, la aproape 100 de miliarde de lei, au fost alocate investițiilor în agricultură. Acestora li se adaugă alte miliarde de lei investite în ramurile

industriale care produc pentru agricultură. Mai cu seamă în anii din urmă, agricultura a cunoscut un viguros proces de modernizare și intensificare a producției.

Mecanizarea, chimizarea, irigațiile reprezintă direcții principale ale modernizării. Ce s-a realizat în aceste domenii în anii de după începerea cooperativizării agriculturii?

Față de 1950, cantitatea anuală de îngrășăminte chimice utilizate în agricultura de stat și coopera-

tistă a crescut de 128 de ori.

În aceeași perioadă, numărul tractoarelor fizice a sporit de aproape 20 de ori, iar al combinelor pentru cereale păioase de aproximativ 1 900 de ori. Alte feluri de combine, agricultura nu folosea în 1950.

Suprafața amenajată pentru irigații a crescut de peste cinci ori în ultimii șapte ani, ajungând la 1 444 000 de hectare la începutul anului 1973.

EROII MUNCII SOCIALISTE

Din cooperativele agricole de producție

Nicolae Andrei, comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița; **Floarea Barbu**, Cornetu, Teleorman; **Vasile Bărbulescu**, Scornicești, Olt; **Mihai Birliaga**, Roma, Botoșani; **Nicolae I. Blîndu**, Bosanci, Suceava; **Alecu Crăciun**, Băleni, Galați; **Ilie Crăciun**, Săveni, Ialomița; **Ion Coman**, Ciorăști, Vrancea; **Dumitru Dinișor**, Goicea Mare, Dolj; **Marcel Dobra**, Girbovi, Ilfov; **Petre Drăcluc**, Totoiești, Iași; ing. **Alexandru Dimen**, Simmartin, Harghita; **Gheorghe Duma**, Săulia, Mureș; **Sabri Emurla**, Cobadin, Constanța; **Ion Gîrceag**, Hărman, Brașov; **Gheorghe Goina**, Sîntana, Arad; **Nicolae Gaidagiu**, Topalu, Constanța; **Nicolae Hudîțeanu**, Comana, Constanța; **Mihail Kovacs**, Cătălina, Covasna; **Teodor Maghiar**, Mădăras, Bihor; **Gheorghe Maștei**, Țibucani, Neamț; **Mișcă T. Costică**, Bucov, Prahova; **Emeric Molnar**, Tușnad, Harghita, **Neculai S. Neculai**, Insurăței, Brăila;

Ion Negoită, Pechea, Galați; **Radu I. Rîciu**, Drăgănești-Vlasca, Teleorman; **Daniel Roth**, Șona, Alba; **Ion Stanciu**, Baba Ana, Prahova; **Fătu Șocariceanu**, Ianca, Brăila; **Dumitru Tudose**, Stoicânești, Olt; **Ene R. Tătaruș**, Berezini, Vaslui; **Dimache Toma**, Făcăeni, Ialomița; **Viorel Uîbaru**, Lenaueheim, Timiș; **Szanta Antal Vintze**, Arad; **Maria Zidaru**, Păulești, Satu Mare.

Din întreprinderile agricole de stat

Constantin Adochiței, Coțușca, Botoșani; **Vasile Bratu**, Roseti, Ialomița; **Marin Dobre**, Hirșova, Constanța; **Nicolae Dogaru**, Giarmata, Timiș; **Dumitru Dumitru**, Pietroiu, Ialomița; **Gheorghe Lungu**, Iași; **Cristache Muszer**, Teremia Mare, Timiș; **Miklos Szekeki**, Turda, Cluj; medic vet. **Mihai Stănescu**, Arad; **Emeric Szabo**, Valea lui Mihai, Bihor; ing. **Zaira Sachelarie**, Strunga, Iași; ing. **Ioan I. Vlad**, Insula Mare a Brăilei, **Irimie Șimăndan**, Arad.

Din stațiunile pentru mecanizarea agriculturii

Ion Delcea, Cîrcea, Dolj; **Nicolae Doggendorf**, Orțișoara, Timiș; **Gheorghe Ene**, Balaciu, Ialomița; **Vasile Voichiță**, Sînicolau Mare-Timiș.

Spiritul cooperării
este în firea poporului român,
a țăranului nostru.
Împlinindu-se,
în anul pe care-l poartă
pe copertă almanahul,
un sfert de veac
de la înființarea
primelor cooperative agricole,
să ne amintim de tradițiile
și formele de cooperare existente
în țara noastră,
fără a ne ambiționa
să le enumerăm pe toate.
Începem cu unele din cele mai vechi.

LA LUCRU, CA ȘI LA PETRECERE: ÎMPREUNĂ

pentru o zi de lucru la coasă, se făceau la prășit
1,5 pină la două zile.

CLACA DE SEARĂ

Depănușatul porumbului, torsul lînii și al fibrelor de in și cînepă erau lucrări care se executau după lăsarea întinericului. Prima. se executa, firește, toamna, iar celelalte începînd din decembrie pînă prin februarie, inclusiv. Gospodinele torceau întîlnindu-se pe rînd, cînd la una cînd la alta. Se adunau pînă la 20 de fete și neveste care torceau pentru gazdă. A doua seară, rolul de gazdă îi revenea, firește, altei gospodine și tot așa pînă se termina de tors lîna, cînepa și inul tuturor.

Claca de seară, cum era numită această formă de cooperare, avea rațiuni dintre cele mai diferite; economice: se economisea petrolul lampant pentru că în loc să fie aprinsă lampa în 20 de case pînă tîrziu, ardea într-una singură; materialul era distribuit pentru tors după priceperea fiecărei torcătoare. Codanele torceau canura, femeile mai în vîrstă transformau în fir pîrul (canura și pîrul fiind cele două calități de lînă ce rezultau din operația dărăcitului); cultural-artistice: la clăcile de seară, care durau pînă spre miezul nopții sau mai tîrziu, se spuneau basme, anecdote, se cîntau balade bătrînești. Unele clăci de seară se țineau numai de către tinere. Ele aveau ca obiect cusăturile. Fiecare cosea pentru ea sau toate pentru gazdă — dacă aceasta se apropia de sorocul mărițișului. Iile cu modele noi (de riuri, flori, motive) nu se coseau la astfel de clăci, ci pe ascuns ca să nu se «fure» modelul.

TOCMIREA TURMELOR

Forma de care ne ocupăm acum a fost foarte răspîdită și încă se păstrează în zonele de munte cu agricultură necooperativizată. Numele diferă de la o zonă la alta. Noi îi zicem tocmirea turmelor. Primăvara oierii se string pentru a hotărî cine cu cine stringe oile în aceeași turmă, pentru a alege cioabanii și locurile de pășunat și a se învoi asupra condițiilor de plată. Momentul tocmirii turmelor se transformă în Vrancea, Oaș și în alte părți în adevărate sărbători pastorale cu programe artistice folclorice, urmate de petreceri. Cea mai cunoscută sărbătoare de acest fel este «Simbra oilor».

CEATA DE TREIER

Aria de manifestare: întreaga țară. Data apariției: introducerea mașinii de treier. Ceata de treier este unul din exemplele clasice care vin în sprijinul tezei că mijloacele de producție au rol determinant în modificarea relațiilor de muncă. Iar această modificare este element acumulativ în procesul de

MUNCA CU ÎMPRUMUT

Țăranului nu-i plăcea să lucreze singur pe ogor. Sau numai cu nevasta. Voia ca la muncă să fie ca și la petrecere: în grup. Să cînte, să ridă, să glumească. De aceea, locuitorii alcătuiau un fel de grafice, pe ulițe. Într-o zi prășeau porumbul unuia, în alta lucrau pe ogorul celuiilalt. Ca munca să fie cît mai spornică, țăranul pe locul căruia se lucra mergea în fruntea rîndului, ceilalți se străduiau să «țină» rîndul. Dacă stăpînul era mai pîrpiriu, cu rîndul în frunte mergea o rudă sau un prieten viguros care imprima un ritm mediu de lucru. Calitatea muncii o calcula stăpînul culturii.

Această formă de cooperare se numea muncă cu împrumut. Se aplica la prășit, la culesul viei și la coasă. Cosițul fiind considerat o muncă mai grea,

durată al transformării relațiilor de producție. Ceata era cu atât mai mare și mai riguros organizată, cu cât era mai ridicată productivitatea batozei. Așadar, dezvoltarea tehnicii adâncea cooperarea.

După eliberarea țării au apărut noi forme de cooperare generate de noile realități economice, sociale și politice, de activitatea conducătoare a Partidului Comunist Român, a organelor și organizațiilor sale teritoriale. Răspindirea și durată noilor forme pe teritoriul țării au fost extrem de variate. Unele din acestea sînt mult mai bine cunoscute decît cele de care ne-am ocupat pînă acum și de aceea le vom prezenta în numai cîteva cuvinte.

TARLALIZAREA

Despre această formă de cooperare — considerată cea mai simplă dintre toate cele apărute după 23 August 1944 — s-a vorbit pentru prima oară în Raportul de activitate al C.C. al P.C.R. prezentat Congresului al VII-lea al partidului. Cum s-a ajuns la tarlalizare? Neavînd animale de muncă și mașini, tîrănii împrumutării au apelat la tinerele stațiuni de mașini, stațiuni dotate cu tractoare vechi, puține, provenite de la moșierii expropriați. Pentru ca tractoarele să poată lucra cu randament bun, au trebuit desființate haturile care, dealtminteri, nici nu se iniierbaseră bine. În zona colinară a actualului județ Galați, s-a trecut la tarlalizare pentru a se putea lucra terenurile în pantă pe curbele de nivel. În cazul acesta a acționat ca determinant nu o mașină, ci o nouă tehnologie. În fond este vorba tot despre o dezvoltare a forței de producție și despre faptul că aceasta influențează într-un fel sau altul relațiile dintre oameni.

Deși este forma cea mai simplă de cooperare, tarlalizarea nu trebuie trecută definitiv la arhivă. În zonele montane neocooperativizate, se mai folosește. Unde nu se folosește și se continuă executarea arăturilor din deal în vale, sînt favorizate fenomenele erozionale care degradează solul.

ASOCIAȚIILE SIMPLE

Create pe durata unui ciclu de cultură, asociațiile simple se deosebeau mult unele de altele. Cuprîneau un număr restrîns de săteni care, la o anumită cultură, a sfeclei de zahăr, de pildă, se asociau să primească împreună sămînța, să se ajute la lucrări, să recolteze deodată pentru a fi mai ușoară preluarea de către fabrică. Același om putea face parte, în același timp, din mai multe asociații în raport cu numărul culturilor — sfecă de zahăr, bumbac, tutun, cartof — pe care le cultiva.

În zonele de munte există și astăzi diferite tipuri de asociere, cele mai numeroase fiind cele de exploatare în comun a pajiștilor naturale.

INTOVĂRĂȘIREA AGRICOLĂ

Au existat numeroase forme de întovărășire. Ceea ce aveau comun era faptul că arăturile, lucrările de pregătire a terenului și recoltarea cerealelor păioase se executau cu mijloace mecanice. Celelalte lucrări erau efectuate individual de către fiecare om pe pămîntul adus în întovărășire. Individuală era și însușirea. Contravaloarea lucrărilor mecanice era achitată în natură. Mai tîrziu, o parte din întovărășiri și-au creat fond de bază compus din animale,

construcții, mașini, plantații. Cei care lucrau cu mijloacele de producție proprietate colectivă erau retribuiți la normă pentru munca depusă.

COOPERATIVA AGRICOLĂ DE PRODUCȚIE CU RENTĂ

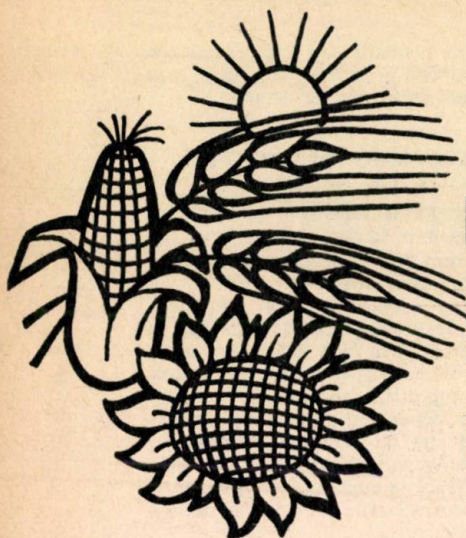
Aceasta a fost o formă superioară întovărășirii, care, însă, nu a avut o răspîndire prea largă. În fostele raioane Gura Jiului și Agnita, asemenea forme de cooperare erau mai numeroase decît în restul țării. Despre această formă de cooperare, două lucruri sînt de reținut. Primul: retribuția se acorda în proporție de circa 25 la sută în funcție de mijloacele de producție cooperativizate — aceasta era rentă — și în proporție de aproximativ 75 la sută în raport cu munca depusă. Al doilea: cooperativele agricole de producție cu rentă se transformau repede în cooperative agricole de felul celor existente astăzi. Este și acesta unul din motivele pentru care numărul cooperativelor cu rentă nu a fost niciodată prea mare.

*
* *
*

Încheiem aici o enumerare departe de a fi completă. Diversitatea și mulțimea formelor dovedesc că poporul nostru i-a fost totdeauna străin spiritul individualist, cu totul contrar firii sale.

Mărturia cea mai elocventă o constituie încheierea cu peste un deceniu în urmă a cooperativizării agriculturii, eveniment care a marcat generalizarea relațiilor de producție socialiste în întreaga economie națională.

RECORDURI ÎN AGRICULTURA NOASTRĂ

- Un număr de 20 de cooperative agricole, din 11 județe, cuprinzând principalele zone de cultură, au obținut în 1972 la sfecla de zahăr producții medii cuprinse între 50 000 — 64 200 kg la hectar. Pe primele locuri se situează cooperativele agricole **Iazu-Ialomița**, **Colțea-Brăila** și **Lenauheim-Timiș**. De menționat este și faptul că alte 27 de cooperative agricole au realizat producții medii de peste 45 000 kg la hectar. **Recordul absolut aparține însă cooperativei agricole Tudor Vladimirescu, județul Brăila, cu 71 000 kg la hectar, de pe 70 hectare.**
- Recordiste la cultura porumbului, în teren neirigat au fost cooperativele agricole **«Somesul»** din orașul Satu-Mare și **«Ho Și Min, Dor Mărunt»**, județul Ialomița. Prima a obținut, în medie, 8 715 kg boabe la hectar, de pe 200 hectare, iar a doua, 8 218 kg la hectar de pe 1 300 hectare. Alte 55 de cooperative agricole, din aproape toate județele țării, au realizat, în medie, 5 600 — 7 800 kg porumb boabe la hectar.
- Dintre unitățile agricole de stat, recordul la cultura porumbului, înregistrat în 1972, aparține fermei **Borănești-Ilfov**, cu 8 915 kg la hectar, de pe 253 hectare neirigate. De pe o suprafață mai mică tot neirigată, ferma **N. Bălcescu a I.A.S. Belciugatele**, a realizat 11 045 kg la hectar.
- 4 025 kg de soia la hectar este recordul înregistrat de ferma **«TAROM» a I.A.S. M. Kogălniceanu**, județul Constanța.
- Recordul la producția de struguri aparține **fermei nr.12 a I.A.S. Giarmata** cu 14 718 kg la hectar, de pe 170 hectare. O urmează cooperativa agricolă din **Bălcaciu**, județul Alba, care a obținut 11 112 kg de struguri la hectar.
- Recordul la producția de legume aparține cooperativei agricole **Tomnatic**, județul Timiș, și este de 55 000 kg, în medie, la hectar.
- Aflată la prima lactație, vaca **«Arvika»**, aparținând **I.A.S. Giarmata-Timiș**, a dat în 1972 o producție medie de 8 048 litri lapte, cu 4,07 la sută grăsime. Specialiștii din unitate afirmă că **«Arvika»** va ajunge să dea peste 10 000 litri. La **I.A.S. Leibling și Variaș**, tot din județul Timiș, numărul vacilor recordiste a ajuns la peste 50, de la care s-au obținut, în medie, câte 8 000 — 8 500 litri lapte. Se remarcă faptul că toate aceste exemplare aparțin rasei **«Bălțata Românească»**.
- Recordul la producția de lână îl deține ferma **Deleni a I.A.S. Cotnari-Iași**, care a realizat în medie 9,3 kg de lână de la un efectiv de 10 000 ovine adulte, din rasa Merinos. Dintre cooperativele agricole, primul loc pe țară l-a ocupat cea din **Salonta**, județul Bihor, cu o producție medie de 7,37 kg lână de la 12 000 oi mame.
- Cu fiecare an, Stațiunea experimentală agricolă **Caracal**, județul Olt, înregistrează noi recorduri la producția de orz. În 1972 ea a obținut de pe 190 hectare o recoltă medie de 4 742 kg la hectar. Deosebit de important este și faptul că stațiunea cultivă soiuri proprii de orz care părăsesc terenul cu circa 15 zile mai devreme. Acest lucru îi permite să obțină în măriștea de orz o a doua recoltă de porumb boabe sau de floarea-soarelui pentru ulei.
- Adevărate recorduri au realizat unele cooperative agricole și în ceea ce privește dezvoltarea activităților industriale. Pe primul loc se situează cooperativa agricolă **Bragadiru**, din preajma Capitalei, cu o valoare a producției marfă vândută și încasată din activitățile industriale de 23,6 milioane lei. Pe locurile următoare s-au situat cele din **Salonta-Bihor** și **Gheorghita-Prahova** cu cite 9,1 și, respectiv, 7 milioane lei.

NOTA REDACȚIEI : Obligația pe care ne-am asumat-o de a difuza cât mai degrabă almanahul răspunzând astfel dorinței cititorilor, ne împiedică să consemnăm recordurile care, sintem siguri, sint pe cale de a se produce, ale anului 1973. O vom face bucurii în viitorul almanah.

Lanurile Bărăganului, întinse de la o zare la alta, lanurile de pe toate cîmpiile și colinele țării se asociază în mintea noastră cu o mare unduitoare de grîu și porumb. Apariția «lanurilor de iarbă», la fel de înalte și unduitoare la vremea cositului ca oricare cultură de grîu este de dată recentă. Mai exact, ele au ajuns să ocupe suprafețe mai mari, circa 12 000 de hectare de pașiști cultivate, doar în județul Argeș. Cine străbate autostrada București—Pitești sau se abate pe șoselele și drumurile județului admiră acest peisaj de o geometrie perfectă, cu tarlale delimitate prin garduri de sîrmă. Desigur, ceea ce contează nu este aspectul peisagistic, ci producția realizată, valoarea acesteia în comparație cu pașiștile obișnuite. Recolta pașiștilor cultivate este în medie de 30 mii kg de masă verde la hectar.

Pe plan economic, aceasta echivalează cu substanțele nutritive conținute în aproximativ 6 000 kg cereale, producție, evident, mult mai greu de obținut pe soluri podzolice. Adăugați la aceasta avantajul îmbunătățirii structurii solului și veți avea imaginea a ceea ce reprezintă lanurile de iarbă. Se impune și o altă comparație; actualele recolte de masă verde sînt de 5—7 ori mai mari decît se obțineau în trecut de pe aceleași terenuri, caracterizate printr-un grad pronunțat de aciditate și fertilitate naturală scăzută. După cum ne spunea inginerul Marinică Deceniu,

directorul Întreprinderii județene pentru îmbunătățirea și exploatarea pașiștilor, multora dintre oaspeții veniți pe aceste meleaguri nu le vine să creadă că este posibil un asemenea spectaculos salt al producției. Nedumerirea ține doar pînă se afundă literalmente în iarbă înaltă pînă la briu. Poate de aceea o vizită la Căteasca, unde sînt peste 2 000 hectare de pașiști cultivate, sau în zeci de alte localități argeșene, are cel mai mare efect în luna iunie, înainte de începerea cositului. Și în perioada recoltării se pot desprinde nenumărate concluzii practice. O vizită la cooperativa agricolă Izvorul, de pildă, prilejuiește cunoașterea modalităților de aplicare a tehnologiilor moderne de conservare a furajelor verzi, îndeosebi a preparării semisilozului și a finului vitaminos uscat cu electroventilatoare. În acest mod, în comparație cu vechiul procedeu de uscare a finului în brazde, cînd pierderile de substanțe nutritive ajung la 40—50 la sută, prin transformarea ierburilor în semisiloz, procentul de pierderi se reduce la 15—20 la sută și chiar mai puțin. Este efectul muncii spornice a cooperativelor, mecanizatorilor și specialiștilor argeșeni pentru a obține din lanurile de iarbă nutrețuri de calitate superioară și în cantități mari — condiții indispensabile creșterii puterice a producției animaliere.

C. BĂDESCU

IATĂ CUM SE CÎSTIGĂ „ORDINUL MUNCII” CLASA I

«Pentru rezultate deosebite...» Cum să nu te emoționezi ascultînd citirea unui Decret care începe cu aceste cuvinte! Și lucrătorii multor întreprinderi agricole de stat, cooperative agricole de producție, institute de cercetări și stațiuni experimentale au avut prilej de emoție atunci cînd unității lor, în fond colectivității respective, i-a fost decernat «Ordinul Muncii» — răsplată binemerită pentru producțiile mari dobîndite.

În scopul stimulării unităților socialiste de a obține producții ridicate, prin organizarea științifică a muncii și aplicarea tehnologiilor avansate la una dintre principalele culturi, pe întreaga suprafață planificată și de a-și realiza sarcinile de livrare către fondul de stat la produsul respectiv, Consiliul de Stat a emis un decret (nr. 80 din 27 februarie 1973) care stabilește dreptul la conferirea «Ordinului Muncii» clasa I.

Sînt prevăzuți în decret indicatorii minimi de producție și procentul minim din suprafața totală arabilă pe care trebuie să-l reprezinte fiecare cultură.

Iată aceste condiții pentru cooperativele agricole. La grîu+seară, minimum de suprafață totală arabilă trebuie să fie de 20 la sută, iar producțiile medii în kilograme la hectar (în funcție de zona de încadrare ca fertilitate și favorabilitate) următoarele: *neirigat*: în zonele I-II — 5 000 kg; III-IV — 4 500 kg; V-VI — 4 000 kg; *irigat*: în zonele I-II — 6 000 kg; III-IV — 5 500 kg; V-VI — 5 000 kg.

Urmărind aceeași succesiune, la *porumb boabe*, condițiile sînt: 20; 6 000, 5 500, 5 000; 10 000, 8 000, 6 000.

La floarea soarelui: 8; 3 000, 2 500, 2 000; 4 000, 3 500, 3 000. La sfeclă de zahăr: 5; 45 000, 40 000, 35 000; 65 000, 60 000, 50 000.

La cartofi de toamnă: 8; 32 000, 26 000, 23 000; 50 000, 45 000, 35 000.

În ce privește întreprinderile agricole de stat, producțiile minime, la aceleași culturi, pentru a li se conferi «Ordinul Muncii» clasa I sînt ceva mai mari, în funcție de condițiile mai bune pe care le au — cum este, de exemplu, dotarea tehnică superioară. La grîu+seară, de pildă, suprafața minimă cultivată trebuie să fie de 20 la sută, iar producțiile (în ordine) de: 5 500, 4 950, 4 400; 6 600, 6 050, 5 500.

În cazul institutelor de cercetări și al stațiunilor experimentale, nivelul producțiilor medii se majorează cu 5 la sută față de producțiile medii stabilite pentru întreprinderile agricole de stat.

Nu ne rămîne decît să vă dorim cel mai deplin succes.

DE STAT

Tot ce s-a realizat în această unitate este rodul aplicării cercetărilor științifice! Afirmția poate să apară lesne ca o banalitate pentru că, într-un fel sau altul, tot ceea ce construiesc, fabrică, cultivă, consumă oamenii se întemeiază pe o știință oarecare, mai veche ori mai nouă. Pentru întreprinderea agricolă de stat Ograda, din județul Ialomița, acest mod în care lucrătorii își prezintă propria unitate are ceva deosebit. Într-adevăr, tot ce s-a realizat aici este rodul aplicării propriilor cercetări.

LA CONFLUENȚA ȘTIINȚEI CU PRACTICA

Faptul că în fruntea unei asemenea întreprinderi se află un membru corespondent al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, cum este cazul inginerului Constantin Gib, directorul ei, ar putea să pară o simplă coincidență, dacă nu o formalitate (deși nu ar strica să putem consemna cît mai multe asemenea... formațiuni!). Dar lucrurile nu stau așa. Ingerul Gib este el însuși un asiduu căutător de căi și metode noi pentru a obține o producție agricolă și animală cît mai mare și cît mai ieftină.

Aceste noțiuni — producție mare, producție eficientă — reprezintă la Ograda obiective economice care definesc efectiv o vastă arie de cercetări științifice, cercetări care au început în urmă cu opt ani și au servit, alături de alte acțiuni de specialitate, ca prilej pentru ridicarea substanțială a gradului de dezvoltare și de complexitate al întreprinderii. De altfel, fiecare plan anual de producție este dublat de un plan anual de cercetare.

Ingerul Constantin Gib ne spune: Am început prin a stabili cadrul de dezvoltare a unității — ca mărime, complexitate și organizare. După aceea am studiat posibilitățile de optimizare a mărimumi și numărului ramurilor de

ÎNȚEPRINDERE AGRICOLĂ

— CENTRU DE CERCETARE

producție. Am trecut apoi la cercetări privind producția propriu-zisă și productivitatea muncii, cu scopul precis de a stabili tehnologii proprii pentru cultivarea celor mai potrivite soiuri de plante și creșterea celor mai productive rase de animale, de a ridica cele mai corespunzătoare tipuri de construcții agrozootehnice.

Primul obiectiv de cercetare pentru I.A.S. Ograda ca «laborator» a fost solul — în colaborare cu I.C.C.P.T.-Fundulea și cu Stațiunea experimentală Mărculești. Această cercetare a dus nu numai la cunoașterea foarte precisă a însușirilor solului pe care sînt amplasate culturile întreprinderii — și, ca urmare, ameliorarea lui sistematică — ci și la stabilirea soiurilor de plante care dau aici producții adesea excepționale.

Întreprinderea este, în felul ei, o mică academie, în care cercetarea proprie și-a găsit cea mai imediată și mai eficace transpunere în practică.

— Împreună cu I.C.C.P.T.-Fundulea și cu Stațiunea Mărculești — continuă directorul — am experimentat toate soiurile de grâu și hibrizii de porumb (de la grupa H.D.-90 pînă la grupa H.D.-400) — sub toate raporturile: în cultură irigată și neirigată, densitate, fertilizare, erbicidare etc. La fel, pentru floarea-soarelui, soia, lucernă și alte plante.

În colaborare cu I.C.C.S.-Brașov am executat lucrări experimentale în domeniul seminței de sfeclă de zahăr, iar cu Institutul de studii și cercetări pedologice am elucidat aspecte noi ale culturii orezului.

Creșterea animalelor reprezintă, pentru practicienii-cercetători de la Ograda, un câmp de investigație rodnic. Există, în sprijinul acestei afirmații, o lucrare realizată în colaborare cu I.C.C.T.-Corbeanca și Departamentul I.A.S. și intitulată «Re-

zultate preliminare obținute în furajarea vacilor de lapte de mare productivitate pe bază de nutrețuri de volum și cantități limitate de furaje concentrate». Ea reprezintă o valoroasă metodă practică, o tehnologie de hrănire a animalelor în chip eficient. 15% nutrețuri concentrate, 15% suplimente proteino-mineralo-vitaminice și 70% nutrețuri fibroase și suculente duc la o producție de lapte mai mare și, firește, mai ieftină decît în cazul hrănirii în

proporție mare cu nutrețuri concentrate.

Pentru activitatea practică a I.A.S. Ograda, cercetarea științifică materializată a însemnat în anul 1972 o producție medie de 4 050 kg de grâu, 5 200 kg de porumb, 2 370 kg de floarea-soarelui, 2 100 kg de soia, 3 600 litri de lapte de la o vacă.

Spre mîndria lucrătorilor săi, aceasta a însemnat Ordinul Muncii clasa I și Steagul de întreprindere frunțată pe țară.

ADRIAN COSTA

JURISTUL LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

CUM DOVEDIȚI CĂ SÎNTEȚI COOPERATOR

Calitatea de cooperator agricol poate fi privită numai în raport cu o anumită cooperativă agricolă de producție, și anume cu aceea al cărui membru este persoana în cauză. Această calitate se poate dovedi prin acte și fapte juridice, în funcție de perioada în care ea a fost dobândită.

În prezent, cînd potrivit art. 9 din statutul cooperativei agricole de producție primirea de noi membri în cooperativa agricolă de producție se face individual de către adunarea generală, pe bază de cerere scrisă, calitatea de cooperator se dovedește cu hotărîrea adunării generale care a aprobat primirea în cooperativă.

În ceea ce privește calitatea de cooperator dobîndită în perioada fostului statut al G.A.C., cînd dorința de a deveni membru al unei cooperative putea fi manifestată atît expres, prin cerere scrisă individual, sau în colectiv, de către membrii majori ai familiei, sau gospodăriei, cît și tacit și anume admiterea în fapt de a fi cooperator prin participarea la muncă, trecerea în proprietatea obștească a lucrurilor supuse cooperativizării etc. — dovedirea acestuia poate fi făcută în funcție de modul în care a fost dobîndită.

Astfel, în cazul dobîndirii calității respective pe baza unei cereri scrise aprobate de adunarea generală a cooperativei, ea va putea fi dovedită, la nevoie, cu această hotărîre. Cînd intrarea în cooperativă a avut loc prin manifestarea voinței în mod tacit, cazuri în care, de regulă, și primirea s-a realizat tot prin asemenea manifestare din partea cooperativei, respectiv a adunării generale, calitatea de cooperator poate fi dovedită prin orice mijloc de probă legală, ca de pildă, faptul că în evidența membrilor cooperatori figurează și cel în cauză, participarea la muncă, faptul că a predat cooperativei bunurile supuse cooperativizării, atribuirea lotului în folosință sau alte avantaje legate de calitatea de cooperator ca, de exemplu, ajutoare, spitalizare cu reducere, diverse adeverințe etc.

DESPRE PĂMÎNT: COMASARE, ÎNSTRĂINARE, SCOATERE DIN PRODUCȚIE

Regimul juridic al pămîntului, principalul mijloc de producție în agricultură, este reglementat prin numeroase acte normative, dintre care evidențiem:

Decretul nr. 151/1950 potrivit căruia, la nevoie, pot avea loc schimburi de teren între persoane fizice și juridice, cît și între acestea din urmă pe cale de comasare. Comasarea se face la cererea persoanei juridice interesate, de către o comisie locală și se aprobă de comitetul executiv al consiliului popular județean.

Potrivit aceluiași decret, persoanele fizice pot înstrăina sub orice formă — vînzare, donație etc. — terenurile pe care le au în proprietate, numai cu autorizarea prealabilă a consiliului popular comunal, pentru terenurile situate în vatra satului, și a Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, pentru terenurile situate în afara vetrelor de sat. Pentru dobîndirea terenurilor pe cale de succesiune între rude în linie directă sau colaterală pînă la gradul III inclusiv și între soți nu sînt necesare autorizații de înstrăinare.

Potrivit art. 7 din statutul său, cooperativa agricolă de producție nu poate înstrăina terenurile pe care le are în proprietate persoanelor fizice decît pentru locuri de casă, în condițiile prevăzute

de art. 6 din același statut. Terenurile pe care le au cooperativele agricole de producție în folosință, fie din proprietatea de stat, fie în condițiile decretului 115/1959 nu pot fi înstrăinate decât pe cale de comasare.

Legea nr. 12/1968 aduce elemente noi în domeniul apărării, conservării și folosirii terenurilor agricole. Potrivit acestei legi, scoaterea din producția agricolă a terenurilor poate avea loc în mod cu totul excepțional și numai cu aprobarea prealabilă dată de către Consiliul de Stat pentru terenuri arabile, plantații de pomi și viță de vie, cit și pentru cele pe care s-au executat lucrări de îmbunătățiri funciare. Pentru celelalte terenuri, aprobarea o dă Consiliul de Miniștri. Prin derogare de la normele de mai sus, Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor a fost autorizat să aprobe scoaterea din producție agricolă a terenurilor arabile situate în perimetrul construiilor al orașelor și în vatra satului și chiar în afara acestora, în cazul folosirii de către cooperativele agricole de producție a terenurilor proprii, cit și în cazul schimbării categoriilor de folosință.

Potrivit art. 15 din legea amintită, terenurile care nu sînt lucrute și întreținute conform regulilor agrotehnice pot fi luate de la posesori și atribuite prin decizia comitetului executiv al consiliului popular județean, în folosința organizațiilor socialiste care pot asigura punerea lor în producție. În același mod se procedează și în temeiul art. 10 din Decretul nr. 115/1959 cu terenurile persoanelor fizice în cazul cînd acestea le dau în parte, în arendă, ori le lucrează prin exploatarea muncii străine.

PENSII, AJUTOARE SOCIALE; CONDIȚII DE ACORDARE

Potrivit art. 10, lit. b din statutul cooperativei agricole de producție, cooperatorii agricoli au dreptul la pensie și ajutoare sociale în condițiile stabilite prin Statutul Casei de pensii și asigurări sociale a membrilor cooperativelor agricole de producție, după cum urmează:

1. — Pensie de bătrînețe, care se acordă pe tot timpul vieții, bărbaților care au împlinit vîrsta de 65 ani și femeilor care au împlinit vîrsta de 60 ani, care au o vechime în muncă în C.A.P. de cel puțin 5 ani.

2. — Pensie de invaliditate, care se acordă pe toată durata invalidității, cooperatorilor încadrați în gradul I sau II de invaliditate cauzată de accident în muncă sau de boală, ori accident în afară de muncă. În ultimele două cazuri se cere ca cei în cauză să aibă cel puțin 5 ani vechime în munca în C.A.P.

3. — Copiii membrilor cooperatori, orfani de ambii părinți, au dreptul la pensie pînă la împlinirea vîrstei de 16 ani sau, dacă urmează o școală, pînă la absolvirea acesteia, dar fără a depăși vîrsta de 25 ani.

4. — Pe lîngă pensia de bătrînețe și de invaliditate, cooperatorii mai au dreptul la un spor de 5 sau 10 lei lunar, pentru fiecare 5 ani de contribuție la fondul de pensii, în raport cu cuantumul acestei contribuții.

5. — Potrivit Decretului nr. 246/1958, membrii cooperativelor agricole de producție și membrii lor de familie beneficiază de asistență medicală și reducere între 50—75% din prețul de cost pentru întreținere, medicamente și materiale sanitare utilizate pe durata internării în spitale și ambulatorii de specialitate.

6. — Cooperatorii care realizează volumul de muncă stabilit de adunarea generală, cooperatorii pensionari, precum și membrii lor de familie beneficiază în mod gratuit de întreținere, medicamente și materiale sanitare pe timpul spitalizării.

7. — Cooperatorii agricoli pensionari și membrii lor de familie beneficiază în mod gratuit de materiale sanitare și medicamente și pe timpul tratamentului ambulatoriu.

8. — Membrii cooperativelor agricole de producție, activi și pensionari, bolnavi, beneficiază de cazare, masă și tratament cu o reducere de 70% din costul biletelor în stațiunile balneo-climaterice; cooperativele agricole de producție care dispun de fonduri proprii pot acoperi — total sau parțial — cota de 30% ce cade în sarcina celor trimiși la tratament.

9. — Cooperatorii agricoli care realizează sarcinile de producție în conformitate cu normele de lucru stabilite de adunarea generală, beneficiază de ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă, determinată de boli sau accidente:

— 80% din venitul mediu zilnic realizat în ultimele 12 luni, cînd incapacitatea este determinată de accident de muncă în cooperativă;

— între 50—81% din venitul mediu zilnic realizat în ultimele 12 luni, în funcție de vechimea în muncă, cînd incapacitatea este determinată de boli sau accidente în afara muncii desfășurate în cooperativă.

10. — Femeile cooperatoare, care participă la muncă, beneficiază de concediu plătit pentru sarcină și lehuzie, pe timp de 60 de zile lucrătoare, care se plătește în proporție de 50—90% din venitul mediu zilnic realizat în ultimele 12 luni, în funcție de vechimea în muncă în cadrul cooperativei.

11. — Familiile de cooperatori, din care cel puțin unul din soți lucrează în cooperativa agricolă li se acordă un ajutor de 50 lei lunar, pentru fiecare copil în viață de pînă la 16 ani, aflat în întreținerea acestora.

Ajutorul se majorează cu 20 lei pentru al șaselea copil, 30 lei pentru al șaptelea, 40 lei pentru al optulea, 50 lei pentru al noulea copil și următorii.

TRANSMITEREA DE IMOBILE

Actele normative prin care se reglementează, în prezent, transmiterea imobilelor din proprietate de stat în patrimoniul unităților cooperatiste agricole — cooperative și întreprinderi intercooperatiste — sînt Decretele nr. 244 din 30 iunie 1955 (din administrarea directă a organelor locale ale administrației de stat) și nr. 409 din 23 septembrie 1955 (din administrarea directă a celorlalte organizații socialiste), evaluarea lor făcîndu-se în temeiul Instrucțiunilor nr. 2111 din 26 mai 1956 ale Ministerului Finanțelor (cele două acte normative sînt publicate în Buletinul C.A.P. nr. 3/1972, în care se arată și documentația necesară pentru elaborarea proiectelor de hotărîri ale Consiliului de Miniștri, prin care se realizează transmiterea).

Transmiterea imobilelor, proprietate cooperatistă, în proprietatea statului, se poate face fie prin schimb, în cadrul operațiilor de comasare, potrivit Decretului nr. 151 din 10 iunie 1950 (Buletinul C.A.P. nr. 3/1972), fie prin expropriere, conform prevederilor art. 5 și 6 ale Decretului nr. 545 din 30 decembrie 1958 (Buletinul C.A.P. nr. 3/1972) și ale H.C.M. nr. 1676 din 15 noiembrie 1959. Interesează, de asemenea, H.C.M. nr. 1539 din 17 iulie 1968 — pentru aplicarea Legii nr. 12 din 14 mai 1968 — al cărei art. 4 a fost modificat prin H.C.M. nr. 24 din 31 ianuarie 1971 (Buletinul C.A.P. nr. 3/1972).

Cooperativele și întreprinderile intercooperatiste pot achiziționa imobile de la persoanele fizice în condițiile îndrumărilor date de Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție sub nr. 193/C din 7 septembrie 1967. Ele nu sînt îndreptățite să transmită terenuri, din proprietate lor, decît cooperativelor și angajaților permanenți ai acestor unități, în condițiile art. 6 din statutul C.A.P.

GESTIUNE — GESTIONARI

Gestionar, în înțelesul legii nr. 22/1969 este acel angajat al unei organizații socialiste sau membru al unei cooperative, care are ca atribuții principale de serviciu primirea, păstrarea și eliberarea de bunuri (bunuri materiale, mijloace bănești sau orice alte valori) aflate în administrarea sau deținerea, chiar temporară, a unei organizații socialiste, indiferent de modul de dobîndire și de locul unde se află bunurile. Din lista funcțiilor gestionare din cooperativele agricole de producție și unitățile intercooperatiste, stabilite prin Ordinul nr. 84/1970 al Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, rezultă că au calitatea de gestionari cooperativii și angajații care execută operațiuni de primire, păstrare și eliberare de bunuri aflate în proprietatea, administrarea, folosința sau deținerea unității, în cazul atribuțiilor de bază (casieri, magazineri, șefi de depozite etc.), precum și cei care îndeplinesc în mod frecvent asemenea operațiuni (conducătorii auto, care transportă mărfuri fără însoțitori, șefii atelierelor, secțiilor de producție și formațiilor de muncă, atunci cînd formațiile de producție și de muncă nu au gestionari etc.).

Funcția de gestionar este o activitate economică de o deosebită importanță care poate fi exercitată numai de persoane ce prezintă garanția gospodăririi în cele mai bune condițiuni a bunurilor ce le sînt încredințate. De aceea, legea prevede condițiile de vîrstă, pregătire profesională și conduită socială pe care trebuie să le îndeplinească gestionarii. Astfel, pot fi angajați, promovate sau menținuți în funcții de gestionari numai persoanele care au împlinit vîrsta de 21 ani (s-a admis, ca excepție, pentru ajutorii șefilor de depozite, gestionarii de imprimare și bibliotecii, vîrsta de 18 ani), sînt absolvenți ai școlii de cultură generală sau ai unei școli echivalente, avînd cunoștințe financiar-economice pe care le verifică, în mod obligatoriu, o comisie formată din cadrele de conducere ale cooperativei sau unității intercooperatiste (au fost menținuți cei care, deși nu îndeplinesc condițiile de pregătire școlară, aveau vechime de peste 3 ani în activitatea respectivă și cunoștințele necesare) și nu au suferit condamnări pentru infracțiunile prevăzute de lege.

Toate persoanele cu funcții gestionare sînt obligate de a constitui garanții, mijloc eficace de recuperare a eventualelor daune aduse avutului obștesc. Garanțiile sînt: de bază (constituite în numerar) pentru toate categoriile de gestionari și suplimentare (prin afectarea unor bunuri mobile sau imobile ale gestionarilor sau ale altor persoane) care se constituie în mod obligatoriu în cazul gestionarilor de chioșcuri, vînzătorilor cu gestiune și a gestionarilor de magazine, angajaților unităților intercooperatiste de prezentare și desfacere a produselor; în toate celelalte cazuri, astfel de garanții au caracter facultativ și se constituie numai dacă organele de conducere ale unităților cooperatiste agricole consideră că sînt necesare.

Gestionarul, angajat sau cooperativ, este obligat să repare integral prejudiciul adus unității cooperatiste agricole în care funcționează. Alături de gestionar răspund, potrivit legii, și alte persoane. Astfel, cadrele de conducere vinovate de numirea, trecerea sau menținerea unei persoane în funcția de gestionar, care nu îndeplinește condițiile de vîrstă, studii, cunoștințe, stagiu, constituire de garanții și antecedente penale, răspund integral alături de aceasta.

Cadrele de conducere răspund și în cazurile în care nu au asigurat gestionarilor asistență tehnică de specialitate pentru verificarea cantitativă a bunurilor, au dat acestora dispoziții ilegale sau greșite, nu au efectuat inventarii la termenele și în condițiile prevăzute de lege, nu au luat măsuri de înlocuire a gestionarilor necorespunzători etc.

Conducătorii unităților cooperatiste agricole și organele de control care nu și îndeplinesc îndatoririle în domeniul activității gestionare comit contravenții care se sancționează potrivit prevederilor H.C.M. nr. 2230/1969.

COMISIA DE REVIZIE ESTE SUBORDONATĂ CONSILIULUI DE CONDUCERE?

În conformitate cu prevederile art. 38 și 39 din statutul cooperativei agricole de producție, comisia de revizie — ca organ de verificare a gestiunii cooperativei — este subordonată numai adunării generale a acesteia, în calitate sa de organ suprem de conducere, care o alege în acest scop și căreia îi prezintă rapoarte asupra constatărilor făcute.

Comisia de revizie conlucrează însă și cu consiliul de conducere al cooperativei, făcându-i propuneri concrete pentru luarea măsurilor corespunzătoare de îmbunătățire a muncii și de recuperare a pagubelor aduse proprietății cooperatiste, precum și pentru sancționarea celor vinovați, urmărind totodată aplicarea măsurilor stabilite de adunarea generală.

Deci, hotărârile de imputare se iau nu de comisia de revizie, ci de consiliul de conducere, dacă consideră că este cazul, ceea ce înseamnă că în eventualitatea unui refuz, consiliul de conducere — în calitate sa de organ executiv al adunării generale — își angajează răspunderea față de aceasta. Pe de altă parte, nimic nu împiedică consiliul să treacă direct la măsuri de imputare — dacă socotește că are temeiuri să o facă — chiar în situația în care comisia de revizie nu i-ar prezenta propuneri, această prerogativă rezultând din prevederile art. 14 alin. 2 și 5 ale statutului C.A.P. Desigur, însă, împotriva membrilor consiliului de conducere — și cu atât mai mult ai comisiei de revizie — răspunderea materială nu poate fi stabilită decât de adunarea generală (alin. 6 al aceluiași text).

Împotriva hotărârilor de imputare date de consiliul de conducere, fie la propunerile comisiei de revizie, fie din inițiativa consiliului (care pot privi orice pagube produse, cu vinovăție, în cadrul relațiilor interne de drept cooperatist-agricol), cooperatorii nemulțumiți se pot adresa numai comisiei de judecată din cooperativă sau judecătoriei, după cum valoarea pagubei este de pînă la sau mai mare de 5 000 lei, conform prevederilor art. 16 și 58 din Legea nr. 59/1968, republicată la 9 martie 1973. În context, numai comisia de revizie are dreptul să ceară comisiei de judecată reexaminarea hotărârilor prin care a soluționat litigii de muncă cu cooperatorii, al căror obiect nu depășește valoarea de 1 000 lei (art. 43 din aceeași lege).

CONTRACTE — CONTRACTANȚI

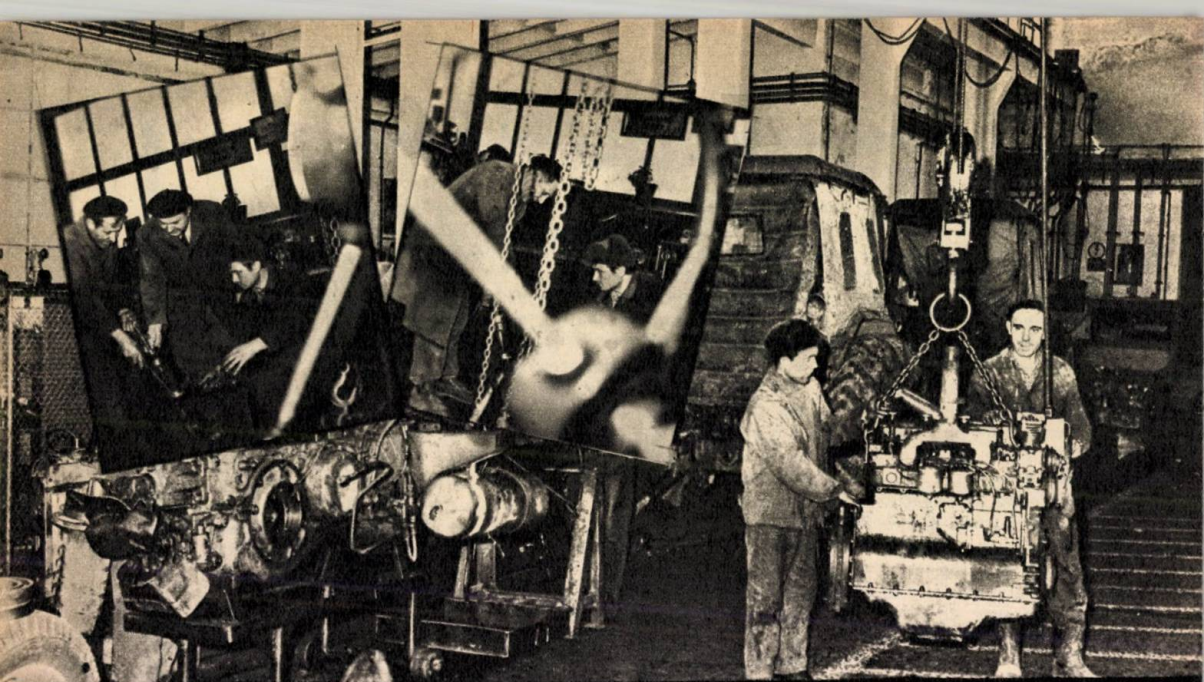
Activitatea contractuală a cooperativelor agricole de producție și a întreprinderilor intercooperatiste se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii nr. 71 din 29 decembrie 1969 (Buletinul C.A.P. nr. 9/1971), care constituie dreptul comun al contractelor economice (art. 26 și 27), în contextul principiilor ce se desprind din Hotărîrea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 408 din 21 mai 1965, în ce privește regimul de valorificare a produselor vegetale și animale, precum și ale Legii nr. 7/1971, republicată la 12 martie 1973, cu privire la activitățile industriale, de prelucrare a produselor agricole, construcții și prestări de servicii.

Contractele de furnizare de produse agrozootehnice se încheie și se execută cu stricta respectare a Contractului-model și a îndrumarului de contractare, elaborate de Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și de Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție (Buletinul C.A.P. nr. 1/1973, supliment), iar cele de furnizare de produse neagricole, executare de lucrări și prestare de servicii, cu stricta respectare a Contractelor-model și a îndrumarului de contractare, elaborate de U.N.C.A.P. (Buletinul C.A.P. nr. 7/1973). În ambele îndrumare sînt enumerate principalele acte normative aplicabile (detaliat în Buletinele C.A.P. nr. 12/1971 și 3/1972) și se reglementează procedura de rezolvare a neînțelegerilor precontractuale.

Cele trei categorii de contracte economice sînt guvernate și de principiile Legii nr. 2 din 10 martie 1970, privind asigurarea și controlul calității produselor (Buletinul C.A.P. nr. 4/1972), iar activitatea de investiții se organizează potrivit prevederilor Legii nr. 72 din 29 decembrie 1969 și ale Legii finanțelor nr. 9 din 26 noiembrie 1972 (Buletinul C.A.P. nr. 2/1973).

Încălcarea normelor de disciplină contractuală se sancționează cu penalități și daune, conform Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 306 din 15 aprilie 1970 (Buletinul C.A.P. nr. 5/1970) — în afara domeniului contractului pentru antrepriza de lucrări de construcții-montaj, în care acționează H.C.M. nr. 1002 din 18 decembrie 1964 — precum și contravențional, potrivit H.C.M. nr. 306/1970, H.C.M. nr. 1011 din 29 august 1972 (Buletinul C.A.P. nr. 11/1972) și H.C.M. nr. 68 din 13 februarie 1970 (Buletinul C.A.P. nr. 7/1971).

Răspunderea disciplinară, penală, materială și civilă este reglementată prin art. 21 al Legii nr. 71/1969, art. 3 al H.C.M. nr. 306/1970 și art. 233 al Legii nr. 9/1972, cu sarcina de recuperare a sumelor plătite de cooperative și întreprinderile intercooperatiste. Sub aceste aspecte, interesează, de asemenea, Legea nr. 5 din 10 iulie 1970 (Buletinul C.A.P. nr. 7/1971), privind gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, organizarea și funcționarea controlului financiar (art. 3, lit. a și b, art. 33, lit. a), precum și H.C.M. nr. 1047/1970, republicată la 1 februarie 1972 (Buletinul C.A.P. nr. 4/1972), pentru aplicarea acestei legi (anexa 1, pct. 1; anexa 2, nr. 5, pct. 2 și nr. 11 pct. 7 și 10; anexa 3, pct. 1, 4 și 7).

S.M.A. Hemeiuiș UN SFERT DE VEAC ÎN SLUJBA AGRICULTURII

10 octombrie 1948. Iau ființă primele 72 de stațiuni pentru mecanizarea agriculturii, răspândite în toată țara. Printre acestea, se numără și stațiunea din Hemeiuiș, situată la vreo 9 km de Bacău. Și-a început activitatea într-un modest atelier, având în dotare 29 de tractoare vechi, de diverse tipuri, cu uzură avansată și câteva pluguri, semănători mecanice și batoze. Stațiunea avea în acel an doar 62 de salariați, printre care Iftimie Crihan, Ion Cocrea, Gheorghe Bălan, Nicolae Acăr, Gheorghe Miron și Andrei Seciu, exemple de statornicie și disciplină muncitorească, ei lucrând și azi în aceeași întreprindere.

25 iunie 1950: În raza de activitate a S.M.A. Hemeiuiș, care demonstrează «pe viu» superioritatea muncii mecanizate, pe mari suprafețe de teren, a luat ființă una din primele cooperative agricole din țară, «Secera și ciocanul» din Răcăciuni.

15 iulie 1954: La absolvirea facultății de mecanică agricolă din București, Mircea Cruceanu, fiul tăranelor cooperatori Sanda și Virgil Cruceanu din satul vrincean Tuțu, a fost încadrat aici în funcția de inginer șef mecanic. De atunci, inginerul Cruceanu n-a părăsit niciodată întreprinderea, fiind de peste un deceniu directorul ei.

31 decembrie 1963. Stațiunea din Hemeiuiș era, pe atunci, cea mai mare din țară, atît ca rază de activitate, cît și ca dotare. Dispunea de 533 de tractoare, din care 80 la sută noi, românești, 26 de combine de cereale păioase, 11 batoze și 12 semănători. În locul modestului atelier de la început, în unitate s-a construit un altul, bine utilat cu strunguri, freză pentru prelucrări mecanice, mașini de găurit, bancuri de rodaj și pentru verificarea pompelor de injecție și un pod rulant de mare capacitate lucrativă. Unitatea efectuase în acel an

arături pe 60 000 hectare, semănături pe 40 000 hectare, recoltatul cu combina pe 9 500 de hectare, prășitul mecanic pe 26 000 de hectare, combaterea dăunătorilor la 185 000 pomi, balotatul paielor pe 4 800 hectare. Numărul salariaților întreprinderii se înzecise — de la 62 în 1948, la 652, acum, peste un deceniu și jumătate...

21 aprilie 1972: Prin Decret al Consiliului de Stat, stațiunii pentru mecanizarea agriculturii Hemeiuiș, județul Bacău, i se conferă «Ordinul Muncii» clasa I, pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare a agriculturii socialiste, depășirea în anul 1971 a volumului de lucrări planificate cu 18,3 la sută și pentru aportul la obținerea unor producții mari de către cooperativele agricole deservite în anul 1971. Una din acestea, cea din Săucești, primește și ea, în aceeași zi, «Ordinul Muncii» clasa I, pentru realizarea unei producții medii record la sfecla de zahăr — 45 234 kg!

La 10 octombrie 1973, stațiunea pentru mecanizarea agriculturii Hemeiuiș împlinește un sfert de veac de rodnică activitate, depusă în slujba agriculturii. Sărbătoarea prilejuiește un rodnic bilanș.

În afara lucrărilor mecanizate în agricultură, stațiunea se prezintă la aniversare și cu alte cărți de vizită care-i fac cinste. Este stațiune model pe județ, centru permanent de instruire și perfecționare a cadrelor de mecanizatori băcăoani, centru de reparații și fabricații în ramură. Totodată, patronează școala profesională de mecanici agricoli din localitate, pregătind agriculturii noi contingente de muncitori.

TUDOR DOBRE

n de an, Întreprinderea agricolă de stat Breasta, județul Dolj, realizează producții și beneficii tot mai mari. «Strădania noastră principală — ne spunea ing. Constantin Biță, directorul întreprinderii, este de a ridica în permanență ștacheta rentabilității. Toate realizările noastre își găsesc explicația în această orientare pe care se pune

accentul în atâtea documente de partid».

Pentru a întări spusele directorului, contabilul șef, Ion Iordăchescu, ne furnizează date elocvente. Anul trecut au fost realizate beneficii peste plan în valoare de 7 milioane lei, iar în acest an se prelinună beneficii și mai mari.

Căile obținerii acestor rezultate sînt multiple și pilduitoare. Determinante sînt, desigur, producțiile mari realizate în toate sectoarele. Anul trecut, producția medie de grâu planificată a fost depășită cu aproape o mie de kilograme, fiind cea mai mare realizată vreodată la Breasta. După realizările de pînă acum, producția medie anuală de lapte de vacă va fi de 3 200 litri, după ce anul trecut, cu 3 061 de litri, întreprinderea s-a înscris pe primul loc în județ. 1 850 kg de floarea-soarelui și 35 de tone de sfeclă de zahăr la hectar sînt alte producții medii care explică beneficiile de milioane de lei, mai ales că productiile au fost obținute cu cheltuieli reduse. Astfel, prețul de cost pe întreprindere a fost în 1972 cu 10 la sută mai mic decît cel planificat, iar în 1973, o mie de lei producție-marfă se realizează cu 837 lei. Beneficiile se datoresc și livrărilor masive de produse care te duc cu gîndul la o uzină agricolă.

În 1973, s-au livrat sau sînt în curs de livrare la fondul central, printre altele, 5 251 tone de grâu, 956 tone floarea-soarelui, 1 750 tone sfeclă de zahăr, 2 240 tone struguri, 8 472 tone fructe și 13 680 hectolitri de lapte de vacă.

Am fost de față la o consfătuire de producție a frunțașilor întreprinderii. Au vorbit șefii de fermă: inginerii Gheorghe Popescu, Ion Anton, Viorel Baci și Nicolita Marinescu, mulgătoarele Florica Ionescu și Maria Oprea, economista Constanța Sandu. Spusele lor au surprins crîmpeie din eforturile de pînă acum, din faptele prezentului, au schițat perspective...

Cultura irigată de sfeclă furajeră a dat o sută de tone la hectar. Pași mari s-au făcut pe linia mecanizării. În bună parte, încărcatul autocamioanelor se face cu șnecuri, iar în vie a pătruns tractorul, la prășit și stropit. Fiecare tonă de îngrășămintă folosită chibzuit a adus unității un spor de recoltă echivalent cu producția de pe 3—4 hectare nefertilizate. Ierbicidarea a făcut asemenea minuni, încît ingenera Silvia Geană a numit-o «un miracol al secolului nostru».

Mulți dintre lucrătorii întreprinderii, chiar dintre cadrele de conducere, sînt femei, adică oameni care au adus la locul de muncă un mai accentuat spirit de ordine, de disciplină și răspundere. Iar rezultatele se văd. Ferma nr. 13 pomicolă, a cărei șefă este ingenera Silvia Geană, economista Constanța Sandu, iar tehniciană Niculița Marinescu se situează, prin producțiile obținute, în fruntea tuturor fermelor din sectorul pomicol.

G.H. ANTON

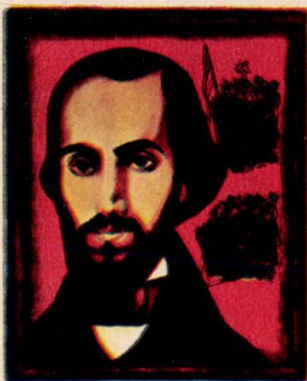
PRODUCȚII
MARI,

RENTABILITATE
RIDICATĂ

CRONICĂ 1973

Întregul popor a fost, anul trecut, părtaş la o seamă de evenimente ce au cinstit pe înaintașii acestui neam, luptători care n-au precupețit nimic, sacrificându-și adesea viața, pentru libertate și dreptate socială, care au pregătit prin lupta lor zilele luminoase de astăzi ale patriei socialiste.

EROI AU FOST, EROI SÎNT ÎNCĂ...

Iași — 4 mai, Blaj — 17 mai, București — 16 iunie au reprezentat momente de vîrf ale numeroaselor manifestări consacrate evenimentelor memorabile de la 1848 în cele trei provincii românești: Moldova, Transilvania, Țara Românească. În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a altor conducători de partid și de stat, sute de mii de oameni s-au adunat pentru a sărbători împlinirea a 125 de ani de la revoluția pașoptistă, pentru a-și reînnoi atașamentul deplin — de fapt, atașamentul țării întregi — la politica Partidului Comunist Român de edificare a societății socialiste și comuniste în România.

Revoluția burghezo-democratică de acum 125 de ani a marcat începutul unei noi etape în lupta maselor populare, ale celor mai luminate minți ale epocii pentru realizarea unității naționale, formarea statului național unitar român, scuturarea jugului dominației străine și cucerirea independenței și suveranității patriei, pentru înlăturarea vechilor rînduiri sociale, pentru progres social și libertate. «Trăsătura caracteristică comună a revoluției în toate țările române — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea populară de la Iași — a fost, pe de o parte, lupta pentru lichidarea relațiilor feudale și realizarea unor reforme economice și social-politice de natură să dea cîmp liber dezvoltării forțelor de producție... iar pe de altă parte, revendicarea cerinței vitale a constituirii statului național unitar — condiție a însăși emancipării națiunii române, a mersului înainte al societății românești pe calea progresului și civilizației».

Revoluționarii pașoptiști s-au consacrat cu toată convingerea înlăturării acestor idealuri, în împrejurările extraordinare de grele în care Moldova și Țara Românească se aflau sub suzeranitatea

Porții otomane și subprotectoratul țarist, iar Transilvania sub stăpînirea habsburgică. «Vrem să fim o nație una, puternică și liberă prin dreptul și datoria noastră, pentru binele nostru și al celorlalte nații» — declara Nicolae Bălcescu, iar Mihail Kogălniceanu scria: «Puterea și fericirea unui stat se află în puterea și fericirea mulțimii, adică a nației». Aceleași sentimente le exprimă și Avram Iancu: «Să credeți, domnilor, că răscurarea noastră nu s-a întîmplat prin amăgirea Austriei, ci pe noi ne-a răscurat nerecunoașterea naționalității».

Moment crucial al îndelungatului proces al eliberării sociale și naționale a poporului român, revoluția burghezo-democratică de la 1848 a deschis drum evoluției mereu ascendente a acestui proces marcat de Unirea principatelor în 1859, cucerirea independenței de stat prin războiul din 1877 și 1878, Unirea Transilvaniei cu România în 1918.

Pe aceeași Cîmpie a Libertății de la Blaj, unde cu 125 de ani în urmă moldovenii, muntenii și transilvănenii rosteau strigarea «Noi vrem să ne unim cu țeara!», în mai anul trecut zeci de mii de oameni au adus un vibrant omagiu evenimentelor revoluționare de la 1848. Veșnică cinstire fruntașilor pașoptiști, pe Cîmpia Libertății au fost dezvelite busturile în bronz ale lui Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Alexan-

CRONICĂ 1973

dru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, Simion Bărnuțiu, Vasile Alecsandri, Andrei Mureșanu, Gheorghe Magheru, C.A. Ro-

setti, Ion Heliade Rădulescu, Costache Negri, Gheorghe Barițiu, Al. Papiu Ilarian, Petofi Sandor, Cezar Bolliac, Eftimie Murgu.

Stephan Rudwig Roth, A.G. Golescu Negru, Ion Ionescu de la Brad, Petru Maior, Aron Pumnul, Timotei Cipariu, Gheorghe Șincai, Ioan Inocențiu Micu Clain.

ISTORICUL 1893: IA FIINȚĂ PARTIDUL CLASEI MUNCITOARE

Opt zeci de ani s-au împlinit din acel an 1893 când au fost puse bazele partidului politic al clasei muncitoare din România. Opt decenii de luptă necurmată, bogată în evenimente memorabile, marcând numeroase etape ale devenirii noastre ca popor liber, stăpîn pe soarta sa. Aceste etape au fost subliniate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu într-o amplă cuvîntare cu prilejul festivității consacrate evenimentului, punct culminant al manifestărilor ce l-au precedat, desfășurate în întreaga țară. Omagiul adus înaintașilor, în aceea zi de 30 martie, la adunarea festivă ce a avut loc la Sala Palatului Republicii Socialiste România, a fost întregit de un cuprinzător bilanț al succesorilor noastre de astăzi, al perspectivelor luminoase pe drumul edificării socialismului și comunismului în România.

Evenimentul istoric din 1893 — **an care marchează nașterea detașamentului revoluționar, de avangardă, al clasei muncitoare din țara noastră** — a fost rezultatul unor profunde procese în cadrul societății românești. Se știe că, în comparație cu alte țări din centrul și apusul Europei, dezvoltarea economică a Țărilor Române a fost mult timp frînată de o serie de factori obiectivi. Menținerea, o perioadă mai îndelungată, a relațiilor de producție feudale a împiedicat lărgirea pieței interne, apariția capitalismului; apoi dominația străină, dăinuind de secole, a secătuit avuția națională, a produs grele suferințe maselor muncitoare, împiedicînd mersul înainte pe calea progresului social și economic. Evoluția spre progres nu putea fi însă oprită. Odată cu dezvoltarea activității manufacturiere și a industriei — proces care a devenit mai evident în a doua jumătate a secolului al XIX-lea — apar relații de produc-

ție de tip capitalist, se dezvoltă și intră ferm în arena vieții politice tînăra clasă a proletariatului industrial — forța cea mai înaintată a țării. O caracteristică esențială a mișcării muncitorești din țara noastră este aceea că proletariatul și-a pus încă de la începutul existenței sale problema organizării ca clasă — condiție hotărîtoare pentru desfășurarea cu succes a luptei politice împotriva claselor exploataatoare, pentru eliberarea socială a tuturor celor ce muncesc. **Înființarea, în 1872, a Asociației generale a tuturor lucrătorilor din România marchează începutul organizării de clasă pe scară națională a proletariatului român.** Iar o dată cu pătrunderea în România a ideilor de bază ale întemeietorilor socialismului științific, Marx și Engels, prin publicarea în limba română a unor lucrări ca «Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință», «Originea familiei, a proprietății private și a statului», «Manifestul comunist», «Capitalul» și altele, s-a pus la ordinea zilei problema făuririi partidului politic al clasei muncitoare. Lucrarea «Ce vor socialiștii români?» publicată de C. Dobrogeanu Ghinea în 1886, în care era puternic argumentată necesitatea organizării partidului politic al clasei muncitoare și se sublinia ca obiectiv politic fundamental al acestui partid lupta revoluționară pentru cucerirea puterii în stat și instaurarea dictaturii proletariatului, poate fi considerată, pe drept cuvînt, **primul program al mișcării revoluționare marxiste din țara noastră.**

Primii pași importanți pe calea organizării politice a proletariatului au fost înființarea în 1887, la București, lași și în alte orașe din țară a cercurilor muncitorești, transformate apoi în cluburi muncitorești și al căror con-

gres ținut la București în zilele de 31 martie — 3 aprilie 1893 a statuat **înființarea partidului politic marxist al clasei muncitoare — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România.** la amploare și mișcarea muncitorească din Transilvania; expresie a spiritului revoluționar al proletariatului din această provincie, în 1890 se constituie organizațiile Partidului Social-Democrat din Transilvania.

Așa cum se subliniază în amintita cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu **«Nașterea partidului revoluționar al clasei muncitoare, ca și întregul său dezvoltare ulterioară au fost rezultatul evoluției economico-sociale și politice a țării noastre, expresia cerințelor mersului înainte al societății românești pe calea progresului social.»**

Încă de la început, partidul revoluționar al clasei muncitoare a avut de înfruntat numeroase greutăți, a trebuit să facă față unor grele încercări, să înfrunte prigoana și teroarea regimului burghezo-moșieresc. N-au lipsit unele confuzii și limite, iar existența în conducerea partidului a unor elemente inconsecvente din punct de vedere politic și ideologic a determinat, în ultimii ani ai secolului trecut, frîmțări și convulsii grave care au dus

CRONICĂ 1973

pină la întreruperea vremelnică a activității partidului.

Dar voința proletariatului de a se uni a fost nestrămutată. Corespunzător acestei voințe și având în frunte revoluționari formați din rîndul clasei muncitoare și al intelectualității progresiste, începînd din anul 1901 iau ființă organizații politice muncitorești — cercurile socialiste «România muncitoare» — care desfășoară o intensă activitate pentru refacerea partidului. Organizarea pe plan național, în 1906, a mișcării sindicale determină accelerarea procesului de refacere a partidului socialist. Unificarea cercurilor «România muncitoare», crearea Uniunii Socialiste din România pregătesc condițiile refacerii partidului. Evenimentul se produce la Congresul socialist din 1910 cînd se constituie Partidul Social-Democrat din România, «vlăstar al vechii rădăcini socialiste pe care nimic nu a putut-o distruge». Intensificînd lupta pentru eliberarea proletariatului și a maselor populare de exploatare și asuprire, pentru înlăturarea vechilor orînduiri, partidul revoluționar a acționat în toate marile evenimente interne și in-

ternaționale. El s-a ridicat împotriva vînzării bogățiilor țării capitalului străin, s-a pronunțat cu hotărîre împotriva războiului imperialist, a salutat cu entuziasm victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și înfăptuirea unității statului național român — victorie epocală a maselor populare din întreaga țară.

Problemele mari aflate la ordinea zilei spre sfîrșitul celui de al doilea deceniu al secolului nostru — reforma agrară, lichidarea relațiilor de producție feudale la sate, refacerea economiei distruse de război, asigurarea unei vieți mai bune maselor populare, în condițiile cînd clasa muncitoare se dezvoltase numeric, iar spiritul său politic creștea, ca urmare a propriei experiențe de luptă și sub influența victoriei Revoluției Socialiste din Octombrie, impuneau reorganizarea partidului pentru a-și putea asuma răspunderea conducerii întregii lupte revoluționare din România pentru răsturnarea de la putere a claselor exploatare, pentru înfăptuirea victorioasă a revoluției proletare și trecerea la făurirea noii societăți, socialiste.

Asemenea necesități obiective au condus la Congresul din mai 1921, cînd reprezentanții socialiștilor români hotărîsc prin vot unanim **transformarea partidului socialist în Partidul Comunist Român** — detașament de avangardă, revoluționar al clasei muncitoare din România. Partidul Comunist, continuatorul direct al mișcării revoluționare socialiste, al partidului clasei muncitoare făurit în 1893, a dus mai departe și a ridicat pe un plan superior, în noile condiții, lupta de eliberare socială și națională. Tocmai de aceea, evenimentul din mai 1921 se cuvine apreciat ca un moment de răsruce în dezvoltarea României noi. «**Evo-cînd astăzi luminoasa pagină scrisă în istoria luptei revoluționare a proletariatului român în 1893** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — **desprindem învățăminte pentru viitor, dobîndim imbolduri și mai puternice pentru a ne îndeplini în condiții tot mai bune înalte îndatoriri și răspunderi ce ne revin față de poporul nostru în marea cîntorie a socialismului și comunismului pe pămîntul României**».

„DOMNUL UNIRII”, „SLOBOZITORUL NEAMULUI TĂRĂNESC”

Rămăs în istoria atît de frămîntată a poporului român ca Domn al Unirii, Alexandru Ioan Cuza a fost una dintre cele mai proeminente figuri ale istoriei noastre naționale. Cu prilejul împlinirii, în mai 1973, a 100 de ani de la moartea sa, Cuza,

care, prin actul Unirii Principatelor din 1859, simbolizează actul fundamental al creării României moderne a fost omagiat pe cuprinsul întregii țări prin numeroase manifestări: sesiuni științifice și simpozioane, adunări comemorative și expoziții, prin publicarea de documente — multe inedite, — prin spectacole teatrale și alte manifestări culturale artistice. Uriașa personalitate a domnitorului, patriotismul său fierbinte, dăruirea de sine în slujba năzuințelor maselor populare s-au bucurat de cinstirea cea mai aleasă. Fiindcă, deși a domnit numai 7 ani, în împrejurări deosebit de complicate și trebuind să înfrîngă opoziția forțelor interne retrograde, a moșierimii în primul rînd, Alexandru Ioan Cuza, ajutat de sfetnici credincioși, participanți,

ca și el, la revoluția pașoptistă — Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri ș.a. — a știut să rezolve unele dintre cele mai mari probleme ale națiunii.

A asigurat unirea deplină, a secularizat averile mînăstirești, readucînd în patrimoniul statului peste un sfert din suprafața țării, a lărgit dreptul de vot, a împroprietarit țărani.

Legea rurală — cu toate condițiile grele de răscumpărare a pămîntului moșieresc — făcea pe țărani stăpîni pe ogorul cel lucrau, desființînd claca, dijma și celelalte obligații față de stăpînii moșilor, ceea ce a avut un ecou extraordinar în rîndul țărănimii exploatare. Prin scrisori, telegrame, adrese trimise domnitorului, țărani își exprimau adînc recunoștință față de Cuza. «**Fapta pe care Măria Voastră ați isprăvit, slobozînd neamul românesc din boeresc, munca silită ce era**

CRONICĂ 1973

mai rea decât robia, este atât de mare, cât nu o poate scrie niminia» — se spunea în telegrama sâtenilor din județul Fălciu. Și mai departe: «Rugăm-Te... dă-Ne voie ca de acum înainte să Te numim părintele cel bine voitor și slobozitorul neamului țărănesc».

Măsurilor legislative menționate li s-au adăugat altele care au asigurat formarea cadrului modern al statului, legi privind organizarea judiciară, militară, administrativă și culturală. În ultimii săi ani de domnie, au fost promulgate noi coduri de legi,

a fost creat Consiliul de Stat, înființată Universitatea din București, s-a adoptat sistemul metric, a fost revizuită jurisdicția consulară impusă Principatelor de marile puteri.

Înlăturat de la domnie de elementele reacționare, conservatoare, potrivit reformelor realizate, progresului — așa-numita monstruoasă coaliție — «Domnul Unirii» a luat calea exilului unde a și murit — în orașul Heidelberg, la 15 mai 1873.

«Alexandru Ioan I nu are nevoie de istoric. El singur și-a scris istoria sa prin

legi, prin actele cu care a făcut un stat, o societate...» spunea Mihail Kogălniceanu în fața mulțimilor îndurerate, cu prilejul aducerii în țară a trupului domnitorului.

Cinstirea memoriei patriotului înflăcărat, a făuritorului de stat, a celui care a întrupat în cel mai înalt grad ideea demnității naționale, este încă o mărturie elocventă a recunoștinței pe care poporul nostru, condus de partidul comunist pe calea socialismului, o poartă iluștrilor săi înaintași.

Moment istoric revoluționar pe drumul transformării socialiste a societății românești, actul naționalizării întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi, înfăptuit cu un sfert de veac în urmă, a fost anul trecut evocat în toată amploarea sa. O dată cu naționalizarea de la 11 iunie 1948 s-a făcut un pas decisiv pe calea construirii orânduirii socialiste; clasa muncitoare care, împreună cu aliații săi, sub conducerea partidului, deținea puterea politică, a devenit astfel proprietara principalelor mijloace de producție din industrie. Cu alte cuvinte puterea politică a clasei muncitoare și a aliaților săi a dobândit o bază economică proprie, condiție hotărâtoare pentru făurirea noii orânduirii.

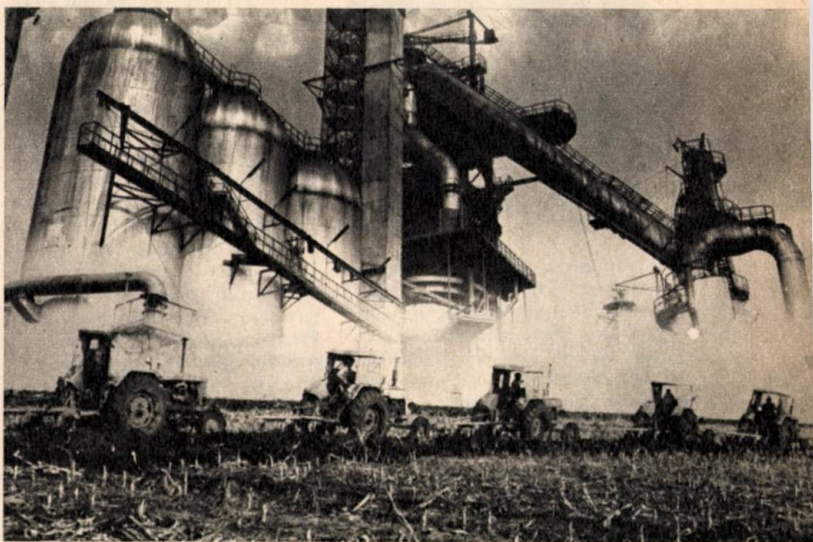
Realitățile zilelor noastre atestă cu puterea incontestabilă a faptelor valoarea istorică a naționalizării. Au fost puse bazele concentrării forțelor pentru făurirea unei industrii capabile să stimuleze dezvoltarea întregii economii, bazele dirijării conștiente a producției și repartiției, distribuirii planificate a resurselor pe ramuri și unități de producție, promovării progresului tehnic și a cuceririlor științei celei mai avansate.

Cifre semnificative dovedesc dezvoltarea extraordinară a puterii economice a țării noastre în acest pătrar de veac, creșterea puternică a nivelului de viață al întregului popor. Dispunem de o industrie dinamică, în plin proces de modernizare, echilibrat așezată pe teritoriu, se dezvoltă

ACTUL ISTORIC AL NAȚIONALIZĂRII

în ritm susținut industria electro-tehnică, chimică, siderurgică. Cifre concludente o dovedesc. În anul 1972, am realizat o producție industrială globală de 25 de ori mai mare decât în anul naționalizării. Ritmul anual de creștere a producției industriale a fost în această perioadă de 14,3 la sută, la nivelul celor mai înalte ritmuri realizate pe plan mondial. Pentru a ne referi la agricultură, trebuie spus că industria socialistă s-a dovedit a fi temelia trainică a cooperativizării, a asigurat introducerea mecanizării în lucrarea pământului

și în zootehnie, cu consecințe directe asupra creșterii producțiilor și ridicării bunăstării țărănimii. Astfel, dacă în 1948, agricultura noastră avea în dotare numai 786 de tractoare, la sfârșitul anului 1972 ea dispunea de 115 000 tractoare fizice. Nici o combină pentru recoltat păioase și nici o semănătoare de tractor nu existau în anul naționalizării, pentru ca în 1972, agricultura să aibă în dotare peste 35 000 combine tractate, pentru păioase, peste 4 800 combine tractate, pentru porumb, 4 600 de autocamioane și alte mașini și utilaje

CRONICĂ 1973

agricole. Industria chimică, aproape inexistentă cu 25 de ani în urmă, a cunoscut în acest sfert de veac o puternică dezvoltare. Au fost construite marile combinate de îngrășăminte chimice de la Năvodari, Piatra Neamț, Craiova, Tîrgu Mureș, Turnu Măgurele și altele, ceea ce a asigurat fertilizarea ogoarelor în 1972 cu 757 000 de tone asemenea îngrășăminte, în substanță activă, față de numai 200 de tone folosite în 1948. Nu este o simplă coincidență faptul că la un an după naționalizare s-a putut trece la constituirea primelor cooperative agricole de producție, pentru că în mai puțin de 13 ani cooperativizarea agriculturii s-a fi încheiat.

Ca urmare a industrializării socialiste, sute de mii de țărani au devenit muncitori în noile

fabrici și combinate, iar satele își schimbă tot mai mult înfățișarea. Amploarea deosebită a construirii de termocentrale și hidrocentrale a însemnat extinderea electrificării proceselor de muncă din agricultură și în același timp introducerea curentului electric pînă în prima jumătate a anului 1973 în aproape 11 900 de sate, față de 320 de localități rurale electrificate pînă în 1948.

Sărbătorirea celor 25 de ani trecuți de la naționalizare, prilejuind un bilanț deosebit de înșuflețitor pentru succesele dobîndite în ridicarea economică generală a țării, a constituit totodată prilej de noi angajamente ale oamenilor muncii pentru înfăptuirea neabătută a planurilor elaborate de partid pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Pentru că, așa

cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu «Victoria socialismului, exproprierea exploatatorilor și instaurarea proprietății socialiste au schimbat baza vieții materiale, au înlăturat inegalitatea economică și politică de clasă, au creat temelia dreptății sociale. Prin aceasta nu am soluționat însă ansamblul problemelor sociale pe care le implică înfăptuirea plenară a principiilor socialismului și comunismului. De aceea se impune să acționăm în continuare pentru perfecționarea organizării societății, a raporturilor socialiste de producție și a relațiilor dintre oameni, să aplicăm cu consecvență în toate domeniile vieții sociale principiile echității socialiste».

„DRAGOSTEA CE AVEM PENTRU PATRIA NOASTRĂ...”

Împlinirea a 300 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir a prilejuit ample manifestări evocatoare a personalității uneia dintre mințile cele mai luminate, mai clarvăzătoare ale poporului român. Istoric, om politic, filozof și muzician, geograf, fizician și arheolog, cunoscător al limbilor latină, turcă, greacă, arabă, persană, franceză, italiană, Dimitrie Cantemir s-a remarcat ca un

savant de reputație europeană, ca om politic clarvăzător, care și-a consacrat întreaga viață emancipării poporului său, libertății și independenței Moldovei al cărei domnitor a fost.

În numeroasele manifestări științifice, care au avut loc în 1973 în întreaga țară, au fost subliniate meritele excepționale ale lui Cantemir în susținerea argumentată, bazată pe izvoare științifice, a originii, unității și continuității poporului român. El a ridicat astfel pe un plan superior tot ce era mai progresist în opera înaintașilor săi — Grigore Ureche, Miron Costin, spătarul Nicolae Miclescu, stolnicul Constantin Cantacuzino și alții. Opera sa monumentală, concepută vast pentru a cuprinde istoria tuturor românilor de la origină și pînă în vremea savantului, **Hronicul vechimei a româno-moldo-vlahilor**, constituie o mărturie de înaltă valoare a dragostei sale pentru țară și popor, atașamentul său față de ideea libertății și independenței. Acei «cu nume nemuritoriu vestiți **Romani**» sînt «moșii, strămoșii noștri a Moldovenilor,

Muntenilor, Ardelenilor și a tuturor ori unde se află, a Românilor» — scrie Cantemir.

Ca domnitor al Moldovei în 1710, Dimitrie Cantemir începe aplicarea programului său politic îndreptat spre ușurarea soartei țărănilor liberi și a micii boierimi, în favoarea cărora ia o seamă de măsuri economice, iar pe plan extern urmărește ferm asigurarea independenței și integrității țării, împotriva amestecului în treburile ei interne. Deși după războiul ruso-turc din anul următor, domnitorul este nevoit să părăsească țara și să-și trăiască ultimii ani de viață în Rusia, în numeroase lucrări continuă să scrie despre trecutul glorios al țării și poporului său, afirmîndu-și dragostea și speranța în viitorul acestui popor. Asemenea sentimente ni se dezvăluie și din următoarele rînduri: «**Dragostea ce avem pentru patria noastră ne îndeamnă să lăudăm neamul din care ne-am născut și să înfățișăm pe locuitorii țării din care ne tragem**».

Evocarea de către întregul popor român a strălucitei personalități, născută cu trei sute de ani în urmă, este o înaltă dovadă de prețuire a celui care a afirmat conștiința unității naționale a românilor și credința în viitorul luminos al acestui popor.

CALE LACTEE LA... DRĂGĂNEȘTI- OLT

Acum câțiva ani, cînd la conducerea cooperativei agricole din Drăgănești-Olt a fost ales inginerul Stan Macafei, oamenii de aici s-au angajat ca pînă în 1975 să ajungă din urmă, în ceea ce privește producția de lapte pe vacă turajată, pe harnicii cooperatori din Stoicânești.

Angajamentul le-a părut atunci unora un act de îndrăzneală. Și totuși, ca urmare a seriozității cu care a fost primit de cei mai mulți, a perseverenței de care au dat dovadă, s-a reușit obținerea, an de an, a unor producții care să permită respectarea cuvîntului dat.

Iată, de altfel, cum a evoluat producția de lapte în acești ani:

1969 — 1 827 litri; 1970 — 2 020 litri; 1971 — 2 396 litri; 1972 — 2 619 litri; 1973 — 3 000 litri. (preliminat).

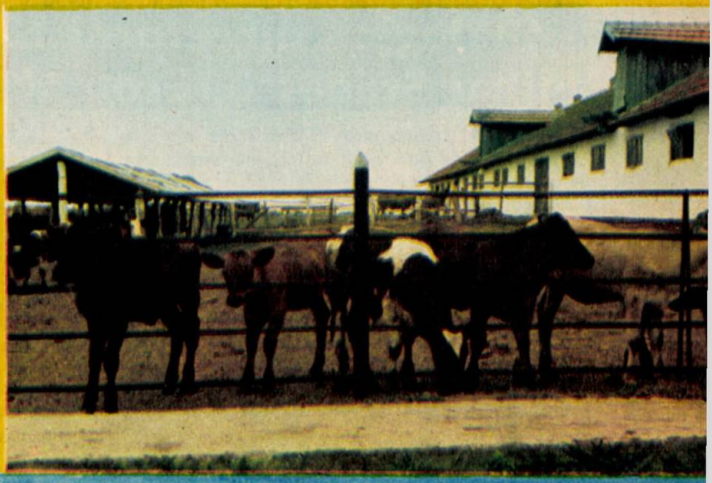
Merită subliniat faptul că, paralel cu creșterea producției de lapte au crescut și efectivele de vaci, în exclusivitate din prăsilă proprie. Acești doi factori au permis unității să sporească, an de an, livrările de lapte-marfă la fondul de stat. Astfel, dacă în 1969, a fost valorificată cantitatea de 2 923 de hl, anul 1973 se încheie cu 8 000 hl de lapte valorificat la contract.

Acum, cînd prima etapă a angajamentului, și anume obținerea unei producții de 3 000 litri lapte pe vacă furajată este încununată de succes, cooperatorii din Drăgănești și-au propus un nou obiectiv lansînd chemarea pentru atingerea în 1977 a unei producții medii de 4 500—5 000 litri de lapte.

Înainte de a fi lansat chemarea, consiliul de conducere a discutat amănunțit cu comunității, cu toți îngrijitorii de animale, stabilind precis măsurile practice ce trebuie luate pentru realizarea acestei producții. Și trebuie spus că rezultatele sînt deosebit de încurajatoare.

Anton Isop, Alexandru Perețeanu, Vasile Tudorică, Tudose Chiriță și alți mulgători frunțași realizează încă de pe acum producții apropiate de cele prevăzute în chemare.

T. MARDARE

D

e cînd lucrați în agri-
cultură?

— De 23 de ani, de
cînd sînt medic veteri-
nar. La Avicola-Arad,

muncesc de la înființarea întreprinderii, din 1967.

— **Ați putea face o comparație între Avicola
1967 și cea din 1972, cînd unitatea a luat «Ordinul
Muncii» clasa I?**

— Voi da cîteva date, după mine, semnificative.
În 1967, producția de ouă a fost de 170 buc. pe găină;
în 1972—247 de ouă. La început, consumul de furaje
era excesiv. Pentru producerea unui ou, se consu-
mau 240 grame de furaje. În 1972—170 de grame.
Cheltuielile la o mie lei producție-marfă însumau

3 200 tone carne de pasăre. În același an, am realizat
un beneficiu record—peste 30 milioane de lei și am
livrat la export peste 18 milioane de ouă.

— **Ce factori au contribuit în principal, la
dobîndirea realizărilor amintite?**

— Crestem păsări cu potențial de producție
ridicat. În complexul de selecție, unde avem liniile
pure, se realizează hibridul ouător de mare produc-
tivitate «Alba 70» cu care populăm cele trei ferme
proprii de găini ouătoare și pe care, de asemenea,
îl livrăm unităților avicole de stat și cooperatiste
din zona de vest a țării; 40 000 puicute de o zi ies
săptămînal pe porțile complexului. Aplicarea con-
secventă a principiului tehnologic al populării și
depopulării totale a halelor este o altă explicație
a realizărilor noastre. Cooperarea în producție cu
13 cooperative agricole are și ea o importanță ma-
joră.

— **Ați ajuns aici la un punct pe care dorim
să-l dezvoltăm...**

— Această cooperare s-a născut odată cu întreprin-
derea, adică în 1967, deci cu trei ani înainte ca
ea să fie generalizată în țară. Dintre cooperativele
asociate menționez pe cele din Semeac, Nădlac,
Secușigiu, Felnac, Dorobanți, Siria, Fintinele și
Gai. În toate cele 13 cooperative asociate, prin ame-
najarea unor magazii, creșterea producției de ouă
a marcat o curbă ascendentă. La Semeac, de pildă,
unde înainte de cooperare media anuală de ouă pe
găină era doar de 90 de bucăți, a ajuns azi la 242 de
ouă. I-am sprijinit în fel și chip pe partenerii noștri.
I-am ajutat, de exemplu, în aplicarea unor tehnologii
superioare, proprii fermelor avicole de stat. Toate
îngrijirile din cooperativele asociate fac școală
la noi. Echiparea și modernizarea halelor s-au reali-
zat sub directa îndrumare a specialiștilor noștri.
Cum spuneam, popularea halelor avicole din coope-
rative se face cu hibridul «Alba 70» realizat la noi.
Aceasta nu-i o treabă de loc ușoară! Numai pentru
realizarea planului de carne, cooperativele asociate
rulează într-un singur an, peste 1 500 000 pui de
carne.

— **Pe ce principii și cu ce rezultate econo-
mice se realizează cooperarea?**

VIRTUȚILE ASOCIERII

— Dialog cu directorul I.A.S. Avicola-Arad, Mihai Stănescu, Erou al Muncii Socialiste

atunci 950 lei pentru ca în 1972 să scadă la 596 lei.
La producția de ouă, realizăm cel mai scăzut preț
de cost pe țară. De la 1,20 lei în 1967, el a scăzut la
0,39 lei/bucată.

— **Care a fost producția medie de ouă în
1972 în ferma nr. 7, condusă de comunistul
Horia Duca, fermă ce a ieșit fruntașă în întreprin-
derea socialistă?**

— 266, producție medie ce rivalizează cu cea din
țările tradiționale în avicultură ca Danemarca,
unde m-am specializat în 1969.

— **Care este aportul întreprinderii la apro-
vizionarea populației țării cu ouă și carne de
pasăre?**

— Numai în 1972, cînd ni s-a decernat «Ordinul
Muncii» clasa I, am livrat 48 milioane de ouă și

— Principiul de bază al asociației constă în faptul
că mijloacele fixe ale cooperativelor, constituite
din adăposturi și utilaje, s-au asociat mijloacelor
fixe ale «Avicolei». Planurile de producție și valo-
rificare ale cooperativelor sînt încorporate planului
comun, unic, al asociației. Astfel, întregul proces de
producție și valorificarea se desfășoară, atît în fer-
mele noastre, cît și în cele ale cooperativelor, în
mod unitar. La finele anului, beneficiile realizate
se repartizează fiecărei cooperative asociate în
raport cu valoarea mijloacelor fixe intrate în aso-
ciație. Asocierea se vedește o practică bună. Numai
în anii 1971 și 1972, cele 13 cooperative au realizat
din avicultură beneficii de 10 milioane lei.

ION COMȘA

O firmă de prestigiu

„AGROCOOP“

CARACAL

În ultimii ani, lucrătorii Întreprinderii intercooperatiste de reparații automoto și construcții montaj Caracal (prescurtat «IIRAMCM-Agrocoop»), printr-o bună organizare a muncii și prin ridicarea continuă a măiestriei lor profesionale, au reușit să asigure efectuarea unui volum mare de prestări de servicii pentru unitățile agricole cooperatiste și de stat, precum și pentru populația sătească. Această firmă de prestigiu și-a depus «cartea de vizită» la modernul complex de sere și solarii încălzite din comuna Stoenеști, județul Olt, ca și la numeroasele «hidrosfere» instalate în fermele zootehnice ale unităților agricole din județ.

Pentru a cunoaște mai amănunțit noile realizări ale acestui harnic colectiv de muncă, am stat de vorbă cu inginerul Alexandru Dumitrescu, directorul «Agrocoop»-Caracal, căruia i-am adresat câteva întrebări.

— *Datele statistice pe care le deținem atestă că «Agrocoop» Caracal și-a depășit substanțial sarcinile de producție realizând milioane de lei beneficii peste plan. Vă rugăm, tovarășe director, să ne spuneți care este «cheia» acestui succes?*

— Realizarea ritmică a planului de producție a stat și stă permanent în atenția întregului nostru colectiv care și-a mobilizat continuu forțele pentru depășirea tuturor indicatorilor de plan. An de an, din beneficiile suplimentare obținute, am putut trece la extinderea capacităților de producție, la crearea unor condiții de muncă și de viață mai bune

pentru muncitori. Astfel, atelierul mecanic central, în care putem efectua anual peste 200 reparații auto la toate tipurile de mașini din dotarea agriculturii, a fost înzestrat cu noi utilaje. Dintre acestea amintesc mașinile de alezat cilindri și arbori motor, bancurile Clemet pentru verificarea instalațiilor electrice auto și a pompelor de ulei, standurile pentru degresarea și parafinarea pieselor etc. Am creat, de asemenea, noi secții de producție printre care ateliere de tâmplărie, rotărie, tinichigerie și lăcătușerie, precum și noua secție de bobinaj, condusă de maistrul cu înaltă calificare Dumitru Ștefănică, în care putem rebobina la comandă orice fel de electromotoare, dinamuri auto și diverse tipuri de rotoare.

— *Știm că în cadrul atelierului central realizați și unele produse de serie larg utilizate. Vreți să amintiți cîteva dintre ele?*

— În afară de «hidrosferele» de 30—160 m.c., construim în serie căruțe pe pneuri, la prețul de 7 600 lei bucata pentru tracțiune cu cai sau boi, cabane pentru campinguri tip «Vacanța», pentru două și mai multe persoane, dotate cu paturi, instalații electrice și sanitare, aeroterme tip «Uragan» etc.

— *Ce caracteristici au aerotermele?*

— Față de tipurile produse de alte unități, aerotermele «Uragan» construite de noi au un consum redus de electricitate. Ele sînt prevăzute cu sisteme de întrerupere automată a curentului, în cazul unor scurtcircuitări ale electromotoarelor sau atunci cînd

curentul electric nu are tensiune corespunzătoare, ceea ce înlătură pe deplin cauzele ce ar putea produce incendii. În plus, aceste aeroterme, prin simpla scoatere a rezistențelor de încălzire, pot fi utilizate la aerisirea încăperilor pe timpul verii. Ele sînt montate pe un suport cu roțile, fapt ce permite deplasarea pentru încălzirea mai multor spații. Aeroterma poate fi folosită pentru încălzire în fermele zootehnice, îndeosebi în maternitățile de viței, de porci și halele de păsări, precum și pentru încălzirea atelierelor mecanice, a sălilor de ședințe, căminelor culturale etc. Prețul unei aeroterme este de 9 520 lei.

— *Din discuțiile purtate cu inginerul MIHAIL SĂLCEANU, ca și cu maistrii GABRIEL PETRESCU, FLAVIU BALAS și alții am reținut că puteți construi mai multe variante de aeroterme. De ce încă nu valorificați practic aceste posibilități?*

— Într-adevăr, noi am construit diverse variante de aeroterme, începînd cu cele de mărimea unui aspirator de praf, tip ce poate încălzi foarte bine încăperile unei locuințe, pînă la tipul utilizat acum în zootehnie. Dar cu toate că am făcut multiple experimentări soldate cu rezultate excelente, nu am reușit să obținem aprobările necesare pentru omologarea tipurilor de aeroterme mici. Sperăm însă că, în sfîrșit, curînd vom obține această aprobare și vom putea oferi celor interesați aeroterme de cea mai bună calitate.

DAN ZAMFIRESCU

RODESC NISIPURILE ZBURĂTOARE

Plantațiile viticole din județul Dolj se înfînt — așa cum rezultă dintr-un studiu întocmit de întreprinderea Vief și Vinului din Craiova — pe circa 24 000 de hectare. O mare parte din vii — aproape 40 la sută — sînt așezate pe nisipuri, terenuri pe care cu ani în urmă nu se cultiva nimic.

Este adevărat că, din cauza mai multor factori, între care lipsa mijloacelor mecanice de lucru și a apelor, producția de struguri la hectar era pînă nu de mult mică. În ultimii ani însă, lucrurile au luat o înfîntare favorabilă producției viticole și pe aceste terenuri.

Despre ce este vorba?

Prin intrarea în funcțiune a sistemului național de irigații Sadova-Corabia, mil de hectare de vie tină și pe rod beneficiază din belșug de apă în perioadele optime pentru udare. Stimulați de intrarea în funcțiune a sistemului, în care este cuprinsă

și unitatea lor, cooperatorii din Dăbuleni au plantat, pe nisipuri, numai în toamna anului 1972, circa 600 de hectare de vie.

Modernizarea plantațiilor menită să permită mecanizarea lucrărilor este o altă direcție pe care s-a pornit cu hotărîre în ultimul timp. Întrucît însă, arit modernizarea viilor clasice, cît și plantarea a noi suprafețe necesită un volum de investiții care nu pot fi suportate de o singură cooperativă, s-au organizat în județ primele asociații viticole intercooperatiste — la Bechet și Brădești; altele sînt în curs de înfîntare la Segarcea, Poiana Mare și Dăneș.

Fiecare asociație urmează să fie deservită de o stațiune de mecanizare proprie dotată cu tractoarele și mașinile necesare, forța de muncă manuală fiind asigurată, în continuare, de cooperati-vele asociate.

Creșterea simțitoare a producției este condiționată și de solurile de struguri cultivate. Întrucît la ora actuală numai 6,7 la sută din soluri sînt struguri de masă, s-a hotărît ca în noile plantații, modernizate, să se cultive mai ales soiuri cu această destinație: Afuz-Ali, Italia, Cardinal.

Asociațiile organizate au și trecut la înfîntarea de noi plantații. Cea din Bechet, bunăoară, are 361 ha vie pe rod și 35 de ha plantație tină. În 1973 și 1974 se vor planta aici încă 300 ha.

În total, suprafața de vie pe nisipuri în județul Dolj va crește în următorii 2—3 ani cu peste 4 000 de hectare.

Nu putem încheia aceste rânduri fără a sublinia aportul pe care întreprinderea Vief și Vinului din județul Dolj l-a aduce, prin specialiștii săi, la transpunerea în viață a sarcinilor privind ridicarea producției viticole în actualul cîmp și în perspectivă. În această direcție, transformarea nisipurilor zburătoare în terenuri de pe care să se obțină cel puțin 7 000 kg de struguri la hectar are un rol însemnat.

V. IOANES

MARTI	1
MIERCURI	2
JOI	3
VINERI	4
ȘIMBĂȚĂ	5
DUMINICĂ	6
LUNI	7
MARTI	8
MIERCURI	9
JOI	10
VINERI	11
ȘIMBĂȚĂ	12
DUMINICĂ	13
LUNI	14
MARTI	15
MIERCURI	16
JOI	17
VINERI	18
ȘIMBĂȚĂ	19
DUMINICĂ	20
LUNI	21
MARTI	22
MIERCURI	23
JOI	24
VINERI	25
ȘIMBĂȚĂ	26
DUMINICĂ	27
LUNI	28
MARTI	29
MIERCURI	30
JOI	31

IANUARIE

Cu toate că gerurile iernii sînt în toi, în luna lui **gerar** se fac multe lucrări pentru pregătirea recoltei anului care începe. Să ne oprim numai la două din acestea: **controlul iernării culturilor de toamnă și hrănirea animalelor gestante.**

Controlul semănăturilor de toamnă are ca scop cunoașterea modului cum ierneză acestea și a eventualelor pierderi. Pentru aceasta, în lanurile de grâu, secară și orz se aleg locuri caracteristice, care reprezintă media condițiilor de relief și fertilitate pentru fiecare soi cultivat. Locul se marchează cu un reper oarecare, pentru a reveni cu probele pe același teren. Se iau calupuri (monoliți) de pămînt cu dimensiunile de 30 cm lungime, 20 cm lățime și 15—20 cm grosime (adîncime), care să cuprindă cel puțin 2 rînduri de plante.

Monoliții se țin 2—3 zile într-o încăpere rece, apoi, după ce solul s-a desghețat, se introduc într-o încăpere caldă, astfel ca plantele vii să pornească în vegetație. Dacă este nevoie, monoliții se udă. Prin numărarea plantelor vii se stabilesc desimea probabilă a culturii și măsurile ce se vor lua în continuare.

În ceea ce privește hrănirea animalelor gestante, se are în vedere introducerea în rații a unor furaje bine păstrate, fără mușgaiuri și impurități, și completarea valorii nutritive a furajelor cu săruri și vitamine. O atenție deosebită se acordă adăpostului, evitîndu-se apa foarte rece, mai ales în zilele geroase. De asemenea, trebuie asigurate adăposturi fără curenți și cu așternut suficient. Bunii gospodari asigură din vreme finurile cele mai bune, stocurile necesare de concentrate și pregătirea nutrețurilor groșiere prin tocarea, saramurare, melasare etc.

FEBRUARIE

VINERI	1
SÎMBĂTĂ	2
DUMINICĂ	3
LUNI	4
MARȚI	5
MIERCURI	6
JOI	7
VINERI	8
SÎMBĂTĂ	9
DUMINICĂ	10
LUNI	11
MARȚI	12
MIERCURI	13
JOI	14
VINERI	15
SÎMBĂTĂ	16
DUMINICĂ	17
LUNI	18
MARȚI	19
MIERCURI	20
JOI	21
VINERI	22
SÎMBĂTĂ	23
DUMINICĂ	24
LUNI	25
MARȚI	26
MIERCURI	27
JOI	28

Poporul a supranumit această lună **făurar** pentru că ea oferă agricultorului răgazul necesar pentru a-și «făuri» uneltele cu care va lucra pământul și va cultiva plantele.

Apariția îngrășămintelor chimice a destinat această lună pentru **fertilizarea suplimentară sau fazială a culturilor păioase de toamnă**.

Așa după cum au arătat cercetările biologice și agrochimice, primăvara, la pornirea vegetației grîului, secarei și orzului de toamnă, plantele se găsesc într-o fază critică denumită «foame de azot». Despre ce este vorba? Rezervele de azot asimilabil din sol sînt mici, mai ales în zona de pătrundere a rădăcinilor (15—30 cm). În același timp transformarea materiei organice de către bacterii cere căldură, iar la ivirea primăverii, plantele pornesc repede în vegetație și nu găsesc suficientă hrană. Pentru a suplini acest lucru, în a doua jumătate a lunii februarie se aplică îngrășămintele cu azot, care se dizolvă o dată cu topirea zăpezii și se înmagazinează în stratul de la suprafața solului, în zona de dezvoltare a rădăcinilor.

Prin fertilizarea fazială se realizează o pornire viguroasă în vegetație a cerealelor păioase, care reușesc în timp scurt să acopere solul și să-l protejeze împotriva evaporăției. Ca rezultat, recoltele sporesc cu 500—1000 kg de boabe la hectar.

Pentru culturile care se seamănă primăvara, în această lună se scoate la cîmp gunoiul de grajd, urmînd a se împrăști și încorpora în sol prin discuire, o dată cu zîntarea terenurilor arate din toamnă.

Folosirea gunoii de grajd este, cum bine se știe, un mijloc dintre cele mai importante pentru sporirea substanțială a producțiilor.

VINERI 1
 SÂMBĂȚĂ 2
 DUMINICĂ 3
 LUNI 4
 MARȚI 5
 MIERCURI 6
 JOI 7
 VINERI 8
 SÂMBĂȚĂ 9
 DUMINICĂ 10
 LUNI 11
 MARȚI 12
 MIERCURI 13
 JOI 14
 VINERI 15
 SÂMBĂȚĂ 16
 DUMINICĂ 17
 LUNI 18
 MARȚI 19
 MIERCURI 20
 JOI 21
 VINERI 22
 SÂMBĂȚĂ 23
 DUMINICĂ 24
 LUNI 25
 MARȚI 26
 MIERCURI 27
 JOI 28
 VINERI 29
 SÂMBĂȚĂ 30
 DUMINICĂ 31

Denumirea tradițională de «mărțișor» exprimă venirea primăverii. Pentru agricultură, luna martie poate fi supranumită **luna horticoltorilor**, avînd în vedere că locul dominant în activitatea practică îl deține legumicultura.

Sarcina de a produce legume proaspete în cantități cît mai mari și mai ales, **cît mai devreme**, nu poate fi realizată fără o organizare temeinică a culturilor forțate. De aceea, în această lună se face semănatul salatei, morcovilor, precum și castraveților în răsadnițe și solarii, iar în unitățile în care s-a făcut mai din timp răsad de roșii, acesta se plantează în solarii.

Pentru culturile timpurii și de vară, se face semănatul semințelor de roșii, ardei și vinete în răsadnițe, iar după ce răsadul s-a dezvoltat corespunzător, se trece la repicarea lui, pentru a-l forma viguros și capabil de a produce recolte mari.

Tot pentru asigurarea producției de legume timpurii și de vară, în această lună se face semănatul în cîmp și în solarii al mazării, morcovului, pătrunjelului, țelinei, sfeclei roșii, cepei, arpagicului, verzei și plantatul cartofilor timpurii. La alegerea datei semănatului se au în vedere mersul vremii și mai ales posibilitățile de protejare a culturilor sensibile la brumele de primăvară.

Fiind vorba de luna horticoltorului, trebuie să amintim despre lucrările de igienă culturală (tăierea ramurilor uscate, văruierea tulpinilor) și tăierile de rodire în livezile de pomi. Tot în livezi se fac plantările de pomi fructiferi, se grăpează terenul dintre pomi. De asemenea, trebuie amintite cîteva lucrări în vii: procurarea de material săditor, dezgropatul viilor, tăierile de formare și de rodire etc.

În toate activitățile horticoale este bine să nu se scape din vedere faptul că pot interveni și unele răbufniri ale iernii, care trebuie să ne găsească pregătiți.

LUNI	1
MARTI	2
MIERCURI	3
JOI	4
VINERI	5
SÎMBĂTĂ	6
DUMINICĂ	7
LUNI	8
MARTI	9
MIERCURI	10
JOI	11
VINERI	12
SÎMBĂTĂ	13
DUMINICĂ	14
LUNI	15
MARTI	16
MIERCURI	17
JOI	18
VINERI	19
SÎMBĂTĂ	20
DUMINICĂ	21
LUNI	22
MARTI	23
MIERCURI	24
JOI	25
VINERI	26
SÎMBĂTĂ	27
DUMINICĂ	28
LUNI	29
MARTI	30

Indiferent de numirea populară a acestei luni, ea se caracterizează ca o **perioadă a semănaturilor**, ținând seama că în luna aprilie se seamănă cea mai mare suprafață arabilă a țării: peste 4 milioane de hectare, dacă ne referim numai la cultura sfeclei de zahăr, a florii-soarelui, cartofului și porumbului. De bună seamă o bună parte din suprafețele de porumb, soia, fasole, ricin, orz, sorg, se seamănă în luna următoare, iar culturile cele mai timpurii (lucerna, trifoiul, mazărea, borceagul de primăvară, orzoaica, ovăzul, macul) se seamănă și în a doua jumătate a lunii martie.

O trăsătură dominantă a acestei luni este frecvența vinturilor puternice, care de multe ori ridică în aer pulberi fine din stepele Asiei sau pustiurile Africii, care ajung în țara noastră ca atare sau sub formă de «ploi colorate».

Cerința vitală a semințelor este prezența unui strat mai dens și umed la adâncimea de îngropare (încorporare) și a unui strat afinat, mai uscat și aerisit la suprafață. Cu alte cuvinte, agri-ultorul trebuie să creeze un **pat tare și o plapumă moale**.

Dotarea tehnică actuală permite realizarea acestui pat germinativ. De aceea, ogoarele de toamnă se lucrează cu grapele cu discuri în agregat cu grapele cu colți reglabili, care mobilizează solul pe adâncimea de semănat, caracteristică fiecărei culturi. Pentru plantele cu semințe mici (în, lucernă, trifoi, mac, morcov, sfeclă), pregătirea terenului în vederea semănatului se realizează cu ajutorul unor unelte denumite «combinator» compuse din piese care se combină între ele, în așa fel, încât creează condiții optime de germinare și rărire.

MIERCURI	1
JOI	2
VINERI	3
SÎMBĂȚĂ	4
DUMINICĂ	5
LUNI	6
MĂRȚI	7
MIERCURI	8
JOI	9
VINERI	10
SÎMBĂȚĂ	11
DUMINICĂ	12
LUNI	13
MĂRȚI	14
MIERCURI	15
JOI	16
VINERI	17
SÎMBĂȚĂ	18
DUMINICĂ	19
LUNI	20
MĂRȚI	21
MIERCURI	22
JOI	23
VINERI	24
SÎMBĂȚĂ	25
DUMINICĂ	26
LUNI	27
MĂRȚI	28
MIERCURI	29
JOI	30
VINERI	31

MAI

Denumită, în popor «**florar**» sau luna florilor, în agricultură luna mai se caracterizează printr-o intensă activitate de **îngrijire a culturilor**: prășitul mecanic, manual și răritul sfeclei de zahăr și florii-soarelui, grăpatul porumbului înainte de răsărire și lucrarea cu sapa rotativă după răsărire, prășitul și răritul legumelor, aplicarea tratamentelor împotriva bolilor și dăunătorilor în câmp, grădini, vii și livezi.

În cadrul lucrărilor de prășit și rărit se hotărăște, printre altele, un factor determinant al producției: desimea optimă.

Cît de important este acest factor, ne-o dovedesc următoarele exemple:

— La sfecla de zahăr, la care se recomandă 80—100 mii plante la hectar, cu fiecare 1 000 de plante mai puțin se pierd 50—300 kg/ha, ceea ce reprezintă 75—100 lei/ha. În realitate, foarte multe unități agricole pierd 10—20 mii plante la hectar, respectiv 2 500 — 6 000 lei din veniturile pe fiecare hectar.

— La cultura porumbului, unde se recomandă, în medie pe țară, circa 35 000 plante la hectar; dacă se realizează numai 30 000 plante, aceasta înseamnă, de fapt, imobilizarea sau lăsarea în afara circuitului productiv a unei suprafețe de aproximativ 450 000 ha și pierderea unei producții de cel puțin 1 350 000 tone de porumb.

Calculule asemănătoare se pot face și în legătură cu aplicarea corectă și la timp a fiecărei lucrări de îngrijire a culturilor.

Organizarea generalizată a acordului global în agricultură este și trebuie să fie o garanție a executării la termenele optime a tuturor lucrărilor agricole.

Aceasta va fi atît în interesul unităților de producție, cît și al fiecărui cooperator în parte.

SÂMBĂȚĂ	1
DUMINICĂ	2
LUNI	3
MĂRȚI	4
MIERCURI	5
JOI	6
VINERI	7
SÂMBĂȚĂ	8
DUMINICĂ	9
LUNI	10
MĂRȚI	11
MIERCURI	12
JOI	13
VINERI	14
SÂMBĂȚĂ	15
DUMINICĂ	16
LUNI	17
MĂRȚI	18
MIERCURI	19
JOI	20
VINERI	21
SÂMBĂȚĂ	22
DUMINICĂ	23
LUNI	24
MĂRȚI	25
MIERCURI	26
JOI	27
VINERI	28
SÂMBĂȚĂ	29
DUMINICĂ	30

Deși popular este denumită «cireșar», culesul cireșelor este numai o mică parte din activitatea ce se desfășoară în luna iunie. Preocupările agricole de bază le constituie **întreținerea culturilor, recoltatul mazărei și al rapiței**, iar către sfârșit, **al orzului și grîului de toamnă**.

O dată cu luna lui cireșar apar perioade foarte călduroase, care determină consumuri mari de apă. În unele zile se pierde prin evaporare și transpirația plantelor cîte 50—80 metri cubi de apă, corespunzător unei ploii de 5—8 litri la metru pătrat.

În această lună începe irigarea culturilor de cîmp, despre care este bine să știm cîteva lucruri.

Primul lucru important este acela că plantele cer apă și hrană, iar dacă s-a început irigarea, trebuie să aplicăm numărul necesar de udări. Aceasta, datorită faptului că plantele se sensibilizează la secetă și suferă mai mult din lipsa apei decît culturile în regim natural (neirigate).

O irigare rațională prin aspersiune (ploaie artificială) cere alegerea orelor cînd vîntul este mai slab. Irigarea noaptea și dimineața pînă la orele 10—11 este de preferat celei din orele după amiezii. Intervalul 11—15 este bine să fie folosit pentru mutarea aripilor de ploaie.

O altă particularitate a irigației este distribuirea apei în picături cît mai mărunte (fine) și cu norme corespunzătoare umezirii unui strat de cel mult 50 cm. În acest caz, intervalul dintre două udări va trebui să fie de cel mult 10 zile.

Este important de reținut că irigarea este o știință ce trebuie stăpînită, pentru a se realiza parametrii prevăzuți în studiile tehnico-economice.

LUNI	1
MARȚI	2
MIERCURI	3
JOI	4
VINERI	5
SÎMBĂȚĂ	6
DUMINICĂ	7
LUNI	8
MARȚI	9
MIERCURI	10
JOI	11
VINERI	12
SÎMBĂȚĂ	13
DUMINICĂ	14
LUNI	15
MARȚI	16
MIERCURI	17
JOI	18
VINERI	19
SÎMBĂȚĂ	20
DUMINICĂ	21
LUNI	22
MARȚI	23
MIERCURI	24
JOI	25
VINERI	26
SÎMBĂȚĂ	27
DUMINICĂ	28
LUNI	29
MARȚI	30
MIERCURI	31

IULIE

Cînd poporul a numit această lună «cup-tor», el s-a gîndit atît la căldura din această lună, cît și la faptul că se coc grînele și se face piinea nouă.

Lucrarea dominantă din această lună este **recoltatul cerealelor păioase**.

Ce este nou în organizarea acestei mari activități, care se desfășoară pe o suprafață de aproape 3 milioane de hectare?

Este vorba de organizarea **în flux continuu** a lucrărilor de recoltare, balotatul paielor, eliberarea terenului, fertilizarea, pregătirea solului, semănatul culturilor duble pentru boabe, siloz și masă verde, precum și executarea arăturilor de vară pentru semănatul culturilor zise «de toamnă» și pentru culturile anului viitor.

În cîteva cuvinte, **fluxul continuu** presupune lucrul cu combinele. În urma lor, presele de balotat adună și balotează paiete. Baloții se așează pe o remorcă, sanie, platformă, care se mișcă o dată cu tractorul care acționează presa. În felul acesta, terenul eliberat ziua se fertilizează spre seară, se ară sau se discuieste în timpul nopții, iar a doua sau cel tîrziu în a treia zi se seamănă, iar dacă este nevoie se irigă.

Experimentarea practică a acestui sistem de lucru a început în anul 1972 și a dat rezultate foarte bune în unitățile în care conducerea tehnică s-a preocupat și a urmărit îndeaproape fluxul lucrărilor. Dacă apreciem că se pot obține pe țară minimum 20 milioane de tone de masă verde pentru insilozare și consum proaspăt, ne dăm seama de avantajele acestei metode de organizare a lucrărilor din campania agricolă de vară.

Așa dar, trebuie să considerăm că organizarea temeinică a lucrului este hotărîtoare pentru deplina reușită a acestui vîrf de producție.

JOI	1
VINERI	2
SÎMBĂȚĂ	3
DUMINICĂ	4
LUNI	5
MARȚI	6
MIERCURI	7
JOI	8
VINERI	9
SÎMBĂȚĂ	10
DUMINICĂ	11
LUNI	12
MARȚI	13
MIERCURI	14
JOI	15
VINERI	16
SÎMBĂȚĂ	17
DUMINICĂ	18
LUNI	19
MARȚI	20
MIERCURI	21
JOI	22
VINERI	23
SÎMBĂȚĂ	24
DUMINICĂ	25
LUNI	26
MARȚI	27
MIERCURI	28
JOI	29
VINERI	30
SÎMBĂȚĂ	31

AUGUST

În această lună continuă, în zonele mai răcoroase, recoltarea păioaselor, dar lucrarea dominantă în cîmp este **executarea ogoarelor de vară**.

În condițiile agriculturii actuale, executarea arăturilor de vară sau a celor de toamnă, cu îngrijirile ce se impun, constituie numai o etapă a lucrărilor solului. Introducerea mașinilor de precizie pentru semănatul culturilor, mecanizarea lucrărilor de îngrijire și a celor de recoltare impun o nivelare cît mai deplină a terenului. Nivelarea este în același timp o cerință majoră a irigației, atît prin aspersiune, cît mai ales prin scurgere pe brazde.

Executarea timpurie a arăturilor de vară este o condiție a fertilității. În ogorul de vară se acumulează substanțe hrănitoare care echivalează cu o îngrășare bună a solului. De asemenea, ogoarele de vară contribuie la distrugerea a 2—3 generații sau eșaloane de buruieni, care răsăr și sînt «tăiate» prin lucrările de întreținere a ogorului de vară.

Am amintit și de nivelare, pentru că această lucrare se poate efectua cu mult mai mare succes pe terenul arat. Lama de bulldozer sau lama nivelatoarelor de întreținere «mușcă» mult mai ușor și mai din plin în pămîntul răsturnat de plug.

Avem încă mari suprafețe cu crovuri, cu spinări și mameloane, care trebuie să dispară. Avem terenuri șiroite de ape, în care o acțiune de nivelare, ca punct de plecare în efectuarea altor lucrări, se impune cu foarte mare necesitate.

Volumul mare de lucrări mecanizate din această perioadă impune cu deosebire folosirea cu maximă chibzuință a utilajelor, economisirea carburanților și lubrifiantilor.

DUMINICĂ	1
LUNI	2
MARȚI	3
MIERCURI	4
JOI	5
VINERI	6
SÎMBĂȚĂ	7
DUMINICĂ	8
LUNI	9
MARȚI	10
MIERCURI	11
JOI	12
VINERI	13
SÎMBĂȚĂ	14
DUMINICĂ	15
LUNI	16
MARȚI	17
MIERCURI	18
JOI	19
VINERI	20
SÎMBĂȚĂ	21
DUMINICĂ	22
LUNI	23
MARȚI	24
MIERCURI	25
JOI	26
VINERI	27
SÎMBĂȚĂ	28
DUMINICĂ	29
LUNI	30

SEPTEMBRIE

Producția vegetală este, de cînd lumea, baza creșterii animalelor, fără a mai vorbi de «piinea de toate zilele». Iată de ce am ales, ca lucrare dominantă în această lună, **recoltarea la timp a culturilor de cîmp** (floarea-soarelui, porumb, sfeclă de zahăr, fructe, legume etc.)

Există o tendință nejustificată, la unii specialiști, de a întirzia recoltatul florii soarelui. Mecanizarea recoltatului nu-i posibilă fără pierderi dacă se întirzie. S-a apreciat de foarte mulți specialiști că la recoltarea întirziată se pierde cel puțin 200 kg/ha, iar în medie pe țară, circa 100 kg/ha, ceea ce reprezintă 260 lei/ha, iar pe țară peste 5 000 tone semințe în valoare de circa 13 milioane lei sau 2 000 tone de ulei.

Recoltarea porumbului trebuie începută cît mai devreme, fără a face rabat la umiditate, în sensul de a nu recolta porumbul cu apă multă. O caracteristică a hibridilor simpli și dubli de porumb este aceea de a-și menține frunzele verzi după maturarea boabelor, dacă nu cade brumă. Dacă recoltatul se face la timp, pe lângă producția de boabe se realizează și o producție bună pentru însilozare.

Recoltatul porumbului la timp, în special al hibridilor semitimpurii și timpurii, are avantajul de a elibera terenul pentru pregătirea lui în epoca optimă în vederea semănăturii culturilor de toamnă.

În anul care a trecut au fost introduse în cultură soiuri de sfeclă de zahăr cu creștere mai intensă, capabile să ajungă mai urgent la maturitate, care permit începerea recoltatului în luna august, astfel ca și sfecla de zahăr să devină o bună premergătoare pentru culturile de toamnă.

Începerea mai timpurie a recoltatului trebuie privită și ca o măsură organizatorică, gospodărească, menită să elimine virfurile pronunțate de muncă din perioada de început de toamnă.

MARȚI	1
MIERCURI	2
JOI	3
VINERI	4
SÎMBĂȚĂ	5
DUMINICĂ	6
LUNI	7
MARȚI	8
MIERCURI	9
JOI	10
VINERI	11
SÎMBĂȚĂ	12
DUMINICĂ	13
LUNI	14
MARȚI	15
MIERCURI	16
JOI	17
VINERI	18
SÎMBĂȚĂ	19
DUMINICĂ	20
LUNI	21
MARȚI	22
MIERCURI	23
JOI	24
VINERI	25
SÎMBĂȚĂ	26
DUMINICĂ	27
LUNI	28
MARȚI	29
MIERCURI	30
JOI	31

Pentru că tot s-a pomenit despre «piinea cea de toate zilele» la începutul paginii din septembrie, este bine să revenim mai mult la această temă, alegind ca subiect **semănatul grîului**.

Dacă ne referim la epocă, începutul lunii octombrie trebuie să găsească orzul și secara răsărite, iar grîul să fie semănat în zonele intramontane și premontane, precum și pretutindeni acolo unde terenul a fost eliberat în vară și în luna septembrie.

Semănatul timpuriu, în terenurile asigurate cu apă este cheia succesului, fără a diminua cu nimic rolul îngrășămintelor și al măsurilor fitosanitare.

În luna octombrie, în prima decadă și cel mult în cea de a doua, semănatul culturilor de grîu trebuie încheiat și în zonele de cîmpie. Iată de ce, pentru luna precedentă am ales ca temă recoltarea.

Se mai face uneori «rabat» la adîncimea de îngropare a seminței. Este greșită părerea că plantele se înrădăcinează de la sine. Dacă nu realizăm semănatul uniform la 5—6 cm, riscăm să expunem «nodul de înfrățire» al grîului la îngheț și să pierdem multe plante peste iarnă și mai ales în perioada de trecere spre primăvară, cînd zilele însorite alternează cu nopți senine și friguroase.

Dacă ne referim la desime, aceasta trebuie reglată printr-un număr corespunzător de semințe la unitatea de suprafață (450—500 boabe la m p pentru soiurile cu înfrățire bună, cum sînt Dacia, Excelsior, Favorit și 550—600 boabe la m p pentru soiurile cu înfrățire slabă, cum sînt Aurora, Kaukaz și Lovrin 10).

A ne face un program privind semănatul timpuriu și a-l respecta înseamnă a cîștiga, fără nici o investiție, sporuri de 500—1000 kg grîu la hectar.

VINERI	1
SÎMBĂȚĂ	2
DUMINICĂ	3
LUNI	4
MARȚI	5
MIERCURI	6
JOI	7
VINERI	8
SÎMBĂȚĂ	9
DUMINICĂ	10
LUNI	11
MARȚI	12
MIERCURI	13
JOI	14
VINERI	15
SÎMBĂȚĂ	16
DUMINICĂ	17
LUNI	18
MARȚI	19
MIERCURI	20
JOI	21
VINERI	22
SÎMBĂȚĂ	23
DUMINICĂ	24
LUNI	25
MARȚI	26
MIERCURI	27
JOI	28
VINERI	29
SÎMBĂȚĂ	30

În această lună se desfășoară în cîmp arăturile adînci de toamnă. Muncile sînt mai puțin intense, oferind bunilor gospodari prilejul de a face totul pentru recolta anului viitor. Între cuprinsul ideii de «a face totul» trebuie să se includă și **fertilizarea organică a solului**.

Calculule privind cantitatea de gunoi de grajd care se poate aduna într-un an de la efectivul nostru de animale arată cifra de 40 milioane tone, cu care s-ar putea fertiliza cel puțin 10 milioane de hectare. În realitate ceea ce se face este mult mai puțin, din simplul motiv că modernizarea agriculturii prin chimizare este, uneori, greșit înțeleasă.

Oricît de multe îngrășăminte chimice s-ar produce și oricît de ieftine ar fi acestea, nu trebuie să se negligeze gunoiul de grajd și orice alte surse de materie organică. Fiecare gram de gunoi de grajd conține milioane de bacterii care aduc solului viață, căldură, mișcare, și puterea de a întreține viața plantelor. Unii agronomi compară gunoiul pentru sol și plante cu vitaminele pentru organismul uman și animal.

Paralel cu ogoarele de toamnă, gunoiul de grajd trebuie împrăștiat și încorporat în sol.

Toți frunțașii în agricultură, eroii muncii socialiste își datoresc succesele, printre altele, folosirii cu grijă și pricepere a îngrășămintelor naturale.

Observațiile foarte atente arată că efectele gunoiului de grajd se manifestă 2—5 decenii la rînd, dar un bun gospodar trebuie să fertilizeze terenul sistematic, măcar o dată la 5 ani, chiar folosind cantități mici, combinate cu îngrășăminte chimice.

Luna noiembrie este, în același timp, o perioadă de intensă desfășurare a învățămîntului agrozootehnic, mijloc important pentru perfecționarea profesională a tuturor lucrătorilor de pe ogoare.

DUMINICĂ	1
LUNI	2
MARȚI	3
MIERCURI	4
JOI	5
VINERI	6
ȘIMBĂȚĂ	7
DUMINICĂ	8
LUNI	9
MARȚI	10
MIERCURI	11
JOI	12
VINERI	13
ȘIMBĂȚĂ	14
DUMINICĂ	15
LUNI	16
MARȚI	17
MIERCURI	18
JOI	19
VINERI	20
ȘIMBĂȚĂ	21
DUMINICĂ	22
LUNI	23
MARȚI	24
MIERCURI	25
JOI	26
VINERI	27
ȘIMBĂȚĂ	28
DUMINICĂ	29
LUNI	30
MARȚI	31

Sfârșitul unui interval de timp și mai ales al unui an, pune în fața celor ce muncesc două probleme: ce am realizat și ce avem de făcut în etapa următoare.

Calendaristic, sfârșitul anului este începutul iernii, iar printre multele activități de iarnă se numără și **controlul produselor agricole depozitate**.

Cînd aerisim magazinele? În zilele cînd afară este mai frig decît în magazie, sau atunci cînd este mai cald?

Pentru a răspunde corect, trebuie să avem în vedere o cerință: să nu aburim semințele! Ca să nu se producă condensarea vaporilor, semințele trebuie să fie mai calde decît vaporii de apă din aerul care vine brusc într-o magazie. Deci, aerisirea se face cînd magazia conține un aer mai cald decît aerul de afară!

Care este secretul păstrării corecte a cartofilor în silozuri? Răspunsul este unul singur: păstrarea în siloz a unei temperaturi constante (uniforme) de 3—5 grade, în tot timpul păstrării. Iată de ce este necesar un termometru de siloz, cu care să se controleze cît mai des temperatura. Orice creștere este un indiciu că a apărut un focar de infecție care trebuie să ne alarmeze!

Aceeași temperatură de păstrare se recomandă pentru silozurile de sfeclă furajeră, butași de sfeclă, morcovi, păstîrnac etc.

În atenția bunilor gospodari, păstrarea semințelor în cele mai bune condiții este prima grijă. De aceea, controlul păstrării semințelor trebuie să ne preocupe în cea mai mare măsură, adăugînd la aceasta verificarea facultății germinative, fie în unitate, fie la laboratoarele specializate.

Recomandările privind cele mai importante lucrări din fiecare lună sînt date de doctorul inginer TEODOR MOSCALU

Costume populare
din zona Făgăraș, județul Brașov

Costum popular din Maramureș (detaliu)

FRUMOSUL CA EL ACASĂ

Avea Ileana ochi de soare
Și galben păr, un lan de grâu;
Vestmînt avea țesut în floare
Și-un briu purta pe-ncingătoare,
Cum n-a mai fost pe lume briu.
Ne-a lăsat aceste versuri George Coș-
buc, poetul de mare sensibilitate,
iubitor al țărânului, al gustului, purității
și trăinicieii sentimentelor sale.

Iar dacă «Privighetori din alte țări/
Vin doina să ne-asculte» — cum zice Oc-
tavian Goga — apoi tot pe atît de adevărat
este că iubitorii de frumos și autentic de
pretutindeni vin să privească, fascinați,
marama, iia și broboada, catrința, fota și
pieptarul, cioarecii, briul și chimirul —
atîtea frumuseți izvodite cu gustul cel
mai ales de țărâna română.

Să ne minunăm împreună.

Costume populare din județul Bistrița-Năsăud

Costume populare
din județul Vrancea

Costume populare din
zona Orăștie,
județul Hunedoara

Costume populare din Banat

Costume populare din județul Prahova

Costum popular din județul Suceava (detaliu)

Costum popular din județul Vilcea

Costum popular din județul Brașov

Costum popular din zona Romanati, județul Olt

Costume populare din Dobrogea

Costume populare din Țara Oașului, județul Satu Mare

M

aramureșul — ținut cu munți falnici și dealuri înnobilate de rodnice livezi, cu păduri maiestuoase, ținut cu rezonanțe istorice, locuit de oameni harnici și dârzi, este cunoscut totodată ca păstrător al unor autentice comori de artă populară.

Dintre numeroasele manifestări culturale-artistice tradiționale prezentăm cititorilor noștri câteva, de o mare frumusețe și expresivitate artistică, dovezi semnificative ale bucuriei de a trăi și de a munci a oamenilor de pe aceste meleaguri.

- **Tinjaua de la Hoteni** — datină rămasă din vremuri imemorabile — este o serbare cimpenească ce are loc în primele zile ale lunii mai. Manifestare menită să cinstească munca prin sărbătorirea celui mai destoinic om al satului, Tinjaua de la Hoteni oferă un spectacol inedit realizat de grupuri de călăreți și de alaiul jugurilor «înstruțate».

- În peisajul pitoresc al Stoicenilor are loc în fiecare mijloc de iulie **Festivalul cîntecului, dansului, portului popular lăpușan** — prilej de trecere în revistă, de valorificare a artei interpretative din această zonă, festival ce amintește tradiționala nuntă din popor și obiceiurile locale legate de seceriș.

- Luna august prilejuiește, la punctul de întâlnire a județelor Maramureș, Suceava și Bistrița-Năsăud, sărbătoarea **Horei de la Prislop**. Sub numele generic al Horelor surori, formațiile artistice de amatori din cele trei județe prezintă o bogată suită de spectacole care, în final, culminează cu «marea horă» ce reunește pe toți participanții.

- Cînd pădurile de castani din jurul Băii Mari primesc tente arămii, la începutul lunii octombrie, se desfășoară în acest oraș timp de o săptămînă festivalul cultural-artistic «**Toamna baimăreană**». Într-o amplă reunire de spectacole artistice ale instituțiilor profe-

CÎTU-I MARAMUREȘUL... Virtuțile unor tradiții strămoșești

sioniste și ale formațiilor de amatori, spectatori descoperă cu încintare prospețimea cîntecului, dansului, portului și obiceiurilor populare. Tot acum se deschide expoziția județeană a artiștilor plastici amatori, au loc numeroase manifestări politico-educative.

- În ambianța pe care o dă albul zăpezii, spre sfîrșitul lunii decembrie, are loc la Sighetu Marmăției, **Festivalul de datini și obiceiuri laice de iarnă**, manifestare cultural-educativă de largă popularitate și cu deosebit răsunset în rîndul iubitorilor de folclor. Festivalul se deschide printr-un tîrg al obiectelor de artă populară. Prin fața participanților trece apoi alaiul datinilor de iarnă, după care are loc o sesiune științifică cu caracter folcloric.

- Paleta manifestărilor culturale-artistice cuprinde și alte numeroase festivaluri artistice zonale — la Stejarul, Izvoarele, Asuaju de Sus, **Sărbătoarea măsurii** de la Bogdan Vodă, legată de viața pastorală, **Tîrgul cepeilor** și altele. Toate aceste manifestări stimulează nu numai viața artistică a harnicilor maramureșeni, ci și preocuparea pentru valorificarea culturii populare, atît de bogate și de expresive.

Nicolae JALBĂ

CERCETARE

APLICATIVĂ

LA

DOBROSLOVENI

Cooperativa agricolă din DOBROSLOVENI, județul Olt, a parcurs de la înființare un drum mereu ascendent. Pentru rezultatele obținute în 1971, i-a fost decernat Ordinul Muncii clasa I.

Factorii care au contribuit la obținerea unor rezultate bune, printre care și realizarea în 1973, a unei producții globale de 21 500 000 lei (în 1961 valoarea acesteia a fost de 275 000 lei) sînt numeroși.

Unul dintre ei îl considerăm însă deosebit de important. Este vorba de aplicarea cu rigurozitate a tuturor regulilor agrotehnice. Această grijă deosebită ce se acordă agrotehnicii este strîns legată de cercetările pe care le fac chiar în unitate specialiști de la stațiunea experimentală agricolă Caracal, cercetări ale căror rezultate s-au dovedit concludente pentru ce înseamnă lucrarea ca la carte a pămîntului.

Prima acțiune de cercetare întreprinsă timp de 4 ani a avut

ca scop stabilirea densității optime a seclei de zahăr. Concluzia la care s-a ajuns a fost că pentru a obține o producție superioară este necesar să rămînă după rîrit cel puțin 100 000 plante recoltabile la hectar.

A doua experiență întreprinsă între anii 1963—1967 și-a propus să stabilească:

— densitatea optimă la hibridii de porumb;

— hibridii de porumb cei mai productivi în condițiile zonei.

De altfel, cercetările la cultura porumbului continuă, urmărindu-se în special să se stabilească dozele optime de erbicide. Stabilirea corectă a dozelor de folosit creează cooperativei un mare avantaj — acela de a avea suficientă forță de muncă la cultura căpșunului — întinsă pe 70 de hectare — și la vița de vie, ce ocupă alte 70 de hectare.

Firește că experimentează nu numai specialiștii stațiunii din Caracal, ci și cei ai unității gazdă. Cu deosebită pasiune, inginerul șef Ion Uciu și seful de fermă, inginerul Marin Lățea, fac experiențe folosind mai multe soiuri de grîu. Scopul acestor cercetări este stabilirea soiurilor care dau cele mai bune rezultate prin folosirea unor doze optime de îngrășăminte. Se studiază chiar variante de utilizare a îngrășămintelor pe care industria chimică le va putea livra în 1990.

Rezultatele de pînă acum demonstrează că cel puțin două dintre soiurile de grîu autohtone — le aveți în imaginea surprinsă de fotoreporter — vor putea da peste 10 000 kg la hectar pe teren neirigat.

După cum ne-a informat președintele cooperativei agricole, tovarășul Constantin Cioboată, unitatea are o fermă profilată anume pentru producerea semințelor, fermă care asigură material de cea mai bună calitate unui număr din ce în ce mai mare de cooperative agricole din județele Olt, Dolj și Teleorman.

Despre nivelul producțiilor obținute la Dobrosloveni, vorbesc și cifrele de mai jos, exprimînd media la hectar realizată la principalele culturi.

grîu	— 6 100 kg
orz	— 5 010 kg
porumb boabe	— 8 000 kg
sfeclă de zahăr	— 66 000 kg

D. BARBU
S. TUDORAN

NICUȚĂ TĂNASE VĂ INVITĂ:

„VENIȚI SĂ VEDEȚI

PRIBOIIENII DE ASTĂZI!“

În 1953, la puțină vreme după debutul editorial cu «M-am făcut băiat mare», i-am luat lui Nicuță Tănase un interviu. După douăzeci de ani, deunăzi, am apăsător din nou pe butonul soneriei la casa de pe strada Olga Bancic 17. Ne-a deschis chiar scriitorul:

— Iar?!!

— Iar. Vrem să știm ce s-a mai întâmplat după ce... v-ați făcut băiat mare...

— Am ajuns foiletonist.

— De obicei se începe cu ziaristica și se ajunge la literatură.

— La mine e și așa și... invers!

— Adică?

— Am început să scriu, în tinerețe, la ziarul din Hunedoara. Semnam pe atunci «Nicuță Tănase — lăcătuș». Pe urmă am urmat școala de literatură «M. Eminescu», și — gata — am devenit scriitor. Apoi, am scris ce-am scris și am redevenit ziarist...

— În dicționarul de literatură română contemporană, la capitolul «Nicuță Tănase» se vorbește despre o «spontaneitate rar întâlnită...»

— Sînt de acord. (De ce n-aș fi?) Nu sînt de acord cînd, în dicționarul cu pricina, sînt făcut cu 10 zile mai bătrîn... M-am născut la 12 august 1924.

— La București?

— Da, dar mai la margine...

— Asta ce înseamnă?

— În mahalaua Giulești — astăzi cartier.

— Cititorii vă cunosc Dumneavoastră il cunoașteți pe cititor?

— De cînd eram mic...

— Și după ce ați crescut?...

— Am devenit «per tu» cu cititorul. Îi spun ce-mi place și — mai ales în foiletoane — ce nu-mi place. Uneori închin cu cititorul un pahar. Deși am ulcer. Mă confesez lui și la bucurie și la nebucurie.

— Știu că cititorii vă scriu...

— E firesc, pentru că și eu le scriu lor. Le scriu în exclusivitate. Numai lor.

— Păcat că la noi nu există un premiu de popularitate pentru scriitori...

— Și nici n-o să existe în următoarele două săptămîni și... cîteva zile...

— Totuși, nu vă simțiți un pic «laureat»?

— Ba da. Cartea mea nu se găsește în librării.

— Data trecută, cînd am stat de vorbă tot aici, ne cam deranja, din cînd în cînd, Dănuț...

— În curînd ne va deranja... nepotul. Dănuț a absolvit facultatea...

— Ce a urmat?

— Sociologia. Ca să mă cunoscă mai bine...

— Fiindcă a venit vorba: ce cunoașteți despre viața satului?

— Tata s-a născut la Priboieni, în Argeș. Imaginea satului era groaznică. Cred că era cel mai sărac sat din cîte am cunoscut. Așezat ca un cancioc între dealuri... oamenii făceau «chirie», adică transportau mere la București, sau erau rotari. Țin minte pe unul cu un cărucior, vindea piine cu sfertul și cu felia. Se duceau la tîrg la «Lixăndria». Eram copil, vedeam cît muncesc oamenii și cum trăiesc și soarta lor m-a obsadat ani de zile. Iar cînd m-am făcut... băiat mare — cum spuneți — am avut, pe această temă, o dispută cu Dumnezeu. Eram atît de cumsecade, că a vrut Dumnezeu să mă facă adjunct. I-am plăcut, pînă i-am propus să vină în Priboieni, să trăiască și el dintr-o bardă și dintr-o cuțitoaie, să facă roți și butuci de roată, să meargă la tîrg. A coborît pe pămînt și dumnealui a început cu minunile: făcea o dată cu mîna — se așeza masa, mai făcea o dată — apărea căruța gata. Mai rău ca-n basmele lui Ispirescu! I-am spus atunci: «Fără minuni, doamne!» Și fără minuni, Dumnezeu n-a putut să trăiască în Priboieni.

Țăranii de acolo au trăit în mizerie pînă au început să ia «minunile» pe cont propriu.

Veniți să vedeți Priboienii de astăzi! Pe dealuri au pus oamenii viță de vie. Și-au făcut case, livezile sînt frumoase. Dacă vreți, vă însoțesc. Mergem la Zgîndărici, un văr al meu, să aducem vorba de... spalieri...

— Văd că-i iubiți pe priboieni...

— Nu numai pe ei. În meseria noastră trebuie să iubești omul, mai mult decît pe redactorul-șef. Și să spui lucrurilor pe nume. Măcar pe numele mic! Eu sînt fericit cînd «nimeresc» un foileton bun, care intră în inima omului fără nitroglicerină, pentru că primesc telefoane, scrisori care fac mai mult decît cinci-șase cronici ale unor profesioniști de... profesie.

— După uz, s-ar cuveni, în final, să vă întreb de perspective...

— Să nu mă întrebați. Eu n-am «perspec-

tive», ci un inventar mărunț: o sticlă de cerneală «Student» și un toc cu peniță — aproape aur...

— Și atunci, ca încheiere?

— Un salut din inimă cititorilor «Satului socialist» și urarea tradițională «La mulți ani!»

— Dar aceste rînduri vor apărea nu de Revelion ci... mai devreme, de Ziua Recoltei.

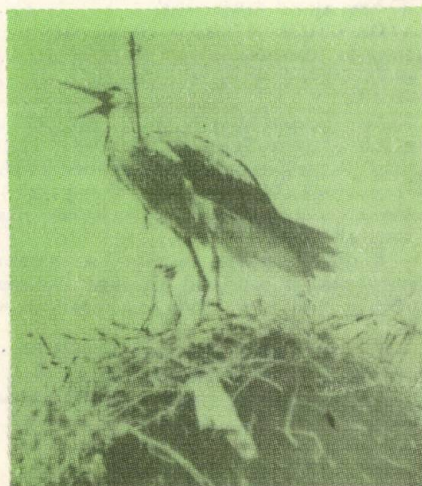
— Tocmai de aceea. Toamna se... inventariază bobocii... Și cu gîndul la recolta anului ce vine, pășesc de acum laolaltă cu cititorii de la sate în 1974 și le urez, încă o dată: «La mulți ani!»

ADRIAN DUMITRAȘCU

D RAME ÎN...VĂZDUH

Trei fotografii care povestesc o dramă petrecută într-un sat din Austria. Un individ rămas neidentificat și deci nepedepsit, a tras cu arcu într-o barză

aflată în zbor. Săgeata s-a înfipt adînc în pieptul păsării (foto 1), dar n-a omorît-o. Ajunsă la cuib (foto 2), cu săgeata în piept, a continuat să-și îngrijească puii. S-a dat alarma și s-a pornit o amplă acțiune pentru salvarea victimei unui iresponsabil. Cu mare greutate, după două zile, barza a fost prinsă și dată în îngrijirea unui medic veterinar. Acesta a reușit să extragă săgeata (foto 3) și să vindece rana. Între timp, cîțiva școlari inimoși au luat în îngrijirea lor puii rămași, provizoriu, orfani. După două săptămîni barza, vindecată, și-a reluat îndeletnicirile materne.

ION MUNTEANU

În vederea stimulării mișcării corale, activitate artistică cu vechi și valoroase tradiții în cultura muzicală românească, precum și pentru îmbogățirea repertoriului acestuia cu noi lucrări inspirate din viața bogată și complexă a societății noastre socialiste, Comitetul de Stat al Radioteleviziunii Române, în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor și Uniunea Compozitorilor, a organizat emisiunea-concurs «**Cîntare Patriei**», destinată corurilor de amatori de la orașe și sate. Concursul, început în noiembrie 1970, se încheie la 30 Decembrie 1973, dată la care almanahul nostru se află în minile dumneavoastră.

Iată punctajul obținut, de formațiile culturale sățești, pînă la data de 8 iulie 1973.

FORMAȚII CORALE MIXTE

Corul din Marga, județul Caraș-Severin, dirijor Dumitru Iohpan — 100 puncte; **corul din Ardușat**, județul Maramureș, dirijor Valentin Băiuțan — 99,5 puncte; **corul din Buteni**, județul Arad, dirijor Paul Paradenko Adamești — 99,5 puncte; **corul din Leordeni**, județul Argeș, dirijor Ion Ionescu — 99 puncte; **corul din Chizătău**, județul Timiș, dirijor Nicoară Diodor — 99 puncte; **corul din Bălcești**, județul Vilcea, dirijor Alexandru Racu — 99 puncte; **corul din Putna**, județul Suceava, dirijor Ștefan Pintilie — 98,5 puncte; **corul din Brănești**, județul Dimbovița, dirijor Dumitru Bendic — 97,5 puncte; **corul din Roșiori**, județul Satu-Mare, dirijor Petru Vacarciuc — 96,5 puncte; **corul din Ditrău**, județul Harghita, dirijor Ludovic Petreș — 96 puncte; **corul din Costești**, județul Buzău, dirijor Mihai Constantin — 95,5 puncte; **corul din Gura Riului**, județul Sibiu, dirijor Florica Hanzu Ștefănescu — 95,5 puncte; **corul din Ștefănești**, județul Botoșani, dirijor Radu Paladi — 95 puncte; **corul din Scornicești**, județul Olt, dirijor Vasile Dobru — 92 puncte; **corul din Nămolosa**, județul Galați, dirijor Florică Dumitrache — 91,5 puncte; **corul din Ceuaș**, județul Mureș, dirijor Ianoș Keszec și Ferenc Dezszy — 89 puncte.

Formații corale de voci egale

Corul de femei al căminului cultural din comuna Cobadin, județul Constanța, dirijor Emanoil Frusinescu; **corul de femei** al căminului cultural din comuna Niculițel, județul Tulcea, dirijor Gheorghe Brănescu; **corul de femei** al căminului cultural din comuna Furculești, județul Teleorman, dirijor Ion Militaru.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DE-ALE COPILOR

- Ce animal este acesta, mămico?
- Măgar!
- Dar de ce-i spune așa? A făcut vreo obrăznicie?
- Elevul Popescu N. Gheorghe, ia spune-mi ce vrei: un măr întreg sau patru sferturi?
- Eu vreau patru sferturi.
- Și nu-i același lucru?
- Nu, fiindcă tăiat în patru, pot să văd dacă mărul nu cumva e viermănos!
- Mămico, de ce plouă?
- Plouă, dragul meu, ca să crească grîul și pomi!
- Dar pe acoperișurile caselor de ce plouă, că acolo nu crește grîu?
- Ionescu, tu ai cinci lei și Vasilescu 3 lei. Dacă puneți banii la un loc și cumpărați opt batoane

- de ciocolată, care din voi va lua mai multă ciocolată?
- Vasilescu.
- De ce?
- Fiindcă el e mai tare!

- Mama Lenuței vorbește cu vecina.
- Lenuța intră în vorbă și întreabă ceva pe mamă.
- Lenuțo, nu e frumos să intrerupi. Să aștepti o pauză și atunci să întrebi.
- Bine, mămico, dar de un ceas aștept să faciți pauză!

- Mama îl amenință pe Ionel:
- Să știi că dacă nu ești cuminte, nu te iau la nunta verișoarei tale!
- Poți să nu mă ieți!
- Nu vrei să mergi la nuntă?
- Nu!
- De ce?
- Fiindcă ori unde ne ducem, matală mă pui să spun poezia cu «Fluturașul».

- Profesorul: — Ionescule, care-i rezultatul cînd împărțim 2 la 2.
- Elevul: — Meci nul, tovarășe profesori!

ECHIPELE

SĂTEȘTI

ÎN

CONCURSUL

„CÎNTARE

PATRIEI”

Termeni tot mai familiari agricultorului:

POLIVINILIN, POLIESTER

În ultimul deceniu, masele plastice au început să ocupe un loc din ce în ce mai important în agricultură.

În zootehnie, posibilitatea folosirii maselor plastice în adăposturile de vaci fără așternut a fost examinată mai demult. Dușumelele de beton, tari și reci, provoacă îmbolnăvirea animalelor. De aici s-a ajuns la concluzia ca dușumelele să fie acoperite cu rogojină de plastic (clorură de polivinil) având o grosime de 2—4 cm. Rogojinile elastice protejează copitele animalelor împotriva leziunilor, suprafața striată împiedică animalele să alunece. Ele sînt un bun izolator termic, nu sînt supuse coroziunii, nu permit microbilor patogeni să se dezvolte, se curăță și se dezinfectează ușor. În adăposturile pentru vite și porci se pot folosi grătare din material

plastic în locul celor confecționate din lemn, beton, fontă.

Mari posibilități pentru introducerea materialelor plastice există în avicultură, în primul rînd pentru confecționarea adăpătoarelor și hrănitorelor. Atît zincul, cît și aluminiul sînt improprie

pentru aceasta, ambele intră în reacții chimice cu medicamentele și substanțele minerale nutritive introduse în apa de băut și în hrana păsărilor. Materialele plastice sînt însă rezistente din punct de vedere chimic și neutre din punct de vedere fiziologic, pot fi dezinfectate ușor și des.

Pentru păstrarea nutrețului la fermele avicole se folosesc cu succes buncări din poliesteri care față de «turnurile de aluminiu» prezintă următoarele avantaje: sînt ermetice, rezistă la condiții climatice neprielnice, nutrețul nu se lipește de pereți și într-o anumită măsură este ferit de oscilațiile de temperatură.

O altă problemă în zootehnie a constituit-o nu demult confecționarea cisternelor pentru transportul lichidelor. O cisternă de oțel cu o capacitate de 9 m.c. prezintă, pe lîngă pericolul coroziunii, fiind de metal, și dezavantajul că este de două ori mai grea decît cea de poliester cu o capacitate de 10 m.c. Cisternele pentru transportul laptelui sînt confecționate în interior din clorură de polivinil, iar în exterior sînt acoperite cu poliesteri. Clorura de polivinil este

cea mai indicată pentru recipientele de transportat laptele întrucît este neutră din punct de vedere fiziologic și este rezistentă din punct de vedere chimic, nu se umezește din cauza laptelui; acoperămintul de poliesteri dă cisternei rezistența mecanică necesară. Caracteristic pentru astfel de rezervoare sînt proprietățile lor termoizolatoare: laptele răcit pînă aproape de zero grade poate fi transportat în cisternă fără o răcire suplimentară.

Pentru stropirea unor suprafețe mari de teren cultivate cu legume și pentru udarea pășunilor întinse se folosesc instalații de aspersiune fixe sau mobile. Instalațiile de aspersiune din materiale plastice (poliamidice) sînt rezistente și înlocuiesc cu succes instalațiile de aspersiune din metale neferoase și aliaje folosite pînă acum în agricultură. Totodată, noile instalații permit folosirea îngrășămintelor și pesticidelor dizolvate în apa de stropit

În ultimii ani a crescut mult numărul diverselor piese din materiale plastice montate la tractoare, la dispozitivele pentru stropitul pomilor, la rezervoarele și țevile pentru lichide diverse, la pompele și duzele pentru pulverizarea substanțelor chimice în grădini, la mecanismele de acționare a diferitelor mașini și unelte agricole.

Toate aceste exemple dau doar o imagine parțială a folosirii pe scară largă a maselor plastice în agricultură, cu multiplele ei avantaje.

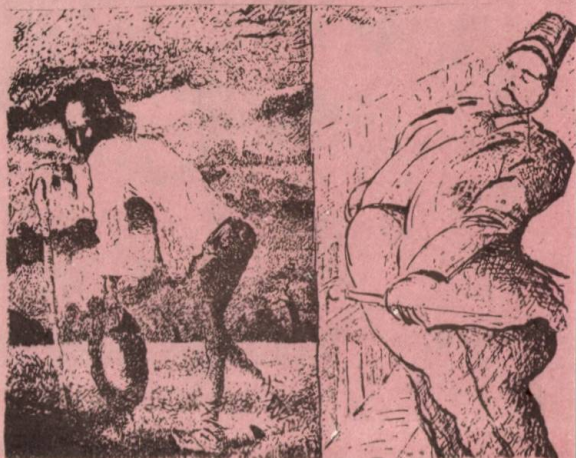
„MERSUL POPULAȚIEI — ȚĂRANUL ȘI BOIERUL”

În anul 1894 apărea la București revista VIEȚA, sub direcțiunea scriitorului Al. Vlahuță și a doctorului A. Urechă. Pentru a satiriza comunicatele referitoare la mersul natalității în țară, revista publica diferite caricaturi, între care (la 27 februarie 1894) și pe aceasta, intitulată «Mersul populației — țăranul și boierul», avînd următoarea explicație:

- Cum merge populația rurală?
- Foarte bine; s-a înîdoit.
- Dar boierii?
- Admirabil; s-au înîdoit.

Țăranul — cum se vede — este prezentat în-covoiat de suferințe, iar boierul, tot încovoiat din cauza burții.

ION MUNTEANU

DE CE BOABE CÎND SE POATE FULGUIT?

Păstrarea știuleților de porumb în pătule sau a boabelor în magazii și silozuri este o practică atît de veche, intrată în obișnuința agricultorilor, încît greu își poate cineva imagina o altă metodă mai bună. Este însă posibil ca sute de mii de tone de porumb boabe destinat zootehniei să fie păstrate în condiții excelente prin fulguire și însilozare la o umiditate ridicată. Metoda s-a aplicat anul trecut la Nușfalău, județul Sălaj, și la complexul de îngrășare a taurinelor de la Cuci, județul Mureș. În ambele unități, porumbul cu umiditate cuprinsă între 28—35 la sută a fost supus unei operații de zdrobire cu utilaje simple, confecționate la stațiunea de mecanizare a agriculturii Nușfalău, după care a fost însilozat la suprafața solului, după tehnica obișnuită. Acoperirea s-a făcut cu folii de polietilenă peste care s-a așezat un strat de paie și pămînt. Sigur, acesta nu este mijlocul ideal de însilozare, fiind de recomandat silozurile cu pereți de beton pentru a se evita orice pierderi, orice contact al masei cu aerul. Prin zdrobire-fulguire și însilozare, stocurile de porumb umed, care constituie o dificilă problemă pentru bazele de recepție și pentru unitățile agricole, nu mai necesită nici un fel de spații de depozitare. Nu numai boabele de porumb pot fi însilozate, ci și orz la umiditate de 28—32 la sută. Recoltarea orzului cu aproximativ două săptămîni mai devreme permite ca terenul să fie ime-

diat arat și însămînțat cu porumb din hibridii timpurii obținîndu-se astfel anual două recolte de pe același teren. Iată cum o metodă de conservare a cerealelor favorizează și utilizarea mai intensivă a pămîntului. Dacă la aceasta adăugăm că pot fi însilozate atît paie de orz cît și tulpinile de porumb tocate, rezultă că metoda amintită are un efect multiplu. În acest caz se pot realiza cantități maxime de substanțe nutritive la hectarul de pămînt destinat producției de furaje, la un grad de eficiență economică superioară.

Ceea ce interesează foarte mult pe crescătorii de animale este calitatea nutritivă a boabelor de porumb sau orz fulguite și însilozate. Experiența arată că valoarea nutritivă a acestora este superioară cu circa 10 la sută în comparație cu cea a boabelor uscate. La scoaterea din siloz, boabele fulguite au o culoare galben deschisă, un gust acrișor plăcut, ușor aromat. Acest semisiloz de concentrate este bine consumat îndeosebi de taurinele puse la îngrășat. Este, de asemenea, avantajos adausul de uree pentru ridicarea conținutului nutritiv, mai ales în ceea ce privește aportul proteic al nutrețului. În condițiile țării noastre, metoda fulguirii și însilozării poate căpăta o largă extindere pentru conservarea fără pierderi a cerealelor destinate furajării taurinelor și ovinelor.

C. BORDEIANU

O STAFIE OBTÎNE PREMIUL I

La Sao Paulo (Brazilia) unde șoferii sînt renumiți pentru abateri de la regulile de circulație, autoritățile desfășoară acțiuni susținute pentru a-i convinge să respecte aceste reguli. Este încurajată și chiar premiată orice inițiativă menită să-i oblige pe șoferi să fie atenți cum conduc. În urma unei asemenea campanii, premiul I l-a cîștigat... o stafie — adică un biciclist, care, umblînd travestit în stafie, a reușit să țină trează atenția șoferilor.

«DACĂ VREȚI SĂ VĂ VINDECAȚI DE ASTMUL BRONȘIC...

...cîntați din fluier ciobănesc și dimineața și la prînz și seara» — îi îndeamnă pe pacienții lor suferinzi de astm, doi medici din Bangkok (Tailanda). Acest «tratament» curios a dat bune rezultate în aproape toate cele 100 de cazuri în care au fost ineficace orice alte tratamente. «Observînd că printre pacienții noștri nu era nici un cioban — au explicat cei doi medici — am constatat că ciobanii, cîntînd ore întregi din fluier ca să nu se plictisească, își reglează respirația și-i îmbunătățesc ritmul».

VAGOANE PENTRU... NEVORBĂREȚI

Cînd un englez a fost întrebat cum își petrec timpul la club, el și prietenii săi, a răspuns: «Stăm și tăcem». Într-adevăr, tăcerea în public este o trăsătură tradițională a englezilor. De aceea nimeni nu s-a mirat cînd un membru al Camerei lorzilor

DE-ALE LUMII

a prezentat propunerea ca și în trenuri să se rezerve compartimente sau chiar vagoane pentru «tăcuți». «Există vagoane pentru nefumători, de ce nu ar exista și pentru nevorbăreți?» a argumentat el.

DIN FERICIRE, EXPLOZIA DE BUCURIE... NU A AVUT LOC

Francezul P. Ançon, colecționar de lămpi de birou, și-a invitat prietenul — un ofițer de geniu — ca să i se laude cu noua lui achiziție — o lampă cu picior masiv, cilindric. La vederea lămpii, inginerul a pălit și a luat-o la goană. În locuința colecționarului a sosit imediat un detașament al trupelor de geniu care a evacuat de urgență locatarii din apartamente, apoi a scos cu cea mai mare grijă lampa. Suportul ei nu era nici mai mult nici mai puțin decît o grenadă germană din timpul războiului, neexplodată.

CRAINICUL ȘI TRANZISTORII

Locuitorii satului iugoslav Bolfany nu consideră aparatul de radio ca obiect indispensabil și aceasta nu pentru că nu ar avea încredere în progresul tehnic. Pur și simplu s-au obișnuit să afle noutățile de la un consătean, Stevo Durațkević care, de trei decenii, umblă cu toba și, prin viu grai, anunță ultimele evenimente de pe glob și din sat. De cîțiva ani încoace, Durațkević află noutățile de la radio-ul său cu tranzistorii.

(Continuare în pag. 60)

ZEII NĂSCOCIRII ALE OAMENILOR

În preistoria sa, ființă temătoare și sufletește fragilă, sperîndu-se de forțele pe atunci necunoscute ale naturii (trăznetul, furtuna, cutremurul, incendiul natural al pădurilor, seceta și mai ales moartea), omul și-a închipuit că ființe cerești mult superioare lui l-au creat și îl dirijează tot timpul.

Fiecare popor și-a alcătuit o mitologie, precum și o religie, la unele popoare zeii avînd diferite grade și funcții, de fapt clasificate după îndeltnicirile omenestii și după grupurile de fenomene naturale. În privința clasificării zeilor, poate că cei mai «practici» au fost vechii greci, la care Zeus era părintele zeilor și minutorul teribilei arme a trăznetului, Hera, soția lui, era zeita maternității, Athena, zeita înțelepciunii, Ares, al războiului, Diana, a vînătorii, Hermes, al comerțului; pînă și medicina își avea zeul ei, pe Esculap.

În India antică erau însă și mai mulți zei printre care Agni, zeul focului ceresc (ca și Ra, zeul Soarelui în Egipt), Indra, zeul focului, sau Kama, zeul iubirii.

În religiile așa-numite monoteiste, zeul nu era totuși unic, dar panteonul divin, adunînd laolaltă zei mari și mici, avea pe unul dominant care-și asuma toate calitățile și puterile principale, ca, de pildă, Ahuramazda la vechii perși sau Dumnezeu din Biblie (provenit ca idee din zeul suprem ebraic, numit pe rind

lahve, Iehovah, Adonai, Sabaoth etc).

Cum s-au alcătuit atribuțiile zeilor nu este greu să ne dăm seama: oamenii se vedeau amenințați de foamete în urma secetei sau a inundațiilor și erau prea slabi ca să poată preveni fenomenele naturale sau să le facă față și atunci invocau pe zeul suprem, pe zeita vînătorii, pe zeul agriculturii ș.a.m.d.; sau purtau un război și, neputîndu-se bizui numai pe forța armelor lor, invocau ajutorul, de pildă, al zeului războinic Marte, cum făceau romanii; cînd civilizația a început să se dezvolte la omul devenit statornic în sate și orașe recent clădite, s-a simțit nevoia unor științe, printre care mai întii scrierea, calculul matematic elementar, astronomia etc și oamenii au atribuit comunicarea științelor mărînimiei unor zei specialiști în ele: Quetzalcoatl în America de Sud, Oannes în Sumer; descoperirea focului a fost atribuită de greci lui Prometheus; faptele rele, meschine, păcătoase au fost puse pe seama Diavolului (Azazel la vechii evrei, Ahriman la vechii perși).

Desigur, o istorie amănunțită a tuturor religiilor și o descriere a tuturor zeilor cîți au fost născociți este aproape imposibil de făcut. Aci, vrem numai să dăm o imagine generală.

Dar cum a născocit omul zeii cărora li s-a închinat apoi?

Fenomenul s-a petrecut în mai multe feluri. Uneori, forțele naturii l-au influențat direct, și el le-a «însuflețit», dîndu-le nume. Alteori, eroi de seamă dintre oameni sau oameni de geniu care și-au învățat semenii, după moarte au fost ridicați la rangul de zei și, cu trecerea timpului, amintirea defunctului s-a pierdut cu totul, însă a rămas ideea de zeu, care a devenit tot mai abstractă. În unele cazuri, zeii coborîți din stele puteau să fi fost tot ființe raționale, ca și oamenii, dar ajunse pe o treaptă de civilizație superioară și într-o expediție cosmică ajungînd pe Pămînt, au fost socotiți de oamenii primitivi drept ființe divine. Să ne închipuim, bunăoară, ce impresie va face un grup de cosmonauți dintr-o misiune de tip «Apollo» sau «Vostok», descins pe o planetă străină pe care ar găsi grupuri de ființe gînditoare, însă primitive și sperioase? Putem cita un fapt recent care ne ajută enorm să înțelegem fenomenul născocirii divinității de către omul cu gîndire primitivă. În filmul «Mondo cane», care a rulat și la noi, găsim o imagine tristă prin ridicolul ei natural: o populație africană rudimentară, urmărind zborul unei curse aviatice europene de pasageri pe deasupra satului și, bineînțeles, necunoscînd noțiunea de avion, a divinizat aeronava, ajungînd pînă a o recompune din crengi după modelul zburător zărit, și făcîndu-i un altar și o gardă permanentă de preoți care să pîndească clipa cînd zeul

zburător s-ar îndura să coboare la evlavioşii lui credincioşi. Bineînţeles, nici piloţii nici pasagerii avionului habar n-aveau de rangul la care fuseseră ridicaţi, şi zburau în linişte unde aveau treabă.

Totuşi, cîţi zei există în toate religiile lumii? Fiind foarte mulţi, unii scriitori din antichitate au încercat diverse clasificări. Astfel, poetul grec Hesiod, în poemul său «Theogonia» face un aşa-zis «catalog al zeilor» foarte amplu, dar necuprinzîndu-i pe toţi. Alte religii au imaginat cu timpul cifre enorme pentru numărul zeilor lor; astfel, religia populaţiei străvechi

din Mexic, de pînă la venirea lui Columb, număra peste 2 000 de zei; poate că însă, în privinţa cantităţii de divinităţi, excelează, dintre toate, vechea mitologie a Indiei, care conţine 3 399 zei!

Zei însă îşi pierd tot mai repede prestigiul chiar la popoarele pînă de curînd trăitoare într-o stare aproape primitivă, căci expansiunea civilizaţiei tehnice în lumea întreagă, ecoul mondial al numeroaselor ştiinţe noi, pînă acum cîteva decenii nici măcar bănuite, cum sînt, de pildă, atomistica, cibernetica, astronauca, chirurgia transplanturilor de organe vii ş.a.,

arată mereu mai evident forţa imensă de care dispune omul. Să ne gîndim numai la faptul că maşinile cibernetice autonome (care gîndesc, pot vorbi şi se pot mişca singure, conform programului ingineresc stabilit de om) depăşesc ceea ce a putut face orice zeu inventat; zborul spre stele, plimbările oamenilor pe Lună demonstrează că visul omului l-a realizat tot omul, fără «sprijin» de la zei. Şi putem trage concluzia firească, acum, că omul este de fapt propriul său zeu.

VICTOR KERNBACH

O DISPUTĂ MITROPOLIT - EPISCOP

Motivele care au provocat scandalul între curioşii clerici erau dintre cele mai pămînteşti. La sfîrşitul lunii februarie 1909, mitropolitul Atanasie a iniţiat modificarea legii sinodale din decembrie 1872, în sensul ca din Sinod să tacă parte nu numai mitropolitul şi episcopii — arhieriei titulari — ci şi preoţii de mir, precum şi laici. Preoţii de mir se înmulţiseră îndeajuns — produşi de facultăţile de teologie din ţară şi din străinătate (unii aveau chiar titluri academice) — pentru a presa adunarea superioară a clerului să accepte reprezentarea lor în Sinod. Toată lumea ştia că mitropolitul simpatiza cu liberalii, aflaţi atunci la guvern. Opoziţia, formată din partidele conservator al lui Petre Carp şi conservator-democrat al lui Take Ionescu — a considerat că s-a ivit prilejul să răstoarne guvernul, folosind momentul aducerii legii cu modificările iniţiate de Atanasie, în dezbaterile Senatului şi a Camerei. Drept argument, opoziţia a invocat faptul că guvernarea, acceptînd modificările legii sinodale, manevra pentru încălcarea rînduieilor bisericeşti odată statornicite, ceea ce ar fi contravenit grav moralei. Vînd să dea greutatea cuvenită susţinerii punctului său de vedere, opoziţia a găsit un purtător de cuvînt în persoana episcopului de Roman, Gherasim, despre care, de asemenea, toată lumea ştia că era potrivit declarat mitropolitului şi doritor să-i ia locul. Şi astfel s-a declanşat o criză bisericească ce avea să dureze peste trei ani cu necurmute atacuri şi contraatacuri, prilejuind credincioşilor a afla cîte ceva despre «moralitatea» clerului. Legea cu modificările iniţiate de mitropolit a fost, fireşte, votată fiindcă, cu toată

impotrivirea opoziţiei, liberalii aveau majoritatea în parlament. Episcopul a acţionat imediat, susţinînd că legea «răstoarnă dogma despre raportul dintre episcopi, preoţi şi diaconi» şi declarînd că dacă «fraţii întru domnul vor stărui în antidogmatica situaţiune» el le va aplica canonul I al sinodului VII şi anume «rup orice legătură canonică cu ei, îi afurisesc, îi dau anatemă ca pe nişte păgîni şi vameşi».

Se înţelege că liberalii n-aveau nici un fel de interes să fie provocată o criză guvernamentală, motiv pentru care ei şi mitropolitul au bătut în retragere, dar cu grijă să nu piardă ceea ce se cîştigase. Aşa se explică de ce a fost acceptată o nouă modificare a legii. Era însă o modificare minoră, potrivit căreia consistoriul — organ bisericesc administrativ şi disciplinar care, la îndemnul Sinodului, blamat de Gherasim, aprecia atitudinea episcopului ca fiind răzvrătire — rămînea cu atribuţii doar consultative. Numai că mitropolitul n-avea să uite un asemenea afront şi într-o enciclică a apreciat că vilva stîrnită «este o urzeală vrăşmaşă bisericii». Episcopul a răspuns prompt tot printr-o enciclică conţinînd acuze la adresa Sinodului, în primul rînd a mitropolitului, învinuit de-a dreptul de imoralitate. În faţa primejdiei ca disputa să reînceapă, profesorul de teologie Chiriacescu a pus punctul pe i: «Va fi pace în biserică numai dacă episcopul Gherasim va fi ales mitropolit». Ceea ce s-a şi întîmplat, dar după ce «rotativa guvernamentală» s-a învîrtit: atunci cînd conservatorii au venit la putere.

T. CERNEANU

PUTEREA GÎNDULUI

PARAPSIHOLOGIA-O NOUĂ ȘTIINȚĂ

Multă vreme, unele însușiri inexplicabile ale ființei omenești au fost puse pe seama înzestrării omului de către zei cu așa-numitul «har divin» și exploatare ca atare pe seama ignoranților, încă de pe vremea vrăjitorilor din triburile primitive și apoi a preoților din Egiptul străvechi. Printre aceste însușiri, de care în prezent se ocupă cu metode științifice parapsihologia, se numără: **hipnoza**, practică azi de numeroși medici psihiatri; este un fel de adormire a pacientului cu ajutorul numai al voinței experimentatorului; **telepatia** sau transmiterea gândului la distanță; **telekinezia**, sau mișcarea obiectelor la distanță numai cu privirea, fără alt contact fizic; **premonițiunea**, sau presimțirea dinainte a unor evenimente ș.a.

Aceste însușiri nu au nimic magic, nimic divin; dar, așa cum nu orice om e înzestrat să compună muzică sau să picteze, tot astfel nu orice om are calitatea nativă de a transmite bunăoară gândul la distanță, și aici, ca și dincolo, fiind vorba de un talent înăscut.

Parapsihologia, știință pe care a întemeiat-o spre sfîrșitul secolului trecut marele savant francez Charles Richet (el o numise mai întîi «metapsihică»), azi tinde să risipească legendele mistice răspindite în jurul fenomenelor pe care le cercetează.

Hipnoza a intrat mai demult în practica medicală și trebuie menționat că pentru a adormi cu ajutorul voinței un pacient nu este nevoie de nici un spectacol vrăjitoresc, nici de privire fioroasă ori de mișcări speciale ale minilor, ci numai de un exercițiu al voinței medicului și de cunoașterea științifică a însușirii native.

Telepatia este un fenomen natural studiat mai de curînd. Creierul omenesc emite diferite feluri de unde cerebrale, care fac parte din zona biocurenților (electricitatea naturală, produsă de corpul omenesc). Undele telepatice, studiate de numeroși specialiști, printre care profesorul Charles Richet, iar la noi de dr. Levon Mirahorian, transmit un mesaj al creierului de la o persoană emițătoare la alta, numită percipient; această transmisie nu

se împiedică nici de obstacole (trecînd, de pildă, chiar prin plăci de plumb care însă opresc undele radio, ca și prin apă), nici de distanțe, nici de timp (întrucît viteza de transmitere este aproape ca aceea a luminii). Una dintre experiențele practice mai recente în această privință a fost efectuată de două grupuri științifice universitare, în 1966, de la Moscova la Novosibirsk, transmițîndu-se pe o distanță de peste 3 200 km, numai cu ajutorul gândului și sub control strict științific, imagini de hărți geografice și de obiecte; recepția imaginilor transmise telepatic s-a făcut perfect în mai mult de jumătate din cazuri. Mai de curînd, în programul navei cosmice americane «Apollo-14» au intrat, realizîndu-se cu succes, și o serie de comunicări prin telepatie între navă și centrul spațial din Houston.

Telekinezia, fenomen tot natural ivit ceva mai rar, este încă în cercetare, ceea ce nu înseamnă că oamenii de știință n-au și depistat natura lui cerebrală; în viitorul apropiat, el va deveni un fenomen dirijat științific, ca și hipnoza sau telepatia. Fenomenul constă în împingerea sau ridicarea în aer, de la distanță, a unor obiecte nu prea grele, cu ajutorul aparent al privirii, dar de fapt cu forța anumitor unde emise de creier, care sînt unde fizice, sensibile. Un inginer ceh, Pavlica, posedă această însușire naturală pe care și-a exersat-o. Sînt citate și alte cazuri, în U.R.S.S., S.U.A., R.F.G., Anglia etc. Există persoane care produc fenomene telekinezice fără să-și dea seama, cum a fost cazul recent al tînărului Heiner, care lucrînd într-o fabrică de porțelanuri din Bremen (R.F.G.), a răsturnat «cu privirea» mai multe obiecte de ceramică și porțelan de pe polițe, sfărîmîndu-le și producînd fabricii o pagubă de peste 5 000 de mărci.

Premonițiunea, adică presimțirea unui eveniment cu oarecare timp înainte de producerea lui, a fost studiată mai demult de prof. Charles Richet, iar mai recent de profesorul olandez Tenhaeff. Aici, în cercetare, s-a pornit de la însușirea pe care o au animalele de a presimți diferite fenomene naturale, de pildă, cutremurele, însușire pe care omul, în evoluția sa, a pierdut-o, nu însă de tot. Un exemplu care se dă e acela că, acum două mii de ani, cînd lava vulcanului Vezuviu a acoperit pe neașteptate împrejurimile, cu oameni cu tot, în orașul năpădit, Pompei, s-au găsit foarte puțini ciini, cei mai mulți, presimțind catastrofa, îl părăsiseră cu puțin înainte.

Așadar, nimic magic în toate aceste fenomene. Să ne gîndim că cei care vorbeau acum un secol de zborul spre alte planete erau socotiți ori visători ori mistici; sau că au fost prelinși filosofi care, cu puțin înaintea tragicului eveniment al exploziei bombei atomice de la Hiroșima, luau în ris cercetările asupra energiei nucleare. Va veni în curînd vremea ca și fenomenele de care se ocupă parapsihologia să devină firești.

(vk)

S

tiința demistifică numeroase afirmații superficiale, mistice sau hazardate.

Am putea să facem o listă lungă de lucruri care erau luate în ris de savanții din trecut ca imposibile și care azi au intrat aproape în practica cotidiană.

morții; iar azi, în numeroase clinici medicale din lume se practică curent transplantarea de inimă, rinichi, alte

nom), au apărut în pofida negării lor anterioare.

Însuși viitorul omenesc poate fi prevăzut științific prin calcul de către tînăra știință a viitorologiei.

Dar va fi posibil ca omul să respire în apă, direct, fără aparate speciale? Deocamdată se pare că nu. Se va putea fabrica aurul din orice, cum

IMPOSIBILUL POSIBIL; POSIBILUL „IMPOSIBIL“

Întreaga Academie Franceză de acum aproape două veacuri (și în ea se numărau savanți ca marele chimist Lavoisier) au spus despre meteorii că sînt o născocire deșantată, că e imposibil să cadă pietre din cer; dar «pietrele» cădeau mereu, și astăzi o importantă ramură științifică cercetează cu interes și folos conținutul mineralogic al meteoritilor căzuți «din cer».

Omul era considerat mort cînd inima nu-i mai bătea. Dar iată că transplanturile inițiate de dr. Christian Barnard au schimbat definiția

organe și operațiile sînt încununate de succes.

Savanți din secolul trecut «demonstrau» că un aparat mai greu ca aerul nu se poate ridica în aer, iar azi nu numai avioanele au devenit un fapt obișnuit, dar chiar și rachetele interplanetare și o călătorie pe Lună, încă costisitoare, este aproape un fapt obișnuit.

Roboții, de fapt realizați într-un fel încă de învățatul Heron din Alexandria, acum două mii de ani (însă atunci pe principii mecanice, iar azi funcționînd electronic și auto-

visaseră alchimistii medievali? Probabil nu. Se va putea călători prin timp, ca prin spațiu, cu o mașină a timpului ca aceea imaginată de scriitorul englez H.G. Wells? Probabil că niciodată.

Totuși, evoluția rapidă și cuceritoare a gîndirii științifice omenestă nu ne dă dreptul la pesimism: știința poate fi prudentă, dar ea n-are dreptul să nege nimic înainte de a ajunge la capătul real al experimentării, mai ales că noi, cei din secolul XX, nu avem cum să gîndim cu mintea urmașilor noștri din secolul XXI, și cu atît mai puțin a celor din secolul XXX.

VREȚI SĂ VA CONSTRUIȚI O CASA?

Iată câteva condiții obligatorii pentru a putea începe lucrul:

1. Să aveți act de proprietate asupra terenului respectiv.

2. Terenul să fie situat în vatra satului, delimitată în schița de sistematizare aprobată.

3. Noua construcție să corespundă normelor sanitare și de pază contra incendiilor.

Pentru obținerea autorizației de construcție, sînt necesare următoarele acte:

- Plan de situație al terenului, cu amplasarea clădirilor existente și a celor propuse;

- Un plan al clădirii ce urmează a se construi;

- Planul unei fațade și o secțiune;

- Un memoriu succint, cu evaluarea construcției;

- Chitanța de plată a taxei de autorizare.

Documentația se întocmește de tehnicieni sau ingineri și arhitecți (autorizați de consiliile populare județene), de cooperative de construcții, care au servicii sau sectoare de proiectare autorizate, ca și de organizațiile de proiectare.

Pentru întocmirea dosarului cu proiectele necesare, solicitantul va plăti o taxă stabilită și aprobată de consiliul popular județean, variind — după importanța proiectului — între 200 și 500 lei.

Precizăm că autorizațiile de construcție pentru locuințe se eliberează de consiliul popular al comunei respective. Prin excepție, pentru acele localități situate pe drumuri naționale sau care prezintă interes turistic și balnear, stabilite prin decizie a consiliului popular județean, autorizațiile se eliberează după obținerea avizului consiliului popular comunal, de către direcția de sistematizare, arhitectură și control din cadrul consiliului popular județean.

ÎNȚEPRINDEREA INTERCOOPERATISTĂ DE CONSTRUCȚII MONTAJ ȘI PRESTĂRI DE SERVICII A JUDEȚULUI MARAMUREȘ

Execută pentru unități din agricultură, întreprinderi socialiste și particulari, în afară de lucrări de construcții și instalații, următoarele:

- proiecte de execuție în orice domeniu vizînd construcțiile;
- proiecte reduse pentru autorizații de construcții;
- desmembrări și ridicări topo;
- piese din mase plastice pentru industria textilă de automobile, industria alimentară etc;
- confecții metalice ornamentale pentru împrejurimi și binal;
- binal și ambalaje din lemn de diferite esențe;
- rebobinări de motoare electrice.

Execuții la preț de stat.

Comenzile se primesc pe adresa întreprinderii din Baia Mare, str. Sălcimului nr. 11, telefon 15006—15007.

FRUMUSEȚI DIN STRĂBUNI

1.

2.

3.

4.

În zilele noastre, când se atrage atenția tot mai insistent asupra «stilizărilor» portului popular, e bine să ne reamintim de costumele naționale autentice purtate de săteni.

Cu ajutorul documentelor fotografice, rămase de pe urma merituosilor culegători de frumuseți, să admirăm, bunăoară, costume naționale de acum patruzeci de ani.

Fotografia 1: Într-un sat de lângă Năsăud, duminica, la horă, cițiva flăcăi în cămăși, veste și căciuli cu pene decorative. Fotografia 2: Flăcăi, fete și neveste, din zona Sălaj. Fotografia 3: Flăcăi din zona Mureșului. Fotografia 4: La o serbare cîmpenească, la Curtea de Argeș, neveste gătite cu splendide fote și marame. Fotografia 5: Tînără maramureșeancă, într-o zi de lucru; toată îmbrăcămintea pe care o poartă — în afară de basma — e făcută de mîna ei.

Repetăm: fotografiile au fost făcute în vara anului 1934. Cît despre coloritul costumelor, invităm «stilizatorii» să meargă la fața locului, vor putea descoperi autenticitatea.

5.

(Urmare din pag. 53)

CÎINELE POȘTĂȘ

Cîinele bernardin cu numele Barry transportă poșta la unul din hotelurile elvețiene de munte care comunică cu localitățile din vale exclusiv cu ajutorul telefericului. Funcționarul de la poștă leagă de gîtul cîinului geanta cu corespondență, iar Barry se urcă liniștit pe bancheta telefericului și călătorește pînă la destinație: prăpastia nu-i provoacă amețeli, păsările care trec în zbor pe lîngă el nu-l interesează. El își îndeplinește misiunea zilnic, prompt și conștiincios.

O CARTE CU... PISTOALE

Dogele Veneției, Francesco Morozini (1618—1694), temîndu-se la tot pasul de atacul perfid al dușmanilor, purta asupra sa arme. Pentru a nu fi cumva atacat în biserică, dogele a ordonat să i se monteze un pistol în cartea de rugăciuni. Semnul de carte care atîrna afară era legat de trăgaciul pistolului.

Armele secrete ale Dogelui se păstrează la un muzeu din Veneția.

TRĂSNETUL DIN... UȘĂ

La 16 august 1972, de orașul Groznii (U.R.S.S.) se apropia furtuna. Într-o curte din centrul orașului stăteau cîțiva oameni. Șoferul Akopov l-a chemat în curte pe fiul său, băiat de 18 ani, care se găsea în casă. În momentul cînd băiatul a pus piciorul pe prag a văzut o lumină orbitoare. De frică, a sărit înapoi în casă; în urma lui, pe mîneca unei cămăși atîrnate de mînerul ușii, s-a făcut o gaură perfect rotundă, de mărimea unui ou. Sfera luminoasă a intrat în casă, apoi a ieșit prin sita metalică de la fereastră. A fost un trăsnet globalar, pe care cei ce l-au văzut nu-l vor uita curînd...

NU UITA DE GREUTATEA TA!

Este îndeobște cunoscut faptul că viața sedentară, consumul exagerat de dulciuri și paste făinoase contribuie rapid la creșterea greutății. Dar cît de greu îți vine să renunți la anumite prăjituri și mîncăruri! Pentru persoanele care nu pot rezista tentației, în Franța s-a construit o furculiță electrică specială. Ea poate fi reglată astfel încît în momentul cînd pofciosul încearcă să atingă «mîncarea interzisă», furculița îl curentează. Noul aparat este denumit: «Nu uita de greutatea ta!»

CURCANII ȘI ARTILERIȘTII

Doi fermieri australieni au prezentat ministrului forțelor armate o notă de plată pentru daunele suferite. Alături de terenurile celor două ferme, care aveau crescătorii de curci, a fost instalat un poligon de tragere. Curcile, speriate de zgomotul tragerilor, au încetat aproape total ouatul. Pînă la urmă, ministerul a ajuns cu fermierii la un compromis: tragerile cu tunul să se execute în altă parte, iar în vecinătatea fermelor să se tragă numai cu arme de calibru mic.

DIN SPUSELE

BABEI

Cel puțin de la Amza Pellea încoace, neoltenii știu că într-o bună parte a Doljului i se spune babă—bunicii. Pentru consăteni, bunica rămîne tot tușa loana, țafa loana, dada loana, privilegiul de a folosi apelativul babă avîndu-l numai nepoții. Și baba e mîndră că i se spune așa, chiar dacă e încă tînără; mai ales cînd se aude strigată de al șaselea, al șaptelea, al optălea nepot. «Măcar să trăiesc să-l însor și pe trăznitu' ăsta!»

Mă, nu te duce la Jii, că te-neci și te omor!

Să ai la cap mărui' și covrigu' și să nu te-atingi de ele, atunci ești bolnav, leneșule!

Prost ai fost, mumă! Dacă-l puneai naș pe Cică al Florinei, ăsta lua vaca de curmete și ț-o da în capu' mesii!

Mărioară, tu ești fomee, lasă oamenii să tăinuie, vino să gătim!

Nu-l mai rîzgăi, fă, atîta, că să crede pîndar la colectivă!

Închină-te, lua-te-ar dracu de păgîn, că de-aia nu-ți ajută Dumnezeu!

Bine și de Viorica lu' Bencea, muri și scăpă de parastasul bețului de bărbatu-său!

Făcuși o mămăligă bună să dai cu ea de-a tu-turiga! (tuturigile sînt ochiurile de la plită—n.n.)

Stîmpără-te, vîrdarie, că vine tat-tău și vezi pe dracu'!

lote și pe a lu' Săraru, a vrut să mai aibă un copil și făcu tot fată!

Ce mai chirăie și copilu' ăsta, o să ajungă jurnalist în Tîrgu' de-afară, ca al lu' Pițu!

la, uite-l mînca-l-ar baba, să făcu băiat de horă!
Mă, Tăchină, puiule, răsădi-ț-aș urmele pe la toate cășile, să le-adune fetele!

TEOHARIE OPREA

„LAS VOUĂ MOȘTENIRE”...

CONCURS cu PREMII

1) **Cine, cui și cu ce prilej a adresat aceste cuvinte:** «Alegîndu-te pe Tine Domn în țara noastră, noi am voit să arătăm lumii ceea ce toată țara dorește: la legi noi, om nou... Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul, fă ca legea să fie tare; iar Tu, Măria Ta, ca Domn, fii bun și blind, fii bun mai ales pentru aceia pentru care mai toți domnii au fost nepăsători sau răi».

2) **Titlul poeziei din care au fost extrase aceste versuri și autorul ei:**

În coapsa grăitoarei miriști
Devreme plugul vostru ară;
E primăvară pe cîmpie,
Și-n ochiul vostru-i primăvară.
Blînd tainele vi le desface
Din sînu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaște
Și toată frunza ei vă știe.

3) **Titlul unei nuvele al cărui erou principal se numește Ilie Barbu și autorul ei.**

4) **Titlul poeziei din care au fost extrase aceste versuri și autorul ei:**

Împărat slăvit e codrul,
Neamuri mii îi cresc sub poale,
Toate înflorind din mila
Codrului Măriei-Sale.

5) **Numiți patru dintre frunzașii Școlii ardeleni și trei dintre cele mai importante centre ale activității acestei mișcări ideologice și culturale.**

6) **Titlul poeziei din care au fost extrase aceste versuri și autorul ei:**

Și principi falnici și-ndrăzneți,
De-al căror buzdugan isteț
Pierit-au zmei din iaduri scoși!
De-ai fi văzut jucînd voioși
Și Feți-voinici și Feți-frumoși
și logofeti.

7) **Care sînt «Cele șapte minuni ale lumii»?**

8) **Numiți autorul în a cărui piesă un personaj folosește expresia «După lupte seculare care au durat aproape treizeci de ani», precum și trei din comediile sale.**

9) **Titlul poeziei din care au fost extrase aceste versuri și autorul ei:**

Nu-ți voi lăsa drept bunuri, după moarte,
Decît un nume adunat pe-o carte.
În seara răzvrătită care vine
De la străbunii mei pînă la tine,
Prin rîpi și gropi adînci,
Suite de bătrînii mei pe brînci,
Și care, tînăr, să le urci te-așteaptă,
Cartea mea-i, fiule, o treaptă.

10) **Cine și în ce ani a unit pentru prima dată Țara Românească cu Transilvania și Țara Românească și Transilvania cu Moldova?**

11) **Numiți autorul romanului al cărui erou principal se numește Darie, precum și cinci din romanele sale.**

CONCURSUL CU PREMII: «LAS VOUĂ MOȘTENIRE...»

Se acordă următoarele premii:

Premiul I: O mașină de cusut «Ileana», oferită de Consiliul Național al Femeilor;

Premiul II: Un ceas de mînă, placat cu aur, oferit de «Prodexport»;

Premiul III: Un aparat de fotografiat, oferit de Consiliul Național al Pionierilor din Republica Socialistă România;

5 mențiuni: premii în obiecte, în valoare totală de 3 000 de lei, sumă acordată de C.C. al U.T.C.

Răspunsurile la cele 11 întrebări vor fi trimise pînă în ziua de 15 decembrie 1973 (data poștei), pe adresa: **Ziarul «Satul socialist», Casa Școlii București** și cu mențiunea: Pentru concursul «Las vouă moștenire...»

În cazul mai multor răspunsuri exacte, cîștigătorii vor fi stabiliți prin tragere la sorți.

Ultima oră științifică

FILME

LA... «PATEFON»

Acum cităva vreme firma «AEG-Telefunken-Teldec» a prezentat **prima placă TV din lume**. Un disc de plastic, din policlorură de vinil, cu o spirală lungă de trei kilometri! El putea să redea un program de televiziune cu durata de 5 minute, imaginea avind 625 de linii — termen cu care, fără îndoială, toți posesorii de televizoare sînt familiarizați.

BOMBA P (DE LA PHILIPS)

Iată însă că la puțină vreme după aceea a explodat o adevărată bombă tehnică și comercială: firma «Philips» a anunțat realizarea unui disc TV de **45 de minute**. Partea cea mai interesantă — aparatul respectiv nu funcționa ca un picup obișnuit (ac de diamant etc.), ci fără ac, deci fără braț de disc. Placa era «citită», descifrată, pe cale optică.

Toate acestea sînt bune și frumoase, vor spune cititorii, se naște însă întrebarea dacă din punct de vedere calitativ — sunet și imagine — noul disc poate oferi satisfacție. În ceea ce privește sunetul, răspunsul este afirmativ. Lucrurile se complică însă cînd ajungem la problema imaginii. Un disc TV gravat după tehnici obișnuite ar reda imagini timp de două secunde dacă el ar avea un diametru fantastic: 3 metri! Cu alte cuvinte, nici nu s-ar fi pus problema fabricării unui disc TV dacă nu s-ar fi creat mijloace de înregistrare a informației vizuale și sonore, cu mult mai perfecționate decît cele cunoscute pînă astăzi. Este exact ceea ce au realizat tehnicienii de la «Telefunken-Teldec».

Ei au pornit de la următoarea constatare: șanțurile actualelor discuri microșion sînt mai adînci decît e necesar. În limbaj plastic s-ar putea spune că actuala tehnică folosește **tunuri pentru a trage în vrăbii**. Optimizînd tehnica înregistrării mecanice s-a ajuns la concluzia că o lărgime de doi microni este suficientă pentru șanțurile discului TV. Ce înseamnă aceasta? Alăturînd strîns zece asemenea

- 2) Discul TV este o bombă cu explozie întîrziată. Cînd — mai devreme sau mai tîrziu — va exploda pe piață, veți pune la «patefon»... filme.

șanțuri s-ar obține grosimea unui fir de păr!

Procedul «Philips» se depărtează însă în mod fundamental de tehnica înregistrării și reproducerii mecanice, care se bazează în fond pe principii elaborate încă de Edison.

La «Philips», acul de patefon a dispărut! Pista discului constă dintr-o suită de creștături lunguiețe, microscopice, de lărgime și adîncime uniforme. Ceea ce variază este **distanța** între diferitele creștături și tocmai această distanță — urmărită de un aparat de «lectură optică» — conține întreaga informație ce caracterizează sunetul și imaginea: luminozitate, culoare, sincronizare etc.

PE CÎND PRIMELE «TELEPICUPURI»?

O ultimă problemă. Cum se prezintă în momentul de față competiția «Teldec-Philips»?

Deocamdată se poate spune că «Teldec» este

- 1) Fonograful bunicii în haine noi: un picup cu disc TV.

avantajată: din uzina sa de la Nortof au ieșit de acum primele «telepicupuri» (folosim acest termen în lipsa altuia mai bun, lăsînd lingviștilor grija de a găsi un cuvînt adecvat). Se crede că în curînd aparatele vor putea fi cumpărate pe piață. «Philips», pe de altă parte, a anunțat că sistemul său nu va fi comercializat decît peste cîțiva ani. Specialiștii în probleme de marketing se întrebă însă dacă nu e vorba aci de un truc comercial.

În ceea ce privește prețurile, produsele «Teldec» se vor vinde la un preț comparabil cu cel al magnetofonelor de bună calitate, iar discul nu va fi, se pare, decît cu puțin mai scump decît un microșion «sonor». Compania «Philips» nu și-a anunțat încă strategia comercială.

Ceea ce trebuie reținut — dincolo de aceste aspecte comerciale — este că ne aflăm, poate, în preziua unei revoluții în tehnica mijloacelor audio-vizuale. Discului TV i se va deschide o piață care cuprinde potențial întreaga populație a globului. Căci cine din locuitorii planetei nu a făcut sau nu va face cunoștință, mai devreme sau mai tîrziu, cu magicele realizări ale civilizației veacului nostru — discul și televizorul — și nu ar fi încîntat să le poată «combina» prin mijlocirea azi faimosului, miîne banalului disc TV?

LIONEL NIȚESCU

ÎNALTĂ PREȚUIRE

POLITICII EXTERNE A ROMÂNIEI SOCIALISTE

A devenit o permanență asocierea numelui conducătorului partidului și statului nostru ideii de pace și colaborare internațională, în scopul nobil al progresului, al înțelegerii și prieteniei între popoare.

Mesagerul cel mai reprezentativ al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu a continuat și în 1973 o vastă activitate politică externă, România promovînd, prin înalta sa personalitate, contacte la cel mai înalt nivel cu țări de pe continentul nostru și de pe alte continente.

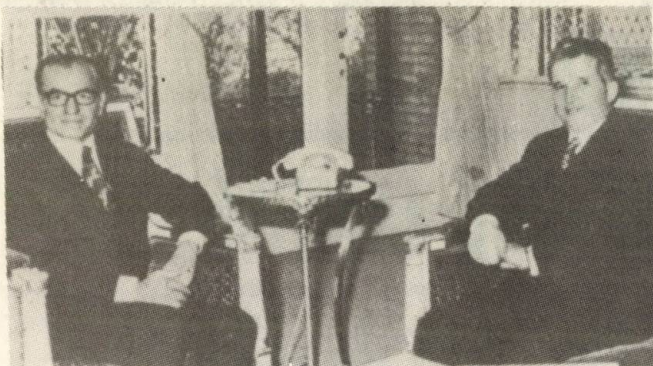
În toate țările vizitate, secretarul general al Partidului Comunist Român și conducătorul României socialiste a purtat solia de pace a poporului nostru, a afirmat principiile nobile după care se călăuzesc România și partidul său comunist: egalitatea deplină în drepturi, respectul suveranității și independenței naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunțarea la forță și amenințarea cu forță în soluționarea problemelor internaționale; a susținut ferm și cu clarviziune necesitatea eliminării focarelor de încordare, crearea unui climat de destindere și largă colaborare internațională, a exprimat solidaritatea activă a partidului și poporului nostru cu popoarele care luptă pentru independență națională, contra imperialismului, colonialismului și neocolonialismului.

De cînd se află la conducerea partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut peste 80 de întâlniri și contacte la nivel înalt cu șefi de state din Europa, Asia, Africa, cele două Americi, în țară sau peste hotare. Numai în anul 1972 au avut loc 18 asemenea întâlniri.

În prima jumătate a anului 1973, conducătorul partidului și statului nostru a vizitat Pakistanul, Iranul, Olanda, Italia, San Marino, Vaticanul, Republica Federală Germania, la invitația conducătorilor de state din țările respective. De asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită neoficială de prietenie în R.S.Cehoslovacă.

Zulficar Ali Bhutto, președintele Republicii Islamice Pakistan: «Sperăm că vă veți întoarce în țara dumneavoastră convins de respectul sincer al poporului nostru față de dumneavoastră, față de rolul pe care dumneavoastră îl jucați în țara de unde veniți, în Europa și în lume».

**Șahinșahul Iranului, Mo-
hammad Reza Pahlavi Ary-
amehr:** «Doresc mai întâi
să urez bun sosit și să salut
pe distinșii noștri oaspeți,
pe care avem onoarea să-i
avem în mijlocul nostru și
ale căror vizite au purtat
întotdeauna pecetea unui
spirit nu numai de prietenie,
ci și al unei înțelegeri bi-
laterale și multilaterale».

**Maiestatea Sa Regina
Iuliana a Olandei:** «Origina-
litatea, inteligența, per-
severența, precum și forța
morală și-au dovedit, în
nenumărate rînduri, valoa-
rea pe plan internațional;
în legătură cu aceasta, mă
gîndesc la acțiunile Româ-
niei pe care dumneavoastră,
domnule președinte, ați
știut atît de bine să le
inspirați».

**Președintele Republicii I-
talienne, Giovanni Leone:**
«În persoana dumneavoaș-
tră, Italia aduce omagiul
său unui mare popor, care,
de-a lungul secolelor, s-a
distins prin patrimoniul său
cultural și uman și care în-
totdeauna s-a inspirat din
idealurile de civilizație, in-
dependență și suveranita-
te».

Căpitanul regent al Republicii San Marino, Primo Bugli: «Știind că se adresează principalului reprezentant al unei țări cu tradiție și prestigiu, regenta Republicii San Marino dorește, cu sentimente de gratitudine, să vă încredințeze un mesaj de salut pentru poporul român, precum și călduroase urări de prosperitate și de pace pentru existența sa nobilă și glorioasă».

În timpul vizitei la Vatican, președintelui Nicolae Ceaușescu i-a fost oferit de către Papa Paul al VI-lea un bust de marmură al împăratului Traian, realizat în jurul anilor 120.

Dr. Gustaw W. Heinemann, președintele Republicii Federale Germania: «Sub conducerea dumneavoastră clarvăzătoare, politica externă a țării dumneavoastră este călăuzită de multă vreme de cunoașterea politică, conform căreia pacea și destinderea vor putea fi reînstate în Europa numai dacă noi vom astupa prăpăstiile provocate de evenimentele din timpul războiului și din perioada postbelică și vom construi pe locul acestora un viitor nou, al colaborării și încrederii reciproce».

RELATII EXTERNE ALE

Declarațiile factorilor de răspundere ai foarte multor țări de pe toate continentele, de înaltă apreciere la adresa dinamismului politicii externe a Republicii Socialiste România, sînt atît de numeroase încît ar fi practic imposibil să le menționăm pe toate.

Iată cîteva date și cifre atestînd activitatea susținută a României socialiste pe plan internațional, expresie a aspirațiilor profunde ale poporului român pentru prietenie și colaborare cu toate popoarele lumii, pentru pace

și progres social.

● România socialistă întreține relații politico-diplomatice cu 110 state de pe toate continentele, adică cu peste 80 la sută din statele membre ale Organizației Națiunilor Unite, față de 48 de state cu care aveam asemenea relații în 1948.

● Țara noastră este membră a 49 de organizații internaționale guvernamentale și este reprezentată în peste 270 de organizații internaționale neguvernamentale.

● Volumul total al comerțului exterior al țării noastre

a crescut între 1950-1972 de peste 10 ori; întreținem relații economice cu peste 110 state, număr de trei ori mai mare decît în primii ani de după război.

● Acționînd pentru dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor sale cu toate statele socialiste, după Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit și a purtat convorbiri cu conducători ai țărilor socialiste vecine, ai celorlalte țări socialiste europene, cu conducători ai țărilor socialiste

ROMÂNIA SI F.A.O.

COLABORARE RODNICĂ.

— Dialog cu Eugen Buciuman, secretarul general al Comitetului Național F.A.O.

— Țara noastră desfășoară un efort crescînd pentru dezvoltarea sistematică a colaborării și cooperării cu alte țări, indiferent de orînduirea lor social-economică. În acest efort se încadrează raporturile tot mai strînse, mai rodnice, pe care România le întreține cu organizațiile internaționale, mai ales cu cele care fac parte din familia Organizației Națiunilor Unite. Cea mai largă dintre acestea este F.A.O. «Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație», a cărei membră țara noastră este de 12 ani. **Care sînt temeiurile, obiectivele, rezultatele de pînă acum ale participării țării noastre la activitatea F.A.O.?**

— Participarea țării noastre la activitatea F.A.O. ilustrează înțeleapta politică externă a partidului și statului nostru, este o expresie concretă a acesteia. În această perioadă s-a acordat o atenție deosebită participării active a delegațiilor române la reuniunile internaționale organizate sub egida F.A.O., sau de acesteia în colaborare cu alte instituții specializate ale O.N.U. ca de exemplu Organizația Mondială a Sănătății, Agenția Internațională pentru Energia Atomică, Comisia Economică O.N.U. pentru Europa etc.

Dintre principalele reuniuni mai recente

ale F.A.O., la care au luat parte delegații români aș aminti: Conferința regională F.A.O. pentru Europa; sesiunea Comitetului produselor, a Comitetului pentru pescuit, a Comitetului pentru agricultură, a Comisiei europene F.A.O. de luptă împotriva febrei aftoase, sesiunea Comisiei europene F.A.O. pentru agricultură (C.E.A.)

În afara acestora, reprezentanții țării noastre au fost prezenți la un număr însemnat de reuniuni cu caracter tehnic, de specialitate. Două, foarte importante — privind hidraulica agricolă și pașistile de munte — au avut loc la noi. În afară de acestea, specialiștii noștri au luat parte la multe reuniuni privind, de pildă, statistica alimentară și agricolă în Europa; codurile meteorologice internaționale, alcătuirea de hărți hidrologice și a bilanțului apei. În același timp, specialiștii români au participat la simpozioane, colocvii, călătorii de studii, avînd ca obiect cercetarea unor importante teme științifice de actualitate. Aș cita, printre aceste teme: utilizarea aminoacizilor în alimentația porcinelor și păsărilor, folosirea izotopilor și radiațiilor în genetica și ameliorarea plantelor, utilizarea izotopilor în studiile de fiziologie a animalelor domestice, interpretarea datelor pe-

ROMÂNIEI SOCIALISTE

din Asia și de pe continentul american.

● Schimburile comerciale cu țările socialiste au o pondere prioritară în ansamblul comerțului exterior românesc, aceste schimburi reprezentând 55 la sută. Numai cu țările socialiste europene au fost încheiate, în 1972, 130 de tratate, acorduri și convenții.

● Se extind continuu legăturile economice dintre țara noastră și țările în curs de dezvoltare. Schimburile economice cu aceste țări au crescut între anii 1960—1972 de peste 5 ori.

● Numeroși reprezentanți ai culturii românești participă la activitatea a 32 de organizații internaționale cu caracter cultural.

● În anul 1972, țara noastră a aderat la Fondul Monetar Internațional (F.M.I.) și la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.) — organisme din sistemul O.N.U. destinate să faciliteze schimburile economice internaționale.

● România socialistă desfășoară o vastă activitate la Organizația Națiunilor Unite — a cărei membră este din

anul 1955 — și în organismele sale. Inițiativele la O.N.U. ale țării noastre, consacrate în rezoluții, sînt foarte numeroase, ele reprezentînd o contribuție de mare importanță la îndeplinirea rosturilor fundamentale ale organizației. Asemenea inițiative privesc domeniile: **dezarmării, educației tineretului, cooperării științifice și tehnologice, al noilor tehnologii, al cooperării culturale-științifice pe plan european, al formării și utilizării resurselor umane și multe altele.**

PE MULTIPLE PLANURI

dologice prelucrate de calculatoarele electronice, organizarea producției și comercializarea preparatelor culinare congelate, destinate industriei hoteliere etc.

— **Cititorii noștri ar fi interesați să știe care este baza de principiu a reprezentării țării noastre la reuniunile sau acțiunile organizate de F.A.O.**

— Baza de principiu la care vă referiți este însăși politica P.C.R., de afirmare activă și creatoare a României în lume. În mod sistematic, activitatea delegațiilor noastre la reuniunile F.A.O. s-a axat pe exprimarea dorinței Republicii Socialiste România pentru lărgirea și intensificarea schimburilor internaționale de idei și de experiență în materie de dezvoltare agricolă și alimentară, pentru aplicarea cu energie și perseverență a unui complex de măsuri pentru valorificarea superioară a resurselor materiale și umane proprii pe plan intern în țările în curs de dezvoltare, pentru lărgirea permanentă a cooperării internaționale, în sprijinul eforturilor îndreptate spre lichidarea foametei care mai bîntuie și astăzi în lume și pentru asigurarea hranei pentru viitorii locuitori ai globului.

Delegații noștri subliniază cu regularitate importanța pe care România o acordă intensificării activității organizației în zona euro-

peană. Aceasta se face nu numai în interesul țărilor continentului nostru, ci și în interesul celorlalte regiuni ale lumii. Să nu uităm că experiența țărilor Europei în domeniul dezvoltării agriculturii, silviculturii, pisciculturii și a industriilor legate de aceste sectoare poate fi de un real folos țărilor în curs de dezvoltare.

— **Cum este apreciată participarea României la activitatea F.A.O.?**

— Participarea noastră este evaluată pozitiv intensității și calității activității desfășurate. În acest sens, mi se pare foarte grăitor faptul că țara noastră este reprezentată, de mulți ani, în Consiliul F.A.O., organul director al organizației. Țara noastră mai face parte din Comitetul agriculturii, Comitetul produselor, Comitetul pădurilor, Comitetul pentru piscicultură și Grupul consultativ al cercetării agricole internaționale. De asemenea, în Comitetul Programului F.A.O. — format din 10 experți alesi de către Consiliu — a fost ales și un expert român. Reprezentarea țării noastre în F.A.O. este tot mai largă și aceasta ilustrează creșterea prestigiului României pe plan internațional. O contribuție, în această privință, o aduc și specialiștii români care lucrează în diverse țări, în calitate de experți ai F.A.O.

V. DONOSE

EMBLEME ALE DORULUI DE PĂTRÎE

După anul 1900, din cauza dărilor mari și a asupririlor la care erau supuși, români din Transilvania au luat cu mii la calea emigrației, majoritatea lor stabilindu-se în statele New-York, Minnesota, Pennsylvania, Indiana și Ohio. Reuniți nu numai în simțăminte, ci și în fapte, acești români s-au constituit, acolo, peste Ocean, în asociații culturale și de ajutor, prin ele urmînd să-și susțină interesele și unitatea de neam și de limbă. În anul 1912, aceste asociații erau în număr de 43, pe întregul continent american. La întîiul congres al lor, ținut la Cleveland, ele și-au desfășurat steagurile purtătoare de nume scumpe: Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Dacia Română, Drapelul Român, Avram Iancu, Unirea românilor transilvăneni, Frăția Română, Horia, Cloșca și Crișan, Tîrnoveanca, Vasile Lucaci și altele. În facsimile: cîteva dintre emblemele unității și culturii românilor din America.

ÎN TRE CAUCAZ ȘI OMAN

Aterizăm la Teheran la miezul nopții, când orașul pare o constelație de neon, cu toate luminile aprinse feeric.

Situat între paralelele 40 și 25, Iranul are extremitatea nordică tivită cu firul de argint al râului Araks, care își adună apele reci de pe versanții veșnic înzăpeziți ai Caucazului, iar extremitatea sudică înfiptă ca un pinten în valurile calde ale Golfului Oman. Distanța dintre extremități: 2 250 de km.

Țara aceasta, cu o istorie de 25 de secole, a cunoscut perioade de înflorire, altele vitrege, însă poporul său a știut totdeauna să depășească momentele grele, păstrându-și ființa națională cu o vigoare remarcabilă. Țara aceasta a dat lumii poeți și alți oameni iluștri, ale căror nume strălucesc pe firmamentul geniului uman. Țara aceasta, în care s-au săpat primele puțuri de păcură din istoria civilizației, ascunde în subsolul său circa 5,4 miliarde tone de petrol și întinse zăcăminte de fier, cărbuni, nichel, cobalt și uraniu.

Clima aridă, care predomină în Iran, a impus irigațiile ca mijloc hotărîtor de asigurare a produselor agroalimentare. La numai 25 de km de Teheran, aveam să întîlnesc unul din cele mai moderne sisteme de irigații. Într-o vale muntoasă, valurilor înspumate ale râului Karadj li s-a pus «friș» de beton armat de 117 m înălțime, cu ajutorul căruia sînt irigate cîteva zeci de mii de hectare de pămînt însetat. Tot de aici este aprovizionată cu apă capitala și puse în funcție turbinele unei hidrocentrale.

Potrivit planului actual de dezvoltare a țării, se fac pași mari pe calea introducerii tehnicii moderne și a metodelor agrozootehnice avansate. Fructuoasa cooperare economică dintre România și Iran și-a găsit expresia și în realizarea acestor obiective. Pe ogoarele multor așezări, am întîlnit tractoare românești despre care spe-

cialiștii aveau cuvinte de aleasă apreciere; la Tabriz am vizitat marea uzină de tractoare înălțată după proiectele elaborate de experți români; la Rașt, pe malul Mării Caspice, un grup de specialiști din țara noastră acordau asistență tehnică la construcția unui complex agrozootehnic cu o capacitate de 8 000 vaci de lapte, 6 000 taurine la îngrășat și peste 100 000 de păsări; alți specialiști români cooperează cu colegii lor iranieni la extinderea culturii florii-soarelui, încă puțin cunoscută în această țară.

Itinerariul vizitei noastre ne-a dat posibilitatea să facem și o incursiune în trecutul milenar al poporului iranian. La Persepolis admirăm uriașa platformă de piatră pe care Darius a ridicat în secolul VI î.e.n. un palat somptuos. Trei secole mai tîrziu, această minune a arhitecturii antice a căzut pradă atacului dezlănțuit de Alexandru cel Mare. Plutarh spune că semețul cuceritor macedonean a găsit aici un asemenea tezaur încît i-au trebuit ca să-l transporte 10 000 de perechi de desagi și 5 000 de cămile. Isfahanul ne întîmpină cu minaretele zvelte ale celor mai minunate moschei din Iran. O adevărată splendoare este Masjid-e-Shah, bijuterie arhitectonică împodobită cu faianță albastră, verde și maronie, cu o ingenioasă realizare a cupolelor, în deplină concordanță cu legile acusticii, sub una din ele sunetul vibrînd cu atîta putere încît se aud 11 ecouri distincte. Șirazul e centrul poetic al Iranului, orașul trandafirilor și privighetorilor, căruia i-au închinat versuri nemuritoare doi clasici ai poeziei persane: Saadi și Hafiz.

În drum spre aeroport, trecem pe lîngă obeliscul cu o torță arzîndă în vîrf — adevărat simbol, deoarece de aici, din Șiraz, începe bogata zonă petroliferă a Iranului — înaintînd cu miile sale de sonde pînă-n valurile de safir ale Golfului Persic.

GHEORGHE OPROIU

Un adevărat „BEST-SELLER“:

LITERATURA

SCRISĂ DE ȚĂRANI

Cititorului neprevenit, apariția unei cărți scrise de un țaran autentic, «**Cronica de la Arbore**» de **Toader Hrib**, la editura «Junimea» în 1971, ar fi putut să-i pară, dacă nu o simplă curiozitate, în orice caz un act cultural de excepție. Eroare! Cartea aceea, tipărită în 1972 în a doua ediție, n-a fost nici primul volum scris de un țaran și n-a fost nici ultimul.

E cunoscută mișcarea literară a plugarilor condeieri din Banat, ilustrată atât de frumos prin numeroase cărți, reviste și gazete editate de țărani încă înainte de primul război mondial. Nume ca **Aureliu Novac**, **Petru Petrica**, **Paul Tărbățu**, **Ion Ciucurel** au intrat de mult în conștiința opiniei publice din județele Caraș-Severin și Timiș. Nu sînt multe luni de cînd editura «Facla» din Timișoara, tot atât de ambițioasă ca și editura «Junimea» din Iași, și-a făcut un punct de onoare al activității ei tipărind volumul de povestiri «**Oamenii dintre apele doinelor**» de țaranul **Ion Frumosu**.

Fenomenul literar țăranesc din România, de o mare originalitate și, putem spune, unic în lume, a stîrnit interesul deosebit nu numai al cercetătorilor și criticilor literari din țara noastră, dar și al cercurilor de specialitate din străinătate. Astfel, sîntem informați că editura «Junimea» din Iași a primit numeroase oferte de la mari case de editură din Franța, R.F.G., S.U.A. și din Anglia, de a se prelua traducerea și răspîndirea în lume a cărții lui Toader Hrib, «Cronica de la Arbore». Cartea aceasta, scrisă nu de un prozator profesionist, ci de un țaran autodidact însetat de cultură și creator al unui remarcabil muzeu sătesc în comuna sa natală, a trezit interesul și atenția cercurilor editoriale străine prin virtuțile ei literare deosebite, prin naivitatea scriiturii, dar și prin profunzimea sentimentelor înmagazinate în paginile ei.

Nu, nu e întîmplător faptul că țărani noștri scriu și tipăresc cărți ce se dovedesc a fi adevărate comori de gîndire, imaginație întrîmpată și înțelepciune.

De curînd, Casa centrală a creației populare a tipărit un volum antologic intitulat «**10 poeți țărani**». Antologia a îngrijit-o scriitorul Ion Meîțoiu, un vechi și statornic îndrăgostit al literaturii scrise de țărani, și cuprinde pe următorii poeți și rapsozi: **Ghiță Baci** din Întorsura Buzăului, **Gheorghe Bică** din Cotu Văii (Constanța), **Vasile Dîncu** din Runcul Salvei (Bistrița-Năsăud), **Dumitru Enaru** din Stoienești (Argeș), **Ion Frumosu** din Ciuchici (jud. Caraș-Severin), **Emilia Iercoșan** din Șilindia (județul Arad),

Gheorghița Măleanu din Bărbătești (Vâlcea), **Ștefan Tănase** din comuna Patru Frați (Ilfov), **Gheorghe Nistor-Ungureanu** din Mușetești (Gorj) și **Dumitru Vasile** din Săbăoani (Neamț).

Iată așadar, înmănunchiați ca într-un buchet de metafore strălucitoare, zece rapsozi țărani aleși din toate părțile țării, antologia vrînd să semnifice parcă faptul că geniul artistic și literar al poporului nostru nu este apanajul unui singur județ, ci al tuturor, al întregului pămînt românesc.

Astăzi, la noi, folclorul literar capătă noi virtuți prin tipărirea în culegeri sau în cărți de sine stătătoare, prin faptul că rapsozii, datorită tiparului, nu mai rămîn niște autori anonimi, ci devin, ceea ce și merită cu prisosință — adevărate personalități culturale, mesageri spirituali ai obștii în mijlocul căreia trăiesc și muncesc. În aceste condiții, noi și prodigioase prin continua înflorire a satului românesc contemporan, literatura țăranescă aduce întregului patrimoniu cultural al țării o comoară artistică și umanistă de-o valoare fabuloasă.

PETRU VINIȚĂ

Născut la Costeștii din Vale, județul Dimbovița, la 6 februarie 1879, Vissarion a avut o copilărie fără bucurii.

Mama i-a murit înainte de a păstra de la ea altceva decât amintirea unui glas scump și a unei ramuri de frunze mari și verzi, jucărie pe care mai-că-sa i-o dădea când îl ducea pe drum cu soare către casa bunicilor.

Înainte de anul marilor răcoale țărănești, prin anii 1902-1903, apărea în satul Mușăteștii de Argeș «Gazeta țăranilor», la care Vissarion debutează și susține cîțiva ani o bogată rubrică de «Cronici» «Din nevoile țăranimii». În tot ce face, el se dovedește un aprig apărător al intereselor țăranimii împotriva legiurilor burgheze și a abuzurilor moșierimii.

Atitudinea lui în timpul răcoalei din 1907 este îndrăzneată, plină de curaj. Iată cu cită înfrigurare notează «În 26 februarie 1907 în comuna Flămînzii, caracteristică și ciudată potriveală, izbucnește prima mișcare țărănească. Eu cum am citit «Universul» am și trimis la gazetă («Gazeta țăranilor» n.n.) niște versuri care începeau cu: «S-au răscolat Flămînzii/ cu coase și topoare/ Iar case și pătule/ Sînt toate-ntr-o vîltoare!...»

După înăbușirea răcoalei, scriitorul «rebel» este arestat, la 16 martie 1907 și întemnițat la închisoarea din Tîrgoviște, unde este condamnat la moarte. Primarul din Titu semnează sentința și numai o întîmplare fericită îl salvează din închisoarea unde dormise în același pat cu Iosif din Săcuieni, «un român voinic care fusese gornistul răcoalei în satul lui».

După răscolă, Vissarion a venit la București, unde cercurile socialiste îi deschid larg porțile și unde leagă prietenii

I.C. VISSARION- SCRIITORUL LUPTĂTOR

foarte strînse. Vissarion își va aduce cu recunoștință aminte de felul în care l-a primit N.D. Cocea, ca redactor la «FACLA», cum i-a pus condeiul în mînă și l-a încurajat.

În drame, nuvele sau romane, scriitorul a redat veridic lupta socială a vremii lui, conștient că scrisul său e o armă în mîna poporului muncitor. Țăranul lui Vissarion nu e un exploatat care îndură resemnat jugul. El nu caută soluții disperate în sinucidere sau în pribegie. Tenacitatea ca trăsătură esențială a caracterului său, se manifestă într-o ură cumplită care-i dă putere de a suporta jugul și-i dă totodată încredere în viitor.

Din romanul «Răscoluții», Vissarion a publicat în 1911 în «România Muncitoare» trei «interogatorii», trei forme de rememorare a faptelor răcoalei. Moș Radu, unul dintre personaje, îl descumpanește pe logofăt arătîndu-i

că «odinioară lua boierul una din zece, acum ia țăranul una din zece» că toată tabla mizeriilor sătești, de la «pîrleala» care îi înnebunește, pînă la armatele de lupi ai satului bine întreținute pe spinarea țăranimii «pentru că e nevoie de mulți lupi ca să ție pe loc turma plină de spaimă» sînt rezultatul neomeniei și neșatului boieresc și singura scăpare e lupta. Apoi, această impresionantă mărturisire: «Odinioară, brațul meu era puternic. Eram plin de curaj! Țineam fruntea sus! Acum mă plec ca salcia pletosă. Fruntea cade în pulbere, sînt sărac. Dar simt în mine gîndul viu! Gîndul dezrobirii și aș vrea ca gîndul ăsta frumos să-l dau în sufletul ăstor trudiți, să-i îndemn la bărbăție acum cît mai am nițică putere. Să lupte și de n-or mai putea, să moară în luptă!»

Țăranii lui Vissarion, așa cum observa Gala Galaction, «au o mare bogăție sufletească, au sentimente onduloase, susținute și bine exprimate. Și totuși stau și admir, spune Galaction, cît de puternică e vîlaga țăranimii noastre cînd de sub atîtea straturi de ignoranță, de mizerie, de gunoi administrativ a putut să împungă acest izvor viguros care e talentul lui Vissarion... Și ce-ar ieși din copiii poporului nostru cînd atîtea piedici infernale nu i-ar opri și poticni în drumul spre lumină. Și cîți Vissarioni ca acesta am avea dacă n-ar muri de menințită, de lingoare, de pelagră și de lanțurile purtate în fundul ocnei!»

Astăzi, cînd drumul către lumină și realizare este asigurat miilor de talente ale poporului, opera lui Vissarion ne apare ca o oglindă vie a suferințelor îndurate de țăranime în apusele vremuri. A murit, plîns de numeroșii săi copii, la 5 noiembrie 1951.

ALEXANDRU GHERGHE

ÎN DIALOG CU ADAS PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

Mulți cititori ai ziarului și almanahului nostru ne-au cerut să-i informăm despre formele de asigurare pentru locuitorii satelor, despre tradițiile și perspectivele asigurărilor. Răspunde tovarășul **Anton Minzină**, director în Centrala Administrației Asigurărilor de Stat.

— **Ce ne puteți spune despre vechimea ideii de asigurare?**

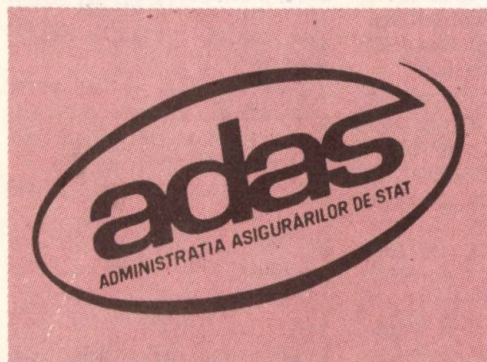
— Ideea asigurării a existat în germene din vremuri străvechi. Au fost descoperite documente scrise care atestă că această problemă a asigurărilor în cazuri de incendii, inundații, accidente și alte calamități preocupă omenirea de mii de ani. După câte știu, cel mai vechi dintre ele a fost scris cu mii de ani în urmă. Primele forme concrete de asigurare sînt cele de întraajutorare naturală — cînd un semen se afla în nenorocire, ceilalți, potrivit unei înțelegeri prealabile, îi săreau în ajutor. După apariția banilor, se cunosc cazuri cînd grupuri de oameni, conștienți de foloasele asigurărilor au constituit fonduri comune de întraajutorare în cazuri de accidente, incendii sau alte calamități. Odată cu dezvoltarea civilizației, pe lîngă marile avantaje aduse omenirii de aceasta, a sporit și frecvența pericolelor de tot felul. În asemenea condiții, asigurarea a devenit o problemă tot mai stringentă, a căpătat un caracter tot mai organizat, a îmbrăcat forme tot mai diverse. La noi în țară, abia în anii socialismului, asigurările, prin desfiin-

țarea societăților particulare — mercantile și adesea falimentare — au cunoscut atît la orașe cît și la sate amploarea, organizarea și formele corespunzătoare, de mare interes și sprijin pentru întreaga populație.

— **Mai mulți cititori ne întreabă dacă și înainte de 1944 se practicau la sate forme de asigurare.**

— Asigurările în agricultură ocupau un loc neînsemnat. În pofida faptului că economia țării noastre avea un pronunțat caracter agrar, ponderea operațiunilor de asigurări era, înainte de 1944, foarte scăzută. La prima vedere, faptul pare inexplicabil dacă ținem seama că producția agricolă, atunci ca și acum — ba atunci chiar mai mult — era supusă la numeroase riscuri, iar la țărănimea noastră spiritul de întraajutorare este adînc înrădăcinat. Analizînd însă mai bine lucrurile, slaba dezvoltare a asigurărilor în agricultură în trecut își are explicațiile sale. Mai întîi trebuie spus că spiritul de întraajutorare mutuală a săteanului n-a fost stimulat, așa cum este stimulat azi într-un cadru organizat, printr-o intensă și sistematică muncă de propagandă. În al doilea rînd, trebuie avut în vedere că pentru societățile particulare de profil, cu spiritul lor negustoresc, asigurările agricole nu ofereau profituri mari și certe. În plus, lipseau datele statistice care să servească la determinarea probabilității ivirii și nominalizării riscurilor și, implicit, a calculării primelor de asigurare. În sfîrșit, din cauza lipsei asistenței sanitar-veterinare, epizootiile făceau frecvent ravagii în turmele de animale, motiv pentru care societățile particulare evitau să-și asume riscul.

Astăzi, asigurările de stat cunosc o mare dezvoltare și la sate. Sfera asigurărilor în agricultură s-a lărgit substanțial, atît prin acoperirea unui număr însemnat de riscuri, cît și prin cuprinderea în asigurare a culturilor agricole, a animalelor și a altor valori materiale aparținînd sătenilor și unităților socialiste. Cu ajutorul asigurărilor, statul nostru acționează pentru recuperarea grăbnică a pagubelor produse în agricultură, indiferent de risc.

— Unii corespondenți se referă la faptul că ADAS practică la sate atât asigurări facultative, cât și asigurări prin efectul legii. Ce ne puteți spune, în legătură cu aceasta?

— În general, prin efectul legii, bunurile, cum ar fi animalele la săteni, animalele și culturile la cooperativele agricole, se asigură numai pentru o parte din valoarea lor. Pentru a-și asigura mai multe bunuri și la întreaga lor valoare, mulți cetățeni și aproape toate cooperativele agricole au încheiat cu ADAS asigurări facultative în completarea celor care acționează prin efectul legii.

Asigurările facultative se încheie pe baza liberului consimțământ al celor interesați să ia măsuri de prevedere, spre deosebire de asigurările prin efectul legii care acționează automat, asupra unor bunuri care au o mare importanță pentru economia națională și populație, statul stabilind că ele trebuie asigurate în totalitate. Se înțelege că fiecare dintre noi este interesat să-și păstreze cât mai bine bunurile asigurate, să le ferească de distrugerii sau degradări. De aceea măsurile luate pentru asigurarea bunurilor nu scutesc pe asigurați de obligația de a păzi, îngriji și conserva cu toată grija bunurile asigurate. Trebuie să fie limpede oricui că asigurarea nu este și nu poate fi o încurajare a neglijenței și nepăsării.

— Din unele scrisori rezultă că mai sînt săteni care privesc cu reținere asigurările. Care este explicația?

— Mai sînt, e drept puțini, săteni care consideră asigurările ca ceva de prisos. Nu au înțeles esența asigurării care constă în asigurarea și apărarea colectivă împotriva unor primejdii comune. Firește, necesitățile de bază ale omului (hrană, îmbrăcăminte, încălzirea) trec înaintea asigurărilor. Însă pe măsura creșterii nivelului de trai sfera necesităților ce pot fi satisfăcute se lărgeste și omul tinde să-și acopere o gamă variată și mereu sporită de cerințe. De aici și importanța asigurării cât mai multor bunuri. Acei puțini săteni despre care vorbim n-au ajuns încă la înțelegerea faptului că e bine să prevadă și unele întîmplări neplăcute cu care pot fi confrunțați. Sînt de un optimism exagerat crezînd că nu li se poate întîmpla nimic rău. O fac pe riscul lor și cînd li se întîmplă ceva regretă că nu s-au asigurat. Regretele sînt atunci tîrzii, singurul folos fiind tragerea de învățăminte pentru viitor.

— Ni s-au cerut și lămuriri cu privire la considerentele pentru care se fac asigurări facultative numai pentru asigurarea animalelor...

— Aceasta este o formă de asigurare deosebit de utilă sătenilor. Se știe că animalele constituie bunuri de mare preț și de aceea este de înțeles grija proprietarilor de a le asigura și facultativ în completarea asigurării prin efectul legii. Asigurarea facultativă este deosebit de avantajoasă deoarece ADAS acordă despăgubiri atât în cazurile de pierdere în urma bolilor sau accidentărilor animalelor asigurate, cât și în cazurile de sacrificare forțată, dacă aceasta s-a făcut pe baza actelor legale date de organele competente.

— Mai mulți cititori ne scriu că o asigurare

deosebit de apreciată este cea pausală. Care sînt avantajele acestei forme?

— Particularitatea acestei asigurări constă în faptul că este croită pe nevoile de protecție a gospodăriei personale a țăranilor cooperatori. Printr-un singur contract se asigură: o specie de animale (la alegerea asiguratului), bunurile din gospodărie, precum și asiguratul, soția (respectiv, soțul) pentru cazurile de accidente corporale. Fiind deci o asigurare combinată, ea satisface multiple interese și variate preferințe. Firește, nu toți locuitorii satelor sînt și membri ai cooperativei agricole, deci nu pot încheia asigurări paușale. Pentru ei, ADAS oferă, ca măsură de protecție a bunurilor, a persoanei asiguratului și a soției sale, asigurarea complexă a gospodăriei.

— Evident că într-un spațiu restrîns nu putem epuiza toate problemele despre asigurări. Este clar de ce bunii gospodari, care țin la bunurile și la sănătatea lor, iau măsuri de prevedere, încheind cu ADAS una sau mai multe asigurări, potrivit intereselor și posibilităților lor financiare. Mai doriți să adăugați ceva în încheierea dialogului nostru?

— Aș vrea să menționez o chestiune, după părerea mea esențială. ADAS, unica instituție de asigurări din țară, are de îndeplinit multiple sarcini. Una din acestea se referă la educarea sistematică a maselor în spiritul prevederii și al păstrării cu toată grija a avutului obștesc și personal. Urmărind acest scop, ADAS acordă despăgubiri asiguraților în conformitate cu cadrul strict al legii. Vreau să subliniez prin aceasta faptul că asigurarea nu face minuni, ea are rolul de a acoperi bănește, conform prevederilor legale, pagubele suferite de cetățeni. Este imperios necesar ca sătenii să ia toate măsurile de prevenire a pagubelor, să fie preocupate de păstrarea bunurilor și de respectarea regulilor zooveterinare și agrotehnice. Sînt cazuri, pe care le-am dori cât mai rare și chiar dispărute, cînd ADAS-ul nu acordă despăgubiri. Este vorba de cele cînd se constată producerea cu intenție a unui accident sau incendiu, neîngrijirea vădită a animalelor sau folosirea lor abuzivă, neefectuarea la timp a lucrărilor agricole. Asigurarea este și va fi un instrument prețios în mîna oamenilor harnici care-și fac din prevedere o regulă a vieții.

TRAIAN DUMITRESCU

COOPERATIVA AGRICOLĂ DIN SCORNICEȘTI-OLT DEMONSTREAZĂ CE ÎNSEAMNĂ BELȘUG OBȘTESC

Un scurt interviu cu Eroul Muncii Socialiste **Vasile Bărbulescu**, președintele cooperativei agricole din Scornicești. Tema: realizările care au adus unității Ordinul Muncii clasa I.

— Oamenii noștri sînt foarte harnici. Dovezi avem destule. Iată cîteva, exprimate în cifre. Din 1967, pînă în prezent, principalii indicatori la suta de hectare prezintă următoarele creșteri: de la 382 480 la 1 215 020 lei producția globală; de la 203 772 la 933 110 lei veniturile bănești; de la 248 511 la 2 308 881 de lei valoarea averii obștești; de la 160 902 la 2 335 374 de lei valoarea fondurilor fixe.

— **Ce factori au determinat această dinamică, deocamdată de excepție?**

— În primul rînd, noi, consiliul de conducere am reușit să obținem asentimentul adunării generale pentru realizarea unui ritm înalt de acumulare. Anul trecut am alocat la fondul de dezvoltare economică aproape de două ori mai mult decît limita superioară prevăzută în statut. Mijloacele bănești au fost investite în obiective de producție cu eficiență ridicată.

Dezvoltarea averii obștești stă la baza creșterii cantităților de produse livrate la fondul de stat și deci, a veniturilor bănești. Raportată la suta de hectare, cantitatea de cereale vîndute la contract, a sporit de la 41 de tone în 1968, la 161 de tone în

1972. Creșteri asemănătoare s-au înregistrat și în sectorul zootehnic. În condițiile menținerii aceleiași suprafețe destinate bazei furajere — dar cu producții mult mai mari de furaje — cantitatea de lapte-marfă la suta de hectare a sporit de la 11 610 litri în 1968, la 14 700 litri în 1972. Drept urmare a acestei orientări am reușit ca, în decurs de șase ani, să dublăm valoarea normei de categoria întâi de la 24 de lei în 1967, la 49 de lei în 1972. Venitul mediu lunar realizat de un cooperator a crescut de la 629 de lei în 1968, la peste 1 270 în 1972.

— **Aplicați acordul global?**

— Cu foarte bune rezultate. Lucrînd în acord global, cooperatorii din brigada a II-a au realizat anul trecut în medie 6 200 kg de porumb la hectar, cantitate ce reprezintă totalul producției obținute, la aceeași unitate de suprafață, în trei ani anteriori aplicării acestei forme de retribuire. Media la hectar pe cooperativă a fost la această cultură de 5 504 kg.

Atenția acordată exportului, mai ales sub aspectul calității produselor, ne-a adus, de asemenea, sume însemnate. Anul trecut am livrat la export 820 tone de roșii și castraveți. Anul acesta, livrările vor fi și mai substanțiale întrucît produc pentru export toate cele 16 hectare de seră. Organizarea temeinică a muncii are și ea un mare rol. Sectorul legumicol, de pildă, compus din sere industriale, culturi de cîmp și solarii neîncălzite, a fost organizat riguros pe principiul fermelor cu gestiune proprie.

În sfîrșit, aș mai aminti că cooperarea cu cooperativa de consum din localitate s-a vădit și ea deosebit de fructuoasă, ca și cooperarea în producție cu unele unități industriale. Cu ele am organizat o seamă de activități industriale din cele mai bănoase, folosind numai resurse locale ori deșeuri. De exemplu, din sorg, producem în 1973 mături în valoare de 10 milioane de lei, fără să mai vorbim de faptul că prin aceste activități folosim tot anul aproape întreaga forță de muncă a cooperativei. Chiar cooperatorii din brigăzile de cîmp realizează iarna, în sectoarele de producție industrială, venituri bănești lunare între 1 500—1 600 de lei. Dar ca să primească să lucreze și iarna, cooperatorul respectiv trebuie să lucreze neapărat în acord global și să obțină producțiile angajate. Această regulă la noi a devenit lege. Se respectă neabătut.

Convorbire realizată de
MARIN SÎRBU

COOPERAȚIA MEȘTEȘUGĂREASCĂ DIN JUDEȚUL DÎMBOVIȚA VĂ STĂ LA DISPOZIȚIE: **DURABIL** **ȘI FRUMOS**

Săteni! Cooperația meșteșugărească din județul Dîmbovița vă adresează prin Almanahul «Satul socialist» următoarea întrebare, însoțită și de răspuns:

DORIȚI SĂ VĂ CONSTRUIȚI CASE SAU ALTE DEPENDINȚE DURABILE? Cooperațiile meșteșugărești «CONSTRUCTO-RUL» din Tîrgoviște, «ÎNFRĂȚIREA» din Găești și din Moreni, «DESERVIREA» din Titu execută prompt, cu materialele dumneavoastră sau cu ale cooperativelor, orice fel de construcții noi, pe bază de comenzi ferme.

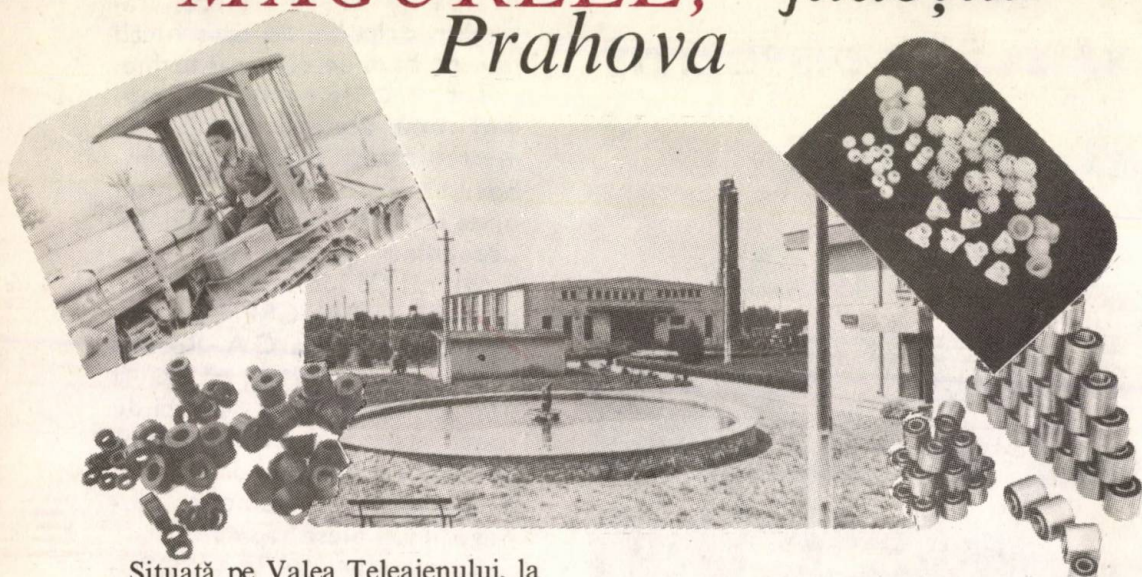
Tot pentru locuitorii din mediul rural, aceleași cooperative meșteșugărești din județul Dîmbovița execută, cu plata în rate, orice fel de reparații la locuințe, dependințe, garduri etc.

Săteni! Cooperația meșteșugărească «PROGRESUL» din Tîrgoviște, strada C.A. Rosetti nr. 8, telefon 12101, vă stă la dispoziție executînd pe bază de comenzi orice tipuri de mobilă în dimensiunile și modelele preferate: garnituri complete, sufragerii sau piese separate.

Cooperația «ARTA POPULARĂ» din Tîrgoviște, distinsă cu Steagul roșu de unitate fruntașă pe țară în întrecerea socialistă pe 1972, oferă o gamă largă de covoare cu motive orientale și țesături artisanale, precum și alte produse executate la nivelul cel mai înalt de calitate și exigență.

Mecanizarea nu înseamnă numai arat cu tractorul – o demonstrează **S.M.A.** **MĂGURELE**, județul Prahova

Situată pe Valea Teleajenului, la jumătatea drumului dintre Ploiești și Vălenii de Munte, STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII MĂGURELE, județul Prahova, este una dintre cele mai moderne și mai bine utilate unități din județ. Începînd din acest an, S.M.A. Măgurele produce și livrează pe bază de comenzi ferme unităților agricole piese și utilaje pentru mecanizarea agriculturii.

Diversificînd producția de piese de schimb și activitățile de prestații, S.M.A. MĂGURELE POATE LIVRA LA CERERE O GAMĂ LARGĂ DE PRODUSE ȘI PIESE, printre care: cabine de rezistență pentru tractoarele de 40 C.P.; piese de schimb din material plastic; cilindri distribuitori pentru mașinile S.U.-29 și S.U.P.-29; lagăre pentru combine C-1 și C-3; lămpi de sem-

nalizare pentru tractoare; diferite piese de schimb din material plastic și cauciuc pentru mașini și tractoare cum sînt: sinntblok reper 88.214.521 și 88.210.421. pentru combina C-12, garnituri filtre ulei, tampon arc, pîlnie direcție, buçe arc și altele.

S.M.A. Măgurele execută, totodată, cooperativelor agricole și altor unități de la sate o gamă largă de prestări de servicii: reparații și revizii tehnice auto, lucrări de vulcanizare, precum și transporturi de material și utilaj greu,

Așadar, pentru asemenea prestări de servicii și pentru piese de schimb ADRESAȚI-VĂ CU ÎNCREDERE STAȚIUNII PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII MĂGURELE, JUDEȚUL PRAHOVA.

MINISTERUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ALIMENTARE ȘI APELOR DEPARTAMENTUL ÎMBUNĂTĂȚIRILOR FUNCIARE,

ÎNȚEPRINDEREA DE FORAJE BUCUREȘTI

Str. Bibliotecii nr.4 —

Sectorul 4

Telefoane: 13.71.81. — 13.71.34

14.26.57 — 15.14.93

execută pentru toți beneficiarii
din țară:

● FORAJE PENTRU:

- alimentări cu apă
- desecări
- irigații
- studii hidrogeologice.

● FORAJE ORIZONTALE

● LUCRĂRI DE PERETI CONTINUI SUBTERANI

● PILOȚI FORAȚI DE MARE DIAMETRU

● LUCRĂRI DE CON- STRUCȚII PENTRU ALI- MENTĂRI CU APĂ

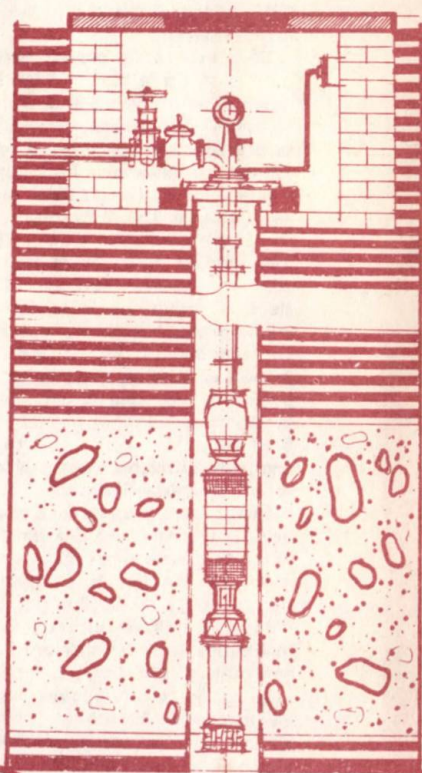
- înmagazinări
- stații de pompare
- rețele

● REPARAȚII DE POMPE SUBMERSIBILE

● STUDII ȘI PROIECTE PENTRU ALIMENTĂRI CU APĂ

Informații privind condițiile
de executare se pot lua la sediul
întreprinderii sau la șantierele
din CONSTANȚA, Bd. 1 Mai
nr. 21—23 — telefon 13975 —

11160; GALAȚI, str. Vadu Cărbă-
buș nr. 3, telefon 11855 — 13758;
TIMIȘOARA, str. Demetriade
nr. 1 A — telefon 33641 —
30781.

În țara noastră se cultivă peste 100 de specii vegetale numai din ceea ce numim «cultura mare». Cea mai veche specie — după cum atestă documentele — este **grîul**. Prezența lui, în cultură, în țara noastră (speciile Triticum monocecum și Vulgare) a fost semnalată cu 6 000 de ani în urmă, concomitent în Dobrogea, Oltenia și Transilvania.

Porumbul este originar din America Centrală și a fost adus în Europa prin contrabandă. În România a pătruns în timpul domniei lui Șerban Cantacuzino (sec. XVII), în Muntenia, și a Ducăi Vodă în Moldova. De aici a trecut în Transilvania, după 1740, în timpul Mariei Tereza.

Originar tot din America (de Sud, însă) este și **cartoful**. În țara noastră a fost adus din Franța, mai întîi în Transilvania (secolul XVIII), apoi în Moldova (după 1812, în timpul domniei lui Scarlat Calimachi).

Sfecla de zahăr, plantă a cărei origine se află în bazinul mediteranean, s-a răspîndit în Europa — susțin unii istorici — ca urmare a blocadei continentale instituite de Napoleon împotriva Angliei. Instituirea blocadei priva Franța de o serie de produse importate mai înainte din coloniile engleze. Se spune că atunci cînd inventatorul zahărului din sfeclă a prezentat împăratului prima probă, Napoleon, în semn de recunoștință, și-a scos de pe piept Legiunea de Onoare și a prins-o pe pieptul inventatorului. În România, apariția primei fabrici de zahăr (1875 — Chitila) confirmă cultivarea acestei plante pe suprafețe întinse.

Soia își are originea în China, unde era considerată una dintre cele cinci plante sfinte (grîu, orz, mei, soia, cumiza). În Europa a pătruns după 1740 (Franța). Evoluția ei, însă, în cultură a fost mai rapidă în țările continentului american. În țara noastră, introducerea în cultură a soiei este de dată mai recentă (cu circa 40 de ani în urmă), primele soiuri fiind importate din Germania.

CEAIUL

Cea mai cunoscută băutură din lume este ceaiul. După ultimul congres al cultivatorilor acestei plante, ținut anul trecut la Paris, revista «*La Semaine des hopiteaux*» face cunoscute cîteva da-

ISTORIE... VEGETALĂ

te referitoare la «beția mondială de ceai». Cifra cea mai concludentă: în lume se consumă 14 000

de cești de ceai în fiecare secundă. Repartizat pe națiuni, consumul acesta uluitor revine astfel (cești de ceai pe locuitor, anual): Anglia — 2 216 (deci, fiecare englez bea, în medie, 6 ceaiuri pe zi), Irlanda — 1 600, Australia — 1 450, Noua Zeelandă — 1 400, Tunisia — 680, Maroc, — 563, Canada — 548, Olanda — 434 și S.U.A. — 168. Un consum record îl înregistrează și U.R.S.S., unde ceaiul este o veritabilă băutură națională. La fel și în China, care cunoaște planta de mai bine de trei mii de ani. În fotografie: Casa Ceaiului din Tbilisi, capitala R.S.S. Gruzine. Aici se învață prepararea și servirea ceaiului după mai multe metode. Gruzia asigură 98 la sută din ceaiul produs de Uniunea Sovietică.

CACAO

În limba veche vorbită de azteci, ciocolată înseamnă apă de cacao (choco = cacao și latle = apă). Cacao este numele fructului unui arbore pe care expediția cuceritorului spaniol Fernando Cortes l-a găsit, în anul 1521, în Guatemala. Boabele de cacao erau așa de căutate și de prețuite în vechiul Mexic, încît, la sfîrșitul secolului al XV-lea ajunseseră a fi folosite ca monedă. Spaniolii, care descoperiseră cei dintîi fructul de cacao, i-au păstrat secretul folosirii, astfel că în secolul al XVI-lea ciocolata n-a fost cunoscută decît la curtea regilor din Madrid. În celelalte țări din Europa, ciocolata a fost introdusă după 1640, odată cu ceaiul, care a fost adus din China. În prezent

cele mai mari plantații de arbori de cacao sînt în Ghana; apoi în Nigeria, Brazilia, Coasta de Fildeș, Camerun, Togo, Republica Dominicană și Mexic. Toate aceste țări produc, la un loc, aproape 1 500 000 tone de boabe de cacao, pe an. Jumătate din această cantitate ajunge la consumatori sub formă de ciocolată.

CAUCIUCUL

Acum trei sute de ani, cauciucul nu era cunoscut decît de către indienii din America de Sud, care confecționau din el un fel de mingi pentru jocuri. Primele încercări de a-l introduce în Europa au fost făcute de savantul francez Condamine, în anul 1736. Industrializarea începe însă abia în anul 1770, cînd apar pe piețele europene: gume de șters, jartiere și stofe impermeabile, care însă se lipeau de cămașă. Americanul Goodyear descoperind procedeul de vulcanizare a cauciucului, cu ajutorul sulfului, îl face rezistent și elastic. Era în 1836, an de început al exploatării marilor păduri din Brazilia, unde existau sute de mii de copaci din care se extrăgea cauciucul. La o sută de ani de la descoperirea vulcanizării și, implicit, după începerea marilor plantații în lume, producția mondială ajunsese la 2 000 000 de tone de cauciuc pe an. Astăzi se produc 3 000 000 de tone de cauciuc natural, graficul fiind în descreștere continuă, din cauza concurenței cauciucului sintetic (4 000 000 de tone pe an).

VANILIA

S-a numit la început *tlilxochilli*, aceasta însemnînd, pe limba vechilor mexicani, păsăle negră. Triburile din America folo-

seau aceste păstăi, uscate, pentru a da gust unor mâncăruri. Mult timp prepararea vaniliei a rămas un monopol al incașilor, apoi europenii i-au descoperit secretele. Cît timp este verde, pe arbori, păstaia de vanilie nu are nici gust nici miros. După uscare — în anumite condiții — ia aroma și parfumul pe care i le cunoaștem. Un copac de vanilie are mai multe ramuri și fiecare dintre ele face 6—7 tije care vor ajunge în cele din urmă, în magazine, ambalate. Neîfiind un aliment de bază, vanilia nu se consumă în cantități mari. Totuși s-a ajuns la o producție, comercializată, de 2 000 de tone pe an.

CHININA

Secole de-a rîndul, populația globului a fost măcinată de teribila boală numită malarie. Primul leac folosit împotriva acestei boli a fost scoarța roșietică a unui copac, cunoscută din timpuri îndepărtate de către triburile de indieni din America. Oficial, leacul acesta a intrat în istorie în anul 1638, cînd medicul De Vaga, din Peru, a tratat de malarie pe contesa Chinchon, dîndu-i să bea scoarță din renumitul copac, pisată și fiartă în apă. În cîntea succesului obținut, doctorul a botezat miraculosul medicament cu numele contesei — **chinchona**, devenit mai tîrziu chinina. În anul 1640, leacul a fost introdus în Europa. Substanța tîmăduitoare din scoarța copacului n-a fost identificată de către chimiști decît în anul 1820, dar abia în 1907, tot un chimist, Rabe, i-a găsit formula de laborator. Producția mondială de scoarță de chinină este, astăzi, de aproape 1 000 de tone pe an.

Despre vin

spuse și scrise

LEGENDE

Dupa potop, Noe s-a apucat sa sape pămîntul pentru a planta vița de vie. A venit la el diavolul, oferindu-i ajutor. Noe săpa și diavolul uda. Dar nu uda cu apă, ci cu sînge. A sugrumat diavolul mai întîi un miel și cu sîngele lui a stropit locul plantat cu butași, zicînd: «Cine o bea puțin, cu măsură, va fi ca un miel, blînd și jucăuș, cuprins de o veselie plăcută și liniștită». A ucis apoi un leu și a stropit cu sîngele lui vița de vie, proclamînd: «Cine va bea ceva mai mult va deveni aștig, asemenea leului». Podgoria mai avea însă nevoie de udătură. Diavolul a înjunghiat atunci un porc, stropind cu sîngele lui tînăra podgorie și a zis: «Cine va bea peste măsură se va tîri în noroi, ca porcul». Ce ție și cu diavolul!

Un rege persan, plăcîndu-i foarte mult boabele de struguri, a pus slujitorii să le adune într-o bute pentru a fi păstrate vreme mai îndelungată. După un timp, însă, boabele de struguri au început să fermenteze, clocotind cu zgomot. Sfetnicii au zis că asta înseamnă că demonii au pus otravă în boabe pentru a-l ucide pe rege. S-a dat ordin ca nimeni să nu se atingă de suctul clocotitor. Nevasta regelui, fiind odată foarte amărită, și-a pus în gînd să se sinucidă. Cum nu avea la îndemînă altă otravă, a luat o cană din suctul demonic. A băut pe nerăsuflate și, după puțin timp, gîndurile negre i-au dispărut ca prin minune.

FOLCLOR

*Tata Noe cel bătrîn
Fost-a fost pui de român
El a sădit la noi via
Și ne-a lăsat veselia*

DIN PRACTICĂ

E vai de cel care vine acasă seara tîrziu de la crîsmă: găsește ciorba rece și nevasta fierbînd!

EPITAF

*În această groapă
Zace un sicriu,
În sicriu un popă
Și-n popă, rachiul.*

MĂRTURII

Abatele de Marenne: Trei lucruri — stihurile, vinul și harbul — dacă nu sînt bune, sînt foarte rele.

Omar Khajam: Toate regatele pentru o cupă de vin prețios. Toate imnurile de iubire pentru cîntecul vinului care curge. Cînd beau, aud ce spun trandafirii, lălelele și iasomiile. Aud chiar ce nu-mi poate spune iubita. Parfumul vinului va pluti deasupra mormîntului meu și trecătorii se vor îmbăta.

ADEVĂRURI PRIN VREMI

Dimitrie Cantemir: Vinul de Cotnar este mai ales și mai bun decît alte vinuri evropenești. Toate darurile acestui pămînt sînt cu mult întrecute de viile minunate ce se întind pe o mare lungime între Cotnari și Dunăre, avînd alîta îmbelsugare încît un singur pogon dă adesea patru sute și cinci sute de măsuri (vedre) de vin.

Neculce: Se ospăta și se veselea prea frumos Petru cel Mare cu vin de Cotnar. Și lăuda vinul foarte și încă mai bine îi plăcea vinul cel cu pelin.

G. Benger: Puternicul vin de Cotnar devine într-adevăr un vin nobil, asemănător Tokaiului, dar mai generos și mai uscat. Este complet sănătos, extrem de impetuos, mult aromă și asemănător cu secul Malaga spaniol.

Manole Arcașu (podgorean de la Cotnari): Mănîncă bucate de azi și bea vin de anțărț, dacă vrei să trăiești cît lumea.

George Lesnea:

Ștefan cel Mare

Da prin Suceava rar.

Sta-n vremuri tulburi numai printre steaguri

Și-n vremuri bune, prin Cotnari.

Feltin (pivnicierul lui Ștefan cel Mare): Vinul acesta nu se bea ca apa, ca să se audă cum gîlgie pe gîtlej, ci îl primești pe limbă ca pe un șirag de mărgele ca să-i prinzi agerimea și mireasma.

Euripide: Smintit îmi pare cel ce-n vin nu află bucuria! Căci vinul ne umple de-o plăcută beție. Vinul ne cheamă la dans și ne face să ne uităm necazurile. Unde lipsește vinul, viața își pierde farmecul, iar cerul oamenilor e pustiu și fără bucurii.

Horățiu: Nu pot dăinui cîntecele scrise de către băutorii de apă. Însuși Caton cel Bătrîn adesea își încălzea virtutea-i aspră la jarul și țaria unui vin.

Goethe: Vinul bucură inima omului, iar bucuria este mama tuturor virtuților.

I. Minulescu:

Sînt cel din urmă strop de vin

Din rustica ulcică de pămînt

Pe care l-au sorbit pe rînd

Cinci generații de olteni

Cei mai de seamă podgoreni.

Shakespeare: Un vin bun, puterea ursului, are două urmări. În primul rînd se urcă la cap și acolo zvîntă toți aburii prostiei, timpeniei și posăciei, făcînd mintea sprintenă, înțelegătoare, gata să uite ușor și o împodobește cu tablouri săltărețe, scînteietoare și ademenitoare, care capătă glas atunci cînd ajung în virful limbii și devin vorbe de duh. În al doilea rînd, vinul înfierbîntă sîngele, spre deosebire de băuturile apoase care-l subțiază și te îmbolnăvesc de gălbînare.

Eschil: Oglinđa înfățișării este bronzul, iar vinul cea a cugetului.

Pliniu cel Bătrîn: Voi vorbi despre vin cu gravitatea unui roman pasionat de artă și știință, voi vorbi ca un judecător atent la soarta omenirii. Puțin vin face bine nervilor, prea mult face rău. Vinul recrează stomacul, excită apetitul, slăbește supărările și grijile. Dar, din cauza vinului, omul a devenit singurul animal care bea fără să-i fie sete.

Cyrus cel Tânăr: Eu am mai multă inimă și mai multă filozofie decît fratele meu mai mare, căci beau și suport mai bine vinul decît el.

Al. O. Teodoreanu-Păstorel: Arhitectura, sculptura și vinificația sînt preocupări de popoare evaluate. În vechea Eladă, statuile se ridicau în piețele publice numeroase ca și florile paștilor de munte; în temuta Romă, monumentele impozante și vinul erau respectate și cîntate de poeți deopotrivă cu eroii și cu zeii.

Maxim Gorki: În vin este o imensă cantitate de soare. Trăiască oamenii care știu să prepare vinul și prin el să introducă în sufletele oamenilor puterea solară!

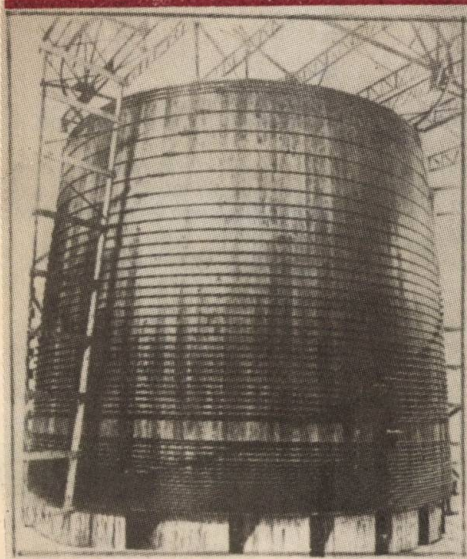
Alexis: Mintea nu-mi este bătută, dar am băut destul vin spre a putea să enunț perfect orice gînd îmi vine în minte.

Dr. Bizazero: Cine îndrăznește să arunce problema împotriva acestui nectar care calmează și temperează spiritul, ascuțind mintea pentru o nouă luptă?

Francois Villon:

BLESTEM

De junghi să aibă parte și de lance,
De bită noduroasă și de spadă,
De paloș zdravăn, de cîrlig de cange,
De ghionț cu ghioagă-n ghinturi ferecată,
De sulii călită, de săgeată,
De furcă, de țăpină, de baltaș,
De furci pîndind la colțuri de drumeag
Să-i hăcuie, să-i jefuie de pungă,
Să-i spintece, în inimi să-i străpungă,
La beregăți să-i sîngere puțin,
În beciuri de gheenă să ajungă
Crișmarii care toarnă apă-n vin!

„OCEANUL“ DE VIN

Din cele mai vechi timpuri, în principalele regiuni viticole ale Franței, s-a dezvoltat permanent meșteșugul confecționării butoaielor. Așa se explică faptul că recordul mondial în specialitate aparține acestei țări. Obiectul recordului îl vedem în fotografie: un «butoiaș» de lemn cu o capacitate de... un milion de litri! Plinul a fost făcut din nou, toamna trecută, cu vin de Bordeaux.

Legumicultorii de la cooperativa agricolă din Tomnatic, județul Timiș, și-au câștigat un frumos renume, pentru sortimentul bogat de legume livrat beneficiarilor interni și externi. Cooperatorii se străduiesc să-și mențină locul fruntaș pe țară la cultura legumelor, pentru care au fost răsplătiți de trei ori cu «Ordinul Muncii» clasa I. Anul trecut, legumicultura a adus cooperativei un venit bănesc de peste 24 000 000 lei. Tomatele, ardeiul gras-kapva, castravetii de seră și vinetele se cultivă aici

TOMNATICUL ÎȘI CONFIRMĂ FAIMA

Lăzi cu tomate pentru export

Producție record de castraveți în serele cooperativei

în cicluri neîntrerupte; peste 60% din aceste produse sînt exportate în Republica Democrată Germană, Polonia, Cehoslovacia, Iugoslavia, Ungaria, Olanda, Elveția, R.F. Germania și Austria. Față de producția-marfă livrată în anul 1972 din întreg sectorul vegetal, cooperatorii s-au angajat să livreze în 1973 suplimentar 1 000 tone de legume, 600 tone fructe, sute de tone de cereale, precum și produse animaliere.

«În privința legumiculturii, pentru a ne putea onora angajamentul — ne spunea tovarășul Petru Feneși, președintele cooperativei — trebuie să depășim producția de 55 000 kg legume la hectar obținută în 1972, să punem accent pe timpurietatea și eșalonarea producției pe o perioadă cît mai îndelungată a anului. În acest scop, am plantat în plus 15 hectare de ardei gogoșar; într-un solar în suprafață de un hectar, am plantat varză intercalată cu roșii, ceea ce înseamnă că folosim mai bine spațiul de cultură. Pe de altă parte, deși inițial ne propusesem să începem în trimestrul al treilea construcția noilor sere industriale ce se întind pe 4,75 ha, am executat lucrarea în trimestrul II. Aceasta ne-a dat posibilitatea ca la sfîrșitul lunii mai să și plantăm cu diverse legume 2,25 hectare. În ceea ce privește legumele din cîmp, am extins irigarea pe încă 200 de hectare cu apă din canalul Galatca și din stratul freatic».

Toate aceste măsuri, priceperea și hărnicia cooperabilor, dau garanția că angajamentul va fi îndeplinit. Cooperativa realizează în 1973 de pe cele 122 hectare de grădină (din care 10 hectare solarii și 10 hectare sere) un venit bănesc de 25 942 000 lei, ceea ce atestă un grad înalt de intensitate a producției.

Aceste rezultate fac cinste grădinarilor din Tomnatic, dar se cade să amintim și de munca rodnică a crescătorilor de animale de aici. Prin producția de 3 324 litri lapte pe vacă furajată, obținută în 1972, unitatea a ocupat locul III pe țară în întrecerea dintre cooperative. Nu s-au lăsat mai prejos nici cooperatorii ce lucrează în fermele vegetale. Producțiile de 54 600 kg sfeclă de zahăr la hectar, peste 5 000 kg porumb boabe și 4 000 kg grîu la hectar, obținute anul trecut, confirmă convingător renumele harnicilor cooperatori de la Tomnatic.

I. TIMOFTE

ACORDUL GLOBAL – IMPORTANT MIJLOC DE COINTERESARE A VITICULTORILOR

cărora ne-am propus să insistăm, mai ales că în 1973 s-a manifestat o tendință îmbucurătoare de generalizare a acestei forme superioare de organizare și retribuire a muncii.

Considerăm, bunăoară, foarte important ca la încheierea angajamentelor să se țină seama de mai mulți factori și anume:

- vîrsta plantației și direcția de producție (struguri de masă sau pentru vin);
- forma de relief în care este amplasată via;
- densitatea de butuci pe rod, la hectar;
- agrotehnica ce urmează să se aplice;
- gradul de mecanizare și de chimizare a plantației.

Din calculele care trebuie luate în considerare la stabilirea tarifelor nu pot lipsi:

- valoarea normei de categoria I;
- consumul de norme, la hectar;
- producția prevăzută, la hectar;
- prețul planificat pentru valorificarea tonei de struguri.

Așa, de exemplu, dacă din calcul rezultă că o normă de categoria I se retribuește cu 25 lei și ținînd seama că pentru a se obține 6 000 kg de struguri la hectar, sînt necesare 250 norme, reiese că se va plăti cooperativului, pentru o tonă, potrivit calculului:

$$250 \text{ norme de categoria I} \times 25 \text{ lei norma} = 1\,041.60 \text{ lei tona.}$$

6 tone la ha

Așadar, dacă obține la hectar 6 000 kg de struguri, cooperativul va fi retribuit cu 6 250 lei.

În eventualitatea în care retribuiția se calculează la mia de lei producție obținută, cunoscîndu-se prețul planificat de vînzare a strugurilor, de 2,50 lei, tariful este de 416.60 lei. Alegerea uneia sau alteia din forme — la tonă sau la mia de lei producție — este la latitudinea adunărilor generale ale cooperativelor. Experiența a demonstrat însă că valoarea producției trebuie avută, mai ales, în vedere. De asemenea, în cooperativele agricole unde se consideră necesar se pot lua în calcul nivele diferite ale valorii normei de categoria I, fără însă să se depășească fondul total de retribuire pe cooperativă.

Pentru a-i stimula pe cooperatori și mecanizatori să depășească producția planificată, se pot acorda, în cazul obținerii unor producții peste plan, tarife majorate sau retribuiție suplimentară. Din cota de pînă la 60 la sută din valoarea depășirii mecanizatorilor li se va putea acorda pînă la 20 la sută, în funcție de gradul de mecanizare a lucrărilor în vie.

Recomandăm, de asemenea, ca suprafețele de vie să fie atribuite cooperativelor pe mai mulți ani. Se asigură în acest mod o continuă specializare a acestora, un randament de producție ridicat.

Din angajamentele care se încheie între părți nu trebuie să lipsească obligația conducerii cooperativei de a asigura baza materială și celelalte condiții necesare realizării producției, precum și cea a cooperativului de a efectua toate lucrările prevăzute, de a respecta termenele optime stabilite pentru fiecare din ele.

Aplicînd corect acordul global, acest important mijloc de cointeresare materială a producătorilor, se asigură o folosire mai intensă a forței de muncă, a bazei tehnico-materiale, a altor rezerve existente în agricultura cooperatistă, pentru sporirea continuă a producției!

Ing. EUGEN UNGUREANU
director general al Centralei viei și vinului

R

ezultatele obținute prin aplicarea acordului global au confirmat importanța acestui sistem de retribuire pentru creșterea producției agricole. Asemenea rezultate s-au înregistrat și în viticultură. Astfel, echipa condusă de Ionel Iordănescu, de la coope-

rativa agricolă din Timboiești, județul Vrancea, lucrînd în acord global, a recoltat în 1972 de pe 15,75 ha o producție medie de 11 875 Kg struguri. La cooperativa agricolă Sutești, din județul Brăila, producția de struguri de pe o suprafață de 69 hectare, lucrată în acord global, a fost cu 1 600 kg ha mai mare decît prevedea planul. Exemple de cooperative agricole în care s-au realizat producții peste plan, ca urmare a aplicării acordului global, sînt numeroase și în județele Buzău, Vilcea, Mureș, Ilfov, Dimbovița.

Aplicarea acordului global în viticultură a scos în evidență cîteva aspecte asupra

ntreprinderea intercooperatistă de valorificare a produselor cooperativelor agricole Arad își aduce o contribuție tot mai substanțială la buna aprovizionare a populației municipiului Arad, a orașelor Ineu, Curtici, Chișineu Criș, cu legume-fructe,

ouă, păsări, preparate din carne, brânzeturi, pîine de casă și alte produse alimentare. Întreprinderea a luat ființă în 1969, cu o singură unitate de prezentare și vânzare. Bilanțul de sfîrșit de an a fost deosebit de rodnic — 6 816 000 lei vânzări. Acesta a fost argumentul care a făcut ca, pe parcursul anilor, încă 136 cooperative să se alăture celor 12 unități fondatoare. Așadar, din cele 160 de cooperative agricole cîte sînt în județul Arad, 148 s-au asociat în Agrocoop pentru a-și valorifica cît mai bine o parte din producția-marfă agro-alimentară.

Pe măsura dezvoltării rețelei comerciale a Agrocoop-ului și a modernizării sale, prestigiul firmei a crescut puternic. Pentru a da un singur exemplu, vom aminti de magazinul nr. 1 din Arad, Str. Horia, care, modernizat cu camere și vitrine frigorifice, bucătărie anexă, avînd 5 raioane cu legume-fructe, mezeluri, lactate, semipreparate de bucătărie și pîine de casă, este deosebit de solicitat de către gospodine.

În raionul de artizanat găsești un sortiment bogat de mărfuri: împletituri de coșuri, poșete, mobilier din nuiele, pirogravuri, articole de cojocărie pentru bărbați și femei, confecționate de iscusiți meșteri de la atelierul propriu al întreprinderii și ale cîtorva cooperative agricole asociate.

În piețele Aradului mai funcționează 13 chioșcuri ale asociației intercooperatiste aprovizionate direct de unitățile asociate, cu produse proaspete și de foarte bună calitate. Totodată, asociația intercooperatistă Arad practică un comerț susținut și pe piețele altor județe. În județele Cluj, Hunedoara, Alba, Mureș și Satu-Mare se expediază de Agrocoop Arad legume, ouă, pui de frigare, aducîndu-se în schimb cartofi și fructe.

Practicarea unui comerț intens, satisfacerea cerințelor cumpărătorilor se soldează cu rezultate economice deosebit de bune. Numai în anul 1972, de exemplu, volumul desfacerii prin rețeaua Agrocoop a crescut, față de 1971, cu 8 458 000 lei. Asemenea rezultate stimulează în continuare întreprinderea și cooperativele asociate. Directorul întreprinderii intercooperatiste de valorificare ne-a vorbit despre proiectele privind extinderea spațiilor comerciale în orașul Arad și în alte localități din județ. Astfel, în viitorii 2—3 ani, în Arad vor fi deschise două magazine moderne, cu raioane de legume-fructe, preparate din carne, cu specific de casă, pîine și alte sortimente.

De asemenea, la sfîrșitul acestui an se va da în funcțiune tot în Arad (zona gării) un nou complex comercial, construit din fondurile asociației, avînd o suprafață de desfăcere de 200 m.p.

Pînă la sfîrșitul actualului cincinal, în stațiunea balneo-climaterică de la Moneasa, întreprinderea va da în folosință noi vaduri comerciale, de desfăcere a unor produse agro-alimentare și de artizanat, realizate în unitățile asociate.

Se studiază în permanență și se întreprind măsuri pentru îmbunătățirea activității magazinelor, obiectivele fiind **abundență de produse la dispoziția cumpărătorilor, comerț civilizat, servire exemplară.**

ION DUDAȘ

O FIRMĂ
TOT
MAI MULT
CUNOScutĂ
ȘI
APRECIATĂ
DE
GOSPODINE:
**AGROCOOP-
ARAD**

"UZJKA DE CARNE" DE LA ULMENI — ILFOV

La Ulmeni, în imediata apropiere a Olteniței, funcționează de mai mulți ani o întreprindere de stat pentru creșterea și îngrășarea porcilor. Un colectiv harnic de ingineri, tehnicieni și muncitori, aplicând tehnologii avansate, se străduiește să folosească cu maximum de randament condițiile create pentru creșterea producției de carne-marfă și a rentabilității întreprinderii.

Din realizările dobândite aici în ultimii ani, vom consemna câteva, mai deosebite. În 1972, întreprinderea a ocupat locul doi pe țară la creșterea mediei zilnice în greutate a porcilor și locul trei pe țară la beneficii, în cadrul întrecerii dintre întreprinderile cu acest profil. În 1973, se prelmină, de asemenea, multe realizări. Va fi livrată o cantitate de carne de porc cu 7 000 de tone mai mare decât în 1972. Față de 1972, beneficiile se vor dubla, iar cheltuielile la mia de lei producție-marfă vor fi cu 115 lei mai mici.

Ce anume a condus, în principal, la obținerea unor asemenea bune rezultate?

Directorul întreprinderii, inginerul **Ion Doroftei**, apreciază că rezultatele constante bune, sporurile de producție și beneficiile pe care întreprinderea le realizează sînt legate, îndeosebi, de cîteva «factori cheie».

— **Și anume?**

— Caracterul integrat al producției, grija acordată furajării diferențiate și raționale a animalelor și aplicarea în producție a celor mai avansate cuceriri ale științei.

— **Să le luăm pe rînd! Mai întii despre caracterul integrat al producției...**

— La Ulmeni avem, de fapt, un combinat, un complex de întreprinderi, care deschide și încheie un ciclu întreg de producție. Avem maternități, creșe și îngrășătorii. Mai avem o fabrică proprie de nutrețuri combinate cu o capacitate anuală de 90 000 tone, care acoperă integral consumul de furaje combinate pentru toate categoriile de porcine. Dispunem, totodată, de un abator, o fabrică de mezeluri și un magazin de prezentare și desfacere, în Oltenița. Pînă la sfîrșitul acestui cincinal, caracterul integrat al întreprinderii se va accentua și mai mult. Începem curînd construcția unui mare abator, care va dispune și de o linie modernă pentru preparate de carne cu o capacitate de 1 700 de tone. În felul acesta, vom trece, practic, de la valorificarea în viu a porcilor, precumpănitoare în prezent, la valorificarea în carcasă (porci sacrificați) și sub formă de preparate și semipreparate de porc.

— **Ce înseamnă, din punct de vedere economic, trecerea de la livrarea în viu, la cea sub formă de carcasă sau mezeluri?**

— În 1975, valoarea producției-marfă va fi de trei ori mai mare decât cea din 1973, iar beneficiile se vor dubla.

— **Puneți la baza realizărilor, a producțiilor bune obținute, și grija acordată în întreprindere furajării raționale a animalelor...**

— Exact! Integrarea la care m-am referit înseamnă implicit și o mai bună furajare. Dispunînd de o fabrică proprie de nutrețuri combinate, asigurăm purcelor, porcilor și scroafelor, furaje de calitate, bogate în vita-

mine, administrate diferențiat pe categorii de porcine. Astfel, pentru tineret și sugari, F.N.C.-ul nostru produce furaje combinate speciale, cu o granulație fină, conținând orz prăjit și decorticat, grăsimi și uleiuri vegetale, care le fac ușor asimilabile, asigurând dezvoltarea viguroasă a purcelilor.

— Aplicarea în producție a cuceririlor științei, de care aminteai, în ce direcții principale are loc?

— În întreprindere, devenită un veritabil punct de cercetare, desfășurăm o susținută acțiune de îmbunătățire a materialului de reproducție, aplicând însămînțări artificiale la întregul efectiv de scroafe. Întreprinderea a obținut metiși din rasa Marele alb și rasele Landrace și Duroc. De altminteri, în teza mea de doctorat, pe baza celor constatate la noi, am emis opinia că în țara noastră, în complexe de tip industrial, cea mai corespunzătoare metisare este cea dintre vierii din rasa Landrace și scroafele din rasa Marele alb. Aplicarea pentru prima oară în țara noastră, într-un complex industrial, a însămînțărilor artificiale la întregul efectiv de porcine a fost apreciată și de forurile superioare ca un lucru bun, dovadă că la noi a fost realizat un film de propagandă tehnică pe această temă, film prin care se urmărește extinderea metodei noastre în toate complexele de tip industrial din țară. Eficiența însămînțărilor artificiale este bună. Prolificitatea la o fătare a sporit de la 9,5 la 9,8 purcei de scroafă, iar consumul specific de furaje a scăzut de la 3,9 kg de concentrate pentru kilogramul de spor în greutate, la 3,6 kg. Se realizează astfel o economie de 500 lei la тона de carne de porc. Creșterea medie zilnică în greutate la porcii la îngrășat a sporit cu 30—50 de grame. În prezent, la ferma 3, condusă de comunistul Ion Bădilă, sporul mediu zilnic în greutate a fost de 602 grame, un spor foarte bun, pe care ne străduim să-l obținem cât mai curînd pe întreaga întreprindere. Și încă ceva. Însămînțările artificiale acționează pozitiv și asupra calității cărnii. Pe de altă parte, creșterea metiselor la greutate mari de livrare nu modifică raportul dintre carne și grăsime în favoarea celei din urmă, cum se întâmplă la rasele pure...

— V-ați referit pe larg la însămînțările artificiale. S-au mai aplicat și alte măsuri recomandate recent de știință?

— Am aplicat asemenea recomandări și în privința îmbunătățirii microclimatului în adăposturi. Această acțiune a fost sprijinită și de cadrele de specialitate ale Facultății de zootehnie din Capitală. În urma unor studii îndelungate și riguroase, făcute în întreprindere, cadrele didactice ale facultății ne-au făcut o suită de propuneri valoroase. M-aș opri doar asupra celor mai importante, care vizează realizarea unei temperaturi optime și constante. În maternități, am introdus dirijarea mecanică a încălzirii și utilizarea becurilor infraroșii în boxele purcelilor, iar în adăposturile cu porci și scroafe s-au amenajat pentru vară instalații speciale de umectare a aerului.

* Convorbire consemnată de
T. DUMITRESCU

La Sîntana — Arad

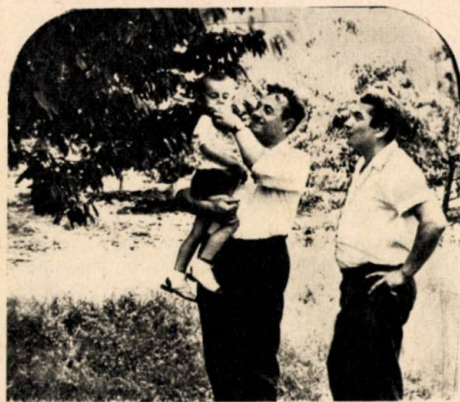
200 = 1300 !

În județul Arad, printre cooperativele agricole fruntașe se numără, de mulți ani, cea din Sîntana, al cărei președinte, încă de la înființare, este tovarășul Gheorghe Goina, Erou al Muncii Socialiste.

Unitatea obține producții medii printre cele mai bune din țară. În 1969, a ocupat locul doi pe țară pentru producția legumicolă, în 1962 și 1972, a fost distinsă cu «Ordinul Muncii» clasa I, pentru producțiile medii ridicate la porumb boabe, pe teren neirigat — 5 260 kg în 1962 și 7 248 kg în 1972.

Legumicultura ocupă azi la Sîntana 200 ha. Din acestea, 6,5 ha sere și 11 ha solarii. De pe cele 200 ha cultivate cu legume, îndeosebi cu tomate, castraveți și ardei gras, unitatea realizează o treime din veniturile totale dobândite din producția vegetală practică pe 3 800 de hectare! În 1973, de exemplu, din veniturile totale planificate, cifrate la 36 milioane de lei, 12 milioane sînt date de cele trei ferme legumicole — sere, solarii și cîmp. Președintele coope-

rativei are mai multe explicații pentru rentabilitatea ridicată a sectorului legumicol. «Veniturile realizate din legumicultură — consideră dînsul — sînt rezultatul fîresc al eforturilor și orientării cooperatorilor. Am făcut mari investiții în acest sector, dar ele au fost întru totul justificate, dau acum roade bune, și vom persevera în această direcție. Cei mai frumoși bani îi scoatem de pe tomatele și castraveții produși în sere și solarii. În cele două cicluri, producția de tomate și castraveți se preliminară la peste cinci milioane de lei. Și aceasta, fiindcă recoltatul roșiilor și castraveților îl facem în perioadele cînd acestea se valorifică drept trufandale, la prețuri stimulative. Tomatele, de exemplu, le livrăm, pe cele din ciclul I în lunile aprilie-iunie, iar pe cele din ciclul II în intervalul septembrie-decembrie. Legat de aceasta, trebuie să mai spun că pentru livrarea legumelor în perioadele cu prețuri favorabile, la noi s-a statornicit bunul obicei de a se munci în aceste intervale de timp cu forțe de muncă substanțial sporite și în schimburi prelungite de cîte 16—18 ore pe zi. În felul acesta, reușim să obținem, ca în 1972, de pe un hectar de seră cultivat cu castraveți peste un milion de lei! Prețuri avantajoase obținem și prin realizarea unor produse de calitate superioară, ce le face apte pentru export. 80 la sută din tomatele de seră și 70 la sută din cele de solar le exportăm».

CIUPERCILE- IMPORTANTĂ SURSĂ DE PROTEINE

Solicitanții din provincie pot primi miceliul — în orice cantitate — prin poștă, cu condiția achitării anticipate prin mandat poștal a costului miceliului și speșelor postale. Cantitățile minime livrabile în aceste condiții sînt de 10 role.

Avantajele producerii ciupercilor rezultă și din următoarele:

- o rolă de miceliu de Psalliota costă 17,50 lei; cu ea se poate însămînța o suprafață de 1,5—2 m.p., rezultînd o producție minimă de 10 kg la metru pătrat;

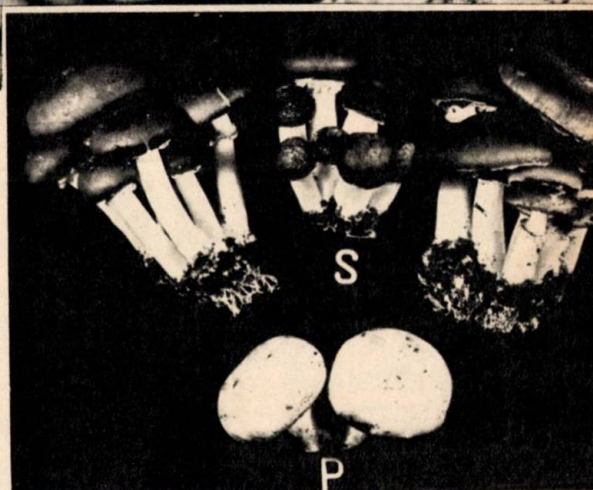
- o rolă de miceliu de Stropharia costă 12 lei și este suficientă pentru a se însămînța doi metri pătrați de cultură; producția la m.p. de ciuperci este de 5—6 kg;

- o rolă de miceliu de Pleurotus costă 12 lei; cu două role se poate însămînța un metru pătrat, de pe care se obțin 30 kg de ciuperci.

Explozia demografică a acestui sfîrșit de secol pune imperios în fața oamenilor de știință ca și a lucrătorilor din agricultură problema găsirii unor noi surse de proteine. Astăzi se știe cu siguranță că proteinele de origine vegetală constituie rezerva de mîine și totodată asigură echilibrul în nutriția rațională a omului.

De unde luăm proteinele de care avem mereu mai multă nevoie? Ciupercile constituie una din sursele cele mai importante. Ca plante capabile să sintetizeze mari cantități de proteine și vitamine din complexul B, ele fac din ce în ce mai mult obiectul preocupărilor specialiștilor din cadrul Institutului de cercetări pentru legumicultură și floricultură — Vidra.

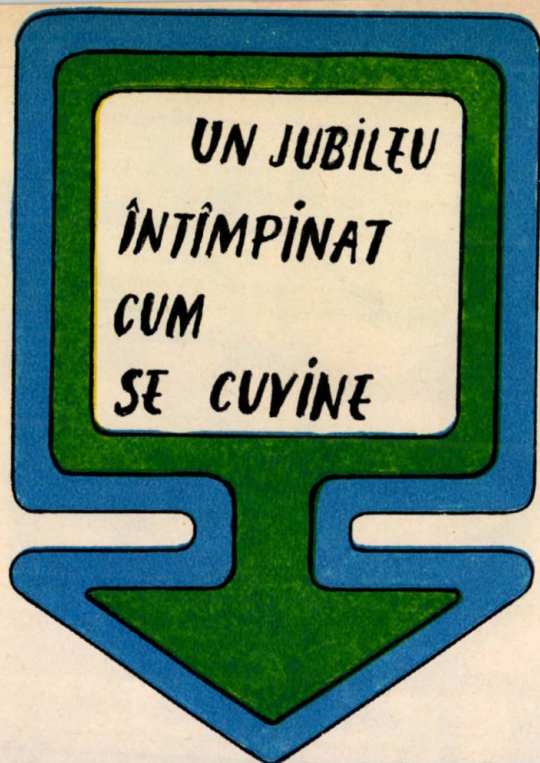
În vederea diversificării sortimentului de ciuperci, alături de așa-numitele «Champignon», cu care

consumatorii din țară și din străinătate s-au obișnuit, își fac loc noi specii cu reale virtuți alimentare ca: Pleurotus, Stropharia, Buletus, Collybia. În cadrul institutului de la Vidra s-au pus la punct tehnologii privind cultura intensivă a ciupercii Pleurotus ostreatus, precum și cultura ciupercii Stropharia, în răsadnițe sau în amenajări asemănătoare. S-au experimentat de asemenea parametrii de cultură pentru Collybia velutipes (ghebe tomnatice).

Prezența mai multor specii în cultură face posibil consumul de ciuperci proaspete în tot timpul anului. Valorificînd produse secundare agricole ca paie, coceni, ciocălăi, cultura de ciuperci poate fi făcută de orice gospodar sau unitate agricolă. De tehnologiile puse la punct de către cercetătorii institutului de la Vidra pot beneficia toți cultivatorii individuali, unitățile cooperatiste și de stat.

Ferma Mogoșoaia, (Șoseaua Odăile nr. 6, sector 8, București, telefon 33.09.61.) prin magazinul propriu de prezentare și desfacere din Bulevardul 1 Mai, nr. 69, sector 8, București, este în măsură ca, pe lîngă miceliul, de Psalliota cu cele două tulpini — Bulgăre de zăpadă și Crem de Băneasa —, să pună la dispoziția doritorilor și miceliul de Pleurotus Ostreatus și de Stropharia, însoțit de recomandări privitoare la modul de cultură.

Se împlinesc curind 10 ani de cind întreprinderea agricolă de stat «Scînteia» din comuna Șimand, județul Arad, a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I. Rezultatele obținute în acest răstimp demonstrează că unitatea continuă să înregistreze noi progrese, să-și onoreze angajamentele asumate cu prilejul decorării.

Producțiile la hectar au crescut, bunăoară, în medie, la grâu cu 626 de kg, la porumb cu 1 525 de kg, iar numărul vacilor a crescut de la 400 la 1 600.

Beneficiile au crescut și ele de 3 ori.

Între altele, întreprinderea agricolă de stat din Șimand devine tot mai cunoscută prin semințele de legume și de culturi furajere pe care le produce în cele patru ferme. În 1973, de pildă, sînt livrate de aici peste 100 de tone de mazăre de sămînță, circa 20 de tone de sămînță de fasole, 140 de tone de arpagic, 36 de tone de ceapă sămînță etc.

Cei 43 000 de hl de lapte ce se livrează în 1973 de întreprindere vorbesc, de asemenea, în mod grăitor, de puterea economică a unității, de aportul tot mai mare pe care aceasta îl aduce la asigurarea industriei și a pieței cu produse animaliere.

Din cele văzute la fața locului și din discuțiile purtate cu conducerea unității — ing. Ion Ploscaru, director, și Teodor Șerban, inginer-șef — ne-am putut convinge că aici se desfășoară și o prodigioasă activitate de cercetare și că se acordă toată atenția satisfacerii nevoilor materiale ale lucrătorilor întreprinderii.

Se iau, în concluzie, toate măsurile pentru a întâmpina cum se cuvine aniversarea unui deceniu de la primirea înaltei distincții.

VASILE NICOLAE

ÎȘI ONOREAZĂ NUMELE

Cooperativa agricolă «Înainte» din Poiana Mare, județul Dolj, a fost decorată de două ori cu Ordinul Muncii clasa I. Localnicii ne-au mărturisit că deși «ștacheta a fost ridicată mai sus», sînt hotărîți să facă totul pentru a intra în posesia unei noi distincții, chiar în acest an.

Pe ce se bazează speranțele?

— Din 1968, de cînd am început să lucrăm pe unele suprafețe irigate și pînă azi, cînd o mare parte din terenul unității noastre este cuprins în sistemul Calafat-Băilești — ne-a declarat ing. Dumitru Toader, președintele cooperativei — ne-am însușit multe din învățămintele cultivării terenurilor irigate, învățămintele care ne pot asigura producții foarte mari.

Și pentru a ne demonstra că nu aruncă vorbe în vînt, președintele cooperativei ne-a dus în cîmp pentru a vedea culturile.

Despre hărnicia oamenilor, a experienței lor vorbesc însă nu numai imaginile alăturate ci și cifrele privind producțiile realizate în 1972 și anume:

- 7 350 kg porumb boabe la hectar;
 - 52 000 kg sfeclă de zahăr la hectar;
 - 2 550 kg floarea-soarelui la hectar.
- Pentru 1973, angajamentele prevăd:
- 8 000 kg de porumb boabe la hectar
 - 3 000 kg floarea-soarelui la hectar
 - 20 000 kg legume de cîmp la hectar.

Urăm cooperabilor din Poiana Mare să se afle mereu în frunte și să tindă așa cum și-au intitulat unitatea, mereu înainte!

TUDOR VLASE

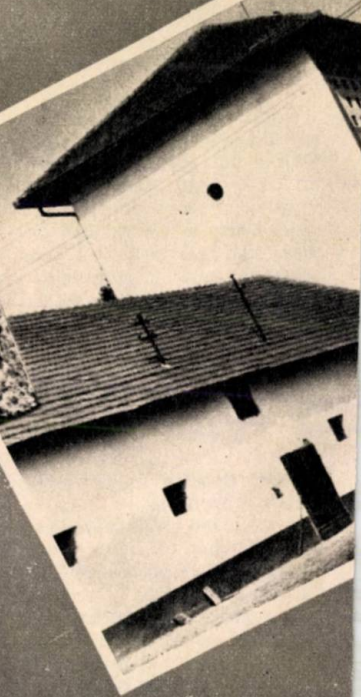

CALCULĂM ÎN ZECI DE MILIOANE DE LEI

— Convorbire cu ALEXANDRU CZEGE, președintele
cooperativei agricole din Salonta, județul Bihor —

Vaci cu o producție medie anuală de 3 300 litri
de lapte.

— Ați obținut în 1972 o producție globală de 75 000 000 lei, ceea ce vă situează printre marile unități agricole socialiste din țară. Ce v-ați propus pentru anul 1973?

— Să realizăm în condiții normale o producție globală de 84 000 000 lei.

— Din ceea ce am constatat, rezultă că acordați o atenție deosebită zootehniei. Care este ponderea ei în unitate?

— Dacă o raportăm la producția globală, ea se apropie de 50 la sută, mai exact a reprezentat în 1972, 47 la sută și crește în 1973 cu încă 1 la sută. Dacă o raportăm la veniturile bănești, ponderea zooteh-

niei se apropie de 60 la sută. Creșterea cu numai 1 la sută, în 1973, a acestei ponderi se explică prin dezvoltarea puternică a altor sectoare cum ar fi: cultura plantelor tehnice, legumicultura, activitățile industriale.

— Am vizitat sectorul ovin. Aveți 17 000 berbecuți la îngrășat. V-ați propus să livrați în 1973 în total 22 000 de berbecuți. Ce alți indicatori sînt caracteristici pentru acest sector?

— Aș aminti producția de lînă obținută anul trecut și anume 7,3 kg de la o oaie. Greutatea medie la care livrăm berbecuții îngrășați, circa 40 de kilograme, este un alt element

de luat în considerare. Aș dori să mai rețineți un aspect și anume că ne-am propus să avem, pînă în 1975, 30 000 de oi-mame ceea ce, printre alte avantaje ne va asigura, din resurse proprii, materialul pentru îngrășătoria pe care ați vizitat-o.

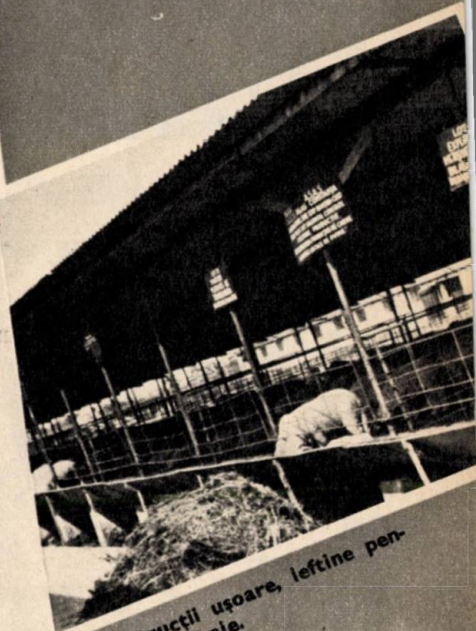
— În sectorul bovin, aveți 3 800 de animale din care 1 200 de vaci. Ați obținut, de asemenea, în 1972, 3 300 litri de lapte în medie de vacă furajată. Vă opriți aici?

— Ne-am propus să încheiem anul 1975 cu un efectiv de 4 500 de taurine din care 1 800 vaci și juninci. În ceea ce privește producția de lapte, ne-am angajat să mulgem 3 500—3 600

Fabrică proprie de nutrețuri
combinate.

Berbecuți la îngrășat

Construcții ușoare, leftine pen-
tru zootehnie.

l de lapte în medie pe vacă fu-
rațată. Intenționăm însă să în-
treprindem măsuri în direcția
îmbunătățirii rasei de vaci, ceea
ce ne va permite să sporim
mai mult și producția de lapte.

— **Cu ferma avicolă ce in-
tenții aveți?**

— Să dispunem la sfârșitul
anului 1973 de 100 000 de găini
ouătoare, măsură care ne va
da posibilitatea să dublăm în
1974 producția acestui sector.

— **Vă rugăm să prezentați
câteva din măsurile care au
făcut cu putință rezultatele
obținute.**

— Nu avem secrete, ne-am
călăuzit după câteva principii.
Astfel, nu punem să lucreze
în sectorul zootehnic decât oa-

meni care iubesc animalele.
Nu avem îngrijitori la vaci cu
o vechime mai mică de 5 ani.
Acordăm, de asemenea, o a-
tenție deosebită asigurării fu-
rajelor, gospodăririi și prepa-
rării lor. Așa am ajuns să avem,
de pildă, 1500 de hectare de
lucernă, 300 de hectare de tri-
foi, în întregime irigate. După
cum ați văzut, avem o adevă-
rată uzină în care producem
furaaje combinate pentru pă-
sări, pentru oi, pentru tineret-
ul taurin pus la îngrășat, pen-
tru vacile cu lapte.

— **În sectorul zootehnic
— când l-am vizitat — v-ați
oprit mai mult în ferma de
îngrășare a tineretului tau-
rin. Ce v-a determinat să**

zăboviți mai mult acolo?

— Nu exagerez spunând că
acolo mă recreez. Ați văzut
tăurași de 500—600 kg care nu
depășesc decât cu 30 zile vîrsta
de un an. Este o plăcere să
stai de vorbă cu oamenii care
lucrează aici, printre cei mai
harnici din cooperativă.

— **În unitatea dumneavoaș-
tră lucrează zilnic circa 1 500
de cooperatori. Care este cîș-
tigul lor?**

— În 1972, valoarea unei nor-
me de categoria întâi a fost de
40 de lei. Avem cooperatori
care lucrînd în zootehnie au
cîștigat circa 28 000 lei. Veni-
tul mediu pe cooperador a atins
în anul amintit 14 800 lei.

Discuție consemnată de
BARBU SOMEȘAN

Vă invităm să vizitați Muzeul ȚĂRII OĂȘULUI

Dacă pașii sau... autoturismul vă vor purta prin orașul Negrești-Oaș, se cuvine să poposiți și în sălile muzeului etnografic din localitate. Aici vi se va oferi un prilej unic de a cunoaște, prin intermediul unor colecții bogate, cele mai reprezentative produse ale inestimabilei capacități de creație a oamenilor acestei zone.

Muzeul Țării Oășului este de fapt un început spre îndeplinirea unui scop nobil — valorificarea muzeistică a bogatului tezaur etnografic al zonei Oășului, colț de țară unde găsim conservate într-o stare autentică trăsături și însușiri dintre cele mai alese ale muncii și creației.

Cele două nivele adăpostesc aproape o mie de exponate, muzeul înfățișând vizitatorului esența unei spiritualități specifice acestui ținut nordic al patriei noastre. Fiecare exponat — fie că e vorba de îmbrăcăminte, ori de obiecte folosite la cîmp, sau în industria casnică — reflectă trăsăturile istoriei meșteșugarilor din timpurile cele mai îndepărtate.

Industria casnică textilă a luat un mare avînt în rîndul oșenilor. Muzeul reflectă diferitele caracteristici ale portului popular oșenesc atît de puternic pătruns în viața locuitorilor, încît oamenii îl poartă întotdeauna, fie ca haine de lucru, fie ca straie de sărbătoare. Se remarcă frumosele cusături, alesături, culori de origine vegetală și ornamente proprii locuitorilor din Recșa, Certeze, Turț și aproape din toate satele Țării Oășului.

O sală întreagă este rezervată olăritului, reprezentînd stadii diferite în desăvîrșirea produsului ceramic. Muzeul oglindește cuprinzător motivele desenelor ceramice, avînd caracteristic — în olăritul de la Vama — cadranul solar.

Sînt prezente și vestigiile ale trudei seculare a oșanului, mostre de inventivitate și hărnicie. Vizitatorul face astfel cunoștință cu unelte folosite în agricultura străveche, cu unelte ingenios făcute. Și tot aici va afla o altă caracteristică — privind lucrurile meșteșugite în lemn: nici un cui de metal nu este folosit la imbinarea diferitelor părți ale uneltelor.

Reprezentative sînt și ilustrațiile — care împodobesc culoarele muzeului — realizate de Ioniță Andron, inspirate din viața și obiceiurile oșenilor, pe care acest fiu al Oășului le cunoaște ca nimeni altul.

Cel ce vizitează Muzeul Țării Oășului va duce cu sine o fărîmă din viața acestor minunați oameni, amintirea priceperii lor reflectate în izbutitul ansamblu etnografic creat de ei și păstrat pentru urmași.

A. VERBITĂ

SĂ NU TE MULȚUMESTI CU PUȚIN

**Opiniile
medicului
veterinar
Petre Trifan
directorul Întreprinderii
avicole de stat
Mihăilești, județul Ilfov**

— Am notat două cifre: 180 și 240, reprezentând producțiile medii de ouă în anii 1964 și 1972. Cum să înțelegem diferența aceasta atât de mare?

— În raport cu diferența de timp dintre perioadele comparate, diferența de producție este, într-adevăr, mare. De fapt, 1964 este primul an de înființare a întreprinderii, așa că așezarea față în față a rezultatelor de atunci și a celor de acum înseamnă refacerea drumului pe care l-am parcurs în acești opt ani.

— Cum s-a pornit?

— De la 11 blocuri de producție, adică 122 000 de păsări. Profilul—ouă pentru consum și pui de o zi pentru unități cooperatiste. Sistemul de exploatare era cel gospodăresc, iar producția realizată ați notat-o la început. Sigur că se impuneau măsuri de îmbunătățire a situației. O găină care produce 180 de ouă într-un an nu-i rentabilă.

Rasele autohtone corespund tendințelor de dezvoltare a aviculturii la noi?

— Nu, pentru că ameliorarea se face abia acum. La noi în țară sint condiții minunate pentru dezvoltarea acestui sector, și am să dovedesc cu cifre și cu fapte. Însă prea mult timp ne-am mulțumit cu acele 140—160 de ouă, cât puteau să dea păsările noastre, despre a căror rasă nu se prea putea vorbi. În ritm cu dezvoltarea întregii țări, agricultura, în cazul nostru sectorul avicol, trebuie să progreseze rapid. Am importat rasa Leghorn din Canada, rasă mare producătoare de ouă, și aici este un amănunt foarte important: încrucișând liniile 7 și 8, am obținut hibridul pe care l-am numit «Perla», și a cărui producție medie a atins 272 de ouă, adică chiar mai mult decât exemplarele parentale. În condițiile noastre, deci, rasa Leghorn s-a îmbunătățit.

Tot efectivul de păsări se rulează în întreprindere?

— Nu. Hibridul acesta, «Perla», este difuzat în întreaga țară. În 1967 au luat ființă două ferme de selecție (la Pipera și Drăgăneșcu), apoi, în 1970 și 1972 au fost înființate alte două ferme de reproducție și hibridare—la Argeș și Ulmeni—al căror material este destinat atât fermei pentru creșterea puilor de înlocuire cât și livrării către alte sectoare din întreaga țară. Astfel, în prezent, întreprinderea funcționează prin nouă ferme de producție și o stație de sortare a ouălor, dispersate la distanțe de până la 60 km.

Asta nu îngreuiază urmărirea și controlul activității?

— Nici vorbă. În 1971, de la sistemul de exploatare «la sol», am trecut la cel industrial, pe baterii. Avantajele sînt enorme. În primul rînd, capacitatea de cazare în spațiile reamenajate s-a dublat. În al doilea rînd, tehnologiile moderne, igiena și bineînțeles conștiinciozitatea

lucrătorilor au determinat salturi de producție spectaculoase. E vorba de 240 de ouă de la fiecare din cele 300 000 de păsări, fapt pentru care în 1972 am primit «Ordinul Muncii». În 1972, am dat 10 milioane lei beneficii peste plan, și, după ce am asigurat piața cu necesarul de consum, am depășit planul la export cu 5,4 milioane de ouă. Perspectiva ce ni se oferă este foarte favorabilă. Avînd bază materială puternică, vom ajunge ca în anul de sfîrșit al cîincinalului să realizăm 118 milioane de ouă și 8,5 milioane de pui pentru alte unități.

Despre ce alte unități este vorba?

— Întreprinderi agricole de stat, cooperative agricole și persoane particulare.

T. MUȘAT

Urișa «cloșcă» a întreprinderii.

ÎN INTERESUL RECIPROC ȘI AL CONSUMATORILOR

Cu 42 de ani în urmă, în «orașul grădinilor de pe malul Begăi» — cum i se spunea Timișoarei încă de pe atunci — a fost construită Fabrica de zahăr Banat. Pe atunci, fabrica abia producea câteva luni pe an.

La 11 iunie 1948, Fabrica de zahăr Timișoara a fost naționalizată. A fost momentul decisiv care a deschis calea dezvoltării și modernizării rapide a întreprinderii. S-a trecut la înlocuirea utilajelor vechi, a mașinilor cu randament redus.

În prezent, în 24 ore, fabrica prelucurează de patru ori și jumătate mai multă sfeclă de zahăr decât în primul an de producție. Calitatea zahărului s-a îmbunătățit considerabil, produsul fabricii fiind tot mai mult solicitat la export.

Paralel cu dezvoltarea întreprinderii, s-a manifestat pregnant grija susținută față de muncitori, ale căror nevoi erau mai înainte complet ignorate de patroni. Cantina întreprinderii asigură muncitorilor la prețuri ieftine, masă gustoasă și consistentă. Ei au, de asemenea, la dispoziție un dispensar medical de incintă, bine utilat și personal medical corespunzător. O bibliotecă tehnică și alta cu literatură beletristică și politică satisfac interesul pentru studiu și lectură al personalului întreprinderii; pentru copiii salariaților a fost amenajată o grădiniță; se află în construcție un cămin muncitoresc destinat lucrătorilor sezonieri.

În pas cu dezvoltarea întreprinderilor din întreaga țară, fabrica va cunoaște o puternică dezvoltare. Capacitatea ei de prelucrare a sfecele va asigura prelucrarea integrală a producției de sfeclă de zahăr din județul Timiș, eliminându-se transferul la

alte fabrici a materiei prime excedentare.

Dinamica producției-marfă și cea a productivității muncii în actualul cincinal (pe care harnicul și entuziastul colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri s-a angajat să-l înfăptuiască mai devreme cu o jumătate de an), vorbește de la sine. Față de 1970, în 1972 valoarea producției-marfă a fost cu 56,3 la sută mai mare, iar în 1975, va fi cu 123,5 la sută superioară celei realizate cu 5 ani în urmă. În 1972, s-a exportat de trei ori și jumătate mai mult zahăr decât în 1970. Productivitatea muncii va crește în 1975, comparativ cu 1970, într-o proporție impresionantă — cu 384, 6 la sută.

Aceste rezultate trebuie puse în legătură și cu bunele raporturi statornicite între fabrică și cele 150 cooperative agricole și 17 întreprinderi agricole de stat care-i furnizează materia primă. Multe din aceste unități agricole cultivă sfecla de zahăr pe suprafețe mari, de 200—550 ha și cu producții medii între 40—50 de tone, în cultură neirigată. Ele respectă cu strictețe condițiile contractuale privind cantitatea, termenele de livrare și calitatea materiei prime, iar la rîndul său întreprinderea își onorează, prompt obligațiile, livrînd unităților cantitățile cuvenite de borhot și melasă, precum și celelalte drepturi legale cuvenite producătorilor.

Această strînsă colaborare asigură întreprinderii, cum aminteam, posibilitatea realizării și chiar depășirii planului de producție, iar unităților cultivatoare venituri bănești mari și cantități însemnate de borhot și melasă, foarte necesare în hrana animalelor.

ION NAGHIU

U.M.A.I.A. GALAȚI

ÎN SLUJBA

MODERNIZĂRII AGRICULTURII

U.M.A.I.A. GALAȚI
UZINA MECANICĂ A AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

MC. INOVATORI

RECOMPENSE PLATITE

ECHEVARI PRODUCE/ALIMENTARE

**OVATII SI
TIONALIZARI**

Uzina pentru mecanizarea agriculturii și industriei alimentare din Galați, unitate prestigioasă, s-a dezvoltat continuu, aducându-și o contribuție de seamă la extinderea mecanizării în agricultură, la dezvoltarea și modernizarea acesteia. În primul semestru al anului 1973, planul producției globale al uzinei a fost depășit cu peste patru milioane de lei. O depășire similară se profilează și în a doua jumătate a anului. În felul acesta, se asigură traducerea în viață a angajamentului luat de colectivul întreprinderii de a realiza cinci-

nalul cu 7 luni mai devreme.

Autorii acestei realizări sînt toți muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinei, fără excepție. Fruntași între fruntași în întrecerea socialistă sînt, printre alții strungarul **Irimia Cogonea**, de peste două decenii în uzină, tehnicianul **Radu Palade**, secretarul organizației de partid a atelierului proiectării mecanice, honuitorul **Mircea Stoian**, de neîntrecut în executarea lucrărilor de înaltă precizie și finețe, muncitorul

continuare în pag. 98

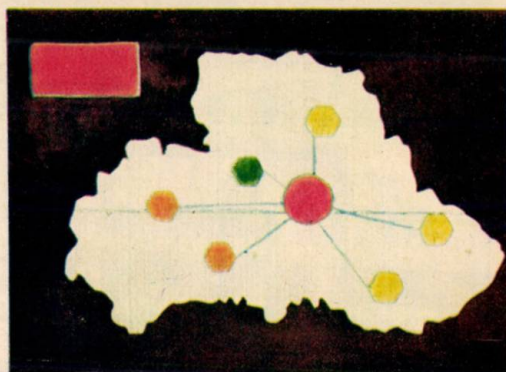
I.S.C.P. Beregsău — întreprindere etalon pe țară PRIN APLICAREA TEHNOLOGIILOR MODERNE — PRODUCȚII MARI DE CARNE

Printre obiectivele construite în cincinalul trecut în județul Timiș se numără și Complexul de creștere și îngrășare a porcilor de la Beregsău Mare. Realizat într-o concepție modernă și având ca sarcină să producă și să livreze anual importante cantități de carne de porc, pentru aprovizionarea populației, a industriei alimentare, precum și pentru export, I.S.C.P. Beregsău constituie o expresie a aplicării politicii partidului nostru de dezvoltare intensivă a agriculturii.

Pentru rezultatele obținute în 1971 și 1972, unitatea a fost decorată, în fiecare an, cu Ordinul Muncii clasa I. În anul 1971, pentru cea mai mare producție de carne obținută, i-a fost decernat Steagul de frunză pe țară.

Și în prezent întregul colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri este angrenat într-o înșuflețită întrecere, pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen.

— Unitatea noastră a devenit întreprindere etalon pe țară pentru producția de carne de porc — ne spune ing. Florentin Cîrpan, directorul complexului. Când am venit prima oară aici, era câmp. Împreună cu constructorii, am urmărit zi de zi cum prind contur mai întâi maternitățile, apoi halele de creștere, cele de îngrășare, fabrica de nutrețuri combinate. Popularea am făcut-o «din mers», ca să ajungem la finele anului 1972 să livrăm 15 320 tone carne și să obținem un beneficiu cu 5 450 000 de lei peste prevederi. Pe primul plan a stat problema introducerii tehnicii noi, de celor mai recente descoperiri ale științei în domeniul creșterii animalelor. Am întreprins mai multe acțiuni printre care aplicarea unor soluții constructive vizând îmbunătățirea funcționării adăpătoarelor automate. Pentru economisirea forței de muncă și automatizarea furajării, muncito-

rii noștri au creat 8 tipuri de boxe de fătare. Aceste tipuri, ca și adăpătoarele automate, au fost introduse în multe unități din întreaga țară.

Noile tipuri de grătare instalate în adăposturile tuturor categoriilor de animale, stațiile de testare pentru porci și utilajele de mare randament pentru transportul furajelor în vrac, prin eliminarea sacilor, aduc anual întreprinderii o economie de circa 3 milioane lei.

Și fermele din sectorul gospodăresc de la Săcălaz, Jimbolia, Peciu Nou, Clarii Vii, Beregsău — ferme în care procesul de producție în condiții vechi de exploatare se desfășura anevoios, iar consumul de furaje și forță de muncă era exagerat de mare — au stat în atenția conducerii întreprinderii, a întregului colectiv. Aici au fost făcute unele modernizări, a fost introdusă mica mecanizare, iar drept consecință, productivitatea muncii a sporit de 3—4 ori.

Garanția obținerii unor rezultate mereu mai bune o constituie, în primul rând, munca depusă cu dăruire și responsabilitate de către lucrătorii întreprinderii, dintre care se cuvine să amintim pe tovarășii Nicolae Zimerman, Teodor Dina, ing. Gheorghe Serban. Veniți din toate colțurile țării, muncitorii complexului au învățat să minuiască mijloacele mecanice, să stăpânească în cele mai mici amănunte toate operațiile fluxului tehnologic și fiecare la locul său de muncă își îndeplinește exemplar îndatoririle. Rezultatele sînt concludente. Comparativ cu celelalte unități agricole, în 1972 complexul a livrat cea mai mare cantitate de carne, socotită pe fiecare scroafă — 1 453 de kg. Rezervele n-au fost însă epuizate, colectivul întreprinderii s-a angajat să depășească și această cantitate. În același timp, complexul de la Beregsău va continua să livreze altor unități agricole în număr sporit animale de prăsilă.

IOSIF FAUR

În cooperativa noastră, ponderea zootehnicii a crescut continuu. Anul trecut, aproape 75 la sută din veniturile bănești le-am realizat din acest sector.

Primul pas făcut a fost organizarea unei ferme zootehnice mixte, căreia i-am atribuit suprafețele necesare producerii furajelor, mijloacele mecanice și forța de muncă. Această măsură a fost urmată de o alta, tot atât de importantă — specializarea fermei pe creșterea și îngrășarea taurinelor. Prin planul de acțiuni al consiliului intercooperatist în raza căruia ne aflăm, vacile de lapte au fost grupate la cooperativa vecină — Peciul Nou. În schimb, noi primim de la unitățile aparținătoare consiliului intercooperatist tineretul taurin pentru îngrășare.

Rezultatele înregistrate în anii 1971 și 1972 sînt tot atîtea dovezi că acest fel de cooperare a fost și este rentabil. Iată un exemplu: față de 360 de tone de carne prevăzute să livrăm în 1972, am livrat 469 de tone. Datorită sporurilor mari de greutate obținute și scurtării termenelor de îngrășare, toate cele 1 484 taurine au fost livrate la greutate între 300—350 kg fiecare și în termenele stabilite prin grafice. Ca urmare, ferma zootehnică a adus cooperativei venituri de 5 524 000 lei, cu aproape 1 000 000 lei peste prevederi, din care 80 la sută provin din îngrășarea taurinelor.

ROD AL PROFILĂRII PRODUCȚIEI

Prezentînd aceste date, subliniez că am dat atenție unor probleme importante cum sînt asigurarea efectivelor pentru îngrășat, o bună furajare și îngrijire, permanentizarea și cointeresarea îngrijitorilor. Astfel, pentru popularea îngrășătoriei am încheiat convenții cu cooperativele agricole Săcălaz, Cadăr, Albina, Variaș, Gelu, Peciul Nou, Lugoj și altele. O parte din material îl achiziționăm și de la membrii cooperatori.

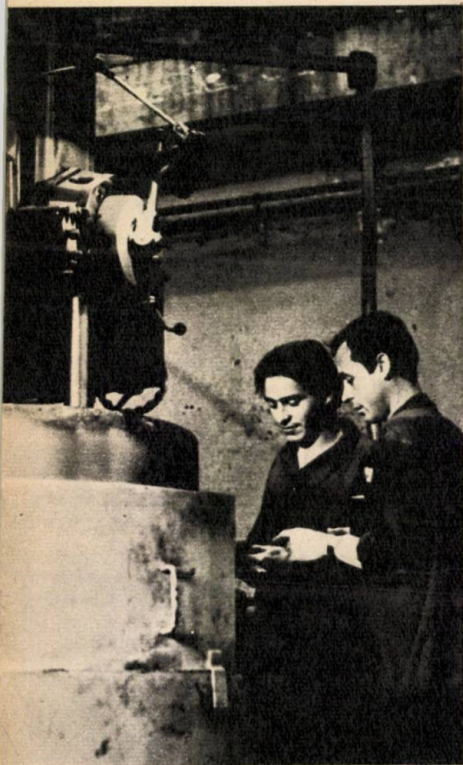
La îngrășătorie lucrează oameni de nădejde și cu multă experiență, care se străduiesc să furajeze cît mai bine animalele. Fiecare îngrășă anual două serii de cîte 50 de animale.

Modul de organizare a bazei furajare a contribuit în cea mai mare măsură la realizarea sporurilor mari de greutate, la realizarea unor costuri reduse. Rațiile întocmite judicios din furaje de volum ieftine — coceni, paie, pleavă și ciocălăi de porumb, tocate, melasate — au asigurat depășirea sporului planificat, ajungînd la peste 900 g spor mediu zilnic.

Atenție deosebită acordăm și preparării furajelor. De curînd a intrat în funcțiune o microfabrică de nutrețuri combinate ale cărei amestecuri le folosim în ferma noastră și la complexul intercooperatist de creștere și îngrășare a porcilor de la Peciul Nou.

În toate cele 10 adăposturi am introdus apa curentă și lumina electrică, evacuăm mecanizat gunoiul; pentru asigurarea necesarului de apă am forat o fîntînă cu un debit de 5 vagoane pe oră; din luna mai anul trecut se află în folosință și turnul de apă metalic.

NICOLAE MEZIN
președintele cooperativei agricole
de producție Giulvăz, județul Timiș

(Urmare din pag. 95)

Gheorghe Niță, secretarul comitetului de partid, controlorul tehnic de calitate **Ion Dragomir**, care muncește aici din prima zi a uzinei, borkwerchistul **Mihai Fotache**, care elaborează piese de mare gabarit și precizie, strungarul **Vasile Lucă**, muncitoarea lăcătuș **Niculina Mureșanu** și inginerul **Nicolae Scurtu**, utecist, care lucrând la atelierul de proiectare al uzinei își aduce o contribuție de seamă la realizarea S.D.V.-urilor.

Colectivul întreprinderii acordă mare atenție fabricării de mașini și utilaje noi, mult solicitate de agricultură. Inginerul **Nicolae Ecobici**, directorul uzinei, și inginerul șef **Tănase Velea**, ne-au informat că încă din primele zile ale lui 1973, uzina gălățeană a început să livreze unităților agricole de stat și cooperatiste două noi produse. Este vorba de granulatorul G.M. 500, folosit la granulara nutrețurilor combinate și de mașina de depilat porci.

Cum se știe, transportul făinurilor de nutrețuri combinate este dificil. Nu de puține ori, el se soldează cu pierderi mari, fără a mai pune la socoteală manipularea greoaie. De aici, necesitatea granularii acestor făinuri. Gra-

nulatorul românesc se dovedește net superior, ca funcționalitate și randament, utilajelor similare din străinătate. Această opinie o împărtășește printre alții și colectivul de lucrători al stației de uscat furaje verzi din Dorobanțu, județul Constanța, unde funcționează în prezent granulatorul gălățean.

Cu ajutorul celui de-al doilea nou utilaj amintit, sînt depilați

într-un singur minut doi porci. Calitatea depilării efectuate de această mașină este ireproșabilă, iar prețul de cost la care a fost realizată mașina reprezintă doar o treime din prețul la care se importa pînă nu demult o mașină de depilat cu randament inferior.

Realizatorii primului utilaj sînt inginerii **Velea Tănase** și **Liviu Palachian**, lăcătușul-matrițer **Ștefan Ignat**, mecanicul **Ion Bordei**, strungarii **Alexandru Gogonea** și **Vasile Moise**. Celălalt utilaj a fost realizat de inginerul **Ion Cîrlan** și de lăcătușii **Irimia Cristea**, **Paul Ștefan** și **Ioan Matei**.

Dar nu numai noile utilaje

sînt apreciate de beneficiari, ci și cele aflate mai demult în fabricație. De o deosebită apreciere se bucură **castelul de apă**. Acest ansamblu este compus din rezervorul sferic de apă, din coloana suport, conductele de serviciu și instalația electrică. Asamblarea tuturor acestor elemente este făcută cu organe demontabile. Faptul nu este lipsit de importanță. Datorită acestui mod de asamblare, la nevoie, **hidrosfera se poate dezmembra și transporta lesnicios în alt loc**. Un alt avantaj al hidrosferei, al cărui realizator principal a fost directorul uzinei: **alimentarea hidrosferei se poate face de la orice sursă de apă**. Superioritatea castelului de apă produs la Galați, față de cel larg utilizat anterior, din beton armat, este indiscutabilă. Consumul de metal la primul este mai mic decît la al doilea cu două tone, cel de beton cu circa 90 m.c., iar consumul de cherestea cu peste

200 m.c.! Primul, cel metalic, se fabrică în 15 zile, față de 180 zile, al doilea. Din toate acestea rezultă și un preț de cost și de vânzare substanțial redus la castelul de apă metalic.

Larg utilizat este, de asemenea, **ridicătorul hidraulic monobloc, cu distribuitor D-107**, destinat acționării cilindrului de forță cu simplu efect al monoblocului sau a doi cilindri cu dublu efect, montați pe utilajul de lucru. O rudă apropiată a acestui utilaj, este **ridicătorul hidraulic monobloc Bosch, pentru echiparea tractorului U-650 M**. Utilajul are o serie de calități, prețuite în unitățile beneficiare, calități legate mai ales de diversitatea reglajului de poziție. În privința acestui reglaj, se cuvine reținut faptul că **adîncimea pe teren plan și în sol diferit ca rezistență rămîne aceeași**. Numai efortul de tracțiune variază cu rezistența solului.

De-a lungul anului 1973, uzina

a realizat sau are în curs de realizare încă o serie de mașini și utilaje așteptate cu interes în agricultură și în industria alimentară. Dintre acestea amintim: **instalațiile hidraulice pentru combinele de recoltat mazăre și cele de recoltat sfecla de zahăr**, prin care se asigură recoltatul rapid în perioada optimă a mazărei ori a sfeclei de zahăr, ceea ce asigură o producție ritmică fabricilor respective; **instalația complexă pentru spălătul, sortatul și prelucrarea tomatoelor**; **înnodătoarele la mașinile de recoltat și legatul coccinilor de porumb**; **utilajul pentru afinatul solului**.

Simpla lor nominalizare, care ne obligă la o revenire după ce vor fi verificate în practica producției, reliefează încă o dată caracteristica principală a activității uzinei gălățene — **adîncă ancorare în necesitățile cele mai stringente ale agriculturii noastre socialiste**.

Vasile VOINEA

Întreprinderea agricolă de stat Satu-Mare

AGRICULTURĂ, INDUSTRIE, COMERT

Un vast platou al Cîmpiei sătmărene, străjuit de coline — acesta este perimetrul întreprinderii agricole de stat din Satu-Mare, cea mai puternică unitate agricolă din județ. Cîțiva ani, rezultatele economice ale unității au fost nesatisfăcătoare. 1971 a marcat începutul redresării, întreprinderea realizînd pentru prima oară beneficii. În următorul an, la capitolul «beneficii peste plan» s-a înregistrat suma de 4 milioane de lei; în anul 1973 beneficiile obținute peste plan au fost și mai mari.

Revirimentul produs are la bază **specializarea și concentrarea producției**. Aici se realizează o activitate economică complexă — agricolă, industrială, comercială. În afara celor 11 ferme specializate pe ramuri, întreprinderea dispune de un sector industrial de prelucrare a cărnii și laptelui, precum și de o rețea comercială formată din 14 magazine, rețea care desface un sortiment bogat din preparate de carne și lapte, fructe, legume, vinuri și rachiuri.

Sectorul care are o contribuție deosebită la rentabilitatea unității este cel zootehnic. Obținînd an de an producții superioare celor planificate, întreprinderea din Satu-Mare este una dintre cele mai mari unități producătoare de lapte din județ. De asemenea, unitatea obține constant peste 7 kg de lînă, în medie, de la o oaie, iar din 1971, planul anual de livrare a cărnii este depășit cu 150—200 tone.

În mod frecvent, întreprinderea este vizitată de

specialiști din alte unități agricole din țară, de parteneri comerciali de peste hotare, de elevi și studenți. Multe locuri sînt de vizitat aici. În sectorul vegetal, de exemplu, merită să fie văzute plantațiile pomice intensive de la Viile Satu-Mare, Homorod și Sii. Producțiile livezilor sînt deosebit de mari — peste 45 tone la hectar. La Arduș pot fi vizitate fermele elită (una specializată în creșterea vacilor cu lapte și care produce material de prăsilă din rasa Bălțată românească), cit și cea de ovine din rasa Merinos de Transilvania, care difuzează material de prăsilă pentru toate județele țării.

Pot fi vizitate apoi fabrica unității, unde se prepară produse din carne, precum și unitățile ei comerciale din orașul Satu-Mare, mai cu seamă restaurantul «Zahana», în permanență foarte bine aprovizionat.

În perimetrul întreprinderii există și cîteva obiective turistice de mare interes, printre care cetatea de la Arduș, construită de nepoții lui Dragoș Vodă. În spațiul subteran al cetății există un tunel lung de 1 800 m, în interiorul căruia se menține o temperatură constantă de 8—10 grade. Aici au fost amenajate pivnițe, o sală modernă de turnarea vinului și o sală de arme de epocă. Tot la Arduș, localitate ce se află pe drumul național Satu-Mare-Zalău-Cluj, întreprinderea a amenajat un local de alimentație publică cu o crămă și unde se servesc atît preparate cu specific local, cit și vinuri și rachiuri produse în fermele unității.

Gh. ȘUȘTEA

— *Ce pondere are zootehnia la dumneavoastră, în cooperativa agricolă Cetate-Dolj?*

Adresăm întrebarea președintelui și inginerului șef al unității, Ion Lupu, șefului noului complex de vaci și al fermei de bovine, medicul veterinar Ilie Octavian, și șefului fermei de porcine-ovine, inginerul Ilie Cioroianu.

Președintele cooperativei:

— Zootehnia are o pondere relativ mare. 24 la sută din veniturile bănești le realizăm din acest sector. Peste șase milioane de lei, din care mai mult de un milion ne revine ca venit net. Dacă muncești cu sîrg și cu judecată, creșterea animalelor îți răsplătește efortul. Avem animale multe: 1 350 de bovine, din care vaci cu lapte 550; la noul complex intrat în funcțiune în 1973, avem alte 648 vaci cu lapte, iar la o altă fermă, mixtă, 200 scroafe pentru reproducție și 1 400 porci la îngrășat, precum și 900 oi-mamă și 150 mieluțe.

Alte cifre, exprimînd muncă și preocupare, ne sînt prezentate de ceilalți specialiști.

Livrările la contract au fost în 1973 apreciable: 7 200 hl lapte, 43 tone carne de bovine, 110 tone carne de porc, 250 hl lapte de oaie. Sporul mediu zilnic de 450 grame la porcii la îngrășat este de trei ori mai mare decît în 1971. El nu s-a triplat din senin. În hrana animalelor se folosesc furaje combinate, în adăposturi a fost introdusă mica mecanizare pentru evacuarea gunoiiului, se practică adăpatul automat.

Cînd a trebuit, cooperatorii din Cetate nu s-au arătat zgîrciți cu investițiile. Noul complex de vaci, construit împreună cu cooperativa agricolă «Unirea» din Fîntîna Banului, pentru a cărui intrare în producție s-au cheltuit mai multe milioane de lei, va asigura realizarea, începînd din 1974, a unei producții medii pe vacă furajată de 3 500 de litri lapte. Modernizarea adăposturilor vechi a mai costat alte 700 000 lei.

— Dai un ban, dar face — aprecia șeful complexului și al fermei de bovine.

Și ca să ne convingă, ne-a invitat în sector. Aici, modern înseamnă muls mecanic și adăpătoare automate, furajare mecanizată și evacuarea dejecțiilor în canale colectoare sub presiunea apei; tradiționalul așternut de paie a fost înlocuit cu covorul din masă plastică, mult mai igienic și mai practic. Aceasta determină o eficiență ridicată a producției. Se apreciază că investiția făcută cu construirea și popularea complexului va fi recuperată în numai cîțiva ani. Apoi, prin mecanizarea aproape integrală a lucrărilor, se reduce substanțial forța de muncă ocupată în sector.

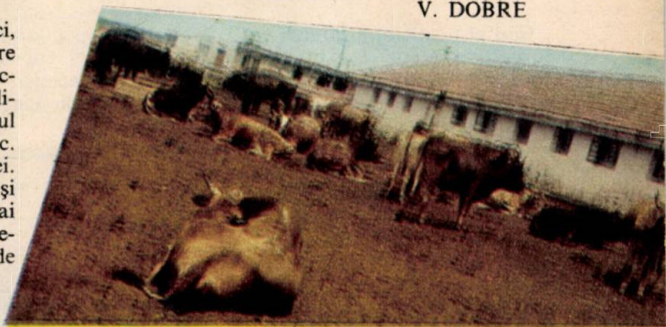
MODERN LA CETATE

— Înainte vreme — își amintește președintele — un mulgător îngrijea 16 animale, acum 36. Practic, realizăm pe această cale o economie de 800 000 de lei. Și încă ceva demn de reținut. Prin asigurarea unui microclimat corespunzător în adăposturile de porcine, de exemplu, prolificitatea pe scroafă la o fătare a crescut de la 6 la 10 purcei.

În noile condiții, muncind în acord global, lucrătorii din zootehnie obțin venituri însemnate. Astfel, cooperatorul Ion Boldea, cel mai bun îngrijitor-mulgător, realizează, lună de lună, cîștiguri în jur de 2 000 de lei; ciobanul Traian Chilom cîștigă pe lună între 1 100—1 400 lei, îngrijitorul-mulgător Dumitru Nedelcu, între 1 500—2 000 lei, iar îngrijitorul de porci Ion Nedelcu, în jurul a 1 600 lei lunar.

— Sîntem hotărîți ca, nu peste mulți ani — ne spune unul din specialiști — sectorul zootehnic să devină preponderent în economia unității. În această direcție acționează aproape toți cooperatorii.

V. DOBRE

ÎNȚEPRINDEREA SERE-BĂRCĂNEȘTI, UNITATE

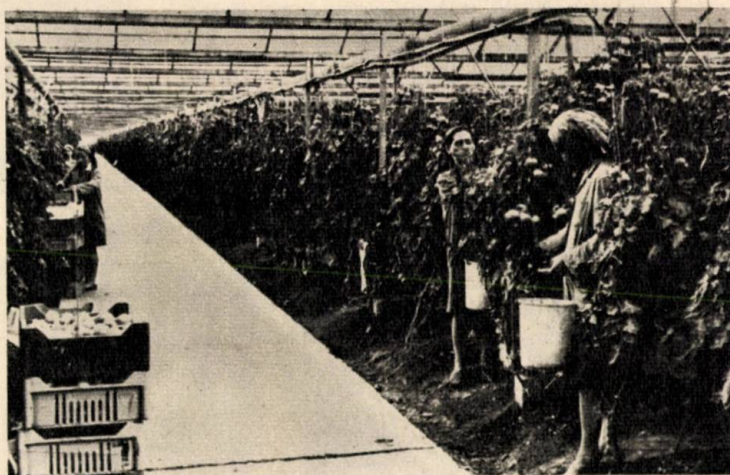
Rod al politicii partidului de dezvoltare intensivă a producției agricole, în localitatea Bărcănești, județul Prahova, a luat ființă, cu patru ani în urmă, o întreprindere intercooperatistă avînd ca obiectiv cultura legumelor în sere. Înființată prin asocierea a 66 de cooperative agricole, întreprinderea din Bărcănești a continuat să se dezvolte puternic, ea avînd în prezent 70 de hectare de sere. Încă de la începerea construcției, consiliul de administrație, în frunte cu inginerul Petre Niță, care avea să devină directorul întreprinderii, s-a preocupat îndeaproape de economisirea fondurilor de investiții, a materialelor de construcție și forței de muncă. A fost analizat judicios devizul de execuție, renunțîndu-se la unele lucrări care nu prezentau urgență, s-au recuperat unele cantități de ma-

teriale, iar spațiile administrativ-gospodărești au fost reduse la strictul necesar. (Un exemplu elocvent în acest sens este

faptul că sediul întreprinderii este folosit și ca anexă a halei de sortare). Această orientare a avut ca rezultat economisirea unei sume egale cu 20 la sută din valoarea devizului, în condițiile în care întreaga suprafață de sere a intrat în producție la termenul și la parametrii proiectați.

Același spirit de economie, de gospodărire cu maximă răspundere a fondurilor și spațiilor de producție au continuat să preocupe conducerea întreprinderii, pe toți lucrătorii acesteia.

Cînd, acum patru ani, serele au intrat în producție, modul de funcționare a asociațiilor intercooperatiste și de organizare a unor asemenea întreprinderi era aproape necunoscut, dar inițiativa și spiritul de responsabilitate și-au spus cuvîntul. Față de practica întreprinderilor agricole de stat, la Bărcănești s-a hotărît ca

INTERCOOPERATISTĂ DE PRESTIGIU PE HARTA PRAHOVEI

numărul de ferme să fie mai mic, pentru a putea fi toate asigurate cu cadre de specialitate. În loc de 9 ferme au fost organizate 6, revenind fiecareia în jurul a 9 hectare. Aceasta a însemnat, totodată, economii la fondul de salarii pentru trei ingineri, tot atâția tehnicieni și trei economiști.

Înstruirea și perfecționarea cadrelor de muncitori care aveau să constituie nucleul colectivului a fost rezolvată prin calificarea unor tineri cooperatori în cursuri profesionale. Aceștia, la rândul lor, au pregătit în sere pe noii veniți. În prezent, lucrează aici un colectiv bine pregătit, care știe cum trebuie să acționeze în toate situațiile impuse de procesul de producție.

Un rol important în desfășurarea corespunzătoare a activității în această mare întreprindere intercooperatistă, l-a avut extinderea mecanizării prin autoutilare. În atelierele proprii au fost realizate numeroase utilaje, printre care o mașină de sortat tomate și un dispozitiv de aplicat pesticide la dezinsecția de bază, o mașină pentru executarea gropilor, în vederea plantării tomatoanelor, precum și numeroase agregate și dispozitive pentru descărcarea îngrășămintelor chimice, ventilația în sere, transportul ambalajelor în și din hala de sortare etc.

Prin tot ce a realizat, întreprinderea intercooperatistă de sere Bărcănești a devenit una dintre unitățile fruntașe pe țară în cultivarea industrială a legumelor. Cifrele cuprinse în tabelul alăturat sînt semnificative în această privință.

Tomatele iau drumul pieței

Anul	Plan prod.	Realiz.	Chelt. la mia	Plan		
	;tomate to;	tone	lei prod. marfă	Realiz	benef. %	Realiz
1970	5 682	6 058	877	721	100	240
1971	8 766	9 516	817	692	100	170
1972	8 834	9 865	817	633	100	230

Așadar, dacă în ultimii trei ani aprovizionarea populației cu tomate timpurii, o știm cu toții, s-a îmbunătățit sub toate aspectele — cantitate, calitate, timpurietate — la aceasta și-a adus o însemnată contribuție întreprinderea intercooperatistă de sere Bărcănești, județul Prahova.

V.MATEI

INDUSTRIA DE NUTREȚURI COMBinate-FACTOR DETERMINANT ÎN CREȘTEREA PRODUCȚIEI ZOOtehNICE

Printre măsurile stabilite prin Programul național de dezvoltare a zootehniei, menite să ducă la îmbunătățirea aprovizionării populației cu produse de origine animală, un loc de seamă îl ocupă cele privind asigurarea unei nutriții echilibrate a animalelor.

În acest sens, utilizarea nutrețurilor combinate joacă un rol tot mai însemnat. Într-o serie de țări cu zootehnie avansată, progresul în creșterea și exploatarea animalelor este determinat de industria de nutrețuri combinate. Prin folosirea acestor nutrețuri se reduce perioada de îngrășare cu 20—25 la sută la porcine, taurine și ovine și cu 25 — 30 la sută la păsări. Astfel cresc indicele de folosire a spațiilor de producție și productivitatea muncii, se reduc cheltuielile pe unitatea de produs.

Prin îmbunătățirea tehnologiilor de creș-

tere a tineretului animal, îndeosebi prin administrarea substituenților de lapte, se poate trece la înțărirea mieilor la vârsta de 30 de zile și a vițelilor la 15—20 de zile. Se realizează astfel o mai bună exploatare a efectivelor matcă, reducerea cheltuielilor pentru creșterea tineretului, o cantitate de lapte-marfă cu 12 la sută mai mare.

În sfârșit, prin folosirea nutrețurilor combinate se reduc cu aproximativ 20 la sută consumurile specifice.

La noi, industria de nutrețuri combinate a

(Continuare în pag. 106)

LABORATORUL CENTRAL PENTRU TESTARE ȘI CONTROLUL NUTREȚURILOR COMBIMATE-BĂNEASA -

**organ tehnic specializat de
control
tehnic de calitate
de prevenire și combatere
a bolilor de nutriție!**

Industria de nutrețuri combinate furnizează, în esență, baza materială a producției animale, dimensiunile confruntării cu sectorul animal de creștere și exploatare impunând producerea unor nutrețuri combinate corespunzătoare din punct de ve-

(Continuare în pag. 110)

Cerințele mereu crescînde de produse animaliere au determinat pe specialiștii în creșterea animalelor și păsărilor să se preocupe intens de cercetarea și aplicarea unor tehnologii de exploatare intensiv-industrială, ceea ce a condus în mod implicit la modernizarea tehnologiilor de alimentație, în scopul creșterii randamentului productiv al fondului genetic exploatat.

(Urmare din pag 104)

început să se dezvolte din anul 1960 când s-au pus bazele primei fabrici de acest fel. Progresul realizat la început a fost însă lent, ceea ce a frânat într-o oarecare măsură dezvoltarea producției animale, atât pe linie de genetică, cât și pe linie tehnologică. S-au dezvoltat încet mai ales capacitățile de producere a furajelor proteice și a biostimulatorilor furajeri, ceea ce a impus — pentru a se asigura structura echilibrată a rețetelor — importul unor cantități destul de însemnate din aceste furaje.

Pe baza unei Hotărâri a Consiliului de Miniștri, începînd din 1967 au fost întreprinse măsuri pentru sporirea capacităților de producere în țară a făinuri-

lor proteice și biostimulatorilor. Ca urmare, ponderea importului în structura generală a nutrețurilor combinate a scăzut de aproape patru ori. În 1973, producem de aproape 90 de ori mai multe nutrețuri combinate decît în 1961. Menționăm, de asemenea, faptul că, în decursul ultimilor ani, s-a obținut o continuă îmbunătățire a calității furajelor combinate, ceea ce a dus la reducerea treptată a consumurilor specifice, iar la unele specii de animale s-a reușit cu nutrețurile combinate românești performanțe în producție la nivel mondial.

N-am dori să se înțeleagă din cele arătate pînă acum că industria de nutrețuri combinate nu mai are probleme de rezolvat. Soluționarea lor ne preocupă în-

deaproape. Este vorba de optimizarea consumurilor de materii prime cuprinse în rețete, care să ducă la eliminarea supradozajilor unor componente și în consecință la obținerea de produse animale cu cantități mai mici de furaje.

Sînt în curs de studii — la care participă institute de cercetări și o serie de organe centrale — și acțiuni concrete menite să ducă la descoperirea de noi surse de materii prime pentru industria de nutrețuri combinate, la îmbunătățirea calității acestora. Printre altele, au fost puse bazele producerii în țară — în industria chimică — a L — Lizinei. Sînt avansate lucrările de folosire a subproduselor pentru obținerea drojdiilor furajere pe seama leșiilor biosulfite, borhoturilor, apelor reziduale de la fabricile producătoare de plăci fibrolemnoase etc. Se fac studii pentru producerea proteinei din hidrocarburi, pentru îmbunătățirea calității șroturilor de floarea soarelui și soia.

Împreună cu capacitățile de producție aflate în funcțiune, numărul fabricilor de nutrețuri combinate va ajunge pînă în 1976 la 50. Aceasta înseamnă, de fapt, dublarea numărului lor în decurs de numai 5—6 ani și asigurarea în fiecare județ a capacităților de producție necesare. În județele Ialomița, Timiș, Arad și Constanța se vor adăuga întreprinderilor existente una sau două fabrici de mare capacitate.

În ceea ce privește producția, saltul este, de asemenea, evident: în 1975, vor fi produse de patru ori mai multe nutrețuri combinate decît în 1970. Aceasta în afară de producția de granule de lucernă care va reprezenta la sfîr-

șitul cincinalului actual alte sute de mii de tone.

Valoarea producției-marfă urmează să atingă la sfîrșitul anului 1975 circa 8 miliarde de lei.

În perioada care a mai rămas pînă la încheierea cincinalului, trebuie să se rezolve și problemele legate de o mai bună organizare a unităților noastre. Practica din cei 12 ani de activitate în domeniul producerii nutrețurilor combinate a arătat că subordonarea fabricilor unor unități agricole crescătoare de animale generează o serie de neajunsuri privind: formarea cadrelor, producerea pieselor de schimb, a utilajelor specifice, întreținerea și modernizarea unităților. Întrucît nutrețurile combinate nu trebuie fabricate în funcție de beneficiar, ci de specia și categoria de animale și păsări, considerăm indicată menținerea fabricilor producătoare ca unități independente. Aceasta va face, de asemenea, posibil ca, în viitorul apropiat, industria respectivă să desfacă pe piața internă și chiar pe cea externă nutrețuri combinate, nuclee furajere și premixuri proteino-vitamino-minerale. În acest fel, crescătorii de animale afiliați la unele asociații de creștere și exploatare a păsărilor, iepurilor, porcilor, tineretului taurin etc., vor putea să-și procure furaje combinate pentru efectivele de animale proprii, pregătite după tehnologii înaintate de alimentație.

În sfîrșit, ne preocupă și remedierea altor deficiențe menite să determine evitarea paralelismelor în planificare și aprovizionare, astfel încît să asigurăm creșterea mai puternică a producției și îmbunătățirea calității ei.

Ing. ILIE OROSAN
director în Centrala de valorificare a cerealelor și producerea nutrețurilor combinate

Întreprinderea agricolă de stat GIURGIU PRODUȚII ȘI VENITURI MARI PRIN SPECIALIZARE ȘI INTEGRARE

Înființată acum 25 de ani, întreprinderea agricolă de stat din Giurgiu, județul Ilfov, se prezintă la împlinirea unui pătrar de veac de existență cu un bilanț rodnic, cu un potențial economic în continuă dezvoltare.

Referindu-ne la primul aspect, subliniem că în 1972, de pildă, întreprinderea giurgiuveană a realizat la câteva culturi producții foarte bune. La grâu, bunăoară, recolta a fost de 3 600 de kg la hectar, adică în medie cu aproape 1 200 de kg mai mare decât în 1968. La orz, producția a crescut, în aceeași perioadă, cu 1 320 kg, realizându-se în medie 4 380 de kg la hectar. La soia, de pe cele 1 600 de hectare s-au obținut câte 2 275 de kg boabe, rezultate pentru care întreprinderea a fost decorată, la începutul anului 1973, cu «Ordinul Muncii» clasa I.

Sporuri însemnate de producție s-au realizat în sectorul zootehnic. De la cele circa 800 de vaci, întreprinderea a obținut, în 1972, peste 4 000 litri de lapte pe animal. Am mai putea continua cu realizările la porumb și struguri, la carne și lână.

În ce privește creșterea potențialului economic, cifrele sînt de asemenea grăitoare. Întreprinderea din Giurgiu, care gospodărește o suprafață de 11 000 ha, dispune de o bună dotare tehnică pentru efectuarea lucrărilor în câmp și în fermele zootehnice, de mijloacele de transport necesare. Se adaugă la acestea instalațiile și utilajele de prelucrare a produselor agricole vegetale și animale, în valoare de multe milioane de lei.

Elementul principal care a avut și va avea și de acum înainte un rol însemnat în creșterea valorii producției globale, a eficienței ei, îl constituie însă organizarea producției și a muncii pe principiul celei mai înalte specializări, al integrării.

Ferma pentru culturile de câmp din Gogoșari, bunăoară, are în total trei culturi și anume: grâu — 1 000 de ha, porumb — 600 de ha, soia — 900 de ha. O altă fermă de câmp, cea din Chiriacu, cultivă 500 de ha cu orz, 400 de ha cu porumb și 400 de ha cu soia. Fermele așezate în Baltă (Lunca Dunării) produc numai porumb. Cele 308 ha de vie sînt organizate în trei ferme specializate. Tot în sectorul vegetal, este organizată pe 1 700 de hectare o fermă pentru producerea semințelor, fermă care, asigurînd cu material condiționat (ambalat) tot necesarul de semințe al întreprinderii, livrează totodată și altor unități însemnate cantități de semințe cu valoare biologică superioară.

Sectorul zootehnic este, de asemenea, organizat pe principiul strictei specializări. Întreprinderea are trei ferme de vaci, una de îngrășat taurine și ovine, o fermă de selecție pentru ovine, destinată creșterii mieluțelor de înlocuire și reproducătorilor care se livrează altor unități pentru ameliorarea efectivelor, o fermă pentru producerea furajelor.

În vederea creșterii continue a valorii producției realizate în fermele specializate, la Giurgiu au luat ființă în ultimul timp:

- o secție de uscare și condiționare a cerealelor, prin care trece întreaga producție de cereale a unității și care permite aducerea ei la stas;

- o secție de vinificație, care prelucurează întreaga producție de struguri de vin precum și strugurii de masă rezultați din sortare;

— o fabrică de preparate din carne, care valorifică o parte din producția îngrășătoriei.

În vederea adîncirii procesului de integrare este în curs de execuție o secție pentru pasteurizarea și îmbutelierea laptelui, cu o capacitate de 15 000 litri pe zi. În final, această stație va putea prelua, pasteuriza și ambala întreaga producție de lapte a unității.

Specializarea fermelor, lărgirea tot mai mult a gamei de lucrări, inclusiv de prelucrare a produselor realizate la I.A.S. Giurgiu, sînt menite să asigure — așa cum am mai arătat — creșterea continuă a eficienței activității întreprinderii, o contribuție tot mai mare la asigurarea pieței cu produse agro-alimentare.

TITU BRAD

dere calitativ. Sînt antrenați în această acțiune nutriționiști, tehnologi în producția de nutrețuri combinate, patologi specializați în boli de nutriție, chimiști, biochimiști și alți specialiști.

În cadrul industriei de nutrețuri combinate, problemele de calitate constituie preocuparea principală a Laboratorului central pentru testarea și controlul nutrețurilor combinate-Băneasa, organ tehnic de control al Centralei de valorificare a cerealelor și producere a nutrețurilor combinate.

Activitatea Laboratorului central se desfășoară pe multiple planuri, concurînd la aceasta o serie de laboratoare și anume:

1. Control tehnic de calitate pentru materii prime furajere și nutreț combinat prin:

- laborator analize fizico-chimice;
- laborator microbiologic, micologic și toxicologic.

2. Îndrumare tehnică și control ale compartimentelor C.T.C. din fabricile de nutrețuri combinate prin:

- biroul de control tehnic și metodologic al laboratoarelor uzinale din F.N.C.-uri.

3. Prevenirea și combaterea carențelor nutriționale la efectivele de animale și păsări din unitățile agricole socialiste prin:

- specialiști în boli de nutriție;
- compartimentul de producere a premixurilor de intervenție;
- compartiment C.T.C. pentru premixuri de intervenție.

4. Elaborarea unor formule de testare biologică a unor premixuri sau nutrețuri combinate prin:

- laboratorul de testare biologică Voluntari;
 - specialiști în nutriție.
- Laboratorul de analize fizico-chi-

mice a fost dotat cu aparatură și utilaje de laborator necesare efectuării unor determinări care să pună în evidență calitatea materiilor prime furajere, a nutrețurilor combinate, a concentratelor proteino-vitamino-minerale etc.

În acest sens amintim de:

— aparatul PRO-METER pentru dozarea proteinei brute din materiile prime furajere, al cărui principiu de determinare se bazează pe colorarea macromoleculei de proteină

— aparatul SPECTROFOTOMETRU cu absorbție atomică pentru determinarea conținutului în elemente minerale

— aparatul FOSS-LET pentru determinarea conținutului în grăsimi etc.

Laboratorul de analize microbiologice, micologice și toxicologice este în măsură să determine atît din materiile prime furajere, cît și din nutrețurile combinate încărcătura de germeni patogeni sau nepatogeni, încărcătura de mucegaiuri pe gram produs, determinări de genuri de fungi etc. Totodată, în acest laborator se efectuează o serie de determinări de toxicologie ca trimetilamina, nitrați, nitriți, indol etc.

Biroul de control tehnic și metodologic al laboratoarelor uzinale din toate fabricile de nutrețuri combinate controlează și îndrumă din punct de vedere tehnic activitatea compartimentelor C.T.C. și a laboratoarelor uzinale. Rezultatele de pînă acum sînt îmbucurătoare, controlul tehnic de calitate determinînd producerea și livrarea unor nutrețuri combinate de calitate corespunzătoare cu normele interne în vigoare.

În activitatea de prevenire și combatere a carențelor nutriționale, Laboratorul central Băneasa are un corp de specialiști care sînt în măsură să identifice orice boală de

nutriție, prin determinări biochimice, folosindu-se aparatură de investigație adecvată pentru preparate histologice, fotografiere la microscop determinări de enzime etc. După ce a fost stabilită carența nutrițională, condiționată sau necondiționată, specialistul elaborează formula premixului de intervenție care, administrat efectivului de animale sau păsări, determină remiterea carenței.

În cursul anilor 1971, 1972 și 1973, foarte multe unități agricole socialiste au apelat la serviciile noastre; de la o producție anuală de 40 t premixuri de intervenție în 1970 s-a ajuns la o producție de 400 tone în 1973.

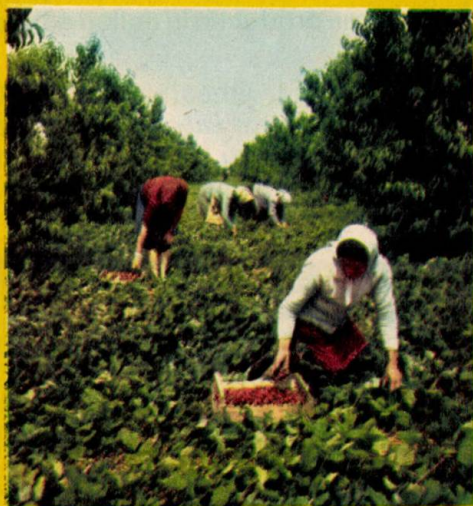
Premixurile de intervenție sînt fabricate în laboratorul nostru la compartimentul de producere premixuri și se livrează cu avizul specialistului respectiv.

Laboratorul central Băneasa, prin nutriționiștii săi, elaborează unele rețete de premixuri vitamino-minerale și de nutrețuri combinate care sînt testate biologic în mic în Laboratorul de testare Voluntari și apoi în marea producție în unități agricole.

ing. Gheorghe SPIRIDON
*directorul Laboratorului central
pentru testarea și controlul
nutrețurilor combinate*

UNIREA FACE PUTEREA

Timpe de mai mulți ani, în comuna Maglavit, județul Dolj, au existat două cooperative agricole, fiecare în parte cu putere relativ redusă. Se iveau uneori chiar situații curioase: rude apropiate, care doreau să se ajuteze când zorul era mai mare nu puteau fiindcă făceau parte din unități diferite. La îndemnul comuniștilor, operatorii din Maglavit, harnici și buni gospodari, au hotărât să-și unească eforturile. Așa a luat naștere în 1972 o singură cooperative, care stăpânește 2 315 ha teren arabil, 122 de ha cu livezi — din care 86 ha cu piersici —, 25 ha de duzi, 86 ha de vie etc.

Primele rezultate îmbucurătoare au apărut chiar din anul unificării. Bunăoară, pe unele parcele de vie care au fost lucrate de o echipă specializată — s-au obținut, în 1972, 17 000 kg de struguri la hectar.

Această producție se estimează să se obțină în 1973 de pe întreaga suprafață de vie plantată cu soiul Afuz-Ali.

Tot în anul unificării, de pe cele 10 ha de solarii, cooperativa a obținut 320 000 lei venit net. Față de anii trecuți, când recoltarea începea de obicei în jurul datei de 10 iulie, valorificarea roșiilor, ardeiului gras a început în 1973 cu peste 3 săptămâni mai devreme, ceea ce permite realizarea unui venit la hectarul de solar de 120 000 lei. Înainte de unificare, cele două cooperative îngrășau în total 1 000 de bovine; în 1973 au fost îngrășate 2 600 de animale și, fapt deosebit de important, greutatea medie a animalelor livrate a fost de 340 de kilograme, mult superioară celei realizate mai înainte.

Rod al bunei organizări a muncii, al unei activități susținute a marii majorități a operatorilor, unitatea a realizat în 1972 o producție globală de 27 000 000 lei, cu cinci milioane mai mult decât a fost valoarea producției globale din ambele cooperative, înainte de unificare. Există convingerea că în 1973 se va obține o producție globală superioară cu circa cinci milioane de lei celei din 1972.

Saltul realizat în ultimii doi ani de la unirea eforturilor tuturor operatorilor din Maglavit într-o mare și puternică unitate confirmă încă o dată înțelepciunea zicalei «Unirea face puterea».

V. TEIUȘAN

„O deosebită atenție se va acorda activităților sportive și turistice care se pot practica în mod organizat sau independent și au influență favorabilă asupra stării fizice și sănătății, extinderii atletismului, gimnasticii, excursiilor, înotului, mersului pe bicicletă, schi, patinaj, precum și altor ramuri sportive”.

(Din Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului).

CEA MAI MARE PERFORMANȚĂ

An de an, milioane de tineri din mediul rural sînt prezenți la startul competițiilor sportive, organizate la nivel de sat, comună, județ sau pe țară. În fiecare localitate rurală există cel puțin un teren sportiv. (Nu puține sînt comunele în care amatorii de sport, de mișcare, și-au amenajat, prin muncă voluntar-patriotică și cu resurse locale, complexe care pot rivaliza cu cele de la orașe).

- **Fotbal.** Numărul echipelor de fotbal, afiliate la federația de specialitate, se ridică la aproximativ 500. Dintre acestea, anul trecut, șapte (Avîntul Frasin, Sportul Ciorogirla, Petrolul Berca, Recolta Stoicănești, Steagul roșu Plenița, Unirea Tomnatic și Recolta Salonta) au activat în al treilea eșalon fotbalistic al țării — divizia C.

- **Volei.** Aproximativ 300 de echipe (băieți și fete) își dispută anual „Cupa tineretului de la sate”. Dintre cîștigătoarele de pînă acum o impresie deosebită au lăsat-o specialiștilor formațiile: Progresul Miercurea Sibiului (fete) — ocupanta locului I în 1969 și în 1971 — și Știința Beceni (băieți) — campioană în 1972.

- **Handbal.** Disciplina sportivă în care Gruia și coechipierii săi au cucerit titlul mondial cunoaște o largă răspîndire în mediul rural. În fiecare an, cîteva sute de formații sătenești (băieți și fete) sînt prezente la startul „Cupei tineretului de la sate”. Campioni la ultima ediție a competiției: Recolta Ditrău (la fete) și Avîntul Periam (la băieți).

- **Trîntă.** În fiecare an, voinicii sateilor își dispută locurile fruntașe în „Campionatul național sătesc de trîntă”, competiție ce reprezintă o adevărată pepinieră pentru sportul de performanță. La aceste întreceri s-au remarcat, printre alții: Trifaș Mihai, comuna Serdaru (Galați) — trei ani consecutiv cîștigător al locului I; Chirilă Vasile, comuna Liești (Galați), Ion Bidilică, comuna Ciorani, (Prahova), Gheorghe Călinescu, comuna Produlești (Dimbovița), Vasile Nichita, comuna Tătarani (Vaslui) și Ilie Purcaru, comuna Borlești (Neamț) — toți campioni naționali sătenești.

- **Atletism.** Cea mai importantă competiție rămîne „Crosul tineretului”, întrecere la care participă, la fiecare ediție

(în etapele de masă), zeci de mii de tineri din mediul rural. Totodată, „Crosul tineretului” constituie pentru cei mai buni alergători din mediul rural un bun prilej de afirmare. Astfel, dintre cîștigătorii „Crosului tineretului” au fost selecționați majoritatea componentilor de azi ai echipelor reprezentative de cros, cîștigătoarele ultimei ediții a „Crosului balcanic”: Gheorghe Ghipu, — Dascălu (Ilfov), Fița Rafița — Șendreni (Galați), Relia Doculescu — Țițești (Argeș), Liliana Leau — Tălmăciu (Sibiu).

- **Schi.** „Proba de greutate” a „Cupei tineretului de la sate” — ediția de iarnă, schiul constituie de fiecare dată o dispută dîrză, spectaculoasă. La ultima ediție, cei mai buni au fost: Anișoara Arsu — comuna Bran, județul Brașov, Ion Cioacă — comuna Șirna, județul Brașov, Gabriela Lazăr — comuna Tușnad-Harghita, Horia Dobreanu — comuna Subcetate-Harghita și Constantin Puchi — Bran, Brașov.

- O altă competiție care se bucură de mare popularitate în rîndul sportivilor de la sate este „Săniuța de argint”. Printre cîștigătorii prețiosului trofeu se numără Marilena Rusu — comuna Tîrnava, județul Sibiu (singura participantă la toate cele cinci ediții) — ocupanta locului întîi în 1969 și 1973; Ilie Milea și Doina Stanciu — comuna Runcu, județul Dimbovița și Gheorghe Husea — comuna Lisa, județul Brașov.

Prin participarea masivă la întrecerile sportive, tinerii satelor realizează, de fapt, cea mai mare performanță — aceea pentru păstrarea sănătății, a vigoriei.

DIN ISTORICUL "CUPEI AGRICULTURII"

PRIMA EDIȚIE

La 23 August 1959 s-a inaugurat prima ediție a „Cupei agriculturii”, amplă competiție de masă care avea să lanseze numeroși tineri talentați de la sate. Întrecerile finale s-au desfășurat pe stadionul din comuna Miercurea Nirajului, județul Mureș, reunind la start câteva sute de sportivi din mediul rural. La handbal și volei, pe primele locuri s-au clasat formațiile Recolta Lovrin (Timiș) și, respectiv, Cerbul Albac (Cluj). Recolta Carei a câștigat turneul de fotbal, iar concursul de popice a fost câștigat de formația din Miercurea Nirajului.

CAMPIONI MONDIALI

Mulți dintre participanții la „Cupa agriculturii” au urcat, apoi, pe treptele măiestriei sportive. Printre ei se numără maeștrii emeriti la lupte greco-romane Ion BACIU, din comuna Tunari (Ilfov), campion mondial în 1967; Simion POPESCU, din comuna Cuptoarele (Caraș Severin), campion mondial în 1969, la Mar del Plata (Argentina); Nicolae MARTINESCU, din comuna Vișani (Brăila), campion european în 1968 și campion olimpic în 1972; maestra emerită Elena TRANDAFIR, din comuna Tătăraști (Ilfov), care a cucerit patru

medalii de aur la campionatele mondiale de popice (1966—1972), fotbalistii Emerich DEMBROVSCI, care a început să joace în comună natală — Cîmpulung pe Tisa (Satu Mare), maestru emerit, și Mircea PETESCU, din comuna Pecica (Timiș), maestru al sportului.

● RECORDMAN EUROPEAN LA 1500 M

Printre sportivii fruntași din satele județului Ilfov se numără și tânărul Gheorghe GHIPIU. Născut la Dascălu — Creța, el a îndrăgit probele de alergări și a participat, mai întâi, la concursurile organizate în satul natal. După scurt timp a devenit campion al „Crosului tineretului” și apoi s-a dedicat curselor de semifond, cucerind 9 titluri de campion național și 6 de campion balcanic de juniori; în 1973 a stabilit un nou record european de juniori la proba de 1 500 m.

● ORGANIZATORII ÎN DILEMĂ

Comisia de organizare a Spartachiadei de iarnă, ediția 1961, a avut de rezolvat o problemă dificilă, neprevăzută în regulament. La concursul de șah, categoria seniore, a cerut să fie înscrisă și o fetiță din comuna Izvorul (Ilfov), în vîrstă de... 9 ani!

Regulamentul prevedea că pot participa jucătoare trecute de vîrsta de 18 ani. Totuși, micuța șahistă din Izvorul, pe nume Florica NICULESCU, a reușit să-i convingă pe organizatori s-o primească în concurs, după ce în prealabil a dat un prim... examen; a câștigat detașat o partidă cu o jucătoare de 28 de ani. În final, Florica a ocupat primul loc; la 13 ani a cucerit titlul de campioană republicană la junioare. Acum, tînăra șahistă din comuna Izvorul este studentă la Timișoara și componentă a echipei divizionare Politehnica.

● ASUL VELODROMULUI

În luna septembrie 1961, tânărul muncitor zootehnist Vasile BURLACU, din comuna lezeru (Ialomița), a parcurs, pe bicicletă, aproape 450 de kilometri, pentru a participa la etapa preliminară a „Cupei Agriculturii”. Această deplasare oboșitoare a fost, în cele din urmă, încununată de succes. El a ocupat primul loc în finala concursului de ciclism, fiind răsplătit cu diferite premii, printre care și o bicicletă „Carpați”. Promovat în prima echipă a clubului „Steaua”, după numai trei ani, Vasile Burlacu avea să devină campion și recordman republican în cursa de 1 000 m, pe velodrom.

Un oltean din Goicea, printre cei mai puternici oameni din lume GHEORGHE BERCEANU

● Născut: 28 decembrie 1949, în satul Dunașeni, comuna Goicea, județul Dolj ● Înălțimea: 1,50 m ● Greutatea: 54 kg ● A început

să practice sportul de performanță (lupte greco-romane) în 1965 la Electroputere-Craiova. În prezent activează la clubul Steaua ● Performanțe: Din 1966 pînă în 1968 a câștigat titlurile de campion național de juniori, iar din 1968 a urcat de fiecare dată pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere la seniori (categoria semimuscă); la campionatele europene din 1970 (Berlin), 1972 (Katowice) și Helsinki (1973) — în 1971, fiind accidentat, n-a putut participa la C.E. desfășurată la Sofia — a cucerit medalia de aur; la 20 de ani (în 1969), la Mar del Plata, a devenit campion mondial, iar un an mai tîrziu reeditează victoria la Edmonton; la Jocurile Olimpice de la München (1972), Berceanu își completează colecția cu medalia de aur de campion olimpic, iar anul trecut la Jocurile Mondiale Universitare, cu singurul trofeu care îi lipsea — de campion mondial universitar.

● Este maestru emerit al sportului.

Așadar, la 24 de ani, „marele liliput din Dunașeni”, cum îi spun prietenii, se numără printre

cei mai puternici oameni din lume, fiind remarcat și aplaudat pe toate meridianele globului. Cum a cucerit Berceanu galoanele consacrarii definitive în arena sportivă mondială? Muncind cu perseverență la antrenamente, ducând o exemplară viață sportivă și fiind receptiv la toate noutățile de ordin tehnic. „Nici un campion mondial sau laureat olimpic — ne declara cu puțină vreme în urmă olteanul din Dunăreni — nu poate spune vreodată că a învățat totul, că știe totul, în disciplina sportivă pe care o practică. Este greu să ajungi în vârful piramidei, dar și mai greu este să te menții acolo”.

● S-a născut la 24 februarie 1940 în comuna Vișani, județul Brăila. ● Prima competiție la care participă și este remarcat de specialiști pentru calitățile fizice excepționale și pentru ambiția cu care lupta pe saltea: „Spartachiada de vară a tineretului”, care a avut loc în comuna Liești, județul Galați. La numai 18 ani, Martinescu este legitimat la secția de lupte greco-romane a clubului „Dunărea” din Galați. Din 1960 activează la Dinamo-București. ● Performanțe: campion național de seniori (categoria semigrea) din 1961 și pînă în prezent; medaliat cu aur la campionatele europene din 1966 (Essen), și bronz la cele desfășurate la Katowice (1972) și Helsinki (1973); 5 medalii la campionatele mondiale (argint în 1963 — Helsinki; și în 1971 — la Sofia, bronz la Toledo — în 1966, București — în 1967 și Edmonton — în 1970). Locul III la Jocurile Olimpice desfășurate la Ciudad de Mexico și medalia de aur la Olimpiada de la München.

● Este maestru emerit al sportului.
Care este secretul acestor performanțe? Răspunsul vi-l dă chiar multiplul campion:

Multiplul campion din
Vișani-Brăila
NICOLAE MARTINESCU

„Măiestria sportivă se dobîndește greu, cu trudă și efort. Calitățile necesare unui sportiv de performanță? În afara celor fizice, pe oricare tînr care dorește să dobîndească victorii în sport trebuie să-l caracterizeze seriozitatea, disciplina și munca continuă. Fără antrenamente susținute, riguros corelate cu regimul de viață dus în afara sălii de sport, nimeni nu-și poate face prea mari iluzii. Oricît talent ar avea. Aceasta este „rețeta” mea și sînt convins că dacă îmi vor urma sfatul, mulți tineri de la sate mă pot ajunge și chiar depăși”.

APROAPE 15 000 DE KM — PE BICICLETE — PERFORMERI : ELEVII DIN COMUNA MICFALĂU, JUDEȚUL COVASNA

Cînd a venit ca învățător la Micfalău, județul Covasna, cu vreo 13 ani în urmă, curtea școlii din localitate arăta ca un maidan. După cîteva zile de măsurători și calcule, Acațiu Feier, căci despre el este vorba, a trecut, împreună cu elevii, la nivelarea terenului și apoi la amenajarea bazei sportive. La început, strădaniile inimosului învățător au stîrnit nedumeriri printre gospodarii acestor locuri. Cine mai văzuse la țară o bază sportivă, și încă la dimensiunile prevăzute de noul învățător? Încet, încet, însă, proiectul lui Acațiu Feier a început să prindă contur și astăzi școala din Micfalău are una dintre cele mai frumoase baze sportive din mediul rural.

O altă hotărîre luată cam în aceeași perioadă, avea să stîrnească discuții aprinse printre părinții elevilor. Pînă la urmă, totul a ieșit cu bine. În

vara anului 1960, după o perioadă de antrenamente făcute în jurul comunei, 50 de copii conduși de învățătorul lor porneau pe biciclete într-un microcircuit al județului Covasna (aproape 160 km). Obiectivele propuse: cunoașterea frumuseților naturii, a monumentelor istorice, vizitarea obiectivelor economice din județ și însușirea de către elevi a unor deprinderi practice (montarea și demontarea corturilor, pregătirea hranei etc.).

În vacanța mare din următorii ani, micii cicloturiști din Micfalău au pornit din nou la drum, distanțele alese crescînd considerabil. Astfel, pînă în 1966 elevii din Micfalău (aproape toți între 7 și 11 ani) ajunseseră să străbată 33 de județe ale țării.

Dornici să cunoască noi locuri, membrii caravanei conduse de învățătorul Acațiu

pornesc în 1967 într-un tur al Bulgariei (aproximativ 1 470 km). În anul următor, ei străbat ruta Belgrad — Zagreb — Triest — Veneția (3 015 km), iar în 1969 pîosesc la Budapesta, Bratislava și Viena. În 1970, ajung la Istanbul și în vechea Troie, în 1971, în jurnalul de bord sînt consemnate impresii din Leningrad, Riga și Varșovia, iar în 1972, elevii din Micfalău s-au numărat, după ce au străbătut pe biciclete drumul pînă la München, printre spectatorii Jocurilor Olimpice.

Adunați, numărul kilometrilor parcurși pe biciclete de caravana condusă de profesorul Acațiu se ridică la aproape 15 000, ceea ce reprezintă, trebuie să recunoaștem, un record demn de învidiat chiar și pentru cicliștii de performanță.

MARIAN GHIOLDUȘ

HAZ de NECAZ

— Dragă Petrache, te-ai ruga să-mi dai un sfat: Ce meserie să învețe fiul meu ca să înainteze repede?

— Fă-l șofer!...

Vasile către amicul său:
— Iar te-ai îmbătat, ce-o să spună nevastă-ta când te va vedea?

— Nae: Eu știu ce va spune ea, nu știu ce voi spune eu.

Doctorul: — Îți recomand să faci cât mai multă mișcare.
Pacientul: — Fac destulă, sînt factor poștal.

Judecătorul: (către martor)
— Bine, domnule, dacă ai văzut că se bat cu scaunele, de ce n-ai sărit să-i desparti?

Martorul: — Aș fi sărit eu, domnule judecător, dar nu mai era nici un scaun liber...

INA PESTE SECOLE

• În urmă cu 600 de ani, voievodul Mircea Basarab s-a numărat printre jucătorii de seamă • De la „Ogoiul” și „Baciul” la oina de azi • Un maestru emerit și 36 de maeștri ai sportului din mediul sătesc.

Unele documente mai vechi atestă că jocul nostru național, oina, a fost născocit de păstorii care trăiau în singurătatea pășunilor. Umblind cu turmele, ei au răspîdit acest joc în diferite regiuni ale țării. În hrisoavele cronicarilor se arată că vechea „hoină” a fost practică, cu aproape 600 de ani în urmă și de voievodul Mircea Basarab, pe cînd își petrecea copilăria la curtea domnească a lui Vlaicu Vodă.

Transmis din generație în generație, jocul de oină era cunoscut sub diferite denumiri. În satele Moldovei se numea „Hoină”, „Ogoiul” și „Bebunca”; în ținutul Blajului: „Matca mare”, „Baciul”, „Lupta lungă”; în împrejurimile Sibiului: „Hopăciu”, „Una și fuga” etc. De asemenea, regulile de joc difereau de la un ținut la altul. Abia în anul 1895, profesorul Dumitru Ionescu din București a întocmit un regulament unic de joc căruia, în decursul anilor, i s-au mai adus modificări. S-au introdus noi elemente tehnice, ceea ce a contribuit la dinamizarea jocului. Prin anul 1897, s-a organizat la București, în grădina Cișmigiu, un interesant campionat școlar de oină, la care au participat echipele liceelor „Gh. Lazăr”, „Sf. Sava”, „Mihai Viteazul”, „Dimitrie Cantemir” și altele, victoria revenind primei formații. Asemenea competiții au fost programate și în alte localități din țară.

Pe urmașii oinei de prin ținuturile Blajului, Maramureșului, Moldovei, din județele Ialomița, Ilfov, Prahova, Argeș și Dolj, îi întâlnim, în prezent, în ample competiții de masă și cu caracter republican, dintre care amintim: „Cupa tinerețului de la sate”, „Cupa României”, „Cupa U.G.S.R.”, Campionatul școlilor profesionale agricole, „Cupa speranțelor” — rezervată elevilor din școlile generale, ca și Campionatul național de seniori, ajuns la a 22-a ediție. Aceste competiții reunesc sute de echipe sătești, conduse de antrenori și jucători de oină cu o bună pregătire. Mulți dintre ei au îmbrăcat tricourile de campioni republicani, iar 36 de oiniști de la sate au fost distinși cu titlul de maestru al sportului.

Eugen Cocuț, din comuna Gherăiești (județul Neamț), este cunoscut ca cel mai bun centru înaintaș din țară. El a urcat de trei ori pe cel mai înalt podium al învingătorilor, în finalele pe țară ale Campionatului republican, primind carnetul de maestru al sportului. Joacă de aproape 20 de ani și, la ora actuală este căpitanul și antrenorul formației Biruința-Gherăiești. Un număr mare de jucători fruntași de oină și maeștri ai sportului îl întâlnim în comunele Curcani (Ilfov) și Olteni (Teleorman), unde acest sport cunoaște o frumoasă tradiție. În vitrinele asociațiilor sportive din aceste comune se află mai multe trofee prețioase, cîștigate după 1951. Bunăoară, Avintul-Curcani a cîștigat în anul 1957 titlul de campioană republicană, iar de patru ori a terminat învingătoare în finalele pe țară ale „Cupei Agriculturii”.

O altă formație fruntașă este Vlața nouă—Olteni, care a cîștigat finala pe țară a „Cupei 10 ani de la primul campionat național” (1960) iar în 1971 a cucerit „Cupa U.T.C.”, ocupînd primul loc în finala pe țară. Dintre oiniștii din comuna Olteni, patru au primit carnetul de maestru al sportului.

Oina are și un maestru emerit, pe Costel Iancu, din comuna Găujani, județul Ilfov, posesor al unei bogate colecții de trofee și al 12 tricouri de campion republican.

M, LERESCU

Principalul eveniment sportiv al anului 1974 îl constituie, fără îndoială, turneul final al celei de a X-a ediții a Campionatului mondial de fotbal, care se va desfășura între 13 iunie și 7 iulie în R.F. Germania.

La ora când scriem aceste rânduri, cu excepția echipei Braziliei — deținătoarea titlului, și a R.F. Germania — gazda întrecerilor, ambele calificate din oficiu, celelalte 94 de formații, printre care și reprezentativa țării noastre, prezente la startul preliminarilor (din Europa 32, din Africa 24, din America de Nord și Centrală 14, din America de Sud 9 și din Asia 15) se află în plină cursă pentru cucerirea celor 14 „pașapoarte” pentru turneul final C.M. -74. Motiv pentru care, în locul prezentării echipelor finaliste (situația din grupele preliminară fiind destul de neclară, orice pronostic ar fi hazardat) vă propunem spre lectură câteva informații culese din „culisele” marelui spectacol în care actorul principal va fi regele sportului — mărișorul fotbalului.

• Un glob pămîntesc susținut de două tinere cu brațele întinse — acesta este noul trofeu care va fi atribuit începînd din acest an campioanei mondiale. Cupa este de aur, cîntărește 5 kg și este estimată la circa 100 000 mărci vest-germane.

După cum se știe, „Cupa Jules Rimet”, atribuită la edițiile precedente, a rămas definitiv în posesia echipei Braziliei, de trei ori cîștigătoare a titlului mondial.

• Într-un interviu acordat cu cîteva luni în urmă ziarului „Sport” din Belgrad, celebrul fotbalist brazilian Munez de Olivera — cunoscut amatorilor de fotbal sub numele de Gerson a declarat printre altele: „Nu stimez prea mult fotbalul european. Cînd joc împotriva europenilor, urechile mele aud tot timpul „muzica oaselor”. Fotbaliștii continentului dv. omoară, pămînuiesc, chinuie mingea în joc. Noi o alintăm, o mîngiem. La Mîinchen, gazdele sînt una din favorite pentru că în

SPORTUL REGE DIN NOU ÎN PRIM-PLAN

Mexic, după echipa Braziliei, cea a R.F. Germania a jucat cel mai bine. Beckenbauer, Overath, Müller vor face totul să-și valorifice șansa. Și totuși nu mă tem pentru soarta locului întîi. Jocul și valoarea sînt de partea noastră. Doar clima și publicul sînt de partea gazdelor. Despărțirea team-ului „carioca” de Pele înseamnă foarte mult, dar nu atît, totuși, încît să pierdem titlul mondial”.

• Pentru cele 38 de partide, care vor avea loc pe 9 stadioane din tot atîtea orașe vest-germane (printre care se numără orașele Mîinchen, Stuttgart, Frankfurt pe Main, Düsseldorf și Hanovra) au fost prevăzute 2 129 000 de bilete de intrare (dintre care 1 250 000 pentru gazde, restul fiind repartizate peste hotare). Majoritatea biletelor repartizate gazdelor s-au vîndut din prima zi (2 aprilie 1973), cînd cele 208 case de bilete deschise în diferite orașe au fost luate cu asalt de amatorii de fotbal. La Mîinchen, Frankfurt pe Main și în Berlinul Occidental, datorită cozilor interminabile, circulația a fost serios perturbată.

Pentru a preveni falsificarea biletelor (care costă între 10 și 80 de mărci), cele vîndute sînt provizorii, urmînd ca ele să fie schimbate cu cele veritabile abia în ziua cînd are loc meciul respectiv.

• Apropo de bilete. În timpul unui spectacol susținut în R.F. Germania, cunoscuta cîntăreață de muzică ușoară Mireille Mathieu a fost întrebată ce-și dorește mai mult în acel moment. Ea a răspuns: „Aș vrea să mă număr printre spectatorii turneului final al Campionatului mondial de fotbal. Am încercat să cumpăr biletele necesare, dar, din cauza aglomerației, mi-a fost imposibil”. Spectacolul a continuat, dar după nici un sfert de oră, dorința cunoscutei cîntărețe era îndeplinită: organizatorii i-au oferit, în dar, mult doritele bilete. Mișcată de acest frumos gest, Mireille Mathieu a oferit publicului, peste program, încă o oră de muzică.

• În perioada 13 iunie — 7 iulie, cînd se vor desfășura partidele turneului final, sediul Federației internaționale de fotbal (F.I.F.A.) care se află la Zürich va fi „transferat” provizoriu la Frankfurt pe Main.

• Întrecerile celei de-a X-a ediții a Campionatului mondial sînt așteptate cu nerăbdare și de... filatelisti, căci cu aceste prilejuri poșta vest-germană va edita două emisiuni cu tema „Fotbal C.M. -74”.

Să așteptăm, așadar, semnalul de începere a întrecerilor. Cu siguranță că televiziunea va avea grijă de noi!

PE STRUNE DE VIOARĂ VECHE

Cele mai vestite tarafuri de lăutari din secolul trecut au fost, la noi, acelea formate și conduse de neîntrecuții maeștri ai viorii și ai naiului, Ochi Albi și Angheluș Dinicu. Taraful lui Ochi Albi cânta, acum o sută de ani, în grădinile restaurantelor bucureștene (mai ales la Grădina Rașca, de pe strada Academiei). Cei opt lăutari care alcătuiau taraful lui Angheluș Dinicu au prezentat, pentru prima dată peste hotare, vestita melodie „Ciocîrlia” pe care au cântat-o la expoziția internațională de la Paris, în primăvara anului 1889. România avea acolo și un restaurant, mult căutat de către vizitatori, atît din plăcerea de a asculta pe Angheluș, cît și pentru a minca gustoșii mititei — și ei lansați

atunci, pentru prima oară, peste hotare.

În vremuri mai apropiate de noi — între anii 1929—1943 — faimă mare avea orchestra lui Grigoraș Dinicu, pe care o vedem (fotografia 3) pe estrada de la Arenele Romane din București, concurînd (în mai 1935) pentru titlul de cel mai bun taraf din România. La marea întrecere, orchestra lui Grigoraș Dinicu s-a clasat pe locul întii. În anii 1937 și 1939, formația aceasta a obținut remarcabile succese, cîntînd la restaurantele românești înființate în cadrul expozițiilor internaționale de la Paris și New-York. Melodiile cele mai aplaudate atunci de către străini, au fost: **Ciocîrlia, Doina Oltului, Steluța, Hora lui Dobrică și Sus, băiete, sus!**

Legături telefonice automate

Dacă doriți să vorbiți cu abonați telefonici din localitățile de mai jos, nu mai este nevoie să faceți comanda prin telefonistă. Formați pe discul aparatului dumneavoastră prefixul orașului respectiv și, în continuare, postul telefonic pe care vreți să-l chemați:

Prefixele sînt:

București —90 Eforie, Mangalia și Neptun —917

Oradea —991 Galați —930

Bacău —931 Iași —980

Brasov —921 Mamaia —918

Brăila —938 Ploiești —971

Cluj —951 Pitești —976

Constanța —916 Predeal, Zărnești, Codlea și

Rîșnov —922 Craiova —941 Sibiu —924

Timișoara —961 Arad —960

Acțiunea de automatizare continuă; nu vă rămi-ne decît să adăugați localităților de mai sus pe cele în care se va mai introduce automatizarea.

SERE COSMICE PENTRU LEGUME TERESTRE

Oamenii de știință sovietici elaborează proiectul unei sere destinate alimentației viitorilor participanți la zborurile cosmice de foarte lungă durată. Construcția acestora nu este deloc simplă, deoarece trebuie rezolvată o problemă pe care o ridică însăși natura.

S-a constatat că o mare parte din energia pe care Soarele o trimite pe Pământ se irosește fără folos. Pe ogoare și în serele obișnuite, principala pierdere a energiei luminoase se produce din cauză că frunzele plantelor apar după trecerea unei oarecare perioade de timp de la semănat, iar apoi cresc și se dezvoltă treptat, în timp ce suprafața în-sămînțată rămîne aceeași. De aceea, chiar în condiții favorabile de creștere și de înaltă productivitate a plantelor, risipa de lumină este inevitabilă și reprezintă 40—60 la sută. Abia la sfîrșitul perioadei de vegetație, raportul dintre suprafața frunzelor și cea ocupată de plantă atinge valoarea care asigură absorbția a 90—95 la sută din energia luminoasă ce cade asupra suprafeței în-sămînțate.

Sera pe care oamenii de știință sovietici o elaborează pentru funcționare în condițiile unei nave cosmice permite ca absorbția luminii de către plante să fie uniformă pe întreaga durată a procesului de vegetație și să asigure tot timpul randamentul de 90—95 la sută.

Sera cosmică este un cilindru a cărui bază are o suprafață de 0,5 m² și pe al cărui fund este montat dispozitivul pentru cultivarea aeroponică a plantelor. Mai sus se fixează cel mai important ansamblu al dispozitivului — capacul de plantare, reprezentat de două discuri. Cel de jos este fix și are o fantă în formă de spirală special cal-

culată pentru fiecare cultură. Discul de sus, prevăzut cu fante radiale, se rotește. Rotirea discului se face automat — într-un timp precis calculat și într-un anumit unghi. Manual se execută numai punerea semințelor sau plantarea răsadurilor în cuiburile situate în centrul spiralei.

Rotirea discului superior face ca plantele puse în tuburi speciale să se rotească de-a lungul fanțelor radiale pe distanțe calculate după program și condiționate de înclinarea spiralei. Pe această cale atît de simplă se realizează condiția principală: plantele care se află în stadiul timpuriu de vegetație și, deci, au o suprafață mică a frunzelor, sînt concentrate spre centrul spiralei. Pe măsura „maturizării” lor plantele se găsesc unele față de altele la o distanță care asigură o absorbție maximă a luminii.

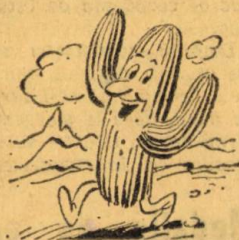
Programul de deplasare a discului superior depinde de specia plantelor, de spațiul care le e necesar și de alte condiții variabile. La fiecare cotitură a discului, plantele se deplasează din centru (locul de plantare) spre periferie (locul de strîngere a recoltei). Pe măsura începerii „strîngerii recoltei”, pe capac se eliberează locuri pentru plantarea de noi răsaduri și semințe. Dispozitivul este prevăzut pentru producție în serie. La fiecare 24 de ore se pot obține, de pildă, 4—6 verze pentru salată (300—400 g).

Cultivarea plantelor în asemenea sere permite crearea celor mai bune condiții de mediu aerian, de hrană minerală, de luminozitate, special alese pentru fiecare cultură. Asemenea plante — grîu și orez, ridichi pentru salată cu frunze comestibile, varză pentru salată în varietăți pitice — permit obținerea unor recolte deosebit de bogate. Totodată, prețul de cost

al legumelor obținute pe această cale este cu mult mai mic decît cel al plantelor din serele obișnuite.

Conform calculelor, pentru un singur om, hrana legumicolă pe o zi poate fi asigurată, în anumite condiții, de pe o suprafață de 3,2 m² cu un consum mediu de energie electrică de 3 kw în 24 de ore.

Interesant! — veți spune, poate, mai ales pentru cosmonauți și urmașii lor. Dar lucrurile nu stau așa, căci această idee tehnică ar putea să intereseze, într-o bună zi, pe oricare dintre noi. Într-adevăr, deși concepută pentru cosmos, noua seră poate fi folosită, eventual chiar mai bine, pe Pământ.

Avînd la îndemînă dispozitive de cultivare în cîteva etaje se poate obține ca producția de legume pentru un oraș întreg să fie concentrată în niște volume foarte compacte. De exemplu, un oraș cu o populație de 1 milion de locuitori va putea fi aprovizionat în întregime cu legume (și acestea sînt necesare cam în proporție de 400 tone în 24 de ore) de o seră cu mai multe etaje, avînd o lungime și o lățime de 200 m și o înălțime de 20 metri. Energia consumată de o asemenea seră va fi de 300 mii kw. Energia electrică se va obține de la stațiile electrice de alimentare a orașului în orele cînd sînt mai puțin solicitate.

• Sucul de legume — de ceapă, de usturoi, sau de morcovi — administrat albinelor în siropul de zahăr le prelungește mult viața. Prin conținutul său în vitamine, dar mai ales în bacteriofagi și fitoncide care atacă bacteriile, sucul respectiv determină asanarea, curățirea tubului digestiv al albinelor. După ce leguma a fost bine spălată și curățată se rade pe o răzătoare și se presează, în vederea obținerii sucului. La un litru de sirop de zahăr se adaugă 25 g de suc de ceapă sau de usturoi ori 5 g de suc de morcov.

• Datorită consistenței sale, propolisul se lipește ușor de degetele apicultorului și se spală greu. Reușim însă să-l curățăm foarte repede de pe mâini, dacă le ștergem cu un tampon de vată îmbibat cu tiner — substanță care se poate procura de la magazinele de chimicale.

• Nu orice polen este bun pentru hrana puietului. De pildă, polenul bradului, al molidului și în general, al mai tuturor coniferelor este sărac în substanțe proteice. Și totuși, în lipsa altui polen, doicile hrănesc cu asemenea polen larvele care, când vor ajunge să se dezvolte ca albine tinere, nu vor trăi mai mult de 10—12 zile. Fiți, deci, atenți cum completați lipsa de proteine pentru puiet. Aveți la îndemână polen de porumb recoltat din vară, drojdie de bere uscată, lapte praf sau miere cu păstură pulverizată? Atunci este în regulă.

• Stupul de observație, cu pereți de sticlă, oferă posibilitatea urmăririi albinelor în activitatea lor atât de bine organizată. Se poate vedea cu ușurință componența familiei de albine, modul în care se construiesc și căpăcesc fagurii, felul în care se depozitează nectarul, polenul și propolisul, eclozionarea puietului, ouatul mătcii și, mai presus de toate, suita mătcii și dansul albinelor. În același scop se folosește rama de observație, de forma unei cutii cu pereți de sticlă în care se introduce rama din stupul respectiv, cu subiectul care ne interesează. Putem astfel privi albinele de aproape, fără riscul de a fi înțepați.

• Mierea de albine conține peste 60 de substanțe deosebit de importante pentru organismul uman: zaharuri ușor asimilabile, proteine, acizi organici, substanțe minerale, vitamine, hormoni, enzime etc. Proprietățile de a favoriza cicatrizarea rapidă a rănilor, de a fi bactericidă și de a se conserva ușor timp îndelungat conferă mierii o valoare deosebită. Tocmai de aceea medicina recunoaște unanim proprietățile curative ale mierii pe care o recomandă într-o gamă deosebit de variată de afecțiuni.

Medalie de argint pentru prepararea hidromelului

Apicultorul Dumitru Stoia din Turda, str. Dr. Rațiu nr. 83, este un iscusit meșter în prepararea hidromelului, băutură gustoasă, bogată în vitamine și substanțe nutritive, cunoscută încă din cele mai vechi timpuri — la romani și la greci.

Iată una din rețetele pentru care apicultorul turdean a primit medalia de argint la cel de-al XXIII-lea Congres Internațional al Apimondiei, de la Moscova, în 1971.

Prepararea hidromelului poate începe spre sfârșitul lunii iunie, începutul lunii iulie, când se coc vișinile. Se iau fructele, fără codițe, se zdrobesc — fără a se spăla — într-o oală smălțuită, astfel ca pulpa rezultată, zeama și simburii să totalizeze 10—11 litri.

Din 3 litri de apă și un litru de zahăr se pregătește apoi un sirop care, după ce se răcește până la 40°C, se toarnă peste vișinile zdrobite și se amestecă bine. Legat la gură cu un tifon, vasul respectiv se ține într-o cameră cu temperatura constantă de 14—18° timp de 7 zile, perioadă în care fermentația se desăvârșește. Această cantitate de 13—14 litri formează, de fapt, fermentul, maiaua hidromelului.

Pentru prepararea unei cantități de 100 litri de hidromel, se pun într-un ciubăr mare 67 litri de apă fiartă și adusă la temperatura de 40°C și se adaugă 23 kg de miere — câte 300 g miere pentru fiecare litru de apă — omogenizându-se amestecul cât mai bine.

Într-unul sau mai multe vase, în funcție de capacitatea lor, amestecul acesta împreună cu maiaua va fermenta intens timp de 2 săptămâni. Pentru o bună fermentare, vom avea grijă ca un sfert din volumul vasului să rămână liber. După 2 săptămâni se poate face plinul vaselor, fermentația continuând, dar în mod lent.

În sfârșit, după alte 8 săptămâni, hidromelul poate fi tras de pe drojdie și folosit.

În aceleași condiții și cu același dozaj se poate prepara hidromel din fructe de coacăz roșu sau hidromel tonic din coacăz negru, în ultimul caz cantitatea de fructe urmînd să ajungă la 20 litri.

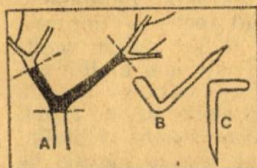
VI LE PUTEȚI

CONFEȚIONA

SINGURI

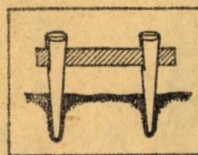
Omul vrednic poate să-și lucreze singur o mulțime de obiecte utile.

Dăm aci câteva exemple de felul cum se pot confeționa asemenea obiecte.

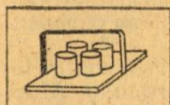
Răsăditorul. Unealtă din lemn folositoare în grădina de legume sau de flori. Iată cum se poate face: se alege o creangă uscată care se taie după modelul înnegrit (A), se curăță de coajă, se ascute la capătul lung și astfel se obține răsăditorul din fig. B, C.

Răzuitoarea de noroi. Pentru a curăți noroiul de pe încălțăminte, putem foarte lesne confeționa o răzuitoare. Iată cum. Pregătim doi țaruși pe care, la capătul de sus, îi creștam cu fierăstrăul. În creștături așezăm o bucată de șină de cerc și răzuitoarea este gata. Rămîne s-o fixăm în locul unde dorim, prin baterea țarușilor în pămînt.

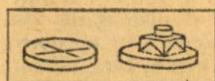
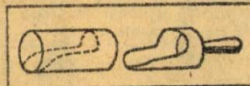

DIN CUTII METALICE

Trusa pentru diferite cuie sau semințe, se confeționează în felul următor: se fixează cu cuie pe o bucată de scîndură pătrată patru cutii de conserve. Apoi, în marginile opuse ale scîndurii, se fixează o toartă din tablă sau curea, pentru ca trusa să fie ușor de transportat.

Scafa. Tot din cutii de conserve putem lucra o scafă pentru făină sau mălai, dacă tăiem cutia așa cum se vede în desenul alăturat. Mînerul de lemn se fixează cu un cui.

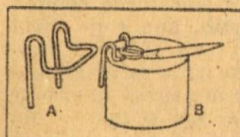
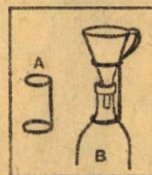

Suport pentru călimară. Pentru a evita răsturnarea și vărsarea călimării cu cerneală, putem să-i facem un suport, care o ține stabilă. Luăm un capac de cutie de cremă și-l tăiem cu foarfeca în formă de cruce după care îndoiem colții în sus și suportul este gata.

DIN SÎRMĂ

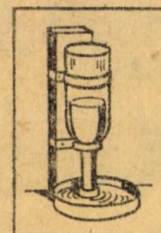
Din sîrmă galvanizată (fiindcă aceasta nu ruginește) putem să ne facem o mulțime de obiecte utile.

Suportul pentru pîlnie — e necesar fiindcă folosindu-l evităm răsturnarea pîlniei. Se confeționează dintr-un fir de sîrmă căruia i se îndoieste cîte un inel la fiecare din capete (fig. A.) Apoi se fixează pe sticlă ca în fig. B.

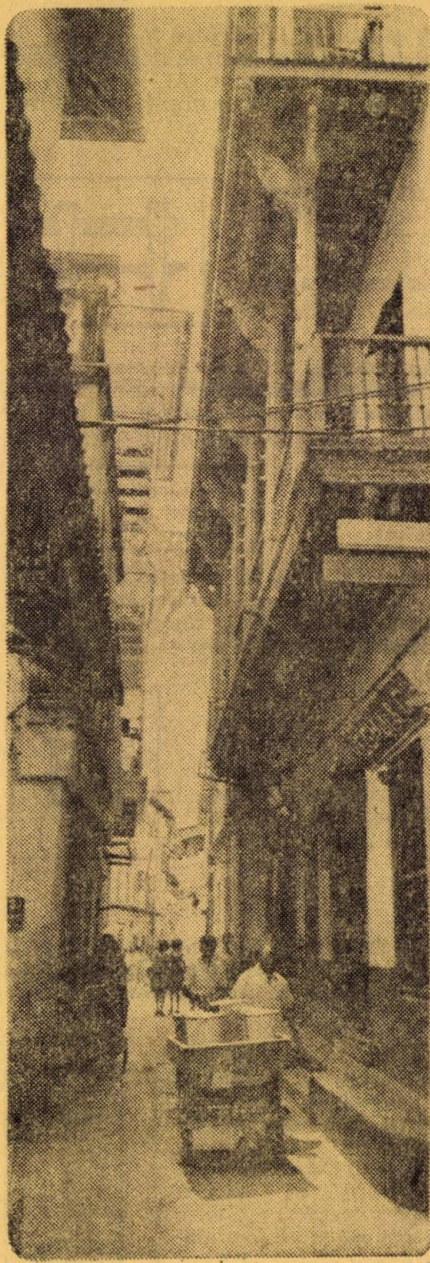
Suportul pentru pensula de vopsea. Se confeționează prin îndoierea unui fir de sîrmă ca în fig. A; se fixează pe marginea cutiei de vopsea (fig. B) și pe el putem așeza pensula.

Apă mereu proaspătă pentru păsări. Se știe că, vara, apa din vase întinse se evaporă foarte repede. În afară de acest inconvenient mai există unul: cînd apa e toată descoperită, păsările o murdăresc. Pentru a evita aceste situații, recomandăm folosirea unui rezervor de sticlă. Acest rezervor se realizează în chipul următor. Mai întîi se fixează o scîndură în pămînt. De ea se leagă o sticlă plină cu apă, care este așezată cu gura într-un vas (ca în figură). În acest fel, apa se scurge în vas treptat, treptat, încît păsările beau apă proaspătă și curată. Desigur că vom avea grijă ca atunci cînd sticla s-a golit, s-o umplem din nou.

ILIE I. MIREA

ZANZIBAR — INSULA CUIȘOARELOR

Mihai Tican Rumano, neobositul nostru călător și scriitor, își mărturisea astfel impresiile produse — cu decenii în urmă — de insula ivită din valurile Oceanului Indian — Zanzibar:

„De cum apare la orizont, acest petec de pământ acoperit de păduri întinse și de cimpii cultivate, farmecă ochiul și dă călătorului care a navigat pe pustiul oceanului, aceeași senzație pe care o simt cei care, străbătind deșertul nisipos, se apropie, în sfârșit, de o oază înverzită.”

Astăzi, când moderne aeronave înlesnesc turiștilor drumul spre Zanzibar, scutindu-i de zilele și nopțile de navigație pe pustiul apelor — impresia pe care „insula cuișoarelor” o face noilor veniți este la fel de tulburătoare. Poate mai mult decât în localitățile tanzaniene de pe coastă, pe această oază de clorofilă din mijlocul apelor ca, de altfel, și pe celelalte insule tanzaniene Pemba și Mafia, istoria locurilor s-a încrustat într-un mozaic de aspecte care amintesc că ele au fost cunoscute de către navigatori din vechime și că aici semînții dintre cele mai diferite și-au dus traiul laolaltă.

Vasco da Gama, căutînd la sfîrșitul veacului al XV-lea drumul spre Indii, întîlnește insula în cale și astfel, în 1499, Zanzibarul cade sub stăpînirea portughezilor. În limba persană „zang” înseamnă negru și „bahr” — coastă și aceste amănunte filologice dau temei presupunerii că perșii au cunoscut cu mult înainte aceste locuri.

Istoria nouă a insulei începe să prindă contur în 1957, cînd are loc constituirea partidului Afro-Shirazi și lupta locuitorilor pentru independență se intensifică, triumfînd în decembrie 1963. Un an mai tîrziu, la 26 aprilie 1964, Zanzibarul se unește cu Tanganyika, și noua republică ia numele de Tanzania.

Cu o climă blîndă, datorată brizei oceanului, orașul Zanzibar, înconjurat de plantațiile de cuișoare, copra și palmieri, freamătă în apropierea portului unde navele vin și pleacă fără răgaz; bulevarde largi și drepte dovedesc preocupări solide pentru o urbanistică modernă; dar acestea își impart interesul turiștilor cu cartierele vechi, avînd o marcată amprentă orientală, cu străduțe întortocheate și strîmte pe care greu pot trece patru oameni alături; cu case avînd ferestre zăbrele și curți dosnice, sau cu acele stradele cu aspect de bazar, unde meșteșugarii vînd sipete și podoabe din alamă bătută cu ciocanul, băuturi răcoritoare divers colorate, mirodenii.

Arta meșteșugarilor arabi este etalată în zidăria dantelată a moscheii, ca și în ștucaturile complicate ale palatului Bet-el-Adjaib, numit pe drept „palatul miracolelor”. Clădit sub sultanul Bargach ben Saïd, renumit pentru pofta sa nepotolită de lux și fast, acest palat are mozaicuri interioare de celebritate mondială ca și uși sculptate din lemn, de o execuție uluitoare.

Tot mai evidente în peisajul luxuriant al orașului, aleile cu blocuri noi pentru familiile muncitoare, manufacturile tinere care valorifică bogățiile insulei, școlile și instituțiile sociale clădite în ultimii ani — aduc străvechii insule solia contemporaneității — mărturia dorinței sincere a unui popor cu vocația construcției de a recupera veacurile de stagnare ale unui trecut nedrept.

Adrian DUMITRAȘCU

Deși abia în anii noștri trimiteră peste hotare a formațiilor de muzică și dansuri folclorice a devenit sistematică și s-a intensificat în cadrul numeroaselor concursuri și festivaluri internaționale de mare răsunet, fenomenul de cunoaștere a folclorului românesc poate fi semnalat încă la sfârșitul veacului trecut. Astfel, la expoziția universală de la Paris, din vara anului 1889, a fost trimis taraful de lăutari condus de Anghelș Dinicu.

După cel de-al doilea război mondial, datorită remarcabilei griji arătate de partid față de tezaurul artei populare, datorită organizării vastei rețele de cămine culturale și a caselor de creație, în cadrul așezămintelor culturale, al Institutului de folclor care a ajuns să aibă cea mai mare arhivă de fonograme și texte din lume, valorificarea, conservarea și cunoașterea imensei avuții folclorice naționale a căpătat proporții fără precedent. În acest context trebuie situată și opera de difuzare în lume a valorilor folclorice românești care au intrat astfel în atenția celor mai prestigioase institute de studii, ca și în atenția opiniei publice mondiale. Succesele memorabile ale mesagerilor artei populare românești la marile concursuri internaționale constituie dovada cea mai limpede a faimei crescînde de care tezaurul nostru folcloric se bucură pe toate meridianele globului.

Iar dacă în 1889 și 1937 turneele formațiilor folclorice constituiau evenimente întîmplătoare, acum sînt frecvente plecările peste hotare ale mesagerilor cîntecului și dansului popular românesc. Multe dintre formațiile care duc faima talentului și bucuriei de a trăi ale poporului nostru sînt de la sate. Iată-le:

Ansamblul folcloric „Oltul” al căminului cultural din Stoicănăștii, județul Olt, a participat între 1 și 10 octombrie 1968, la Festivalul unional de folclor de la Chișinău. Acest ansamblu a mai fost prezent și la schimbul artistic cu ansamblul folcloric din Ileana (Olanda),

CIOCÎRLIA ȘI CĂLUȘUL ÎN LUME

Echipe artistice sătești peste hotare

Între 20 iunie și 3 iulie 1969, precum și la Andeune (Belgia), între 5 și 14 iulie același an; între 28 octombrie și 3 noiembrie 1969 a participat la manifestările folclorice de la Vrșet (Iugoslavia). A luat ființă în anul 1966 și are 50 de persoane.

Ansamblul folcloric „Călușul” al căminului cultural din Scornicești, județul Olt, a fost de 7 ori peste hotare. Prima dată, a participat la un schimb cu ansamblul folcloric din comuna Pravăț (Bulgaria) între 12 și 15 mai 1969, iar între 17 și 25 iulie același an, a participat la Festivalul internațional de folclor de la Asele (Suedia). Între 30 ianuarie — 8 februarie 1970, ansamblul artistic din Scornicești a participat la manifestările folclorice de la Goës (Olanda). A cîștigat trofeul „Zeifa de aur Artemis”, la Festivalul internațional de folclor de la Efes (Turcia), care s-a ținut între 1 și 7 mai 1971. Formația de dansuri „Călușul” din Scornicești a mai fost prezentă și la Festivalul de folclor de la Limasol (Cipru), între 24 și 31 august 1972, precum și la schimbul artistic de la Pravăț (Bulgaria) între 1 și 5 septembrie 1972.

A luat ființă în anul 1968 și are 50 de persoane.

Formațiile de dansuri populare de la căminele culturale din Chimitelnic și Măgherani (ambele din județul Mureș), au participat la Festivalul folcloric de la Boja și Bekeș (Ungaria), între 19 și 20 august 1969, unde au cîștigat un premiu și diploma festivalului.

Formația de dansuri Chimitelnic a luat ființă în anul 1963 și are 11 persoane.

Formația de dansuri din Măgherani a fost înființată în anul 1953 și are 22 de persoane.

Tot din județul Mureș, ansamblurile de dansuri popu-

lare ale căminelor culturale din Filea și Dimbriși au participat, între 18 și 21 august 1971, la al III-lea Festival de folclor al țărilor dunărene, care s-a desfășurat în Ungaria.

Formația de dansuri din Filea a luat ființă în anul 1961 și are 22 de persoane, iar cea din Sîmbriși în anul 1959 și are 45 de persoane.

Corul căminului cultural din Brănești, județul Dimbovița, a prezentat spectacole la Sofia (Bulgaria), între 23—30

septembrie 1971. A fost înființat în anul 1888 și are 100 de coriști.

Ansamblul folcloric al căminului cultural din Pecica, județul Arad, a participat la schimbul cu formațiile artistice din Uzdin (Iugoslavia), între 5 și 9 februarie 1971. A fost înființat în anul 1969 și are 38 de persoane.

Orchestra populară din Făget, județul Timiș, a prezentat în Iugoslavia, la Vrșet și Uzdin, mai multe spectacole, între 10 și 13 septembrie 1969. A luat ființă în anul 1958 și are 40 de persoane.

Ansamblul folcloric al sindicatului întreprinderii forestiere din Bicsad, județul Satu Mare, a participat la Festivalul internațional de folclor de la Szegeșdin (Ungaria), între 26 și 30 iunie 1972.

Ansamblul a fost înființat în anul 1967 și are 35 de persoane.

GH. STOICA

EXPRESII CELEBRE

Acarul Păun. Personajul care a generat expresia: „Vinovat — acarul Păun” — a fost acar în stația Vintileanca (astăzi Săhăteni). Celebritatea, trista celebritate, și-a câștigat-o cu prilejul unei grave ciocniri de trenuri întâmplate acum peste patru decenii sau, și mai exact, cu prilejul anchetei asupra catastrofei. Făcută, așa cum se făceau pe acea vreme anchetele, aceasta i-a scos basma curată pe adevărații vinovați — oameni cu trecere — găsim un singur vinovat: acarul din stație, Ion Păun. De atunci, mai ales datorită presei și scriitorilor, expresia „acarul Păun” indică o persoană asupra căreia sînt aruncate greșelile altuia sau altora, un fel de „țap ispășitor”.

A fi la aman. Cuvîntul „aman” este de origine turcească, echivalînd — atunci cînd e folosit ca exclamație — cu: „îndurare!” „iertare!”. Îl pronunțau îndeosebi ostașii turci atunci cînd erau siliți să se predea, cînd implorau să li se cruțe viața. Din acele vremuri a intrat în vorbirea noastră expresia „a fi la aman” pentru a defini o situație în care te afli la mare strîmtoare, ai mare nevoie de ajutor.

S-a dus pe apa Simbetei. Sensul — „a se pierde”, „a se prăpădi” — îl cunoaștem cu toții. Proveniența expresiei însă — mai puțin. Să încercăm să o deslușim: potrivit unei vechi credințe, mistice, apa Simbetei nu era altceva decît un rîu care se vărsa în Infern. Legenda pretinde că toată săptămîna apa era în clocot, potolindu-se numai simbăta (de unde-i vine și numele). Or, în această situație, cînd apa rîului era aproape tot timpul în fierbere este clar că „a se duce pe apa Simbetei”, este sinonim cu „a se prăpădi”, „a se pierde”.

A-și da arama pe față. Expresia, des folosită, ne-a rămas din vremea cînd se băteau monede de aur și argint. Și iată

de ce. Uneori, monedele erau făcute de falsificatori, din aramă, peste care se sufla un strat subțire de metal prețios. Cum, însă, cu timpul, pojghița de aur sau argint se rodea din cauza folosirii monedei, arama ieșea la suprafață, descoperind falsul.

Prin analogie, poporul a aplicat expresia și acelor persoane care, asemenea monedelor contrafăcute, își dădeau pe față năravurile ascunse fie sub zimbete prefăcute, fie sub vorbe poleite.

Ca-n codrul Vlăsiei. În urmă cu sute de ani, acest codru vestit se întindea la nord de București, cuprinzînd — de la Ciorogirla la Cernica — partea de jos a plășii Snagov și partea de vest a plășii Mostiștea. Mare curaj trebuia să ai pentru a trece pe aici! Îndecsebi în timpul domnilor fanarioți — hoțiiile la drumul mare se țineau lanț. Atunci — și din această cauză — a ieșit vorba: „ca-n codrul Vlăsiei”. Ulterior, ea a fost folosită și în cazul politicianilor burghezi. Explicația? Jefuind bugetele intrate pe mina lor, aceștia se comportau cu finanțele țării întocmai hoților ce-și despuiau victimele în pădurea de odinioară.

Dormi, Brutus? Se afirmă că după ce Iulius Caesar a devenit stăpîn absolut al Republicii romane, Brutus — considerat în acea vreme cel mai temut adversar al dictaturii, omul în care republicanii își puneau toate speranțele — a început să primească tot felul de bilețele. În unele se spunea: „Dormi, Brutus și Roma e-n cătușe!”, în altele „Dormi, Brutus?”... De atunci, expresia este folosită pentru a chema pe cineva la acțiune.

Evrika. Cuvîntul, de origine greacă, se traduce prin „am găsit!”, „am descoperit!”. Este faimosul strigăt al lui Arhimede în momentul descoperirii principiului care îi poartă numele (un corp scufundat în apă pierde o parte din greutatea sa, egală cu volumul apei dislocate). De atunci „Evrika” a devenit o exclamație de bucurie, de entuziasm în fața unei descoperiri neașteptate, sau aflării unei soluții într-o problemă grea.

În brațele lui Morfeu. Cum Morfeu a fost, în antichitate, zeul viselor, fiul Somnului și al Noptii, expresia — folosită, de regulă, în glumă, este sinonimă cu a adormi, a te lăsa pradă somnului și viselor. Printre „descendenții” lui Morfeu s-ar putea număra și moș Ene al nostru.

Ortul popii. În vechime, exista o monedă în valoare de zece parale — ortul — care se folosea, între altele, și pentru plata serviciului religios, la înmormîntare. De aceea „a da ortul popii” a devenit, cu timpul, sinonim cu „a-și da sfîrșitul”.

MARI BĂRBAȚI AI NEAMULUI

Îi recunoașteți? Știți între ce ani au domnit și în care provincie românească?
Verificați-vă exactitatea răspunsurilor, la pag. 135

1	2	3
4	$\frac{5}{6}$	7

OMUL ȘI NATURA

Împăcarea înseamnă viață

Se vorbește tot mai mult, în ultima vreme, despre protecția mediului care a devenit una dintre cerințele vitale

pentru mersul înainte al civilizației umane.

Iată, în cele ce urmează,

cîteva date din care rezultă de ce e nevoie

ca mediul înconjurător să fie protejat

și se va vedea că a apăra echilibrul natural,

în folosul nostru și al generațiilor viitoare, este posibil.

Bioxidul de carbon este un produs natural, după cum se știe. El este însă și un produs al proceselor industriale. Numai în Marea Britanie, întreprinderile degajă în fiecare an în atmosferă 500–600 de milioane de tone de bioxid de carbon care — după cît se pare — pînă la un punct, nu e cel mai dăunător sănătății omului. În schimb, meteorologii afirmă că acumularea crescîndă a acestui gaz în atmosferă (0,2% pe an) determină o încălzire a acesteia, fenomen considerat de nedorit pentru viața terestră.

Pe timp de iarnă, în așezările urbane, cele trei surse principale de poluare sînt, în ordinea importanței, următoarele: industria (20–25%), încălzirea

locuințelor (50–60%), automobilele (20–25%).

Firește, aceste proporții variază după climat, poziție geografică, densitatea industriei etc.

Izotopii radioactivi sînt folosiți cu succes în combaterea poluării. Astfel, cu ajutorul sulfului radioactiv s-a stabilit că vegetația fixează și chiar poate metaboliza anhidrida sulfurică, un gaz dăunător sănătății omului. S-a calculat că o masă de aer conținînd 0,10 mg/mc din acest gaz este complet purificată după ce traversează, nu prea repede, un hectar plantat cu fagi.

În general, vegetația îndeplinește rolul unui adevărat filtru și împotriva bacteriilor și împotriva prafului. Astfel, în plin centru Parisului s-a constatat că în parcuri cantitatea de microbi din aer este mult mai mică decît în împrejurimi.

În actualul stadiu al lucrurilor, vegetația constituie singurul filtru împotriva poluării, cu condiția ca... filtrul însuși să nu fie distrus de impurități!

Specialiștii au calculat că riurile Franței sînt

poluate pe o lungime de 2000 km în perioadele în care nivelul apei este scăzut și pe 500 km în perioadele cu nivel maxim. În cursul uneia dintre sesiunile parlamentului, s-a arătat că substanța uscată care poluează rețeaua hidrografică franceză reprezintă 6 milioane de tone pe an. Pentru transportul acestor impurități pe calea ferată, ar fi nevoie de 10 000 de trenuri cu cîte 60 de vagoane!

Cu cîteva ani în urmă, apele lacului Lemán, din Elveția, s-au colorat brusc în roșu sîngeriu. Specialiștii, chemați în grabă, au pus imediat diagnosticul: lacul este „intoxicat” într-o proporție îngrijorătoare; culoarea roșie se datorează apariției unei imense cantități de alge microscopice care proliferază în apele

poluate. Curînd după aceea s-a observat același fenomen și în lacul Morat, iar în ce privește lacul Zürich s-a constatat că se apropie de limita vidului biologic ireversibil.

Iată de ce, hidrologii elvețieni s-au grăbit să aplice lacurilor țării un tratament de șoc capabil să le scutească de soarta tristă a unor mari lacuri nord-americane.

Această grabă e lesne de înțeles dacă avem în vedere că scăldatul a devenit periculos în lacul Michigan, cărnua — după cum s-a calculat — i-ar trebui pentru a-și regăsi echilibrul peste 500 de ani, timp în care în apele lui să nu mai fie deversat nici un gram de substanță poluantă.

Autoritățile R.F. Germania au semnalat că apele reziduale industriale și apele uzate de proveniență menajeră totalizează 32 de milioane de metri cubi pe zi. Din cantitatea de ape menajere, 60% sînt evacuate fără a fi tratate în vederea epurării.

Din fericire pentru omenire, pericolul poluării a fost luat în serios. A avut loc, după cum se știe, în 1972, un congres mondial, pe această temă, organizat sub egida O.N.U. și în multe țări există o preocupare mai mult sau mai puțin susținută pentru a evita daunele dezechilibrării mediului.

În Suedia, un inginer a elaborat un principiu nou pentru drenarea subterană a deșeurilor urbane. Este

vorba despre o rețea de tuneluri cum sînt cele folosite pentru metrou, prin care reziduurile să fie pompate către locuri stabilite în acest scop, ca de exemplu mine scoase din funcție.

O idee asemănătoare a apărut în Statele Unite unde a fost creat proiectul unei rețele de tuburi cu aer comprimat care să transporte la locul dorit resturile menajere.

Un loc important în preocupările amintite îl ocupă problema ambalajelor care se tot acumulează, impurificînd mediul. Nu de mult a fost propus un nou material de ambalaj, material pe bază de proteine solubile în apă — colagenul. Au și fost făcute experiențe cu supe sub formă de praf, ambalate în plicuri din astfel de material. Nu numai că plicurile „dispar” cînd sînt lăsate în apa clocotită în care se prepară supă, dar și contribuie la îmbunătățirea conținutului în proteine al alimentului.

Experții speră că va veni ziua cînd sticle, cutii, plicuri, pungii etc. din colagen vor fi folosite pe scară largă, dispărînd apoi fără urmă. Cu condiția să nu se constate, într-o zi, că și ele reprezintă o sursă de... poluare a mediului.

Este oare alterarea mediului ambiant o fatalitate? Progresul economiei naționale implică, obligatoriu, o dezechilibrare a naturii?

Nu! Răspunsul este categoric negativ, în condițiile unei țări ca România

în care dezvoltarea economică armonioasă face pe deplin posibilă păstrarea — pentru generațiile de azi și pentru cele de mâine — a mediului ambiant.

Noile tehnologii aplicate în întreprinderi pot fi alese astfel încît să nu fie poluante, mijloacele de producție existente pot fi astfel gospodărite încît apele și aerul să rămînă curate. Toate acestea sînt nu numai posibile, ci chiar obligatorii acum, după ce forul legislativ suprem al țării, Marea Adunare Națională, a adoptat Legea pentru protecția mediului înconjurător. Prin acest act, poporul nostru a dovedit că poate și vrea să păstreze cu sfințenie zestrea minunată pe care i-a încredințat-o natura, căreia, după milenii de istorie frămîntată, omul zilelor noastre i-a dat o nouă strălucire — să apere sănătatea oamenilor pentru care niciodată nu va exista un preț prea mare.

EXISTĂ „LUP MÎNCAT DE OAIE”

Este cunoscut faptul că unele plante se hrănesc cu insecte. Cea mai „specializată” în vîntoarea respectivă este planta numită **drosera**, care crește numai în regiunile tropicale. Frunzele acestei plante, dispuse în formă de rozetă, sînt gârnisite cu un mare număr de peri care secretă un lichid viscos. Insectele se prind în acești peri, frunzele se strîng și digestia se face în cîteva ore. Recent, cercetătorii au făcut o constatare surprinzătoare. Ei au descoperit o specie de omizi care s-au „învățat” să păcălească planta și s-o mănînce, în loc de a fi mîncate ele. Aceste omizi atacă planta numai în timpul nopții, cînd funcțiile sale de vînătoare sînt „adormite” și în felul acesta le rod frunzele, una cîte una, apoi chiar și trunchiul, pînă la pămînt. Iată deci că lupul mîncat de oaie nu este o legendă!

FILATELIE

„A greși este omeneste” — glăsuiește un străvechi dicton. Când este vorba despre colecționarii de mărci poștale, aceștia manifestă nu numai

GREȘELI CU FAIMĂ

o binevoitoare înțelegere față de greșeli, dar dovedesc chiar o pasionată rivă în depistarea și... colecționarea mărcilor poștale cu greșeli.

Ați înțeles, credem, că pașnicii filatelisti nu se transformă în „vânători de greșeli”, decât din dorința de a adăuga albumului lor piese cât mai interesante și mai rare. Pentru că, vă dați seama, în cazul unor asemenea erori conținute de timbrele poștale, tirajele acestora sînt, de obicei, retrase din circulație, iar piesele care au căzut în mîna filate-

listilor sînt cu atît mai greu de întîlnit.

Există o lungă listă de timbre devenite celebre prin greșelile conținute în executarea lor. De pildă, încă în prima emisiune poștală din 1847 a insulei Mauritius, din vina gravorului, inscripția de pe marca de 1 penny a suferit o nedorită metamorfoză: în loc de „Post paid” (remitere plătită) acesta a scris cuvintele „Post office” (oficiul poștal). Greseala a fost reparată într-un tiraj ulterior, în schimb mărcile cu inscripția greșită au ajuns să atingă cote considerabile.

Dar nu întotdeauna gravorii... distrați sînt sursa erorilor filatelice. Ades, acestea

„CASE” DIN... PÎNZĂ DE PĂIANJEN

Păianjenii există pe pămînt de 400 milioane de ani, din momentul apariției primelor nevertebrate. Îi întîlnim pretutindeni; la înălțimile de 8 000 m ale munților Himalaya, în deșerturile situate sub nivelul

Hrana obișnuită a păianjenilor sînt insectele dar păianjenii-vînători prind pești mici și brotăcei.

Interesant este și păianjenul-constructor care-și sapă gaura în pămînt cu ajutorul unor protuberanțe de pe fălci. El reușește să construiască o adevărată vizuină-sondă verticală ai cărei pereți îi căptușește cu pămînt umezit cu salivă și cu un strat gros de pînză... de păianjen. Vizuina-sondă o astupă cu un capac pe care-l împletește din pînză sa și-l consolidează cu țărîna și salivă. Vizuina baricadată cu capac este și adăpost

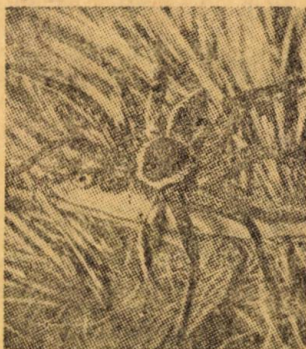
Păianjenul constructor și „apartamentul” său

mării, în virfurile copacilor tropicali, în pămînt, zburînd cu pînză lor ca o parașută minată de vîntul mărilor și oceanelor. Trăiesc în mod obișnuit un an, dar există și păianjeni mari — mîncători de păsări — care trăiesc trei decenii. Unii sînt mici cît virful unui ac cu gămălie, alții enormi cît o farfurie adîncă.

Interesanti sînt unii păianjeni-vînători, care prin aspect și apucături seamănă cu furnicile. Alții zumzăie ca albinele. Cel mai interesant dintre păianjenii-vînători este păianjenul-pescar care poate trăi la fel de bine pe pămînt cît și sub apă. În apă poate sta cufundat timp de aproape o oră, agățîndu-se de resturile de plante, de rădăcini de pe fundul iazurilor, al pîrîurilor.

împotriva razelor solare, a ploii și frigului, dar și loc unde se pot dezvolta în voie puii, feriți de ochii dușmanilor.

Numărul tipurilor de păianjeni de pe glob practic nu poate fi calculat. Sînt cunoscute și clasificate peste 30 000 de specii, dar se apreciază că un număr de patru ori mai mare rămîne încă neclasificat.

Păianjenul-vînător

au drept cauză anumite lacune în informarea celor ce execută macheta mărcilor cu pricina. Un exemplu ni-l oferă mărcile emise în insulele britanice St. Kitts — Nevis, din India de Vest. Acestea îl înfățișează pe Columb cercetînd coasta printr-un ochian, deși — în realitate — astfel de instrumente optice au fost construite abia cu o sută de ani după celebra expediție a lui Columb.

În cazul unor mărci emise în Republica Dominicană, machetatorul a dovedit slabe cunoștințe de geografie: desenînd harta țării, el a făcut o... incursiune în țara vecină, Haiti, ceea ce a stîrnit nedorite discuții diplomatice

pînă la retragerea timbrelor și la operarea cuvenitei rectificări.

Obiecțiuni care au durat ani de zile au stîrnit și o serie de mărci poștale din Franța care reprezintă figura simbolică a Mariane, aruncînd sămînța pe pămînt. Din fluturarea părului și a vestimentului, desenul arată neîndoiește că Mariana aruncă sămînța împotriva vîntului, ceea ce orice agricultor știe că nu este recomandabil.

Și — în sfîrșit — departe de a epuiza exemplele greșelilor conținute în alcătuirea unor timbre poștale, amintim că nici poșta română nu a fost scutită de asemenea întîmplări.

În anul 1931, pe un timbru evocînd figura lui Alexandru cel Bun (machetator: Ludovic Basarab) în legendă a apărut ca an al nașterii domnitorului cifra 1406, ceea ce este greșit. Observată cu ușurință după imprimare, greșeala a dus la distrugerea a 400 000 de exemplare din tirajul total de 500 000 în care fusese tipărit acest timbru — și astfel, dintr-o vigneta comună, marca în cauză a devenit o piesă greu de înțîlnit. Spre bucuria filateliștilor — ca de obicei...

A. DAMIAN

STRĂMOȘII PĂDURII

Există, în zilele noastre, copaci în vîrstă de 6000 de ani și chiar păduri întregi „născute” acum 4000 de ani. Trei exemple: pe muntele Whitney, din California, se află un pin a cărui vîrstă, stabilită cu precisele metode de care dispune astăzi știința, este de 6000 de ani; pe un alt munte, în aceeași regiune, sînt mai mulți copaci — tot pini — mai tineri, neavînd decît... 4000 de ani; pe insulele Canare este încă zdravăn și verde, un liliac, din varietatea numită dragonier, care are 3500 de ani.

Între bătrînii pădurilor se află și cîteva exemplare care dețin recordul mondial de înălțime: au 100—115 metri. În fotografia 1: decanul de vîrstă al copacilor din California — are 6000 de ani, bătuți pe multe, cum se spune. Arborele de liliac, **dragonierul**, în vîrstă de 3500 de ani, „cetățean de onoare” al pădurilor din localitatea Teneriffe (Insulele Canare).

Ceea ce se vede în fotografia 2 nu este un turn, așa cum pare, ci un baobab, arbore tropical, din varietatea uriașă numită *Adansonia digitata*. Crește mai ales în sud-estul Africii. Unele exemplare ajung să aibă grosimea, la baza trunchiului, de 50 de metri. Face fructe de formă ovoidă, care se numesc „pîinea mainuțelor”, fiind hrana preferată a acestor animale.

Copaci ciudați

Sînt pretutindeni, în păduri, tot felul de copaci ciudați, pe care fotografii îi „vinează” cu precădere. Iată cîteva exemplare. În fotografia 3: un „înfumurat” copac, din specia numită **șiling** — un adevărat oraș al păianjenilor. „Fumul” care-l înconjoară nu este altceva decît țesătura cîtorva sute de mii — poate milioane — de

păianjeni stabiliți cu „domiciliul de bază” în coroana mîndrului copac, care crește numai în India.

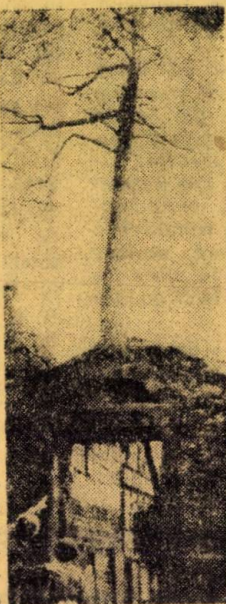
În fotografia 4: un copac crescut... deasupra porții mănăstirii din localitatea Herrenalb (Franța). În registrele mănăstirii s-a găsit o însemnare din care s-a aflat că acesta, înalt astăzi de 10 metri, era, în anul 1889, un lăstar. Vîntul jucăuș aruncase deasupra porții o sămînță. „Frații” acestui pin, crescuți în jurul porții, au cîte 20 de metri înălțime și sînt de trei ori mai groși decît cocotatul de pe poartă, în schimb sînt... lipiți pămîntului!

„Bătrîni” din pădurile noastre

Avem și în pădurile noastre copaci bătrîni, înalți, groși, falnici și ciudați, care merită să fie semnați. Iată cîteva dintre ei:

În Valea Hategului se află cel mai înalt copac din Europa; o zadă cu frunze în formă de ace (din familia rășinoaselor). Are 62 de metri înălțime, iar diametrul trunchiului, la bază, este de 2,50 metri.

Un stejar, de 700 de ani se află, printre alți copaci uriași, dar mai tineri, la marginea satului Posmuș (Bistrița-Năsăud). Are 20 de metri înălțime și trunchiul, aproape 3 metri în circumferință.

Un copac celebru la noi este „Gorunul lui Mihai”, aflat la Sălăjeni (în pădurea Sighetul Silvaniei, din Sălaj). La vîrsta de 500 de ani pe care o are, acest „patriarh” al pădurilor noastre măsoară 30 de metri înălțime. Legenda spune că Mihai Viteazul, în drum spre Guruslău, a făcut un popas sub falnicul gorun, în ziua de 2 august 1601.

În luna august, în fiecare an, în jurul gorunului se adună tineretul din împrejurimi și organizează festivaluri culturale.

Stejari de vîrsta celui din Sălaj, sînt, în număr de cîteva sute, în pădurea Dumbrava Sibiului. De cîteva timp se lucrează cu minuțiozitate la identificarea și marcarea lor, urmînd să fie declarați ceea ce sînt: monumente ale naturii.

A fost identificat și strămoșul teilor din țara noastră. Se află în satul Cămărzana, din județul Satu-Mare. În fișa lui de „naștere” semnată de specialiștii care l-au studiat, este trecut vîrsta de 400 de ani. În înălțime măsoară 40 de metri, iar circumferința trunchiului, la bază, este de 13 metri.

Un strănepot al uriașului de la Cămărzana este celebrul tei al lui Eminescu, aflat în grădina publică Copou, din Iași.

Alți „bătrîni” din pădurile noastre: în comuna Cordănești, din județul Botoșani, se află un stejar în vîrstă de 500 de ani, pe care localnicii îl numesc „Șase frați”. Aceasta din cauză că trunchiul copacului are șase ramuri crescute separat — deci este vorba de șase „bătrîni”, nu numai de unul. Un castan, tot de 500 de ani, din comuna Tăuții de Sus (Maramureș) continuă să dea roade în fiecare an. Este, probabil, cel mai bătrîn castan de la noi și specialiștii sînt de părere că va mai trăi încă 500 de ani. Cinci stejari monumentali, înalți de cîte 30 de metri, se află în județul Vîlcea, în apropierea „Mănăstirii Dintr-un Lemn”. Vîrsta lor: 450 de ani. Un platan contemporan cu legendarul Bucur, se află pe malul Dimboviței, la Cotroceni, în București. Are peste 500 de ani.

ION MANTA

Rasa Merinos australian (ovine)

Datorită cantității și calității lîinii pe care o produce este socotită, pentru producția de

lînă, ca fiind cea mai perfecționată rasă de ovine din lume. La tundere, producția medie de lînă se ridică la 6—7 kg la oi și la 12—14 kg la berbeci. Sub aspect calitativ, lîna se caracterizează printr-o finețe de circa 20 de microni, o lungime de 8—10 cm, prin luciu și mătăsozitate deosebite, ceea ce conferă stofelor un tușeu mult apreciat.

În Australia, țara de origine a rasei, din cele circa 176 de milioane de ovine cîte se cresc, peste 80% aparțin acestei rase.

Rasa Landrace (porcine)

A fost formată în Danemarca și datorită însușirilor sale deosebite, s-a răspîndit cu repe-

ziciune în foarte multe țări, în vederea îmbunătățirii efectivelor de porcine, ca precocitate și producție de carne. Este de talie mijlocie spre mare și, lucru deosebit de important, posedă 2—3 perechi de coaste în plus, ceea ce face ca lungimea corpului să fie mai mare decât la alte rase. Este un porc tipic de carne, alungit, în formă de pară — partea anterioară fiind mai puțin dezvoltată decât cea posterioară — șuncile sînt pline, membrele scurte și subțiri, constituția fină. Este pretențios la condițiile de întreținere și mai ales la cele de hrănire, solicitînd rații bogate în proteină. Ca însușiri de producție se remarcă prolificitatea de 10,2 purcei la o fătare și 8—9 purcei la întărcare, cînd purceii ating greutatea medie de 16 — 18 kg. În țara de origine, în vîrstă de 6 luni, porcul atinge greutatea de 90 — 95 kg; pentru realizarea unui spor de 1 kg greutate viu consumă numai 2,9 unități nutritive.

Rasa Holstein—Friză (bovine)

Extinderea rapidă a acestei rase pe toate continentele se datorește, în primul rînd, adaptării ei la ambele sisteme de exploatare — intensiv și extensiv. Cît privește producția de lapte, Holstein deține, pînă în prezent, toate recordurile: peste 20 000 de litri, pe lactație, circa 90 de litri pe zi și peste 140 000 de litri pe viață productivă. Tineretul supus îngrășării intensive realizează, la vîrsta de un an, o greutate corporală de circa 400 kg. Rasa Hampshire (ovine).

Creată în Anglia, rasa se caracterizează printr-o mare precocitate, mieii realizînd la vîrsta de 4 luni o greutate de peste 40 kg. Oile adulte, îngrășate, cîntăresc peste 80 kg, iar berbecii adulți, peste 100 kg. Randamentul la tăiere este de 65%, carcasa are un aspect comercial plăcut, iar carnea este de cea mai bună calitate.

Practic și util

Cleștele patent se deschide uneori greu cu o singură mînă. Acest neajuns poate fi evitat fixînd în ambele mînere ale cleștelui o bucată de furtun subțire. Patentul se va deschide singur.

Dopurile (căpăcelele) metalice de la sticlele de bere, fixate pe o cîndurică, alcătuiesc o foarte bună unealtă pentru curățirea de solzi a peștelui.

Pentru a lipi o peliculă de polietilenă (pentru a confecționa sau repara o pungă), strîngeți părțile de lipit între două plăci metalice astfel ca marginile peliculei să iasă puțin în afara plăcilor. Trecînd peste plastic flacăra unui chibrit, pelicula se va „suda”.

Mînerul defect al unui dulap poate fi înlocuit provizoriu de capul unui tub de pastă de dinți prin care se trece un holzșurub.

Cînd aveți de reparat acoperișul, nu uitați să fixați în partea de sus a scării două distanțiere din scîndură. Scara va căpăta în felul acesta o stabilitate mai mare, iar jgheabul de scurgere nu va fi deteriorat.

Trei șipci îmbinate ca în desen constituie un excelent „cui” pentru găleată atunci cînd vopsim gardul.

Dacă pantoful vi s-a lărgit și vă scapă din picior, lipiți-i pe partea interioară a ștailului o fișe de buret din material plastic, groasă de 5—6 mm. Fotosiți Lipinol sau oricare alt clei sintetic.

Dacă limba de la gheată deviază, faceți-i două găurele prin care treceți șiretul. Limba va sta la locul ei.

NU VĂ JUCAȚI CU DRUMUL PUBLIC

Un copil se agață de o căruță, iar când ajunge în dreptul casei sare jos. Un autocamion care vine din urmă, nemaiputând opri, trece peste copil. Șoferul coboară îngrozit, dar minune: copilul se ridicase și o luase la fugă. A fost la mijloc dibăcia șoferului, a fost norocul orb, fapt este că prins în spațiul dintre roți, copilul a scăpat nevătămat. Întimplarea, într-adevăr fericită, este adevărată și s-a petrecut în comuna Mărăcineni-Buzău. De obicei însă, lucrurile nu se încheie așa.

Sute de sate se înșiruie de-a lungul marilor trasee internaționale și a drumurilor naționale. Asfaltul asigură tuturor un mers comod, îl cheamă pe om de pe drumul lătralnic. Pentru pieton există din clipa în care pătrunde pe șosea, obligația să meargă pe stînga și neapărat pe acostamentul șoselei. I se mai cere să fie atent și lucid. Pietonii aflați sub influența alcoolului n-au ce căuta pe șosea! (Ca să nu mai vorbim de șoferii aflați în această stare). Opera de sistematizare și modernizare a localităților rurale a pus la dispoziția sătenilor, între alte amenajări edilitare, trotuarul, care-i scutește să se mai aventureze pe drumul public.

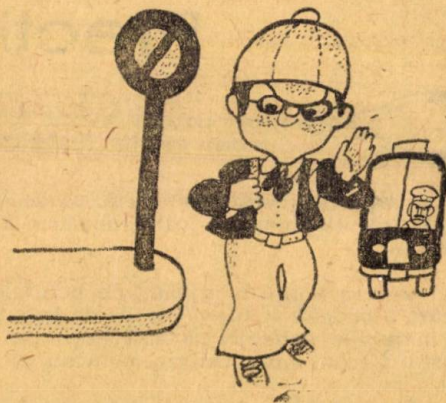
Modernizarea înseamnă și fixarea de locuri obligatorii de trecere, marcate și semnalizate vizibil. În astfel de locuri nu sînt posibile accidentele, fiindcă și șoferii și pietonii știu ce au de făcut. În fața instituțiilor publice, magazine, școli, cămine culturale, unde circulația pietonilor e mai intensă, se instalează în tot mai multe sate gărdulețe metalice care-l feresc pe cetățean de pericolul accidentării. Unii sfidînd faptul că gardul a fost instalat pentru protecția oamenilor sar peste el și o iau razna pe șosea.

Un pericol comun pentru conducătorul auto și pentru pieton este noroiul adus în șosea de tractoarele, căruțele, camioanele unităților agricole. Unul din tractoriștii de la S.M.A. Botoroaga, intrînd cu tractorul direct în carosabil, a făcut în cîteva minute drumul de asfalt de nerecunoscut. Pe o distanță de sute de metri au rămas în urma tractorului cantități mari de noroi. Numele tractoristului este Gh. Ciocănel. E tînr și mai poate fi învățat să respecte acest bun al tuturor, care e șoseaua. Să presupunem că o mașină, venind cu viteză, intră în zona înnoită și derapează. Atunci și pietonul aflat pe șosea se află în primejdie. Ce trebuie făcut, se știe. Să se

amenajeze la pătrunderea drumurilor lăaturalnice în șosea o porțiune de 50 m. pietruită și mai ales să existe acea elementară grijă din partea fiecărui șofer să curețe noroiul de pe cauciucuri.

Mersul pe drumul public nu-i joacă, nici pentru bicicliști, se înțelege. Numai că unii uită: pedalează fără să aibă la bicicletă ochi de pisică, duc copii pe cadru sau la spate. Sînt și căruțași cărora le e greu să agațe la spatele căruței felinarul aprins, cînd merg noaptea pe drumurile publice. Urmările sînt adevărate dramatice.

Mai sînt și alte întîmplări nenorocite, datorate neglijenței. Zorînd cu camionul spre Bistrița la o oră de seară, șoferul Mihai Muranda, ajuns în comuna Tiha Bîrgăului a intrat cu toată viteza într-o turmă. Urmarea: 67 de oi au fost omorîte. În orice comună gospodărită cu grijă, cei din fruntea obștii stabilesc drumuri obligatorii pentru cirezi, ca și pentru mașinile agricole. Există și o veche dispo-

ziție a Ministerului Agriculturii în această privință. Sînt unii care fac însă cum e mai rău, adică așa cum a făcut ciobanul din Tiha Bîrgăului (o vină o are și șoferul pentru neatenție). Adesea, un cîrd de 300—400 de oi sau de cîteva zeci de vaci e minat pe drum de un singur om. Cum să se descurce acesta cu atîtea animale pe un drum aglomerat?

Da! Mersul pe drumul public este un examen al prudenței, al seriozității și al bunului simț, fiindcă cel care pășește pe șosea este de două ori angajat — față de el însuși și față de alții. Mai sînt sate unde oamenii fac în șiruri lungi, promenade pe șosele; unde copiii, în loc să li se amenajeze locuri de joacă, sînt lăsați pe drumul mare să facă ce le trece prin cap.

Se spune despre accident că este un eveniment întîmplător și neprevăzut. Să ne gîndim însă bine la urmările pe care le poate avea accidentul de circulație și atunci să facem tot ce putem pentru a preîntîmpina întîmplarea, neprevăzută.

Locotenent-colonel
MUGUREL ROȘIORU

SĂNĂTATEA NOASTRĂ, A TUTUROR

PLANTELE MEDICINALE, PRIETENE ALE OMULUI!

Din cele mai îndepărtate vremuri, omul și-a alinat suferințele prin mijloacele pe care natura darnică i le-a pus la dispoziție, plantele ocupând un loc de seamă. Din curtea casei și pînă pe cele mai înalte vîrfuri ale munților noștri, plantele medicinale — peste o sută — ne însoțesc. Trebuie să le cunoaștem, să le culegem pentru a le folosi la nevoie.

Recoltarea lor se face în momentul cînd au acumulat cantitatea cea mai mare de substanțe vindecătoare numite și principii active, perioade stabilite prin cercetări științifice. Substanțe chimice pot fi găsite în tot corpul plantei sau acumulate numai în anumite organe, motiv pentru care de la unele plante se recoltează părți: rădăcini, coji, frunze, flori, semințe sau fructe.

Uscarea plantelor se face întinse în strat subțire, în poduri sau camere încălzite. Se consideră uscate atunci cînd părțile mai groase se rup cu ușurință, producînd un ușor zgomot.

Plantele uscate se ambalează în săculeți de pînză și se păstrează în locuri uscate și bine aerisite.

Mijlocul cel mai simplu și la îndemîna tuturor de a obține principiile active din plante este extracția cu apă care se face prin mai multe procedee:

Infuzia este operația prin care planta se pune în contact cu apa clocotită un timp anumit. În acest scop, într-un vas curat se pun 1—2 lingurițe sau linguri de plantă peste care se toarnă o cantitate anumită de apă în clocot. Se acoperă vasul și se lasă timp de 15 minute, agitîndu-se din cînd în cînd pentru ca extracția să se facă în totalitate. După trecerea acestui timp, infuzia se strecoară și se îndulcește după gust.

În general, prepararea ceaiului prin infuzie se aplică la flori, frunze și ierburi.

Decocția se obține prin fierberea plantei în apă un timp anumit. Decocul se strecoară fierbinte și se completează apa pierdută prin evaporare în timpul fierberii. Pentru obținerea acestei extracții, într-un vas curat se pune o anumită cantitate de plantă și apă care se fierb timp de 30 de minute (timpul de fierbere se calculează de la apariția primului clocot).

Decocul se strecoară fierbinte și se îndulcește după gust.

Această metodă de extracție se aplică în special rădăcinilor și cojilor care, fiind lemnoase, eliberează mai greu substanțele active.

Macerarea este metoda prin care planta se ține în contact cu un anumit solvent, de la cîteva ore pînă la 7—10 zile. Prin această metodă se realizează maceratele apoase, tincturile; ca solvent se folosesc alcoolul, vinurile, oțeturile etc.

Maceratele apoase se prepară pentru cel mult 24 ore și se păstrează la rece. Macerarea se aplică, în general, la plantele care conțin substanțe mucilaginoase.

Ceaiul preparat prin una dintre aceste metode se îndulcește cu zahăr sau miere de albine. În cazul inflamațiilor intestinale, manifestate prin procese de fermentație și în diabet, ceaiul se bea neîndulcit sau îndulcit cu zaharină.

Dintre plantele medicinale mai des întîlnite și mai cunoscute menționăm următoarele:

Afinul (*Vaccinium myrtillus*) ne oferă frunzele care se recoltează în lunile august-septembrie și fructele, la sfârșitul verii.

Frunzele, folosite sub formă de ceai, au proprietatea de a reduce zahărul din sânge, completând astfel tratamentul recomandat de medic în diabet.

Ceaiul se prepară prin infuzie, folosind 1—2 lingurițe frunze la o cană cu apă (250 ml). Se beau trei căni cu ceai pe zi, câte una înaintea fiecărei mese.

Fructele de afin au însușiri antiseptice și astringente fiind indicate în inflamații intestinale manifestate prin gastroenterite, procese de fermentație și diaree.

Ceaiul se prepară prin decoctie folosindu-se o linguriță fructe uscate la o cană cu apă. În cursul unei zile se beau 2—3 cești cu ceai, înaintea meselor principale.

Albăstrele (*Centaurea cyanus*). De la această plantă se recoltează florile, în lunile iulie-septembrie și se usucă la soare. Ceaiul din flori de albăstrele are proprietăți diuretice; se folosește în boli de rinichi și vezică; se prepară prin infuzie — o linguriță de flori la 250 ml de apă. Cu o jumătate de oră înaintea meselor principale se iau 2—3 linguri.

Sub formă de comprese sau băi, ceaiul de albăstrele se recomandă în inflamațiile ochilor.

Brusturele (*Arctium lappa*) are în pământ o rădăcină groasă care se recoltează primăvara, prin lunile martie-aprilie, sau toamna, după încetarea vegetației. Principiile active aflate în rădăcină stimulează funcțiile renale și cutanate, brusturele recomandându-se în boli de rinichi și în diferite afecțiuni ale pielii ca: furuncule, eczeme, coșuri etc. Brusturele are și proprietatea de a reduce zahărul din sânge, fiind recomandat bolnavilor de diabet.

Ceaiul se prepară prin decoctie din 2—4 linguri la 1 litru apă. Întreaga cantitate se bea în cursul unei zile.

Cățina de rișu (*Hippophaë rhamnoides*). Prin luna august se recoltează frunzele, care sînt de culoare portocalie. Avînd un conținut ridicat în vitamine, A, B₁, B₂, D, E, PP, iar în cantitate mai mare vitamina C, fructele de cătină sînt considerate ca adevărate polivitamine naturale. Ele se folosesc proaspete la prepararea marmeladelor, gemurilor, ca siropuri, vin, lichior sau uscate sub formă de ceai în toate stările de avitaminoză, la convalescență, anemie.

Ceaiul se prepară prin decoctie, o lingură fructe uscate la 500 ml apă. Întreaga cantitate de ceai se bea în cursul unei zile.

Chimenul (*Carum carvi*) crește sălbatic prin fînețele din regiunea dealurilor. Prin luna iulie se adună fructele care, datorită uleiului volatil pe care-l conțin, sînt de folos atât copiilor cît și adulților. Se recomandă în diferite afecțiuni ale stomacului și intestinelor, avînd rolul de a regla funcțiile digestive, de a elimina gazele ce produc balonări urmate de colici. Folosite în alimentație sau sub formă de ceai, fructele de chimen măresc cantitatea de lapte la femeile care alăptează, și produc diureză.

Ceaiul de chimen se prepară prin infuzie din 1/2 linguriță la o cană cu apă. Pentru sugari se va face un ceai mai slab din 4—5 fructe la o ceașcă cu apă din care se vor da 2—3 lingurițe înaintea fiecărui supt. Adulții vor bea 2—3 ceaiuri pe zi.

Cicoarea (*Cichorium intybus*) pune la dispoziția celor suferinzi părțile aeriene, care se recoltează în lunile iulie-august și rădăcina, care își concentrează substanțele active în lunile septembrie-octombrie.

Cicoarea are proprietatea de a stimula funcțiile hepatice și renale și a favoriza digestia. Se recomandă în boli de ficat și rinichi.

Ceaiul se prepară prin infuzie sau decoctie — o lingură de plantă sau rădăcină la 250 ml apă. Ceaiul se bea dimineața înainte de mîncare, iar apoi 2 cești, dintre care una seara la culcare.

Cimbrisorul de câmp (*Thymus serpyllum*) este o plantă comună prin fînețele noastre. Se recoltează părțile aeriene în timpul înfloririi, ceea ce corespunde cu lunile iunie-august. Datorită uleiului volatil pe care-l conține, planta are acțiune antiseptică asupra căilor respiratorii. Se recomandă în bronșitele acute și cronice, are însușirea de a elimina secrețiile bronșice, de a calma tusea, de a ameliora tusea astmaticilor și tusea convulsivă a copiilor.

Ceaiul se prepară prin infuzie din o linguriță plantă la o ceașcă cu apă. În funcție de vîrstă, se vor lua 3—4 linguri pe zi pînă la 2—3 cești cu ceai.

Sub formă de băi calmează durerile reumatice și cele provocate de gută și ajută la vindecarea unor boli de piele și plăgi purulente.

Cireșul și vișinul (*Cerasus vulgaris*; *Cerasus avium*). Codițele fructelor uscate și păstrate cu grijă constituie un bun medicament natural în combaterea bolilor de rinichi și vezică urinară, avînd rolul de a mări diureza.

Ceaiul se prepară prin decoctie — o mînă de codițe bine mărunțite la 1 litru de apă. Întreaga cantitate se bea caldută în cursul unei zile.

Gutuul (*Cydonia oblonga*). În scopuri medicinale se folosesc frunzele, care se recoltează în lunile mai-iunie, și semințele.

Frunzele au acțiune astringentă și se recomandă în diaree, iar semințele, datorită mucilagiilor sînt un calmant în tusea, bronșita și laringita copiilor.

Ceaiul din frunze se prepară prin infuzie — o linguriță la 250 ml apă. Se repetă doza de 2—3 ori pe zi.

Ceaiul din semințe (sîmburi) se obține prin infuzie sau macerație din o linguriță semințe la o ceașcă cu apă.

Copiii vor bea această cantitate treptat în cursul unei zile.

Fructele folosite în alimentație ca atare sau coapte în cuptor ajută la digestie și creează un scaun ușor bolnavilor cu stomac leneș.

Macul de cîmp (*Papaver rhoeas*) ne oferă petalele roșii care ascund în celulele lor principii active calmante ale tusei. Se recomandă în răceală, gripă, bronșite și în general în inflamațiile căilor respiratorii.

Ceaiul se prepară prin infuzie, din o linguriță petale la o ceașcă cu apă. Copiii vor lua 3—4 lingurițe din acest ceai, iar adulții 2—3 căni pe zi.

Măceșul (*Rosa canina*). Fructele se recoltează toamna, în momentul cînd au o culoare roșie vie și conțin cantitatea cea mai mare de vitamina C. Ele au proprietatea de a întări organismul slăbit de unele boli, de a mări secreția biliară și a descongestia ficatul.

Măceșele se folosesc sub formă de sirop, gemuri, marmelade sau uscate, sub formă de iceai. Ceaiul se prepară din 2 linguri fructe uscate și zdrobite la 500 ml apă. Fructele se introduc în momentul fierberii apei, pentru a

se evita descompunerea vitaminei C; pentru aceleași motive se vor utiliza numai vase smălțuite. Ceaiul se bea cald sau rece, în cursul unei zile.

Mușețelul (*Matricaria chamomilla*). Florile se recoltează în luna mai și se usucă cu multă grijă pentru a-și păstra culoarea și principiile active. Mușețelul este una dintre cele mai folosite plante medicinale fiind necesar de la noul născut și pînă la omul în vîrstă.

Prin proprietățile lui antiseptice și antiinflamatorii se recomandă în diareea sugarilor, în colite, gastrite, stări de balonare, colici și în general în toate afecțiunile gastrointestinale. În stări de răceală și gripă produce o transpirație abundentă ceea ce face să scadă febra bolnavului.

Infuzia de mușețel se obține din 1—2 lingurițe la o ceașcă cu apă din care sugarilor se vor da 2—3 lingurițe înaintea fiecărui supt; în funcție de vîrstă, doza se va mări pînă la 2—3 ceaiuri pe zi.

Extern, florile de mușețel sub formă de băi sau cataplasme contribuie la vindecarea rănilor cu puroi, a arsurilor, eczemelor, hemoroizilor, vindecă inflamațiile ochilor; sub formă de gargare, mușețelul se folosește în abcese dentare și în amigdalită.

Pentru gargară se vor folosi 1—2 linguri la 500 ml apă.

Aceste plante medicinale, precum și altele care fac parte din grupa medicamentelor naturale nu trebuie să lipsească din farmacia casei.

farm. CORNELIU CONSTANTINESCU

CÎND TE AȘEZI LA MASĂ

NU te așeza avînd mîinile murdare.

NU mîncea repede, mestecă bine și încet.

NU mîncea mîncăruri nici prea fierbinți, nici prea reci. NU bea cînd ai mîncare în gură.

NU mîncea dacă ești prea obosit sau supărat.

NU vorbi de lucruri supărătoare în timpul mesei.

NU ciți în timpul cînd mîninci.

NU sufla în mîncare și nu sorbi cu zgomot.

NU folosi cuțitul în loc de furculiță.

Răspunsurile exacte la „Mari bărbați ai neamului”

- 1) Vlad Țepeș, 1456; 1462; 1476, Țara Românească.
- 2) Ioan Vodă („cel Cumplit”), 1572 — 1574, Moldova.
- 3) Neagoe Basarab, 1512—1521, Țara Românească.
- 4) Vasile Lupu, 1634 — 1653, Moldova.
- 5) Matei Basarab, 1632—1654, Țara Românească.
- 6) Alexandru cel Bun, 1400—1432, Moldova.
- 7) Ștefan cel Mare, 1457—1504 Moldova.

PÎNĂ SOSEȘTE MEDICUL...

Primul ajutor medical reprezintă sprijinul care trebuie dat unui bolnav, înainte ca acesta să beneficieze de asistență medicală calificată.

În mediul urban și cel rural există activiste ale „Crucii roșii” care au fost instruite să acorde primul ajutor în cazul unor accidente sau boli. Dar pentru a se putea interveni cât mai eficient, este necesar ca fiecare gospodărie să aibă un minimum de medicamente și materiale sanitare cum sînt aspirină, piramidon, antinevralgic (algoalmin), acalor, scobutil sau lizadon sub formă de comprimate sau supozitoare. De asemenea, alcool medicinal, tinctură de iod, amoniac, un pachet cu comprese sterile, 1—2 feșe, vată, o pungă cu făină de muștar, eventual romergan.

Toate acestea se păstrează ușor într-un dulăpior sau o cutie (de tablă sau lemn) și ferite

de umezeală și căldură. Ele nu trebuie lăsate la îndemîna copiilor.

În cazul unor stări gripale, bolnavul poate să ia 2—3 aspirine pe zi, ceaiuri calde, i se vor face frecții, iar dacă temperatura crește, va lua și 2—3 comprimate acalor.

În cazul rănilor, trebuie să prevenim suprainfectarea. Plaga (rana) va fi curățată cu alcool sau cu apă fiartă și răcită; se aplică un pansament cu comprese sterile, apoi se leagă cu fașă.

În cazul înțepăturilor de albină sau viespe, se va scoate acul și se vor pune comprese cu amoniac. Durerile abdominale se atenuează prin luarea a 1—2 comprimate de scobutil sau lizadon.

În toate cazurile de boală sau de accidente să ne prezentăm cât mai grabnic la medic pentru precizarea diagnosticului și a tratamentului.

OMUL ARE VÎRSTA VASELOR SALE

Cele mai frecvente accidente cardio-vasculare sînt **INFARCTUL MIOCARDIC** și **HEMORAGIA CEREBRALĂ** care, prin gravitatea lor au fost numite „drame cardio-vasculare”.

Accidentele cardio-vasculare provoacă un număr de victime de două ori mai mare decît accidentele de circulație, cancerul, leucemia, tuberculoza și poliomielita luate la un loc.

La baza acestor boli stă ateroscleroza vasculară, adică îngroșarea pereților arteriali și a arterelor coronare prin care sîngele este condus în mușchiul inimii. Drept urmare rezultă o proastă circulație a sîngelui.

Dictonul „Omul are vîrsta vaselor sale” arată importanța stării vaselor, de care depinde sănătatea.

Care este cauza aterosclerozei? Ea este prin excelență o boală alimentară, produsă de consumul mare și permanent de grăsimi animale (untură, slănină etc) și hidrați de carbon rafinați (zahăr etc).

Consumul acestor alimente (grăsimi și dulciuri) duce la creșterea colesterolului și a lipidelor în sînge, care la rîndul lor, prin depunere pe pereții vaselor, duc la îngroșarea acestora, adică la ateroscleroză.

Trebuie redusă untura din practica pregătirii alimentelor și înlocuită cu uleiul de floarea-soarelui sau de porumb, care sînt bine metabolizate și nu duc la creșterea colesterolului și a grăsimilor în sînge.

Ateroscleroza mai este favorizată de existența unor boli ca hipertensiunea arterială, obezitatea și diabetul.

Cei care suferă de diferite boli cardio-vasculare (hipertensiune arterială, angină pectorală etc) e bine să știe că se poate trăi ani îndelungați, chiar pînă la adînci bătrînețe, dacă se acordă atenție regimului de viață, de alimentație și de muncă. Pe lîngă regimul alimentar, bogat în zarzavaturi, legume, fructe, carne în cantitate moderată și sărac în ali-

mente ce au la bază grăsimi animale, vor renunța la diferite excese (nu vor mai pierde nopți, vor renunța la fumat, nu vor mai consuma alcool) și vor evita enervările și emoțiile negative.

De asemenea, va fi combătută obezitatea, luptîndu-se ca prin regim alimentar să se mențină o greutate normală. Se vor evita sedentarismul, surmenajul fizic și cel intelectual care, de asemenea, pot duce la accidente cardio-vasculare.

Aceste măsuri profilactice trebuie luate de cei suferinzi de boli cardio-vasculare, dar și de cei sănătoși care au depășit vîrsta de 45—50 de ani.

Se indică, pentru fiecare dintre noi, ca după ce am împlinit 45 ani să ne adresăm periodic medicului, pentru un control general, cînd se pot descoperi din timp și trata eventualele afecțiuni, evitîndu-se o evoluție negativă a bolii și prevenindu-se „dramele cardio-vasculare”.

dr. EUGEN STOICA
medic primar

VALORI NORMALE ALE UNOR EXAMENE DE LABORATOR

Medicul v-a dat un bilet să mergeți la laborator. Acolo vi se fac analizele cerute și vi se spune când să veniți după rezultat. Iată-vă cu buletinul de analiză în mână. Curiozitatea e mare: au ieșit bine analizele? Trebuie să țineți neapărat seama de faptul că numai medicul este în măsură să interpreteze și să desprindă concluzii corecte din analizele de laborator. Este vorba de o studiere complexă a cazului, nu desimpla citire a unor cifre. De aceea, cel mai preferabil pentru bolnav este să relateze medicului cu deplină încredere și fără reținere suferințele sale, să răspundă întrebărilor ce i se pun în scopul precizării exacte a diagnosticului. Pentru simplă informare, vă redăm valorile normale ale citorva analize de laborator mai uzuale.

Hemograma:

- numărul de hematii (globule roșii) pe mm^3 : bărbați — 4 500 000 — 5 000 000 ; femei — 4 000 000 — 4 500 000
- procent de hemoglobină: 90—100%
- număr de leucocite (globule albe) pe mm^3 : 5 000 — 8 000
- formula leucocitară: — neutrofile = 60—70%
- eozinofile = 1—4%
- bazofile = 0—1%
- limfocite = 20—30%
- monocite = 2—6%

Viteza de sedimentare a hematiilor (V.S.H.)

- bărbați: după 1 oră, pînă la 7 mm
- după 2 ore, pînă la 8 mm
- femei: după 1 oră, pînă la 11 mm
- după 2 ore, pînă la 16 mm

Analiza urinei: densitate — variabilă, în func-

ție de cantitatea de lichide ingerate (normal 1 010 — 1 030).

reacția — neutră, alcalină sau acidă, în funcție de alimentație

albumină — absentă

glucoză — absentă

săruri biliare — absente

pigmenți biliari — absenți

Ureea 0,30 g — 0,50 g ‰

Glicemia 0,80 g — 1,20 g ‰

Colesterolul 1,50 g ‰ — 2,50 g ‰

Calciul în sînge 90 — 110 mg ‰

Lipidele în sînge 7 — 8 g ‰

Thimolul normal 0 — 4 U.M.L.

TA (tensiunea arterială) la adulți pînă la 60 ani, cifrele normale sînt cuprinse între 100—150 mm tensiunea maximă și 60—90 mm tensiunea minimă.

— Uf, mi-ai mîncat sufletul!

Giștele și whisky-ul

Legenda spune că giștele au salvat Capitolul. În Scoția aceste păsări păzesc celebrele crame de la Dumbarton, unde se află la „învechit” nu mai puțin de 1,3 mil. hl. whisky. Firmele scoțiene producătoare de whisky preferă giștele cîinilor; serviciile aduse de aceste păsări costă foarte ieftin, giștele fiind hrănite cu iarbă și cu diferite subproduse rămase în urma procesului de fabricare a celebrei licori. Apoi, cînd și-au terminat „stagiul”, de bătrînețe giștele ajung fripturi sau alte preparate nu mai puțin apreciate.

TEMPERATURĂ NORMALĂ

Ornitorincul 20°C
Furnicarul 29°C
Liliacul 35,5°C
Cangurul 36°C
Omul 37°C
Calul 38°C

Iepurele 39°C
Porcul 39,6°C
Porumbelul 41°C
Rața 43°C
Rîndunica 44°C

• Gustul iute al ridichilor poate fi înlăturat dacă după ce le treceți prin răzătoare, le clătiți cu apă rece.

• La unele tipuri de salam, foia de ambalaj se curăță destul de greu. Lăsați doar o jumătate de minut salamul în apă rece, după care puteți înlătura foia cu multă ușurință.

• Vasele în care ați avut dulceată, ouă crude, cocă sau mîncăruri din pește se spală mai întîi cu apă rece și apoi cu apă caldă.

• Peștele este mai gustos dacă în loc să-l sărați pe el, sărați făina sau pesmetul cu care urmează să-l prăjiți.

• Aproximativ 70 % din vitamine se pierd prin fierberea legumelor în apă cu sare. De aceea, se recomandă ca sarea să fie adăugată atunci cînd legumele sînt aproape fierte.

Bucureștiul „LA DARAC“

Ziarul DARACUL, care apărea în București, a scos, în 1872, un almanah foarte reușit, plin de note satirice la adresa afaceriștilor, moșierilor și politicienilor vremii. Iată cum este descrisă Capitala țării, în paginile CALENDARULUI DARACULUI:

„București, capitala României, cuibul tuturor gheștarilor și leagănul nedreptăților, are 221 800 de locuitori; 25 000 de case; 300 de locuri virane; 130 de

biserici rău întreținute, pentru că venitul lor îl ia guvernul; 41 de oteluri unde se jefuește lumea, fără perdea; 100 de cafenele; 60 de grădini unde benchetuește miniștrii; 14 bariere, unde se ia vamă bieților țărani; 15 poduri peste Dimbovița, toate în stare proastă; 643 de strade, unde-ți poți frînge gitul și riști a te îneca în noroi; 70 de medici; 400 de șarlatani; 20 de actori buni; 200 de actori șireți; 600 de trăsurile publice hodorogite“.

CÎTE „CARE CU BOI“ A PICTAT NICOLAE GRIGORESCU?

Pictorul Nicolae Grigorescu a făcut peste douăzeci de tablouri reprezentînd care cu boi, în diferite ipostaze. Cîtăm citeva dintre cele mai cunoscute: La căratul finului, Pe lunca, Spre casă, Prin pădure, Înspre bîlc, Întărcerea de la cîmp, Printre dealuri, pe Valea Siretului. Cînd a apărut în public primul dintre aceste tablouri? Răspunsul îl găsim în catalogul celei de a treia expoziții de pictură or-

ganizată în București, la 15 iunie 1870. Printre expozanți este menționat și Nicolae Grigorescu, al cărui raion cuprindea 25 de picturi, între care și una intitulată „Car cu boi“. Era pentru prima dată cînd marele pictor se prezenta în fața publicului, la o expoziție, cu lucrările sale. A obținut atunci premiul întîi acordat de juriul în fruntea căruia se afla Theodor Aman.

VILEGIATURĂ CIUDATA PE INSULA VRANGHEL

Una dintre insulele cele mai mari ale Arcticii este insula Vranghel, care poartă numele descoperitorului său, Franț Vranghel. Cunoscută ca „maternitate” pentru urșii polari, insula prezintă interes și datorită culcușurilor-adăposturi pentru morse. Încă din aprilie, pe sloiurile de gheață plutitoare din jurul insulei apar, una câte una, morsele. Cu fiecare zi a primăverii, numărul lor crește ajungând la sfârșitul lunii iulie la câteva sute.

Morsele dorm pe sloiuri un somn adânc și lung, întinse în cele mai nostime poziții: culcate pe spate cu colții ridicați, cu înotătoarele strînse pe piept, odihnindu-se pe spatele vecinului, plutind agățate cu colții de sloiul de gheață atunci când toate locurile de pe acesta sînt ocupate.

Multe săptămîni în șir, morsele plutesc pe sloiurile de gheață, dar iată că soarele și vîntul topesc gheața, iar oceanul descătușat devine furtunos. Animalele, nevoite să înoate fără întrerupere, obosesc în timp ce sloiurile micșorate se îndepărtează mîinate de curenții oceanului. Singur malul insulei Vranghel oferă posibilitate de odihnă. Spre acolo se îndreaptă ele, dar nici una nu îndrăznește să iasă prima pe mal. În sfîrșit, unul dintre masculi cu grumazul și pieptul plin de cucuie roz cicatricele rănilor căpătate în încăierările cu rivalii își înfige înotătoarele în prundișul malului. Dintr-o dată, ca la comandă, turma sutelor de morse scoțind mugete

stridente iese din apă și invadează insula. Cele care s-au instalat primele, sînt împinse de următoarele, care caută și ele să-și facă loc pe uscat. Altele și altele se îngheșuie spre mal. Cît vezi cu ochii întinderea de apă este întesată. Puii, cîntărind 150 de kilograme fiecare, sosesc ținîndu-se cu înotătoarele de spatele mamelor.

Cel mai bun loc de pe insulă este, desigur, acaparat de masculii cei mai puternici. Animalele obosite adorm imediat. E suficient însă ca deasupra insulei să treacă în zbor la mică înălțime un avion, pentru ca morsele să se trezească imediat și îngrozite să se precipite spre mare în căutarea locului de salvare. În panica generală de care este cuprinsă turma, fiecare individ caută să-și croiască drum spre apă împingînd, lovind cu colții și strivind pe cei din jur. În învălmășeală cei mici și slabi sînt omorîți de cei mari și puternici. Încetul cu încetul, morsele se calmează și se culcă din nou. Ele rămîn pe insula Vranghel cam 20 de zile, apoi o pornesc înot spre est, cîntînd să fie cît mai aproape de sloiurile plutitoare de gheață, atît de plăcute și de răcoroase!

Sake – „ȚUICA” JAPONEZĂ

Pentru prima oară „saké”, băutură alcoolică tradițională în Japonia, se găsește menționată în Manyoshu, antologie poetică compusă în secolulul al VIII-lea. Se pare însă că această băutură se produce cu mult înainte de istoria scrisă a poporului din Țara Soarelui Răsare. Saké se bea în toate ocaziile, triste sau vesele. Se bea chiar cînd nu este nici un eveniment...

Saké se obține prin fermentarea orezului, culoarea sa mergînd de la transparența cristalină la pur spre auriu luminos. Conține între 12 — 16° alcool pur, 0,2% acid lactic și alte substanțe între care zahăr.

Servită caldă sau rece, această băutură constituie un nelipsit aperitiv (banshaku), foarte plăcut în orice sezon.

În mod tradițional, saké se bea cald (Kan Saké). Se toarnă într-un fel de fiolă de porțelan, denumită tokkuri, închisă ermetic, care este introdusă în apă încălzită pînă la 48—50°, după care se servește. Se bea și rece de la frigider sau răcită cu cuburi de gheață.

În noaptea Anului Nou, orice japonez bea o cupă de saké îndulcit, denumit o-toso, preparat special pentru această mare sărbătoare.

Deși saké este foarte apreciat, alcoolicii sînt totdeauna disprețuiți. Mitologia japoneză menționează că un zeu care devenise turbulent după ce băuse prea mult saké a fost alungat din cer. Coborînd pe pămînt, pe coasta Mării Japoniei, pentru a-și ispăși vina, a ucis un balaur cu opt capete, după ce l-a amețit dîndu-i opt cupe cu saké...

Dacă țuica noastră este cu atît mai apreciată cu cît este mai „bătrînă”, saké este preferat proaspăt. Cînd cumperi o sticlă de saké ți se recomandă să bei licoarea cît mai repede posibil, îndată ce ai destupat sticla.

Așa cum la noi este mult apreciat „Țuica de Văleni”, în Japonia saké de cea mai bună calitate este „Nada-no-Saké — Nada fiind localitatea unde se află cele mai cunoscute fabrici de saké. Cînd ciocnim un păhărel de țuică urăm „noroc, sănătate”! Japonezii spun: „Kampai!”, adică „pînă la fund”.

AUREL SON

Producția agricolă și chimia

ALIAȚI

PRETENȚIOȘI

În combaterea bolilor și dăunătorilor plantelor, lupta chimică se înscrie — la ora actuală — ca o metodă de bază. Faptul este determinat de multiplele avantaje pe care le oferă aceasta: eficiența sporită pe care o au produsele chimice (unele chiar, de pînă la 100 la sută); posibilitatea aplicării rapide a tratamentelor — prin utilizarea aviației, de pildă — pe suprafețe mari; acțiunea prelungită a unor substanțe chimice care — în unele cazuri — are efect asupra a unu, doi și chiar trei dăunători sau boli; posibilitatea asocierii a două, trei produse pentru combaterea deodată a mai multor agenți patogeni și dăunători; stimularea, în cazul aplicării unor fungicide pe bază de carbonați (Zineb, Polyran) a creșterii plantelor. Metoda chimică prezintă și importante avantaje economice. Un calcul sumăr relevă că la fiecare 100 lei investiți pentru aplicarea produselor fitofarmaceutice (inclusiv costul manoperei), valoarea producției salvate este de 200 lei pentru cultura porumbului, de 300 lei pentru cea de grâu, de 400 lei pentru cartof și de 600 lei pentru vița de vie. Toate aceste avantaje au făcut ca producția substanțelor chimice să sporească rapid: în prezent se cunosc peste 700 de principii activi și mai mult de 10 000 de produse comerciale.

Utilizarea, însă, din ce în ce mai frecventă a preparatelor fitofarmaceutice a început să ridice probleme. Și iată de ce: majoritatea acestor substanțe au un grad mare de toxicitate, ceea ce conduce — în condițiile unei aplicări neraționale — la acumulări de reziduuri pe diferite produse agroalimentare, acumulări ce pot fi identificate și după o lună de zile. S-a constatat, de exemplu, că vitele care au pășunat plante tratate cu insecticide din grupa derivaților clorurați s-au contaminat, iar reziduurile au trecut din carnea și laptele animalelor în organismul oamenilor. Ca să nu mai vorbim de fructele și legumele consumate la scurt timp după aplicarea tratamentelor. Pe de altă parte, folosirea nejudicioasă, a aceluiași preparat, o perioadă îndelungată de timp, determină apariția de forme rezistente la insecte. Așa s-a întîmplat că, datorită utilizării exce-

sive a cloroderivatelor în livezi, au apărut populații de acarieni care nu mai reacționează la acestea. În schimb, au fost distruși prădătorii acarienilor — fauna utilă, deci — ceea ce afectează echilibrul biocenotic.

Un alt pericol pe care-l prezintă aplicarea produselor chimice este poluarea mediului înconjurător. În special a sistemelor acvatice (apă freatică, râuri, lacuri, mări și oceane).

În această situație, firesc, oamenii de știință s-au întrebat care este soluția optimă: combaterea chimică sau cea biologică? Răspunsul, după multe experiențe, a fost combinarea metodei chimice — prin care să se folosească produse cît mai puțin toxice și cu remanență de scurtă durată — cu cea biologică, care va urmări creșterea și dezvoltarea diferitelor specii de entomofagi — paraziți sau prădători din regnul animal.

Alături de insecto-fungicide, erbicidele prezintă un alt succes al eforturilor unite depuse de chimiști, biologi și agronomi. În ultimii ani, au fost obținute și încercate peste 2.500 de erbicide, cu un larg spectru de activitate și un grad mare de selectivitate (adică maximum de fitotoxicitate pentru buruieni, lăsînd nevătămate plantele de cultură). În prezent, erbicidele se aplică pe scară mondială, cu o eficiență economică ridicată. Un exemplu, doar: în cazul tratării buruienilor din cultura de grâu cu Diclordon sodic în doză de 1—2 kg la hectar substanță activă, pot fi obținute sporuri de producție de 300—500 kg la hectar. Ținînd seama de acest avantaj, agricultura reclamă tot mai multe erbicide. Revine, însă și aici întrebarea: erbicidele pot fi nocive? Da și nu, au spus specialiștii. Durata și intensitatea efectului remanent al produselor depind de însușirile fizice, chimice și biologice ale solului respectiv. De pildă, mai mult de 3—4 kg de atrazin la hectar au acțiune toxică asupra grîului de toamnă ce urmează după porumb: aplicat în cantități mai mari, de 10—15 kg la hectar, la porumb, atrazinul produce vătămări și la sfecla de zahăr și floarea-soarelui, semănate după porumb. Aceasta înseamnă că la amplasarea culturilor în cadrul asolamentului este necesar mult discernămint, luarea în considerație a metodei de întreținere a plantelor prin tratamente chimice. Unele cercetări au evidențiat faptul că atunci cînd sînt neglijate măsurile de protecție, erbicidele pot fi o sursă de poluare chimică. Dacă în apă, de exemplu, sînt aruncate resturi de buruieni tratate cu erbicide, peștii se intoxică ușor. Utilizate, însă, cu grijă, astfel ca să fie înlăturat pericolul intoxicației plantelor, oamenilor și mediului ambiant, erbicidele constituie un mare sprijin în efortul agriculturii de a obține producții cît mai mari, cu cheltuieli de timp și de muncă reduse.

Un îndemn care vă interesează îndeaproape

COOPERATIVE AGRICOLE DE PRODUCȚIE!

Prin valorificarea disponibilului producției-marfă de cereale, leguminoase-boabe și semințe oleaginoase, pe bază de contracte încheiate cu întreprinderile și oficiile de valorificare a cerealelor și plantelor tehnice, obțineți importante avantaje.

Încheierea contractelor se face la prețuri ferme, garantate de stat, cunoscute înainte de contractare.

Pentru livrarea pe bază de contract a unor cantități cât mai mari se acordă următoarele sporuri de preț:

— 10 la sută din valoarea cantităților ce depășesc 30 tone grâu, secară și orzoaică la un loc;

— 10 la sută din valoarea cantităților ce depășesc 30 tone porumb-boabe;

— 650 lei/tona pentru cantitățile ce depășesc 16 tone semințe de floarea soarelui;

— 10 la sută din valoarea cantităților ce depășesc 2 tone fasole-boabe;

— 20 la sută din valoarea cantităților ce depășesc 10 tone fasole-boabe;

— 1 200 lei tona la semințe de in pentru ulei, dacă se însămânțează cel puțin 50 ha și se predă fondului de stat minimum 20 tone de semințe.

Cooperativele agricole de producție contractante mai primesc plata transportului pe întreaga distanță de la sediul acestora și pînă la bazele de recepționare, potrivit tarifelor legale, în funcție de natura mijlocului de transport folosit, clasa mărfurilor și categoria drumurilor.

Pe baza contractului încheiat, cooperativele agricole de producție beneficiază de credite de producție pe termen scurt, din partea unităților Băncii pentru agricultură și industrie alimentară.

COOPERATIVE AGRICOLE DE PRODUCȚIE!

Încheiați contracte cu întreprinderile și oficiile de valorificare a cerealelor și plantelor tehnice, pentru vînzarea unor cantități cât mai mari de cereale, leguminoase-boabe și semințe oleaginoase.

ÎNTEPRINDEREA INTERCOOPERATISTĂ DE CONSTRUCȚII MONTAJ ȘI PRESTĂRI DE SERVICII A JUDEȚULUI MARAMUREȘ

Execută pentru unități din agricultură, întreprinderi socialiste și particulari, în afară de lucrări de construcții și instalații, următoarele:

- proiecte reduse pentru autorizații de construcții;
 - proiecte de execuție în orice domeniu vizînd construcțiile;
 - desmembrări și ridicări topo;
 - piese din mase plastice pentru industria textilă, industria de automobile, industria alimentară etc.;
 - confecții metalice ornamentale pentru împrejurimi și bina-
- le;
- binae și ambalaje din lemn de diferite esențe;
 - rebobinări de motoare electrice.

Execuții la preț de stat.

Comenzile se primesc pe adresa întreprinderii, din Baia Mare, str. Salcîmului nr. 11, telefon 15006 — 15007.

Întreprinderea industrială de stat Fabrica de zahăr DIN TIMIȘOARA

Str. Polonă, nr. 2, telefon 13494 — 13495

produce la cererea cooperativelor agricole de producție și a întreprinderilor agricole de stat, care cultivă sfeclă de zahăr, un nou concentrat furajer denumit

T. U. M. 30

(tăiței) (uree) (melasă) 30 gr. uree/kg produs

Noul produs are o valoare nutritivă superioară borhotului uscat, îmbunătățind raportul energo-proteic în furajarea rumegătoarelor.

La Hălchiu, cunoscută așezare din Țara Birsei, în 1963 au fost puse bazele întreprinderii agricole de stat Avicola-Brașov. Anii au trecut. Odată cu ei, modesta unitate, care dispunea la înființare de numai 12 hale de creștere a tineretului s-a dezvoltat continuu. Au fost adăugate spații de producție moderne, au luat ființă ferme mari, destinate creșterii găinilor pentru ouă, a tineretului pentru carne, a unor nuclee de selecție. Numai la Măgurele, localitate situată în apropierea Brașovului, între 1968 — 1970, și-au început activitatea trei ferme pentru creșterea tineretului din hibrizi Perla, a păsărilor din rase ușoare și mixte destinate reproducției. Hale mari au fost, de asemenea, construite la Codlea și la Stupini, Avicola dispunând astăzi de 12 ferme și 74 hale de producție.

Vizităm fermele. Mîna bunului gospodar se cunoaște la tot pasul: hale curate, păsări hrănite cum se cuvine, furaje bine gospodărite.

Aflăm cu acest prilej că producția obținută, veniturile realizate de unitate au crescut continuu.

— Dacă în 1964, spunea dr. Virgil Gomoiu, directorul întreprinderii, s-au realizat în medie pe găină doar 178 de ouă, cu un consum specific de 280 kg furaje la mia de bucăți, în 1972, deși consumurile au scăzut cu 104 kg la mia de bucăți, media de ouă s-a ridicat la 232,7 pe găină.

Și efectivele de păsări au crescut. De la 34 000 în 1964, la peste 150 000 anul trecut.

— Rezultate deosebite — intervine Gh. Necula, contabilul șef al întreprinderii — s-au obținut și în privința eficienței economice. Beneficiile realizate de unitatea noastră în 1969 au fost cu 5,6 milioane de lei mai mari decît cele planificate, iar în 1972 beneficiile peste plan au depășit 8 milioane de lei.

Activitatea ce se desfășoară la I.A.S. Avicola-Brașov nu se rezumă doar la creșterea tineretului pentru carne și a găinilor pentru ouă sau selecție. Anual, de la incubatoarele întreprinderii, sute de mii de pui de o zi sînt trimiși la numeroase unități din diferite județe ale țării, sau vinduți prin sectorul de magazine și prin asociațiile AVIROM, populației.

Lucrătorii întreprinderii sînt hotărîți să obțină rezultate și mai bune în producție. S-a trecut la introducerea bateriilor, utilizîndu-se astfel cu eficiență sporită spațiile existente. Într-o hală de exemplu, vor fi crescute 15 000 păsări, adică mai mult decît dublu decît se crește în prezent.

I. A. S.

AVICOLA

BRAȘOV

O apreciată

cunoștință

a gospodinelor

Și încă un fapt. La Codlea va fi construit un nou complex cu o capacitate de 3 500 tone pui de carne anual, ceea ce, firește va contribui mult la mai buna aprovizionare a populației cu carne de pasăre.

GHENADIE VINȚI

UNIUNEA

JUDEȚEANĂ

PRAHOVA

A

COOPERATIVELOR

MEȘTEȘUGĂREȘTI

VI SE ADRESEAZĂ

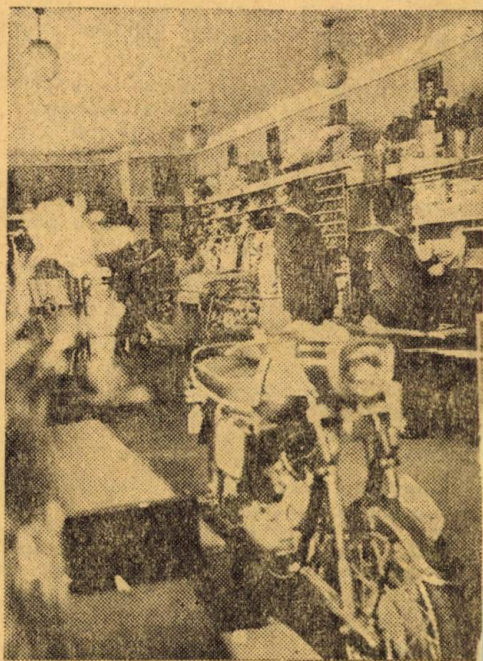

Săteni! În caz de defectare a televizorului sau radio-receptorului dumneavoastră nu vă adresați depanatorilor „de ocazie”. Vă puteți asigura o intervenție sigură și de bună calitate adresându-vă specialiștilor cooperației meșteșugărești din unitățile și punctele fixe Radio—TV din apropierea localității dumneavoastră. Numai procedînd astfel puteți fi siguri de o reparație de bună calitate și veți

avea un avantaj bănesc prin înlăturarea cheltuielilor inutile.

Tineri de la sate! O veche zicală glăsuiește: meseria este brățară de aur. Aveți posibilitatea să vă însușiți meseriile de tâmplar, dulgher, zidar, zugrav, cismar, croitor, atît de folositoare populației! Pentru a vă califica în aceste meserii, adresați-vă cu încredere cooperativelor: „Construcătorul”, „Munca manuală” și „Încălțămîntea”, din Ploiești, „Munca” din Cîmpina și „Prestarea” din Sinaia, județul Prahova.

Tinere sătence! Cooperativele „Textila” Ploiești și „Covorul popular” din Comarnic au devenit binecunoscute și apreciate în producția de covoare cu motive orientale, atît în țară cît și peste hotare. La însușirea acestei frumoase îndeletniciri are acces orice tînără doritoare să învețe și să practice țesătura covoarelor, adresîndu-se cooperativelor amintite în vederea calificării la locul de muncă.

Acum patru ani, într-o poiană din marginea satului Brad, județul Bacău, s-a început, în cooperare cu o cunoscută firmă avicolă canadiană, realizarea unui amplu program de selecție și hibridare la păsări.

Scopul căutărilor, al combinațiilor, la păsările destinate producției de ouă au constat din:

- ridicarea producției de ouă;
- îmbunătățirea calității ouălor (greutate, calitatea cojii);
- reducerea consumurilor specifice;
- creșterea rezistenței la boli a puilor.

La păsările destinate producției de carne s-a urmărit:

- scurtarea timpului de creștere;
- reducerea consumului de furaje pe kilogramul de spor;
- îmbunătățirea calității carcaselor;

ALBO, ROSO, ROBRO SAU AVICULTURA MODERNĂ

— crearea unor linii capabile să folosească mai eficient furajele ieftine;

— creșterea rezistenței la boli.

Rezultatele de până acum ale cercetărilor — coordonate direct de Centrala pentru producția avicolă și la care au participat încă de la început medicii veterinari Dan Axinte, Vasile Mogilă și Constantin Tuțu — au dus la realizarea a trei categorii de hibridi:

— **Albo 70** — este un hibrid trilinear pentru producerea de ouă cu coaja albă;

— **Roso 70** — hibrid trilinear, care produce ouă cu coaja roșie (brună);

— **Robro 70** — hibrid tetralinier pentru producția de carne.

În cei 4 ani de activitate, ferma Brad a livrat unităților de profil din întreaga țară peste 450 000 de păsări cu performanțe superioare.

Paralel cu aceasta, pe baza materialului creat în fermă, au luat ființă în județele Arad, Brașov și Ilfov trei ferme de selecție și hibridare, capabile să satisfacă integral nevoile de păsări de prăsilă ale aviculturii de stat și cooperatiste.

Dintre rezultatele obținute cu materialul realizat la ferma Brad — unele atingând performanțe mondiale — amintim:

— peste 300 de ouă de la o pasăre;

— consum specific de 2,6 kg furaje pentru un kilogram de carne spor;

— 1.950 kg greutate la tăiere, la 8 săptămâni, cu plus variante de pînă la 2,5 kg.

Sînt rezultate care creează premise certe pentru satisfacerea într-o măsură tot mai mare a cerințelor de produse avicole ale populației, asigurînd totodată o eficiență ridicată producției avicole.

Nu putem încheia scurta noastră relatare despre succesele avicultorilor de la ferma din Brad fără să amintim că aici funcționează o stație de incubație realizată pe baza ultimelor cuceriri ale tehnicii mondiale din acest domeniu și că tehnologiile elaborate sînt în curs de extindere în toate stațiile de incubație din țară.

Ion NICODIM

Cerințele mereu crescînde de produse legumicole în general și de legume timpurii în special au făcut ca și în județul Prahova să ia o mare amploare comerțul către populație de asemenea produse, foarte bogate în vitamine și în alte substanțe nutritive.

Întreprinderea județeană Prahova pentru producerea, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor coordonează în prezent activitatea a peste 250 de unități de desfacere cu amănuntul a legumelor și fructelor; dintre acestea, 200 de unități au fost modernizate și dotate cu mobilier și utilaj corespunzător. În municipiul Ploiești au luat ființă două mari magazine de legume și fructe, cu autoservire, iar pe principalele trasee turistice, în localități cum sînt Breaza, Comarnic, Bușteni, Azuga, Slănic, Cheia și în altele au fost deschise 40 de unități de desfacere a legumelor și fructelor.

După cum ne-au relatat inginerii Ion Enache, directorul Întreprinderii județene, și Gheorghe Șulț, șeful centrului de desfacere a legumelor și fructelor din municipiul Ploiești, în anul 1974 se vor desface prin unitățile întreprinderii 354 000 tone de legume, 25 000 tone de cartofi, 4 700 tone de fructe și aproape 1 800 tone de struguri.

Odată cu modernizarea mării majorități a unităților de desfacere, conducerea întreprinderii s-a preocupat și de îmbunătățirea metodelor de servire a populației; printre altele, a fost extinsă desfacerea produselor preambalate. Pentru o aprovizionare ritmică a populației cu legume și fructe în tot cursul anului, unitățile comerciale de specialitate au desfăcut anul trecut mari cantități de legume și fructe deshidratate: 190 tone de ceapă, 40 tone de cartofi și rădăcinoase, precum și 1 580 tone de prune, mere, pere, caise.

În sfîrșit, printre produsele semiindustrializate, care vor fi puse la dispoziția consumatorilor prin unitățile de legume și fructe din județul Prahova în anul 1974, sînt peste 1 100 tone murături, castraveți, gogoșele, varză și altele, precum și cantitatea de 550 tone de magiun din prune, mere, pere, caise.

Iată de ce lucrătorii unităților de desfacere ale întreprinderii județene Prahova pentru producerea, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor invită cumpărătorii să se aprovizioneze cu tot felul de legume și fructe din magazinele specializate care le stau la dispoziție în principalele localități ale județului.

H. GROSU

ÎNTEPRINDERI AGRICOLE DE STAT, COOPERATIVE AGRICOLE DE PRODUCȚIE, FERME, PRIMĂRII COMUNALE !

Uzina de Pompe-București vă oferă un nou produs cu caracteristici superioare: MOTOPOMPA MOPSI 100-16/8, destinată intervențiilor pentru stingerea incendiilor.

MOPSI mai poate fi folosită și pentru alte treburile: la evacuarea apelor de inundație de pe terenurile agricole, din subsolurile și pivnițele locuințelor, la alimentări cu apă și irigații cu caracter local.

Motopompa este echipată cu o pompă centrifugă de mare randament, antrenată de motorul ARO-L-25.

Printr-o manevră simplă, un dispozitiv special asigură amorosarea pompei de la nivelul de 7,5 metri, în 60 secunde.

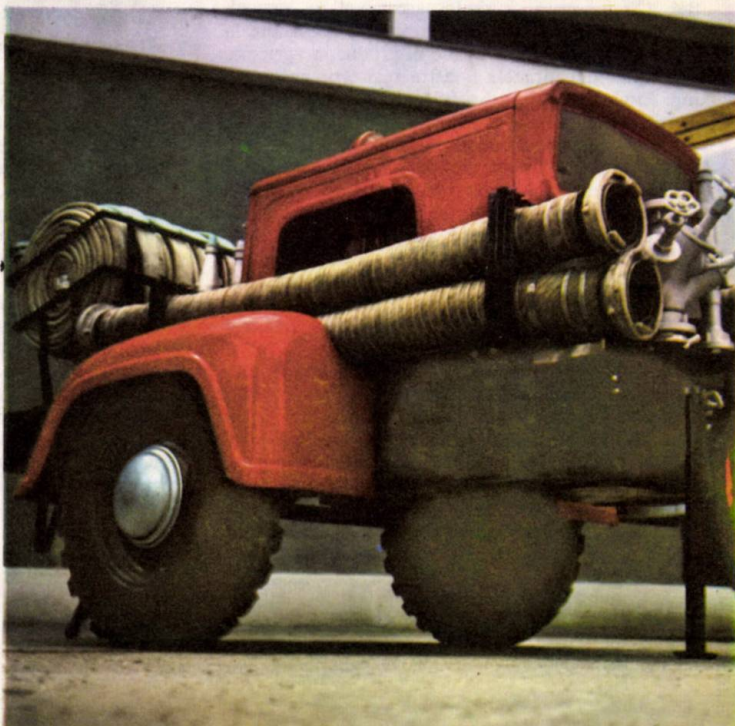
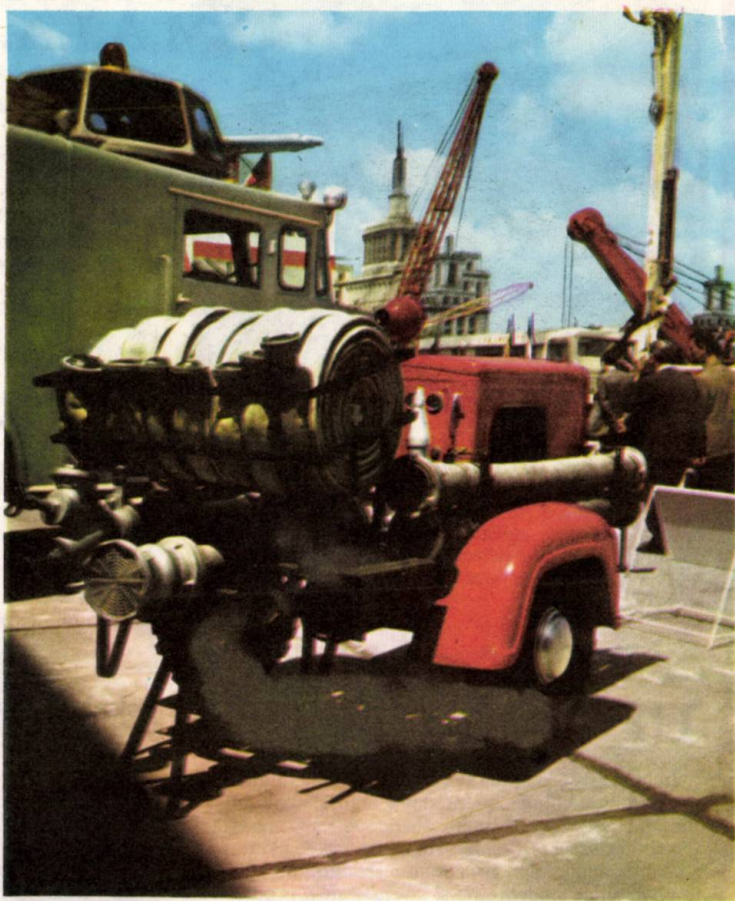
Pornirea motorului:
prin demaror electric

Debitul pompei:
1600 litri/minut

Înălțimea de pompare:
80 mCA

Înălțimea de aspirație:
7,5 metri

Motopompa se livrează complet echipată cu furtune de aspirație, refulare și racorduri de distribuție.

NOUȚĂȚI DE LA U.M.A.I.A. — ARAD...

În ultimii ani proiectanții, muncitorii, inginerii și tehnicienii de la Uzina Mecanică a Agriculturii și Industriei Alimentare (U.M.A.I.A.)-Arad au realizat noi mașini și utilaje pentru agricultură. Dintre acestea, amintim: **agregate de pompare**, de 5 și 12 toți pentru irigații și desecări; **tocătoare de fibroase**, a căror capacitate variază între 1 500—3 500 kg pe

oră, în funcție de furajul care se toacă (coceni de porumb, paie de ovăz etc.); **mori cu ciocane**, de diverse tipuri și capacități; **amestecătoare**, necesare fabricilor de nutrețuri combinate; **instalații cu transportor cu arc** pentru furajare în halele de porci și păsări; **instalații de măcinat paie**; **bucătării furajere**; **instalații de preparare a furajelor**, cu o capacitate de 2,5 tone pe oră.

— Un rol deosebit în realizarea acestora — ne spunea directorul întreprinderii, Eugen Solomon — l-au avut șeful colectivului de proiectare și asimilare de produse noi, ing. Octavian Ziman, atelierul de prototipuri și sculărie, condus de maestrul Gheorghe Dragoș și atelierele de execuție, conduse de ing. Gheorghe Tolan și Petru Huruban.

În prezent, la U.M.A.I.A. din Arad se află în faza de asimilare noi utilaje pentru agricultură, printre care: **autobene** pentru transportul furajelor în vrac, cu variante pentru vehiculare pneumatică, cu descărcarea mecanică și transportor pneumatic.

M. GRĂDINARU

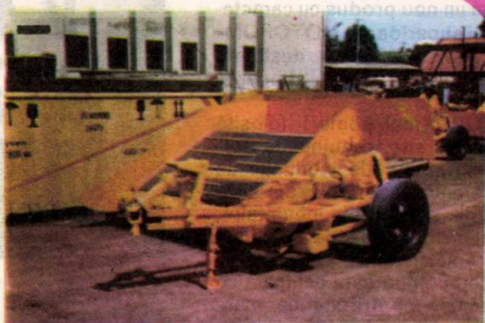
... DE LA U.M.A.I.A. TIMIȘOARA

În anul 1945, la înființare, modestă era denumirea — «Atelier central» — modeste erau și sarcinile unității: repararea mașinilor abandonate sau scoase din uz în timpul războiului. Au urmat ani de căutări și eforturi fructuoase, fiecare an însemnând o etapă în procesul de modernizare și diversificare a producției. Circumscrie drumului ascendent al agriculturii noastre, sarcinile unității au fost racordate la transformările ce au avut loc în producția agricolă.

— Una din ultimele noastre realizări, ne spune ing. Emil Moldovan, directorul uzinei, este **mașina de recoltat mazăre M.R.M.** care, la scurt timp după asimilare, ne-a fost solicitată la export. Destinată recoltării și așezării în brazdă continuă a mazării, mașina poate fi foarte bine folosită și pentru recoltarea lucernei de sămânță, a borceagului și a altor plante culcate care nu pot fi adunate cu alte mașini. Soluțiile constructive adoptate de specialiștii noștri au făcut ca mașina să fie puțin sensibilă la umiditatea ridicată a solurilor pe care se cultivă mazărea.

— **Ce alte mașini și utilaje se află printre cele mai reușite produse ale uzinei?**

— Anul trecut, am proiectat și realizat o **suită de utilaje complexe pentru linii tehnologice de 1000, 1500, 2000, 3000, și 6000 păsări pe oră**, utilaje cu care sînt dotate abatoarele avicole. **Deplumătorul** (smulgătorul de pene), **mașina de depilat pipota**, **dispozitivul de smuls gîturii** și **tăiat picioarele la păsări**. **dispozitivul de extras carcase** etc. Cu aceste utilaje au fost dotate combinatelor avicole din Galați, Craiova, București etc. Cît despre eficiența acestor

realizări, este suficient să arătăm că, numai la dotarea unui singur abator, s-a obținut o economie de șapte milioane lei valută. Tot la noi se fabrică **autospeciala de transportat vițeii** de la maternități la complexe de creștere și îngrășare, **bancul de centicubat pompe de injecție**, **dispozitivul de protecție automată și funcționare după program** destinat automatizării proceselor de irigare cu motopompe **APT 4 și APT-50/60**. În permanență căutare de căi noi menite să ducă la creșterea competitivității produselor, membrii colectivului nostru nu se mulțumesc cu ce au realizat. Astfel, vorbind din nou despre M.R.M., trebuie să spun că familia mașinilor de acest gen va fi îmbogățită cu o nouă variantă dotată cu un transportor înclinat ce înlesnește încărcarea mazării direct în remorcă. Am asemilat în fabricație cîteva noi produse de mare randament, ca bunăoară, **instalația de muls tip «Banatul»**, **remorca izotermă** pentru transportat ouă, **autodube** de șapte și zece tone pentru vehiculat cereale în vrac și furaje verzi.

ELISEI TARȚA

DEPARTAMENTUL INDUSTRIEI
ALIMENTARE
CENTRALA INDUSTRIALIZĂRII
CĂRNII

CRESCĂTORI DE ANIMALE !

Prețurile de contractare la animale și produse animaliere și alte avantaje, stabilite prin Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României și a Consiliului de Miniștri adoptată în ședința comună din 13 iulie 1973, vă oferă posibilitatea realizării unor importante venituri.

PREȚURILE DE CONTRACTARE LA TINERETUL BOVIN ȘI LA BOVINE ADULTE

Încheind contracte cu întreprinderea de industrializarea cărnii pentru creșterea, îngrășarea și livrarea de **tineret bovin și bovine adulte**, beneficiați de următoarele prețuri:

Greutatea animalelor la predare	Prețuri pe calitate		
	Calitatea I lei/kg viu	Calitatea II lei/kg viu	Sub calitatea II lei/kg viu
TINERET BOVIN			
Peste 400 kg	14,35	13,25	11,00
341—400 kg	13,25	12,25	10,25
281—340 kg	12,25	11,25	9,00
221—280 kg	10,00	9,00	8,00
151—220 kg	9,00	8,00	7,00
BOVINE ADULTE	10,00	8,50	6,50

IMPORTANT!

— **Crescătorilor individuali li se acordă o primă de 300 lei pentru fiecare vițel obținut în gospodăria proprie și contractat cu statul.**

— **Livrînd tineretul bovin în perioada 1 ianuarie — 30 aprilie beneficiați de un spor de preț de 0,50 lei pe kg viu.**

— **De asemenea, contractanților li se acordă, drept avans, credite în bani pînă la 45 la sută din valoarea animalelor contractate.**

CRESCĂTORI DE ANIMALE!

Livrînd statului, în noile condiții de contractare, un tineret bovin obținut în gospodăria proprie, în greutate de 420 kg viu, de calitatea I și în perioada 1 ianuarie — 30 aprilie, realizați un venit de 6 237 lei.

PRODUCĂTORI DIN ZONELE DE DEAL ȘI MUNTE!

În raport de greutatea tineretului bovin livrat, puteți cumpăra, la preț de stat, următoarele cantități de porumb:

Structura de greutate a tineretului bovin livrat	Porumb acordat pe kg de carne în viu
peste 300 kg	1,500 kg
între 201—300 kg	1,200 kg
între 151—200 kg	0,700 kg

De exemplu, pentru livrarea unui tineret bovin în greutate de 420 kg aveți dreptul să cumpărați, la preț de stat, cantitatea de 630 kg de porumb.

Folosiți din plin toate posibilitățile de care dispuneți pentru creșterea și îngrășarea bovinelor pe bază de contract cu statul.

**Departamentul
Industriei Alimentare
Centrala industrializării
cărnii**

CRESCĂTORI DE ANIMALE !

rate solicitate la export, se acordă un spor de preț de 1 leu/kg. viu. Condițiile de livrare se vor stabili prin contract.

Vi se acordă furaje concentrate:

Pentru porcii livrați la greutatea de peste 90 kg viu se acordă contractanților câte 3 kg de porumb pentru fiecare kg de carne în viu livrată, la preț de stat. La încheierea contractului, producătorul poate primi un avans de porumb de pînă la 190 kg pentru fiecare porc contractat !

Deținătorii de scroafe, care contractează doi purci de la o scroafă, la o fătare, în afara prețurilor și a porumbului ce se acordă pentru cei doi porci, primesc, în plus, câte 200 kg de porumb pentru fiecare scroafă, din care 100 kg la încheierea contractului și 100 kg la livrarea celui de al doilea porc contractat.

Vi se oferă condiții deosebit de avantajoase — prețuri stimulatorii și furaje concentrate — pentru contractarea de porci cu întreprinderea de industrializarea cărnii.

**PREȚURILE
DE CONTRACTARE
LA PORCI VII**

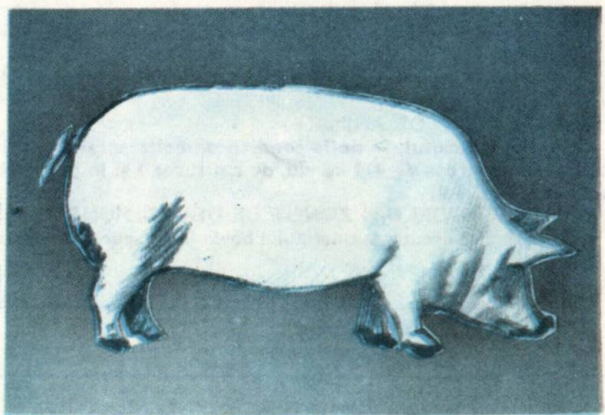
Greutatea animalelor la predare	lei/kg viu
80— 89 kg viu	8,50
90—100 kg viu	10,50
101—120 kg viu	12,00
121—130 kg viu	10,50
peste 130 kg viu	10,50

IMPORTANT !

— Pentru livrarea porcinelor în greutate de peste 130 kg viu, preluate pentru fabricarea de salamuri uscate și alte prepa-

DEȚINĂTORI DE SCROAFE !

Livrînd la întreprinderea de industrializarea cărnii, de la fiecare scroafă, doi porci grași în greutate de 120 kg fiecare, realizați un venit de 2 880 lei și obțineți dreptul de a cumpăra, la preț de stat, cantitatea de 920 kg porumb.

DEPARTAMENTUL INDUSTRIEI ALIMENTARE CENTRALA INDUSTRIALIZĂRII CĂRNII

CRESCĂTORI DE OI!

Producătorii care livrează statului, pe bază de contract, oi, miei și tineret ovin beneficiază de următoarele prețuri:

PENTRU OI

Calitatea I 7 lei/kg viu
Calitatea a II-a 6 lei/kg viu

PENTRU MIEI

— în perioada 1 decembrie
— 10 aprilie — 11 lei/kg viu

— după 10 aprilie se aplică preț
plafon de 10 lei/kg viu

PENTRU TINERETUL OVIN

La tineretul ovin crescut pentru carne, pînă la un an, în greutate de cel puțin 20 kg, se acordă prețul de contractare de 10 lei/kg viu.

IMPORTANT!

Pentru mieii îngrășați, în vîrstă de pînă la un an, livrați la greutatea de minimum 30 kg **PENTRU EXPORT**, se acordă 13,50 lei/kg. viu, respectiv, 9 lei pe kg viu, plus 4,50 lei/kg viu primă de export.

LEGUMELE ȘI FRUCTELE IZVOR DE SĂNĂTATE!

Magazinele aparținând întreprinderilor județene ale **CENTRALEI PENTRU LEGUME ȘI FRUCTE**, oferă în permanență un sortiment bogat de legume — fructe proaspete și conserve, precum și alte produse alimentare, de cea mai bună calitate.

PE MELEAGURI ARGEȘENE

LOCURI DE POPAS ȘI DESTINDERE

Peștera Dîmbovicioara, cu stalactitele ei — imense candelabre — atrage în sezonul estival sute de turiști români și străini, vrăjiți de frumusețea ei și de pitorescul munților din împrejurimi, îmbrăcați în mantia întunecată a pădurilor. După un mers pe jos, o masă bună, udată cu vinurile podgoriilor din Ștefănești te așteaptă la bufetul cu terasă al cooperației de consum, «**Peștera Dîmbovicioara**».

Dacă vrei să înnoptezi în preajma peșterii, la numai trei kilometri distanță te întâmpină «**Hanul Brustureț**», unde s-au amenajat recent două bazine cu păstrăvi și unde te poți ospăta nu numai cu acest pește delicios, ci și cu alte bunătăți, precum vestitul bulz mocănesc și lapte cu mămăliguță, urdă, caș dulce și frământat, dacă nu te îmbie cumva mai mult brînză în coajă de brad ori sloiul de batal.

Unitatea dispune de camere de hotel, cabană în stil rustic și căsuțe camping.

Nu mai puțin cunoscut și căutat pe plaiurile argeșene este și hanul turistic «**Valea Ursului**», amplasat într-o imensă pădure de foioase, la cîteva kilometri de Pitești, pe șoseaua care urcă spre Rîmnicu Vîlcea. Această nouă unitate a cooperației de consum, realizată în stil rustic, dispune de un modern hotel și de un restaurant cu terasă. La acest restaurant, bucătarul șef Dumitru Popa te îmbie cu ciulama de porumbel, ori cu sarmăluțe argeșene sau cu specialitatea casei — soté din măruntăie de porc. Cît despre vin, el se aduce din vile de la Ștefănești. Automobilisti pot fi liniștiți — unitatea dispune de un parking încăpător.

Și la Rucăr, localitate pitorească de munte, se află o unitate comercială a cooperației de consum, continuu solicitată de turiști: «**Hanul Rucăr**» are camere cu un total de 50 de locuri și restaurant cu terasă pentru 200 de consumatori. Bucatele cele mai căutate sînt aici brînză în coajă de brad, urdă dulce, ca și pastrama de batal servită cu mămăliguță, pe funduri de lemn.

Pe un alt traseu mult circulat (Pitești — Cîmpulung-Bran) la Mihăiești, la liziera unui parc dendrologic, cooperația de consum argeșeană ne-a oferit o nouă surpriză. Este vorba de «**Popasul Mihăiești**» un rustic han, stil cabană, învelit cu șindrilă.

Dar pe drumurile Argeșului mai poți face popasuri agreabile și la alte unități turistice ale cooperației de consum. De pildă, la «**Popasul Haiducului Radu**», la 20 km de Pitești, pe șoseaua spre București. Aici, se află o originală căsuță țărănească, loc confortabil pentru odihnă. «Specialitățile casei» — cîrnați tocați cu barda și tocănița de Cîrcinov. La **Stîlpeni**, pe artera Pitești-Cîmpulung, la vreo

30 de kilometri de reședința județului Argeș, vă recomandăm un popas la restaurantul și grădina de vară Stîlpeni.

«Noile născute» în acest an sînt **Popasul de la km 80**, pe autostrada București — Pitești și **Hanul turistic «Dealul Sasului»**, la vreo 25 km de castelul Bran. Primul, construit în stil arhitectonic argeșean, este amplasat la liziera unei întinse păduri.

Se găsesc aici parking și cîteva căsuțe tip camping. Cît privește hanul de la «Dealul Sasului», de aici poate fi admirată panorama de neuitat a Pietrei Craiului. Hotelul dispune de **camere cu un total de 80 de locuri** și de trei «priciuri» pentru grupuri de excursioniști. Restaurantul are în sală 80 de locuri și pe terasele acoperite și neacoperite, alte o sută. Preparatele cele mai des căutate sînt cele de grătar, ca și bulz și alte preparate din stîna proprie.

Petreceți un concediu sau un popas plăcut la unitățile cooperației de consum care doresc să vă arate și în acest fel ce înseamnă ospitalitatea argeșeană.

VLAD DUMITRESCU

101 PRODUSE REALIZATE A COMBINATUL CHIMIC „VICTORIA“

Combinatul chimic din orașul Victoria, județul Brașov, este o unitate economică bine cunoscută cititorilor noștri. Aici se produce o gamă largă și diversă de produse solicitate în unitățile agricole de stat și cooperatiste, cum sînt îngrășăminte chimice, atît de necesare la fertilizarea ogoarelor, formolul, utilizat la dezinfectia adăposturilor de animale, etc.

Produsele combinatului Victoria sînt binecunoscute și în alte 17 țări unde sînt exportate. Cele mai căutate la export: metanolul, formolul, hexametilentetramina, sulfitul de sodiu, cleiul pentru mobilă și bicarbonatul de amoniu.

Calitatea superioară a produselor și diversitatea sortimentală — Combinatul produce circa 80 de articole — recomandă, de asemenea colectivul său harnic.

A intrat în tradiția acestei unități economice, ca pe măsura continuei dezvoltări, să introducă în fabricație noi sortimente. 1973 nu face excepție de la această tradiție. La noua linie de prelucrare a maselor plastice se produc, printre altele, o serie de produse care interesează direct unitățile agricole și ale industriei alimentare. Este vorba de **saci pentru ambalat îngrășăminte chimice**, ce se recomandă printr-o bună rezistență. De asemenea, se produc **saci de 15 și 30 kg pentru ambalarea cartofilor și cepei**. Au forma de plasă, o greutate mică, de numai 40—80 grame. Pentru ambalarea pîinii, legumelor și fructelor se produc **pungi rezistente și aspectuoase**. Pungile sînt foarte ușoare, cîntărind fiecare doar 3—5 grame. Tot aici se mai produc **butoaie din polietilenă**, de largă întrebuințare în agricultură și industria alimentară.

Avantajele noilor articole de ambalat, ce se fabrică la Combinatul chimic Victoria, față de cele similare, produse din sfoară, rafie etc. sînt evidente și aceasta nu numai ca preț, mult mai scăzut, ci și ca funcționalitate. Au un aspect estetic comercial plăcut, sînt mult mai ușoare și deci ușor de purtat, asigurînd și o mai bună păstrare a produselor ambalate.

NICOLAE VIȘAN

Eroul Muncii Socialiste Dumitru Tudose și-a legat numele de multe înfăptuiri ale cooperativei agricole din Stoicănești. Dintre toate acestea, mai la inimă îi este ciupercăria. Ori de câte ori îi vizitezi unitatea, te invită să mergi și acolo, în sala de compostare, în camera de sterilizare ori în cea de pasteurizare.

Ciupercăria e tină. S-a născut în al doilea semestru al anului 1972. Chiar de la început, ea a dovedit stoicăneștenilor că au făcut o treabă bună. Planul pe trimestrul IV/1972 a fost depășit cu peste sută la sută. Se planificase o producție marfă în valoare de un milion lei; s-au realizat 2 105 144 lei. Angajamentul cooperativelor de aici a fost ca în 1973 să livreze 360 tone de ciuperci în valoare de 7 200 000 lei. Ei și-au luat acest angajament în cinstea celei de a 29-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist și mai cuprinde ca obiective: livrarea la fondul de stat, de fiecare hectar al cooperativei, a: 201 kg carne, 600 kg grâu, 610 kg porumb, 230 kg sfeclă de zahăr, 135 kg floarea-soarelui, 450 kg legume, 450 litri lapte. Livrările din fermele de bovine vor fi în sumă de circa 10 milioane lei, jumătate reprezentând contravaloarea laptelui de vacă, iar cealaltă jumătate cea a cârnilor. Anul nu s-a împlinit, dar angajamentul se îndeplinește cu succes, există chiar perspectiva de a fi depășit.

Să ne întoarcem însă la ciupercărie. Ea ocupă 10 000 m.p. suprafață de cultură, camerele de producție fiind pe mai multe nivele. Construirea și utilizarea ciupercăriei a costat 20 de milioane de lei, sumă ce se estimează a fi recuperată în trei ani și jumătate.

Amator de calcule, tovarășul Tudose, care susține că un bun președinte trebuie să aibă cap de economist, ne-a mai spus că veniturile anuale date de ciupercărie echivalează cu cele realizate de la un complex de 8 000 de porci.

— Ciupercăria trebuie privită în perspectivă, ne atrage atenția președintele. Față de amploarea cererii, suprafața ei va fi sporită considerabil de-a lungul anilor. În plus s-a construit și o linie tehnologică de mare randament

CIUPERCĂRIA DE LA STOICĂNEȘTI, ADEVĂRATĂ INDUSTRIE AGRICOLĂ

pentru conservarea pentru export a ciupercilor.

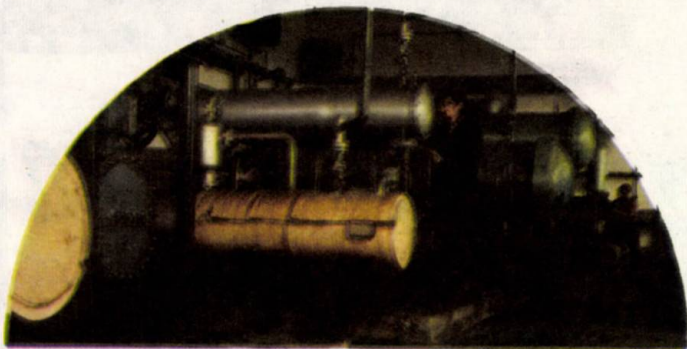
Se mai mândrește președintele unității și cu «caracterul social» al ciupercăriei. La început n-am înțeles despre ce este vorba. Apoi, când ne-a prezentat frigatehniștii, laborantele, termocentraliștii, electricienii de precizie la aparatura de măsurare și control, toți calificați ca atare dintre țărani cooperatori, l-am înțeles.

În finalul însemnărilor, încă un lucru interesant. Și la ciu-

percărie, cei 134 de cooperatori muncesc în acord global. Urmareea? Veniturile medii lunare realizate de ei ating 1 500 lei.

— Sper că veți scrie un articol eficient — ne-a spus, la despărțire, tovarășul Tudose, explicând: După mine, un articol eficient ar însemna că în cooperativele agricole, ciupercăriile să răsără ca ciupercile după ploaie...

VICTOR POPOVICI

PESTE 30 DE MEDALII

Băuturile fabricate de întreprinderea de vinuri și șampanie «ZAREA» din București sînt tot mai cunoscute și apreciate.

Despre aceasta vorbesc atît cifrele referitoare la creșterea spectaculoasă a valorii producției globale, a desfacerii pe piața internă și la export, cît și cele peste 30 de medalii de aur și argint obținute în ultimii 15 ani de produsele «Zarea», la diferite concursuri naționale și internaționale. Performanța — de ce să n-o spunem — nu-i la îndemîna oricui!

Continua creștere a numărului sortimentelor produse în secțiile întreprinderii este un element important care atestă diversificarea producției unității, corespunzător cerințelor mereu crescînde ale consumatorilor. De la două sortimente de șampanie — demisec și desert — produse în 1948, s-a ajuns azi la șase sortimente de șampanie albă — natur, sec, demisec, demidulce, dulce, desert — și un sortiment de șampanie rozé, menite să satisfacă cele mai exigente gusturi ale consumatorilor.

Vermutul, un alt produs de bază al întreprinderii, se fabrică în opt sortimente, dintre care două pentru export. La acestea se adaugă aperitivul **Biter** care a cîștigat de pe acum aprecierea unanimă a cumpărătorilor.

În ceea ce privește distilatele de vin realizate după metoda Cognac se poate face aceeași afirmație: **Tomis, Moldova, Dunărea, Milcov, Tîrnava**, produsul **Bucur extra**, cu sortimentul **Bucur special**, sînt tot mai apreciate în țară și peste hotare.

Despre modul cum sînt pregătite în pivnițele «Zarea» vinurile din cele mai vestite podgorii — **Panciu, Odobești, Nicorești, Valea Tîrnavei, Valea Mureșului, Dealul Mare** — s-ar

Zarea

*Fermentatie după metoda din
Champagne*

DE AUR ȘI ARGINT

putea povesti lucruri deosebit de interesante. Ceea ce trebuie reținut cu deosebire este faptul că priceperea, înalta calificare a specialiștilor de aici contribuie nemijlocit la creșterea calității naturale a vinurilor.

Produsele «Zarea» sînt atestate, omologate și introduse în circuitul comercial numai cu aprobarea Ministerului Sănătății, după minuțioase controale de calitate.

Consumați cu încredere produsele «ZARE»!

Toate calitățile gustative, organoleptice sînt rezultatul unor procese de învechire naturală îndelungată ceea ce conferă băuturilor «Zarea» pe lângă calitățile respective și efecte terapeutice din cele mai diverse.

Zarea

PRODUCTII MARI DE STRUGURI, REZULTAT AL UNOR EFORTURI BINE ORIENTATE

Interviu cu inginerul Vasile Măluțan, directorul Întreprinderii viei și vinului Vrancea

Datorită condițiilor pedoclimatice deosebit de favorabile, zona colinară vrinceană se bucură de o străveche tradiție în producția viticolă. În «Țara Vrancei», viticultura a cunoscut în anii socialismului o importantă dezvoltare

și modernizare. Plantațiile de vii ocupă în județul Vrancea 32 608 ha.

Ținând seama de importanța cu totul deosebită a viticulturii în acest județ, am solicitat un interviu inginerului **Vasile Măluțan**, directorul Întreprinderii viei și vinului Vrancea, cu privire la activitatea din viticultură, desfășurată în 1973 în sectorul cooperatist.

— **Ce rezultate mai deosebite se preliminară în viticultura cooperatistă în 1973?**

— Eforturile principale au fost direcționate spre consolidarea plantațiilor tinere și spre creșterea potențialului productiv al plantațiilor de vii pe rod, pentru a se obține producții mari și de calitate superioare. Tot în 1973, s-au creat plantații noi de vii în cooperative pe aproape 400 de ha.

— **Ce considerați că determină, în principal, realizarea acestor producții?**

— Baza tehnico-materială pe care, atât noi cât și cooperativele agricole de producție, prin eforturi conjugate, am reușit să o asigurăm la nivel optim. În județul nostru, viticultura a fost servită în 1973, de 177 tractoare viticole; am avut asigurate, de asemenea, tot din dotarea S.M.A.-urilor, 194 pluguri cultivate, 177 pompe de stropit, 193 grape cu discuri, 20 freze etc. Pentru a se asigura folosirea rațională a tractoarelor și mașinilor viticole, s-a făcut concentrarea acestora în formațiuni de lucru specializate, în funcție de suprafețele mecanizabile și de volumul de lucrări contractat. Referindu-ne tot la baza materială, aș mai adăuga că pentru combaterea bolilor și dăunătorilor din plantațiile de vii ale cooperativelor agricole, am folosit, în 1973, 648 tone

sulfat de cupru și 220 tone substanțe acuprice, ceea ce a permis executarea tuturor tratamentelor prevăzute în tehnologie. În toate cooperativele agricole s-au aplicat cel puțin cinci-șase asemenea tratamente. Întreprinderea noastră, a viei și vinului, s-a preocupat și de asigurarea integrală și la timp, a materialelor de legat, a butoaielor și budanelor, la acele cooperative care le-au solicitat, pentru efectuarea lucrărilor de combatere a bolilor și dăunătorilor.

— În viticultură ca și în toate celelalte ramuri ale agriculturii, organizarea producției și a muncii are un rol determinant. Ce s-a întreprins mai deosebit, în această direcție?

— Organizarea temeinică a producției și a muncii a stat permanent în centrul preocupărilor noastre și ale consiliilor de conducere ale cooperativelor agricole. Producția viticolă a fost organizată în cadrul unor ferme specializate. Acum funcționează în cooperative 112 ferme viticole, cu o suprafață de 14 246 ha față de numai 78 ferme în 1972. Dintre acestea, 79 sînt încadrate cu ingineri, iar 33 cu tehnicieni avînd pregătire medie și practică îndelungată, oameni care-și cunosc deci bine meseria și știu să organizeze temeinic munca. Avem astfel creat un cadru organizatoric corespunzător pentru buna conducere și îndrumare tehnică a producției. Menționez că fermele viticole sînt sprijinite sistematic de întreprinderea noastră. Specialiștii întreprinderii, împreună cu lucrătorii de la centrele subordonate au fost repartizați pe unități cooperatiste, desfășurîndu-și activitatea, în principal, în fermele viticole. Ei participă nemijlocit la stabilirea și aplicarea tehnologiilor de cultură adecvate, impuse de cele mai valoroase rezultate ale cercetării științifice, pe plan național și mondial, la organizarea judicioasă a producției și muncii, acționînd totodată la re-

zolvarea operativă a problemelor ce se ivesc în privința asigurării și folosirii raționale a bazei tehnico-materiale, valorificarea superioară a producției de struguri și material săditor.

În munca de organizare, aș mai menționa ca un fapt nou, semnificativ, constituirea în acest an a unor asociații intercooperatiste viticole, în zonele Jariștea, Cîrligele și Panciu, fiecare avînd o suprafață de circa 400—500 ha. Asociațiile intercooperatiste au ca obiect, în principal, efectuarea unor importante lucrări de refacere și creștere a potențialului productiv și de modernizare a podgoriilor în vederea extinderii mecanizării, ca și înființarea de noi plantații. În 1973 mai modernizăm aproape 300 ha plantate în sistem clasic. Aceasta va conduce la creșterea producției, la creșterea posibilităților de extindere a mecanizării. Modernizarea viilor va cunoaște un avînt și mai mare în anii viitori.

Din practica ultimilor ani re-

zultă că retribuirea muncii pe bază de acord global constituie, de asemenea, un instrument eficient de mobilizare a membrilor cooperatori la executarea la timp și în condiții optime a lucrărilor de îngrijire în plantațiile viticole. Aplicînd acordul global pentru întreaga suprafață de vie, cooperativele agricole din Timboiești, Bordești, Fitionești, Urechști, Cîndești, Cîmpineanca, Virteșcoiu și altele obțin, an de an, producții medii constant ridicate de struguri. Astfel, în 1972, producția medie la ferma nr. 1 a cooperativei agricole Timboiești s-a apropiat de 10 000 kg.

În 1973, prin eforturile depuse pe linia generalizării organizării și retribuirii muncii în acord global, suprafața amenajată a fi lucrată pe baza acestui sistem stimulativ reprezintă 92,2, la sută din totalul pe județ al suprafeței plantațiilor de vii pe rod.

Convorbire realizată de
NICOLAE DUMITRU

PRODUSE

NOI

LA

ÎNTRERINDEREA

VIEI ȘI VINULUI

CLUJ

Întreprinderea viei și vinului din județul Cluj și-a câștigat un bun renume în rândul unităților cu profil similar.

Aceasta se datorește atât sprijinului tehnic pe care-l acordă unităților agricole ce se ocupă de cultivarea viței de vie, cât și strădaniilor ce se depun aici pentru aprovizionarea la timp a producătorilor cu substanțe de combatere a dăunătorilor și alte materiale necesare.

Secțiunile întreprinderii și anume cele de fabricație de rachiuri naturale din Gherla, Huedin și Turda, precum și centrele de vinificare de la Dej, Mociu și Turda devin și ele tot mai cunoscute pentru produsele pe care le livrează. De o bună apreciere se bucură produsele realizate la centrul de condiționare, depozitare și îmbuteliere de la Baciul-Cluj.

O atenție deosebită se acordă în cadrul întreprinderii lansării pe piață a unor produse noi cu calitate superioară. Iată câteva din produsele realizate în ultimul timp:

— VINUL SPUMOS de joasă presiune, îmbuteliat la Turda în sticle de 500 de grame;

— ȚUICA EXTRAFINĂ (tip ploscă);

— CONIACUL DE 3 ȘI 4 STELE «Țărâna de pe Someș».

Ambalarea cu gust a produselor este o preocupare căreia la Cluj i se dă toată atenția. Nu-i de mirare că la o recentă expoziție organizată în București, întreprinderea a fost premiată pentru cea mai bună prezentare a produselor.

Datorită calității și aspectului lor plăcut, multe din produsele întreprinderii clujene sînt desfăcute nu numai prin rețeaua comercială obișnuită, ci și prin cea destinată turiștilor care ne vizitează țara.

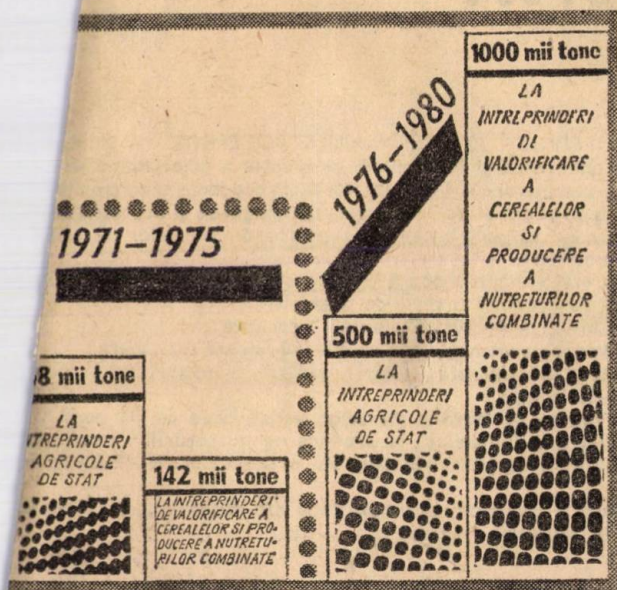
N. DONOSE

stație de deshidratare a furajelor verzi din țara noastră s-a dat în funcțiune în 1966, cu o capacitate de 8 000 tone anual, dotată cu utilaje din import. În perioada 1967—1970 au mai fost importate încă 32 de instalații, cu o capacitate totală de 110 000 de tone.

În această perioadă s-a testat eficiența utilizării în hrana animalelor a furajelor deshidratate, s-a însușit tehnologia de construcție a instalațiilor, au fost pregătite necesare. Pe baza rezultatelor obținute, în anul 1971 s-a trecut la producție, în cadrul uzinelor Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Comerțului, în cadrul instalațiilor necesare. Avem în 1973 posibilitatea să asigurăm, cu instalații existente, 402 000 tone de furaje verzi deshidratate.

În perioada 1976—1980, capacitățile de deshidratare vor crește la 1 500 000 tone anual (graficul).

Pentru realizarea programului de producere a furajelor verzi deshidratate se are în vedere:

— amplasarea stațiilor cu precădere în zone favorabile culturilor valoroase (lucernă, trifoi) și cu posibilități de aprovizionare, în condiții economice, cu energie electrică, apă, combustibili etc;

— aprovizionarea cu masă verde de la unitățile cele mai apropiate — întreprinderi agricole de stat, cooperative agricole, stațiuni experimentale, întreprinderi de îmbunătățire și exploatare a pajiștilor. Se reduce în acest fel cheltuielile de transport și se asigură o aprovizionare ritmică a instalațiilor de deshidratare;

— utilizarea timp de 10 luni pe an a instalațiilor și a mijloacelor din dotare prin deshidratarea semisilozului, a rădăcinoaselor, deșeurilor furajere de la stațiile de vinificație, de la fabricile de conserve și a altor materii prime cu valoare nutritivă;

— crearea unor hibrizi de lucernă cu capacitate de producție și conținut în proteină ridicat, mai bogată în frunze și rezistentă la ger;

— stabilirea tehnologiilor diferențiat pe zone de cultură pentru producerea în țară a întregului necesar de sămânță de lucernă și pentru creșterea substanțială a producției de masă verde la hectar;

— definitivarea tehnologiilor și completarea instalațiilor pentru incorporare în furaje deshidratate a unor preamestecuri proteino-vitamino-minerale, în vederea realizării de nutrețuri echilibrate nutritiv, destinate hrănirii rumegătoarelor;

— stabilirea tehnologiilor de conservare a furajelor deshidratate pentru perioada de stabulație a animalelor.

Ing. CORNELIU CORDUNEANU

director la Oficiul central
pentru organizarea producției de furaje verzi deshidratate

FURAJELE VERZI DESHIDRATAȚI ȘI ZOOTEHNIIA INTENSIVĂ

Prima
țiune în anul
În per
pacitate tota
În ace
verzi deshid
tite cadrele
cerea în se
Apelor, a i
țiile existe
În p
ne (vezi g

DEZVOLTAREA PUTERNICĂ A SECTORULUI ZOOTEHNIC
cerea la cercetarea, experimentarea și folosirea în produc
de recoltare, prelucrare și conservare a furajelor verzi. Pe
coltare și uscare pe câmp a producției de furaje verzi, str
au fost înlocuite cu altele care asigură o calitate superioară
pierderilor de substanțe nutritive.

Metoda, considerată cea mai bună, introdusă și în țara noastră
tarea furajelor verzi. Metoda prezintă o serie de avantaje:

- se conservă mai bine, în nutreț substanțele nutritive
- cantitatea de asemenea substanțe este cu 30—40 la sută
- pierderile de nutreț din timpul recoltării, uscării, tr
- vării sînt mai mici cu 20—25 la sută;
- permite transformarea în fînă a plantelor verzi, ce
- folosirii acestora, în special a trifoliienelor, la producerea nutr
- asigură obținerea unei cantități ridicate de proteină
- tea de suprafață.

Avantajele deshidratării furajelor verzi rezultă și din datele
de mai jos, referitoare la culturile irigate:

Materie primă	Producții			Eficiență	
	Prod. la ha în kg	P.B. pe kg în g	Total P.B. pe ha în kg	Preț pe tonă de porumb lei	Valoarea pe kg P.B. în
Porumb boabe	5 000	85	425	1 320	15,5
Orz boabe	4 000	105	420	1 270	12,1
Ovăz boabe	3 000	105	315	1 270	12,1
Soia boabe	2 000	320	640	3 100	9,6
Fin natural	4 000	56	224	350	6,2
Fin borceaș	5 000	384	420	380	4,5
Fin lucernă	38 000	160	1 280	420	2,5
Porumb siloz	35 000	11	385	120	10,9
Siloz de trifoliene	30 000	45	1 350	120	2,6
Lucernă deshidratată	10 000	190	1 900	1 000	5,2
Lucernă masă verde	50 000	33	1 650	85	2,5

După cum se vede, lucerna deshidratată asigură cea mai mare cantitate de
teină brută la hectar. În condiții de neirigare, proporția între producția de n
proteina conținută rămîne neschimbată.

Ca urmare a acestor avantaje, organizarea producției de furaje verzi des
tațe la nivelul necesarului de consum este una din soluțiile cele mai favorabi
acoperire a deficitului de proteină la taurine și ovine, specii la care consumul
jelor de volum are o pondere ridicată.

**MINISTERUL AGRICULTURII,
INDUSTRIEI ALIMENTARE ȘI APELOR
INDUSTRIA DE NUTREȚURI COMBinate
LABORATORUL CENTRAL PENTRU TESTAREA ȘI
CONTROLUL NUTREȚURILOR COMBinate**

*Băneasa — București, str. Prislop
Nr 2, sectorul 1*

acordă asistență tehnică
în probleme de nutriția animalelor și păsărilor,
în scopul corectării acestora la nivelul exigențelor nutri-
ționale,
precum și pentru prevenirea sau combaterea
bolilor de nutriție.

În acest scop
elaborează,
produce și livrează
la cerere premixuri
proteino-vitamino-minerale
pentru diverse specii
și categorii de animale și păsări.

PĂSĂRI

1. STRESOL, se administrează în apă de băut.
2. STREGAL, se adaugă în nutrețul combinat.

Ambele premixuri se utilizează pentru prevenirea și com-
baterea diferitelor stări de stres la puii de carne, tineretul
avicol și păsări adulte și anume: în timpul transportului, la
transferuri dintr-un adăpost în altul, la lotizări, la vaccinări,
la schimbarea rețetelor de nutrețuri combinate sau a tehnolo-
giilor de alimentație, precum și în diferite stări de stres fizi-
ologic (nivel înalt al producției de ouă, spor zilnic de creștere
în greutate foarte ridicat etc).

Premixurile conțin următoarele ingrediente:

vitamine: A, D₃, E, K₃, B₁, B₂, B₆, PP, C, acid pan-
totenic, colină;
antibiotice: streptomycină și oxitetraclină;

3. NERVOSOL, se administrează în apă de băut.
 4. NERVOGAL, se administrează în nutrețul combinat
- Aceste premixuri se întrebuintează în prevenirea
și combaterea encefalomalaciei de nutriție, la pui
de carne și tineretul avicol de înlocuire.

Se întrebuintează în efectivele unde au apărut
cazuri cu simptome nervoase traduse prin mioclonii,
instabilitate în mers, torticollis, ataxie.

Administrarea premixurilor Nervosol sau Nervogal constituie și un tratament antistress.

Componența premixurilor este următoarea:

vitamine: A, D₃, E, K₃, B₁, B₂, B₆, PP, C, acid pantotenic, colină clorhidrică.

antibiotice: streptomycină

antioxidanți: ethoxichin

elemente minerale: seleniu

5. CANIGAL, se administrează în nutrețul combinat

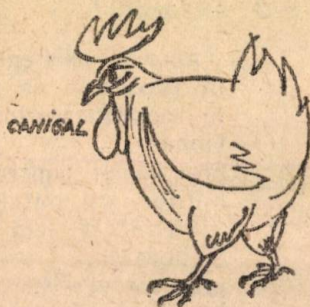
Premixul, care este un amestec omogen de vitamine, elemente minerale și substanțe tranchilizante, se utilizează în combaterea canibalismului, la transferul păsărilor dintr-un adăpost sau pe timpul transportului. Se administrează la efectivele de tineret avicol și găini hibride ouătoare, ce prezintă ciugulirea penelor, ciugulirea pînă la eviscerație ca și consumarea de pene etc.

Componența premixului este următoarea:

vitamine: D₃, colină clorhidrică

tranchilizante: meprobat sau clordelaziu.

elemente minerale: mangan, zinc, fosfor.

6. PEROGAL, se administrează în nutrețul combinat.

Premixul se întrebuințează în combaterea sindromului de perozis la tineretul avicol.

Se utilizează în efectivele unde au apărut pui ce manifestă șchiopături, colorație albăstruie a pielii jăretelor sau curbarea jăretelor.

Componența premixului este următoarea:

vitamine: B₂, B₆, acid nicotinic, acid pantotenic,

colină clorhidrică.

elemente minerale: mangan, zinc.

7. PLUMOGAL, se administrează în nutrețul combinat. Premixul este un amestec omogen de vitamine, elemente minerale și aminoacizi sintetici cu acțiune specifică în împlumarea păsărilor. Se administrează la găinile ouătoare, în cazul năpîrlirilor nedirijate, lipsei de luciu a penelor sau căderea penelor.

Componența premixului este următoarea:

vitamine: A, D₃, E, B₁, B₂, B₆, B₁₂, acid nicotinic, acid pantotenic, colină clorhidrică, aminoacizi sintetici, metionină.

elemente minerale: sulf, mangan, fier.

8. CALCIGAL, se administrează în nutrețul combinat. Premixul este un amestec omogen de vitamine și elemente minerale, cu acțiune specifică în metabolismul calciului și fosforului, contribuind la echilibrarea raportului Ca/P.

Se administrează la găinile ouătoare, pentru întărirea cojii ouălor; în cazuri de osteoporoză și fortificarea oaselor la păsările întreținute în baterii.

Componența premixului este următoarea:

vitamine: A, D₃, B₂, C, acid pantotenic,

elemente minerale: zinc, fosfor.

9. OVOGAL, se administrează în nutrețul combinat. Premixul are acțiune specifică de stimulare și susținere a producției de ouă.

Se administrează găinilor hibride ouătoare pentru menținerea virfului de ouat, evitarea scăderii producției la schimbarea nutrețului combinat sau la introducerea porumbului din noua recoltă.

Componența premixului este următoarea:

vitamine: E, D₃, B₁, B₂, C, acid nicotinic, acid pantotenic, colină clorhidrică.

aminoacizi: DL metionină, L-lizină

elemente minerale: mangan și zinc.

PORCI

1. STREPOR, se administrează în nutrețul combinat. Premixul se utilizează în prevenirea sau combaterea diferitelor stări de stres la tineretul porcine provocate de înfărcare, transport, vaccinări, lotizări, la schimbarea rețetelor de nutrețuri combinate sau a tehnologiilor de alimentație.

Premixul conține următoarele ingrediente:

vitamine: A, D₃, B₁, B₂, E, B₁₂, acid pantotenic, acid nicotinic, colină clorhidrică, vitamina C.

antibiotice: cloramfenicol

chimioterapice: furazolidonă și sulfadimerazină.

elemente minerale: fier, zinc, cobalt, mangan, cupru, magneziu, iod.

2. SUIFORT, se administrează în nutrețul combinat. Premixul este un amestec omogen de vitamine și substanțe chimico-terapeutice și elemente minerale. Premixul se utilizează la pureei în primele 10 zile de la înțărare.

Suifortul combate stresul de înțărare avînd și acțiune bacteriologică asupra florei intestinale saprofite. Totodată, are o acțiune de fortificare a organismului. Se administrează la pureei înțărcați și trecuți la categoria tineret.

Premixul conține următoarele ingrediente:
vitamine: A, B₂, B₆, B₁₂, acid pantotenic, acid nicotinic, colină
chimioterapice: furazolidonă, sulfadimerazină
elemente minerale: cupru, zinc, mangan, magneziu;
aditivi furajeri: progen.

3. ENTEROSUIVIT, se administrează per os, purecilor de 0—35 zile.

Premixul se utilizează în combaterea enteropatiilor de diverse etiologii la purecii care prezintă inapetență, abatere, diaree.

De asemenea, premixul se administrează în scop profilactic odată cu preparatele de fier, la tăierea colților, la castrare sau în ziua transferului din maternitate în halele de tineret.

Premixul conține următoarele ingrediente:

vitamine: A, B₁, B₂, B₆, acid pantotenic, acid nicotinic, vitamina C;

chimioterapice: sulfadimerazină, furazolidonă;
aditivi furajeri: progen.

TAURINE

1. PROFIVIT, se administrează în colostru, o singură dată.

Premixul se utilizează la viței, în prima zi de viață, în lunile decembrie—mai, pentru mărirea rezistenței organismului și crearea unui depozit hepatic de vitamine.

Premixul este un amestec omogen de vitamine și chimioterapice.

Conține următoarele ingrediente:

vitamine: A, B₆;
chimioterapice: furazolidonă;
elemente minerale: seleniu.

2. BOVIENTER, se administrează per os, în colostru.

Premixul se utilizează la viței care prezintă apatie, decubit prelungit, diaree.

Bovienterul este un amestec omogen de vitamine, antibiotice și chimioterapice.

Premixul conține următoarele ingrediente:

vitamine: B₁, B₂, B₆, acid nicotinic;
antibiotice: cloramfenicol;
chimioterapice: sulfadimerazină, furazolidonă.
elemente minerale: seleniu

AUTORUL

„Ghidului superstițioșilor” are și el, ca marea și zdrobitoarea majoritate a oamenilor, zece degete la cele două mâini. Cîte cinci la fiecare. Ei bine, printre aceste zece degete i-a scăpat autorului a 13-a zodie: zodia Porcului. Ca să nu aibă remușcări, ori să nu-iasă cine știe ce vorbe, a prezentat acestui almanah ceea ce i-a scăpat printre degete cînd a publicat „Ghidul...” în ziarul care editează almanahul, și anume:

ZODIA PORCULUI

- Există și o astfel de zodie? O zodie a Porcului?
- Ba bine că nu, cum să nu existe?
- N-am știut.
- Dacă vrei să știi, pentru că tot n-ai știut, asta este cea mai căutată zodie. Te-ai născut în zodia asta, ești cineva. Nu-ți mai trebuie nici drojdie de bere la aluat. Crește coca singură.
- Care Coca, bruneta aia de la raionul de mezeluri?
- Coca de cozonaci.
- A... și ce trebuie să faci ca să te naști în această zodie?
- Să ai ursitoarea bună și mai ales cu relații...
- Cum adică bună și cu relații?
- Tot „șpilu” e ca atunci cînd te naști să te înțelegi cu ursitoarea. Să miști din urechi, să-i faci cu ochiul și să-i bagi în buzunar o atenție de cîteva sute de lei. Cîteva sute mai multe.
- De unde?
- Ce, de unde?
- De unde sute, că eu știu că omul se naște — să mă ierți — în pielea goală.
- Cei care sînt predestinați pentru zodia Porcului, află dumneata, că nu se nasc ca toți ceilalți.
- Dumneata ai văzut, ai întîlnit pe cineva care s-a născut în această zodie, a Porcului? Cum arată?
- Arată foarte bine. Unul singur dintre ei nu arată cum trebuie pentru că nu mai poate. I-a tăiat trenul accelerat 201, cu vreo trei stații mai încoace de Cîmpina, arătătorul de la mîna dreaptă. Arată cu stînga. Nu mai arată reglementar, dar arată.
- A avut un accident?
- Da.
- Deci și cei care s-au născut în zodia Porcului pot avea accidente?
- Nu, ei nu se pot accidenta...
- Dar ăluia de mai sus cum de i-a tăiat 201 arătătorul? A greșit acceleratul? L-a confundat cu altcineva?
- Omului în discuție i s-a întîmplat o chestie...
- Ce chestie?
- O chestie formidabilă... Au scris toate ziarele. Chiar și săptămînalele. Mi se pare că se lucrează și la un text de muzică ușoară pe această temă.

- Care?
- Acest tip născut în zodia Porcului își face o situație... Cîștigă la libretete de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme trei Dacia 1300 și cinci perechi de șoșoni îmblăniți. Cîștigă la Loz în plic alte automobile, precum și o locomotivă Diesel. Cîștigă la Pronoexpres un apartament cu încălzire centrală și acces la celelalte dependențe, plus trei sute bucăți de țiglă și nenumărate olane și tablă pentru jghiaburi la casă...
- Mă rog, a cîștigat omul tot ce a putut.
- Chiar și mai mult. De ce să-l subapreciem?
- Pe mine mă interesează, zău, mai mult cum și-a pierdut arătătorul. Degetul arătător.
- Ei bine domnule, după ce acest om născut în zodia Porcului și-a făcut o situație pe care o putea învidia chiar și o parte din familia lui Onassis, s-a însurat. S-a însurat cu o „scorpioană”.
- Și?
- Și asta după trei luni de căsătorie l-a nevropat. L-a făcut să se arunce înaintea trenului accelerat 201. Ca să nu mai cîștige atîta la loterie. Și să ajungă, doamne ferește, pe la legea 18... Aia cu iliciții!
- Și s-a aruncat?
- S-a aruncat cu tot corpul lui frumos și zvelt.
- Dacă s-a aruncat cu tot corpul, cum de l-a tăiat acceleratul numai arătătorul?
- Uîți că s-a născut în zodia Porcului? Mecanicul de locomotivă a trebuit să-și ceară și scuze că a îndrăznit cu trenul lui accelerat să-i taie degetul.
- Să treacă trenul peste el și să-i taie doar un deget? Chiar așa de ai dracului sînt ăștia născuți în zodia Porcului?
- Minunea pămîntului ... Am cunoscut unul din ăștia. După ce l-a scos maică-sa din scutece și a devenit director, a făcut niște pocinoage, a fost trîntit și tot pe picioare de director a căzut! A mai făcut niște matrapazlîcuri, a luat niște muștrări pe cale bucală, altele în scris, dar pînă la urmă... hopa Mitică.
- Și ăștora care profită de faptul că s-au născut în zodia Porcului nu le poate veni nimeni de hac? Nu s-a inventat un ac și pentru cojocul lor? Sînt lăsați să-și facă de cap?
- Există un remediu și împotriva lor. Ba chiar două!
- Care sînt acelea?
- O carte de explicare a viselor apărută prin anul 1934 zice că: „De vei visa că răscolești nisip, de degerare vei muri”. Așa că, îl îmbeți bine pe omul născut în zodia Porcului, să-l influențezi să viseze că răscolește nisip...
- Al doilea remediu...
- Mănînci banane și arunci cojile în preajma lui. Imposibil să nu calce pe coajă...
- Nu moare izbit de trenul accelerat 201 și-ți moare dintr-o coajă de banană... Dacă nu-ți moare nici ajutat de coaja de banană? Ce facem?
- Apelăm la codul penal.
- Acestui superstițios îi dai tot zece sfaturi?
- Numai unul. Nu merită mai mult.
- Care e ăla?
- Să nu se urce prin față în tramvaiul 3. Nici măcar marțea!
- Care sînt relațiile lui cu ceilalți superstițioși?
- Aici nu mă bag.
- Are o melodie preferată?
- Da, dar să-l lăsăm să și-o cînte singur. Să ne rugăm Uniunii Compozitorilor să-l prindă cîntînd fals.
- De ce să nu se ferească?
- De visele cu răscolitul nisipului și, mai ales, de cojile de banană...

THE END

(sau, pe românește, S-A ISPRĂVITI)

NICUȚĂ TĂNASE

TUDOR VLADIMIRESCU POVESTEȘTE DESPRE... TUDOR VLADIMIRESCU

În primăvara aceasta, mă aflu, în documentare, în comuna Vladimiri-Gorj, unde s-a născut marele patriot Tudor Vladimirescu, organizatorul și conducătorul mișcării revoluționare de la 1821 din Țara Românească. Printre cei care lucrau în vie se afla un țaran cooperator care, în ciuda celor 71 de ani, este încă în putere. Noua cunoștință se numește Tudor Vladimirescu și este strănepot al celui care cu peste un veac și jumătate în urmă a ridicat norodul la lupta sfântă pentru libertate.

De la strănepotul glorioșului străbunic am aflat cele ce urmează.

...Tudor Vladimirescu, pandurul, n-a lăsat urmași direcți. Viața sa furtunoasă, închinată „slobozeniei țărănimii“, l-a ținut departe de căldura și tihna căminului, a căsătoriei. Tudor a avut însă un frate, pe Pavel, căsătorit cu o codană frumoasă, Bălașa. Ei au avut un fecior, pe Ion Vladimirescu, tată a mai mulți copii, dintre care unul, Constantin, a sporit familia Vladimireștilor cu cinci urmași, între care Tudor

Vladimirescu, bătrînul viguros cu care am stat de vorbă.

Am vizitat împreună muzeul memorial „Tudor Vladimirescu“, amenajat în casa unde a văzut lumina zilei pandurul. Inițiativa transformării casei natale în muzeu memorial aparține uteciștilor anului 1956.

Într-una din săli, ne oprim în fața unei mese cioplite cu meșteșug dintr-un trunchi de stejar, a unui dulap cu creștături și a unor scaune scunde, dar cu spătarul neobișnuit de înalt în odaia vecină, privirile ne stăruie la ogeacul cu vatră de foc și la reproducerea care-l prezintă pe neînfricatul Tudor.

... La o vreme, bătrînul Tudor Vladimirescu aduce vorba și de cooperativa agricolă, la a cărei înghesbare a pus și el umărul.

— În 1955 — își aminteste — am pornit cu întovărășirea „Pandurii lui Tudor“. Intovărășirea a luat ființă doar cu 22 de familii și 11 hectare de pământ. Acum, întreg satul formează cooperativa agricolă. Străbunicul meu „cel dintîi Domn țărănesc al Țării Românilor, muncitori de

ogoare“ — cum l-au numit răsculații, dacă ar vedea cooperativa agricolă, comuna, viața noastră nouă, și-ar spune desigur că lupta sa, a pandurilor săi neînfricați, n-a fost fără folos.

Am răsfoit Cartea de onoare a muzeului. Un țaran cooperator din Turburea-Gorj, Ghiță Sirbu, a consemnat simplu: „Tudore, țărani pe care i-ai iubit și pentru care te-ai jertfit sînt astăzi așa cum i-ai vrut tu, fericiți“.

TRAIAN VLAD

Este foarte greu de apreciat numărul de reviste din lume, întrucît în fiecare zi apare, undeva pe glob, o nouă revistă; altele își încetează activitatea.

După unele repertorii de periodice, există în lume circa 35 000 — 40 000 reviste științifice și tehnice, din care cel

puțin jumătate interesează și pe specialiștii agricoli.

Current Agricultural Series, editat de Asociația Internațională a Bibliotecarilor și Documentariștilor din Agricultură, care are pretenția că inventariază toate publicațiile de agricultură din lume, cuprinde titlul, localitatea și anul începutului apariției unui număr de 12 000 periodice.

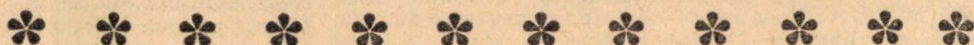
Totuși, ținînd seama de domeniile conexe, de faptul că agricultura are astăzi multe legături și cu alte științe, numărul publicațiilor ce interesează pe agricoli este mult mai mare. Astfel, e de ajuns să amintim că Biblioteca națională agricolă de la Washington primește în mod curent 20 000 de periodice, cele mai multe reviste agricole fiind editate în S.U.A. și U.R.S.S.

Și țara noastră primește un număr considerabil de publicații agricole străine. Biblioteca C.I.D.A.S. întreține schimb regulat de publicații cu 1 200 de instituții din 103 țări de pe toate continentele, primind, atît pe această cale cît și prin abonament circa 2 600 de diferite reviste, ziare și seriale agricole, bineînțelese, cele mai semnificative.

R. CRISTIAN

GREUTATEA, PE METRU CUB, A DIFERITELOR PRODUSE, ÎN VRAC.

	kg/m ³		
Orz	680—720	Pulpă proaspătă de sfeclă	600—700
Griș	720—840	Siloz din tulpini de porumb	500—550
Secară	680—700	Furaje verzi	350—400
Ovăz	370—570	Paie, coceni uscați	45—55
Porumb știuleți	450—550	Plăvă	75—85
Porumb boabe	780—870	Fin, în medie	70—80
Tărițe	270—320	Urină	1030—1060
Făină de carne	700—800	Gunoși de grajd	
Turte	320—350	— în platformă, tasat	840 kg
		— încărcat în remorci	650—700 kg
		Lapte	1032

MĂNUȘĂ UDĂ PENTRU DISTRUS BURUIENILE

În Marea Britanie, specialiști în combaterea buruienilor au creat un nou sistem pentru a distruge plantele de odos care supraviețuiesc altor metode de combatere. Sistemul constă dintr-o mânășă a cărei palmă este în permanență udată cu erbicid provenit dintr-o sticlă atașată de spațele muncitorului și care trece printr-un tub în palma mânășii. Lucrătorul trecând prin câmp, prinde fiecare buruiună cu mâna înmânășată și o lasă apoi să moară. Este desigur mai ușor decât s-o taie cu sapa sau s-o smulgă cu mâna.

CALCULATORILE SELECȚIONEAZĂ CARNE

Un utilaj electronic denumit EMME (Electronuc Meat Measuring Equipment) pentru aprecierea calității cărnii la porcii vii, a fost construit la Universitatea din Missouri. EMME se bazează pe principiul că țesutul fără grăsime este de 20 ori mai bun conducător de electricitate decât țesutul gras. Operația de măsurare constă în simpla trecere a porcilor printr-un tunel învelit într-o spirală electrică și citirea rezultatului pe un cadran.

MUZICĂ PENTRU ... COTEȚ

Colaboratorii stației de radio din Angels—Campe (statul California) au remarcat că fermierii din regiune instalează megafoane în cotețele păsărilor și în grajduri, intrucit — spun fermierii — muzica liniștește vacile și face ca găinile să ouă mai mult.

Venind în întâmpinarea dorinței ascultătorilor, stația de radio a inclus în program o nouă emisiune de seară intitulată „muzică pentru coteț”.

O VICTIMĂ A ÎNVĂȚĂTURII

Într-una din zile, la etajul IV, al unei case din Caracas, unde locuia A. Tohas, s-au auzit strigăte disperate: „Foc, foc!”. Strigătele nu au conținut nici atunci când pompierii au spart ușa. Numai după ce oamenii au năvălit înăuntru, strigătele au încetat. În locuință era... un papagal pe care stăpînul îl învățase să strige „Foc!”

CROCODILII ȘI AUTOSERVIREA

A dezvățat pe vizitatorii grădinii zoologice din Nairobi să arunce în terariu cu crocodili păhărele de înghețată, sticle goale și alte obiecte nefolositoare nu a fost deloc ușor, fiindcă oamenii își exprimau astfel ura față de ferocele reptile. Paznicii, obligați să evacueze gunoarele din terariu, amenințau cu demisia. Direcțiunea grădinii zoologice a recurs atunci la o măsură extremă: a afișat în fața terariului următorul anunț: „Vizitatori, nu aruncați nimic crocodililor — veți fi obligați să scoateți personal obiectele aruncate!”

LUAȚI EXEMPLU DE LA CAI!

Veterinarul-stomatolog Korki Hiuvia (Finlanda) consideră că, în comparație cu oamenii, caii sînt pacienți mult mai docili. În cei 40 de ani de practică, el nu a dat pacienților săi nici un fel de calmant și nu a aplicat anestezice la extracțiile dentare. Sînt suficiente cîteva vorbe bune pentru ca animalul să stea liniștit atunci cînd îi extragi dintele. „Oamenilor însă — spune Hiuvia — am încercat să le tratez dinții, dar peste o lună am renunțat: îmi făceau atîția nervi că mă îmbolnăvisem. Am trecut din nou la tratamentul animalelor și nu regret!”

PROTEINE DIN DEȘEURI AVICOLE

În U.R.S.S. se obțin anual circa 200 000 de tone deșeuri avicole care servesc pentru producerea de nutrețuri proteice: făină de carne, de oase, de pene etc.

Aceste nutrețuri conțin pînă la 85% proteină brută, toți aminoacizii indispensabili și vitamina B₁₂.

CURCI FĂRĂ ARIPI

În S.U.A., Liga Națională pentru creșterea curcilor a inițiat o cercetare la Universitatea din Colorado, în cadrul căreia au fost tăiate aripile puilor de curcă de o zi. Carcasele s-au dezvoltat mai bine, explicația constînd în aceea că aripile sînt acelea care împiedică corpul să primească suficientă căldură și să se dezvolte. Metoda oferă avantaje și pentru jumultul penelor, în abator.

Insectele sînt cei mai mari dușmani ai recoltelor. Multe, nesățioase, ele sînt principalul concurent al omului la hrana produsă cu atîta trudă. Numărul lor depășește orice închipuire: pe un singur stejar pot trăi cîteva milioane de insecte! Viteza lor de înmulțire este fantastică: în 5 luni, o muscă poate avea peste 7,5 miliarde urmași!

Păsările mici — cîntătoare — se hrănesc mai ales cu insecte, dînd astfel un ajutor neprețuit omului.

PIȚIGOII sînt un neam numeros, din care în țara noastră întîlnim vreo 10 specii: două trăiesc în pădurile de munte, două în stufăriș și sălcii, șase în regiunile de cîmpie și de deal — prin păduri, livezi și parcuri. Sînt mărunți (nu cîntăresc mai mult de 20—25 g, iar cei mai mici au 8—10 g), neastîmpărați, buni acrobați — se învîrtesc ca niște sfîrleze în jurul crăcuțelor. Cel mai obișnuit și cunoscut este **pițigoiul mare** (de fapt e mai mic decît o vrăbie), cu „cravată” sa neagră pe pieptul galben, și creștetul negru lucios. Gureș primăvara — de prin martie începe să cînte „simț a-vară” — el cuibărește prin scorburii mici, scoțînd două rînduri de pui pe an, cîte 7—15 de fiecare dată. O pereche de pițigoi mari aduce hrană cam de 350 ori pe zi. Fiecare rînd de pui stă vreo 18 zile în cuib, primește deci hrană de aproape 7 000 de ori. Numai așa pot ajunge puii să crească de 10 ori în greutate, în trei săptămîni! O pereche de pițigoi mari curăță de insecte 40 de pomi fructiferi.

MUSCARIII sînt mai puțin numeroși decît pițigoii; la noi trăiesc numai patru specii: două în pădurile de fag și două în cele de stejar și în zăvoaie. Prind insecte din zbor, pîndindu-le de pe o crăcuță, lîngă un loc înșorit. Se recunosc de la distanță, după felul cum se înalță în zbor scurt, bat ușor pe loc cînd prind insecta, revin la „baza de decolare”, apoi tresar de cîteva ori, pîlpîind puțin din aripi, fără a se înălța. Trei dintre speciile de muscari cuibăresc în scorburii, al patrulea și cel mai obișnuit — **muscarul sur** — face cuib liber. O pereche de muscari suri aduce cam de 400 de ori pe zi hrană, timp de două săptămîni, și scoate de obicei două rînduri de pui pe an. **Muscarul negru** aduce cam de 450 de ori pe zi hrană, numai insecte. Cînd vine frigul, muscarii pleacă spre țări calde.

GRANGURUL este una dintre cele mai

PĂSĂRILE AU GRIJĂ DE OAMENI

cunoscute păsări cîntătoare, atît datorită culorii sale galben-aurii, cît și datorită fluieratului său sonor, de care răsună primăvara zăvoaiele. Stă la noi numai cît e cald, făcîndu-și cuibul sus, în coroana copacilor, ca un hamac suspendat și bine ascuns. În cele circa 100 de hrăniri pe zi, el aduce puilor multe omizi, printre care și omizi păroase, cu care puține păsări se hrănesc.

CUCUL mănîncă și el cu precădere omizi păroase: un singur cuc poate mîncă sute de omizi pe zi. Cum nu sînt legați de un loc de cuib (se știe că ei depun ouă în cuiburi străine), cucii se pot aglomera în locurile unde sînt invazii de omizi, aducînd foloase cu atît mai mari.

PUPĂZA este bine cunoscută, după glas și moțul de pene-bălțate. Este și ea foarte folosită, hrînindu-și puii cu omizi, larve de gîndaci și cu coropișnițele atît de dăunătoare răsadurilor.

DUMBRĂVEANCA este una dintre păsările de la noi cu penajul foarte frumos colorat: albastră-verzuie în general, ea are spinarea cafenie-roșcată și virfurile aripilor negre. După mărime și cioc aduce a cioară (în Oltenia este chiar numită „cioară-pucioasă”). Ca și cucul sau pupăza, ea vine în anotimpul calduros, în regiunile de cîmpie și dealuri joase, unde cuibărește în scorburii. Se hrănește cu insecte, pe care le pîndește adesea stînd pe o sîrmă sau pe un stîlp de telegraf, lîngă lanurile de cereale. Preferă gîndacii și lăcustele, dar mănîncă și omizi, cînd este vreun atac.

BARZA consumă sute de coropișnițe, pe care le pîndește în zori de zi. Chiar și cocorii mănîncă lăcuste, cînd e invazie.

Păsările răpitoare distrug multe rozătoare. Este știut că șoarecii de cîmp aduc mari pagube recoltelor. Șoarecii se hrănesc aproape numai cu șoareci: **vînturelul roșu** se hrănește cu șoareci și cu gîndaci; răpitoarele de noapte, cum sînt **cucuvelele**, **ciufii**, distrug în masă șoarecii și șobolanii.

Din aceste motive, păsările folositoare agriculturii sînt ocrotite prin lege, nu se vîncează, iar cuiburile lor trebuie apărute. Ceea ce depinde de noi toți.

MATEI TALPEANU

muzeograf principal la Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa”

APARENȚA LINIȘTEA CABANIERULUI

Din amintirile unui ofițer de securitate

...22 noiembrie 1953. Granița de stat a României a fost violată de un avion. Pilotul s-a conformat instrucțiunilor primite: să survoleze teritoriul la o cât mai joasă înălțime, să ajungă la punctul indicat, să-l lanseze pe spion și apoi să se întoarcă. Totul, dar absolut totul a decurs conform indicațiilor. La frontieră, în două puncte, în noaptea aceea întunecoasă se consemnase: un avion a intrat clandestin la ora 01,11 prin apropierea pichetului de grăniceri...; același avion a ieșit fraudulos la ora 01,16 pe deasupra pichetului de grăniceri... Două consemnări certe. Alceva? Nimic. Putea fi o rătăcire banală, un raid de recunoaștere sau chiar lansarea unui individ sau a unui grup. În fața acestor trei alternative, organele de securitate „refac” evenimentul. „Potcoava” păsării de oțel e reconstituită sub formă de arc de tir la care „sîrma de lansare” a săgeții era Dunărea. Capetele arcului, intrarea și ieșirea avionului dușman, erau localitățile Moldova Nouă și Svinița. „Săgeata” se presupunea că nu putea fi mai departe de 20 km de Munții Dubovei, înspre cei ai Bozovicului.

De la aceste date s-a început acțiunea de prindere a unui spion. Un spion despre care nu se știa nimic. Nici chiar dacă fusese lansat. Tot atât de bine se putea să fi fost un zbor „rătăcitor” sau unul de „agrement”. Cu toate acestea, zona trebuia încercuită și scotocită în toate ungherele sale. Dar, cu oricâtă exactitate s-ar fi acționat, dușmanul putea găsi o fisură în dispozitiv și să iasă din cerc. Munții Dubovei îi ofereau din plin acest „favor”. De aceea punctul forte al căutării cădea pe sprijinul localnicilor. În treburile lor zilnice, ei puteau observa prezența dușmanului. Și dacă l-ar fi tratat ca pe un oarecare necunoscut, eșecul era la un pas. Despre rolul unor oameni din Clisura Dunării am avut în urmă cu câteva luni prilejul să discut cu unul din ofițerii care au acționat. Se numește Sandu Barbu, colonel de securitate.

— Vă reamintiți cazul spionului Căplescui?

— Ca azi. Era un noiembrie foarte friguros. Parcă mă văd tânăr ofițer, de 24 de ani, plecat noaptea în necunoscut. Ni se dăduse itinerariul. Misiunea? Să scotocim pădurile, să luăm legătura cu ciobanii, cu cabanierii și muncitorii forestieri pentru a verifica prezența vreunui cetățean suspect. Noaptea stăteam cu rîndul la pîndă. Trei zile am umblat în gol.

— Aveați vreun indiciu care vă „ținea locului”?

— Oarecum, da. În Orșova își făcuse apariția un cetățean urmărit, venit din alt oraș.

Era o legătură a unui serviciu de spionaj. Ni s-a comunicat prin radio acest lucru. S-a apreciat că nu întîmplător sosise în acea regiune, mai ales că insul se plimbases prin port fără o treabă anume. Atunci, eu și cu cîțiva militari ne-am retras în casa lui moș Ghiță, din marginea comunei Eșelnița. Încercuirea, am analizat atunci, îl stîngherea probabil pe Căplescui, determinîndu-l să se ascundă. Cetățenilor cu care luasem legătura le-am comunicat că dacă vor observa ceva să ne anunțe prin bătrîn.

— Din cîte înțeleg, nu știati despre parașutarea lui Căplescui și totuși el se afla în perimetrul supravegheat de dumneavoastră.

— Da, și culmea! El știa de noi, dar noi de el nu. Trecusem de două ori pe lîngă el, în timp ce era ascuns într-un copac. Ne putea seceră cu pistolul „Daimbler Puch” ce-l avea, fără ca noi să fi avut timp să ne dezmeticim.

— De ce n-a făcut-o?

— Din două motive: se autodemasca, puțînd fi prins sau împușcat și apoi nu aceasta era misiunea lui. Ar fi recurs poate la folosirea armei numai dacă noi îl descopeream și acționam. Dar așa...

— V-ați aflat, deci, de două ori față în față cu țeva puștii lui Căplescui.

— Nu numai noi, ci și sătenii care mergeau la treburile lor, fără să știe de ochiul dușman ce-i pîndea. Cu cele două lăzi de cartușe cu care fusese parașutat putea ucide multe vieți. Și în primul rînd a unui gestionar de la o cabană forestieră situată pe valea rîului Grivița din apropierea comunei Dubova. Și, nu mai puțin a soției sale. În zilele premergătoare acțiunii luasem legătură cu amîndoi, la cabană. Le-am spus că, dacă văd ceva, să-l anunțe pe nea Ghiță. Cum am mai spus, tot așa stabilisem legătura și cu ceilalți cetățeni întîlniți la sălașe, stîni sau în diferite puncte de lucru.

— Deci, din cîte înțeleg, securitatea însemna toată suflarea din zonă.

— Da. Așa a fost. Noi eram o echipă de cîțiva oameni. Fără sprijinul localnicilor n-am fi putut realiza nimic. Și modul cum au decurs lucrurile susțin cele spuse de mine.

Într-o seară, pe la orele zece, cabanierul a fost trezit de niște băți în oblonul ferestrei. Necunoscutul, întrebând cine e, a răspuns pe un ton sigur: „Securitatea, deschide!” În cabană a pătruns Căplescui. Om robust, purtînd pantaloni militari, încălțat în cizme. Era un indiciu, la prima vedere, pentru gestionar, că oaspetele era ofițer. Mai ales că unii dintre noi tot așa erau îmbrăcați. S-a recomandat a fi maiorul Popescu de la securitatea din

Reșița. Apoi a cerut să i se facă o mămăligă și ouă prăjite. A motivat că, de când umblă după un spion parașutat s-a „intoxicat” de conserve. A pretins și un pat ca lumea. Că, în pădure, doar frunzele i-au ținut loc de saltea. Cabanierul — sfișilează. I s-a părut lui cam țepos tonul musafirului, dar și-a zis că, de, „ofițerul ăsta o fi mai gomos”. Văzînd telefonul, Căplescule a cerut să vorbească cu comandantul securității. Legătura i-a sosit imediat. La celălalt capăt al firului, un tînăr ofițer de serviciu a primit comunicarea de la așa-zisul maior Popescu: „Nici o persoană suspectă în zonă”. Apoi a întrebă: „Într-un alt punct a fost reperat ceva ca să pot acționa?” I s-a răspuns că nu! Cabanierul nu avea nicio îndoială că vizitatorul nu era altul decît maiorul de securitate Popescu. Și totuși. Cînd acesta s-a așezat la masă, gazda a observat sub haină un pistol automat, iar, legate de curea, două grenade. S-a făcut că nu le vede. Și-a zis doar: „ceilalți aveau pistoale, nici vorbă de grenade. Și-apoi nici nu mi-au pomenit de vreun parașutat”. S-au culcat. „Ofițerul” în pat, gazda, jos. Se luminase bînișor de ziuă. Gestionarul motivînd că vrea să verifice dacă cineva n-a dat vreo „lovitură” la marfă și că trebuie să aducă lemne pentru a face focul, a ieșit afară. Căplescule l-a avertizat: „Dacă vezi ceva, dă-mi de veste”. Afară, cabanierul, aruncîndu-și privirea în răstiriș, și-a zărit nevasta. „Cum s-o anunț că am om pribeag?” Cu securea a început a sparge un butuc. Nevastă-sa s-a oprit mirată, știa că au destule lemne sparte. Apoi femeia a făcut în grabă cale întoarsă; înțelesese... Parcă și-acum îl vîd pe nea Ghiță spunîndu-ne: „La I.F.E.T îi dracu. Sosi acu femeia gestionarului. Nu mai avea suflet. O mirosit din surcelele lui” bărbatu-su că acolo-i un necurat. Vă duc pe-o cale de nici frunzele n-o să afle unde ni-i țînta”.

Planul de atac l-am făcut din mers. Eram patru și cu moșul cinci. Am înconjurat cabana. O rafală din patru țevi și, în același timp, sublocotenentul Bătianu a pătruns primul. L-a somat și...

— Ce s-a stabilit la anchetă?

— Că spionul nu era altul decît un fost legionar, fugit din țară în 1946, fost împiegat de mișcare. În străinătate urmăse școli speciale de spionaj. Înainte de parașutare, fusese dotat cu două stații de radio, pistol, cartușe, grenade, bani și bineînțeles acte false, cu care urma să se înapoieze la centru. Nu înainte de a-și îndeplini misiunea.

— Adică?

— Să predea o stație de radio emisie-recepție legăturii sosite în Orșova, care de altminteri a fost arestată ceva mai tîrziu. După aceea, cu ajutorul altora ce urma să-i atragă în activitate dușmănoasă, să organizeze acțiuni de sabotaj în zona petrolieră Bacău — Colonești. Concomitent însă avea sarcini de a culege și transmite codificat informații stăpînilor săi. Dar, după cum ați văzut, nu numai noi ne-am opus. Ci toți cei din zona Munților Dubovei care, sînt siguri, ar fi procedat ca gestionarul cabanei și soția sa, sau ca moș Ghiță.

VALERIU IVAN

PĂSTRAREA FRUCTELOR

Păstrarea fructelor după ce acestea au fost culese reprezintă o problemă deosebită, în special pentru păstrarea strugurilor. În U.R.S.S. s-a obținut un preparat prin a cărui folosire strugurii se păstrează în stare proaspătă timp de o jumătate de an. Componentele predominante în preparat sînt metabisulfitul de potasiu și gelatina nutritivă. Sub formă de tablete repartizate uniform pe suprafețele cutiilor cu struguri, preparatul degajă în mod lent bioxid de sulf care influențează favorabil păstrarea strugurilor. Pentru 1 tonă de struguri ajung circa 3 kg din acest preparat.

SALATE FRUMOASE DATORITĂ APEI MINERALE

Specialiști americani au observat că salatele udate zilnic cu apă minerală, bogată în gaz carbonic, timp de 6 săptămîni au devenit aproximativ de 3 ori mai grele decît cele martor — udate cu apă obișnuită. Crizantemele s-au dezvoltat mai repede și le-au fost de-ajuns 57 de zile ca să înflorească, în timp ce plantelor martor le-au fost necesare 71 de zile.

Pînă la 20% mai mult lapte în grajduri fără muște

Oamenii de știință au cercetat influența muștelor asupra producției vacilor de lapte, constatînd că, în grajduri unde animalele nu sînt deranjate și iritate de muște, producția de lapte a fost cu 20 la sută mai mare. Tineretul bovin pus la îngrășat înregistrează mai repede sporuri în greutate în cazul cînd este ferit de muște.

FĂRĂ CUVINTE

FLAGELE ALE UNOR NEDREPTĂȚI RÂNDUIELI

ANALFABETISM

Apar în lume zeci de mii de publicații. Se tipăresc anual, în tiraje de miliarde de exemplare, sute de mii de titluri de cărți. Statistici ale UNESCO arată că în 1969 au fost editate pe glob 496 000 titluri de cărți; în anul următor 540 000; La cel de-a IV-lea tiraj internațional al cărții, deschis anul trecut în capitala belgiană au fost expuse 110 000 titluri de tipărituri.

Desigur, această bogată producție editorială este urmarea firească a progreselor științei, tehnicii și culturii contemporane. Ea atestă setea de cunoaștere, de informare a umanității și totodată larga răspândire a cuvântului scris, a cărții în zilele noastre...

Dar cîți oameni citesc aceste cărți? Cîți din cei 3,7 miliarde locuitori ai Pămîntului se apleacă asupra lor pentru a descoperi, cum se zice, frumusețile ce le ascund între coperti? Virtual, ceva mai mult de două miliarde și jumătate. Pentru că potrivit statisticilor atîția știu să scrie și să citească. Restul, aproape un miliard, sînt analfabeți. Cei mai mulți trăiesc în așa-numita „lume a treia” — în Africa, Asia, America Latină. 73,7 la

sută din populația „continentului negru” este analfabetă; 40,8 la sută din cea a Asiei; 19,9 la sută din populația adultă masculină și 27,3 la sută din cea feminină a Americii Latine nu știe să scrie și să citească. Nici bătrîna Europă și nici superindustrializata Americă de Nord nu duc lipsă de așa ceva. Un milion de copii spanioli nu merg la școală; analfabetismul feminin înregistrează în această țară un procent de 17,7 la sută, în Grecia de 30 la sută, iar în Portugalia de 44,6 la sută. În total, peste 900 de milioane de oameni, după statisticile UNESCO, nu cunosc lumina cărții, sînt infirmi spirituali.

Sînt, evident, cifre ridicate. Explicația lor — spun specialiștii — trebuie căutată în insuficiența acțiunilor inițiate pe plan mondial sau național pentru combaterea analfabetismului. În faptul că omenirea face prea puțin pentru a înlătura această ignoranță. Structuri social-politice învechite îngreunează lichidarea definitivă a neștiinței de carte. De aceea, analfabetismul persistă. În anul 2000, afirmă specialiștii, 15 la sută din populația Terrei, adică pes-

te un miliard de oameni, vor fi neștiutori de carte. Vom încheia, așadar, acest secol cu un imens număr de analfabeți, cu o masă de oameni incapabili să-și aducă, pe măsura posibilităților, contribuția la progresul țării lor. al lumii viitoare. Vom trece în mileniul al treilea ducînd cu noi o plagă pe care umanitatea ar putea-o înlătura, cu un minim de efort, într-un timp neînchipuit de scurt. Da, există posibilitatea reală ca neștiința de carte să fie lichidată în numai cîțiva ani. Putem trăi clipa cînd toți oamenii ar ști carte, cînd fiecare locuitor al globului ar fi un cititor. Cu numai 2 la sută din fondurile pe care anual statele lumii le investesc în mijloace de distrugere, de pîrjolire a Pămîntului, analfabetismul — această plagă născută din exploatare capitalistă, din subdezvoltare, această diră de întuneric lăsată de îndelungata noapte colonială — ar putea fi complet înlăturată. Cu numai două procente din cheltuielile mondiale pe un singur an pentru înarmare s-ar putea asigura școlarizarea în condiții optime, pe timp de patru ani, a tuturor analfabeților lumii. **A tuturor și numai cu doi la sută!**

SUBNUTRIȚIE

E un paradox. Un paradox despre care s-au scris și se vor mai scrie sute și mii de pagini. În timp ce omul a pătruns în Cosmos, depășindu-și condiția terestră și dovedind marile progrese ale științei și tehnicii contemporane, înalta civilizație la care a ajuns Terra, milioane de pămînteni mor de foame; în timp ce au fost și sînt descoperite mii și mii de medicamente, au fost puse la punct numeroase tehnici medicale — toate pentru a-l vindeca pe om de diverse maladii, a-i corecta anumite infirmități și a-i prelungi existența — milioane de locuitori ai Terrei suferă și mor de o boală veche de cînd lumea și

aparent incurabilă — subnutriția. Date publicate de F.A.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură) cit și de alte organisme internaționale arată că 600 de milioane de oameni suferă de foame și un miliard și jumătate sînt subalimentați. În fiecare secundă un om moare de foame. În fiecare zi moartea a aproximativ 100 000 de persoane este provocată direct sau indirect de subnutriție. Anual, circa 40 de milioane de locuitori ai Terrei cad victimă acestui flagel. ..

Unii afirmă că de vină ar fi „explozia demografică”, faptul că populația globului se

înmulțește rapid. (În fiecare secundă, pe Terra se nasc patru copii). Teoria preotului englez Malthus potrivit căreia populația crește în progresie geometrică, iar mijloacele de subsistență în progresie aritmetică, este reluată și prezentată, în haine noi, de numeroși politicieni, economiști, sociologi burgezi ca singura cauză, singura explicație a foametei. Confruntată însă cu realitatea, această teorie s-a dovedit a fi pe de-a-ntregul falsă. Caracterul ei reacționar, retrograd, a ieșit pregnant în evidență. Socialismul infirmă cotidian această teorie. El demonstrează, cu puterea de convingere a faptelor, posibilitatea înlăturării subnutriției și foametei. Eliminarea acestui flagel de către societatea socialistă arată că de fapt prin teoriile malthusiene se încearcă a se abate atenția opiniei publice de la adevăratele cauze ale foametei, ale subnutriției. Căci cauzele reale ale acestui flagel sînt exploatarea, repartizarea inechitabilă a bunurilor muncii și pămîntului, subdezvoltarea, colonialismul și neocolonialismul. Cînd se afirmă că Terra nu-și poate hrăni toți fiii se pierde din vedere, în mod voit, faptul că în S.U.A. și în țări vest-europene imense cantități de alimente, de cereale sînt distruse pentru că „prisoresc”, sînt „nevandabile”; se uită, tot voit, că suprafețele

agricole existente la ora actuală, dacă ar fi puse în valoare, la posibilitățile lor, ar putea hrăni — potrivit majorității previziunilor științifice — nu 3,7 miliarde oameni, cît numără globul în prezent, nici 7 miliarde, cît se presupune că ar fi în anul 2000, ci 31,5 miliarde de oameni!

... A fost lansată o campanie mondială pentru combaterea foametei; se acordă ajutoare unor țări pentru a elimina subnutriția, se fac cercetări, încununate cu succes, pentru a spori rodnicia pămîntului și productivitatea soiurilor; în diferite state se desfășoară așa-numita „revoluție verde”, care vizează o dezvoltare accentuată a agriculturii. Numeroși specialiști afirmă însă că aceste măsuri, singure, nu pot da rezultatele scontate. Sînt necesare schimbarea structurilor social-economice existente în diferite țări, crearea unor condiții pentru o repartitie echitabilă a veniturilor. Este necesară înlăturarea exploataării unor țări „sărace” de către altele „bogate”. „Revoluția verde” trebuie însoțită de schimbări social-economice, de o revoluție mult mai amplă, mult mai profundă. Foametea este o maladie socială și eradicarea ei presupune, în primul rînd, un tratament social.

CONSTANTIN CARBARĂU

Agricultorul anilor 2 000 va avea la dispoziție o gamă de unelte foarte perfecționate, despre care astăzi se vorbește cu respectul și admirația cuvenite noutăților încă învăluite într-o oarecare aureolă de mister. Dispozitive electronice, electrostatice, celule foto-electrice, raze laser, radiații ionizante, elicoptere și sateliți și încă altele vor forma zestrea tehnică a celor care, nu peste mulți ani, vor practica agricultura, așa cum va arăta ea atunci. Dar ce plante va cultiva agricultorul anilor 2000? Se va mulțumi el, oare, cu „ținuta” actuală a culturilor alimentare, cu randamentul acestora?

Se poate presupune, fără teamă de exagerare, că agricultura va trebui să găsească drumul spre o productivitate mult mai mare pentru a putea hrăni cele 7 miliarde de guri care vor exista la finele mileniului nostru. Pentru a obține o asemenea productivitate — producții de 17 000 kg de porumb și 12 000 kg de grîu la hectar sînt astăzi o raritate, deci nu o absurditate! — el va avea nevoie de tehnica cea mai avansată.

Dar o asemenea tehnică trebuie să aibă plante „pe măsură” cu care să lucreze. De crearea unor asemenea plante se ocupă astăzi, intens, multe laboratoare din lume.

INGINERIA GENETICĂ PREGĂTEȘTE AGRICULTURA ANILOR 2000

Genetica a făcut, după cum se știe, pași foarte mari în ultimii ani. Ea a reușit să descifreze multe din secretele sintezei materiei vii, să pună în lumină numeroase mecanisme ale fenomenelor vitale. Pe această bază, ea a început să treacă într-o nouă etapă, aceea a creației. Această creație implică o inepuizabilă fantezie, un mare efort de gîndire care deschide oamenilor de știință accesul în intimitatea lumii cromozomilor, în sfera microcosmică a genelor, acolo unde se hotărăsc marile sinteze vii.

Cînd grîul primește un dar

Iată de ce, progresele ameliorării plantelor depind de competența cu care geneticienii vor putea introduce noi gene în varietățile actuale și produce recombinările cele mai avan-

tajoase de gene într-un mod în care natura încă nu a făcut-o.

Dacă, pentru un motiv oarecare, împerecherea cromozomilor omologi nu poate avea loc, schimburile de gene între cromozomi nu sînt posibile, cu alte cuvinte, reconstrucția îmbunătățită a edificiului genetic dă greș. Dar iată că nu demult, un cercetător britanic, profesorul Ralph Riley de la Cambridge, a făcut o descoperire care privește posibilitatea de a realiza împerecherea și între cromozomicare nu sînt strict omologi. În acest fel, profesorul Riley a reușit să transfere unui cromozom de grîu o geană de la *Aegilops comosa* care îi conferă o bună rezistență la rugina galbenă. Noua varietate de grîu astfel creată constituie

acum o nouă tulpină genetică, care permite ameliorarea în general a rezistenței grîului la rugina galbenă. Acum, cînd mecanismul împerecherii cromozomilor este mai bine înțeles, a devenit posibilă efectuarea unor schimburi de gene într-o gamă largă de specii și de genuri înrudite cu grîul, astfel încît acestei plante esențiale pentru hrana omenirii i se pot adăuga noi caractere prețioase, în special rezistență la îngheț, la secetă și i se poate mări valoarea nutritivă a bobului.

E posibilă o selecție mai rapidă?

Se știe că lucrările de selecție sînt îndelungate, costisitoare și plictisitoare. Ele trebuie să urmeze anumite ritmuri stabilite de natură și tocmai de aceea, durata lor se măsoară cu anii, lată, însă, că recent s-a demonstrat posibilitatea scurtării considerabile a ciclurilor de selecție. Această descoperire a fost făcută în Japonia, iar lucrările experimentale continuă intens în două centre de cercetări din Marea Britanie. Cercetătorii încearcă să pună la punct o metodă care să permită cultivarea de celule haploide — cu jumătate din numărul specific de cromozomi, așa cum sînt celulele sexuale — dar fără intervenția unirii sexuale. În felul acesta, s-ar naște plantule cu jumătate din numărul normal de cromozomi. Stimulate, plantulele haploide ar putea să-și creeze numărul normal de cromozomi, copiind pur și simplu propriii cromozomi. Aceasta va însemna evitarea unor ani îndelungați de lucrări de ameliorare și selecție.

Minusculele „fabrici” de azot

„Strunind” genele, plantele pot fi, așadar, silite să se înmulțească mai repede și să fie mai productive. Numai atît? Poate că nu... Există experiențe recente care tind să adauge cerealelor o nouă însușire, aceea de a extrage azot din aerul care pătrunde în sol, azot pe care să-l utilizeze în scopuri proprii. De o asemenea însușire beneficiază un șir de specii de plante — lucru de altfel binecunoscut. Între aceste specii și acelea de cereale există însă o deosebire apreciabilă. De aceea, nu poate fi vorba despre o încrucișare obișnuită. Și atunci?

Atunci trebuia găsit un alt mecanism biologic. Oamenii de știință au pornit de la premisa că fixarea azotului la leguminoase este rezultatul unui proces de simbioză a acestor plante cu bacteria numită rizobium care trăiește pe nodulii rădăcinilor. Grație unui efort conjugat rizobium și celulele rădăcinilor plantei produc anumite enzime care au capacitatea de a fixa azotul.

Simbioza dintre rizobium și plantele pe ale căror rădăcini se fixează este atît de strînsă încît nici una, nici cealaltă nu poate fixa azotul de sine stătător. Fiecare dintre „parteneri”

are neapărată nevoie de aportul genetic al celuilalt. Or, cel puțin în momentul de față, cerealele nu dispun de gene care să poată contribui la fixarea azotului. Și atunci, cercetătorii au imaginat două căi pentru a produce cereale capabile să fixeze azotul. Una constă în a contopi în chip artificial celulele plantei cerealiere cu cele ale unei leguminoase, astfel încît, pe această cale să se transfere la planta cerealiară elementul capabil să contribuie la fixarea azotului.

O altă cale constă în utilizarea altei bacterii care trăiește în pămînt, azotobacter, care, spre deosebire de rizobium, poate fixa azotul fără contribuția vreunei plante dezvoltate. Investigarea acestei căi se bazează pe ipoteza potrivit căreia străbunii bacteriei rizobium și cei ai azotobacterului erau foarte asemănători, iar asemănarea consta în aceea că și unii și ceilalți erau capabili să fixeze azotul prin forțe proprii.

Pornind de la această ipoteză îndrăzneată, cercetătorii au încercat să reproducă în laborator procesul îndelungatei evoluții și anume să „infecteze” celule de cereale cu azotobacter în speranța că în acest fel se va produce un transfer al capacității de fixare a azotului de la bacterie la celula receptoare a plantei.

E de la sine înțeles că traducerea în practică a unor asemenea ipoteze de lucru se lovește de cele mai mari dificultăți. Una dintre acestea, dacă nu chiar cea dintîi, este aceea că fuziunea celulelor vegetale nu se poate realiza tot atît de lesne ca și cea a celulelor animale (în acest sens au fost realizate pînă acum multe experiențe spectaculoase ca, de pildă, fuziunea unor celule de om și iepure), deoarece membrana celulară a celulelor vegetale este foarte groasă. Aceasta a făcut necesară elaborarea unei tehnici de înlăturare a membranei, astfel încît celulele „dezbrăcate” să poată fi obligate să fuzioneze. Grație acestei tehnici, s-a putut demonstra că celulele plantelor pot fuziona și că din această fuziune rezultă adevărate celule hibride. În acest fel a devenit posibilă hibridarea între cereale și leguminoase, cu alte cuvinte, crearea de cereale autofertilizante, niște adevărate „fabrici” minuscule de azot.

A dirija ritmurile biologice

Cunoștințele de care dispun cercetătorii în momentul de față, cu privire la rolul genelor, sînt probabil mai complete decît cele asupra altor aspecte ale biologiei plantelor. Totuși, se știe încă prea puțin despre stadiile ulterioare de creștere datorate acțiunii unor gene și îndeosebi despre fenomenul de diferențiere a celulelor. A înlătura această lacună nu înseamnă doar a satisface o doleanță de principiu, o simplă curiozitate științifică, ci a rezolva cerințe de ordin practic foarte importante. Iată cîteva posibilități de a dirija după nevoile omului ritmurile biologice. Dacă, spre exemplu, s-ar putea înțelege mai bine mecanismele prin care o plantă își modifică creșterea, pentru a trece de la faza vegetativă la faza de reproducere, s-ar putea rezolva multe probleme serioase pe care le ridică în fiecare an producția vegetală: s-ar putea determina întîrzierea în-

floririi pomilor pentru a evita daunele pe care le provoacă gerul și a controla numărul florilor pentru a ajunge la fructe de dimensiuni uniforme, evitând astfel pierderile provocate de înflorirea prea densă; ar deveni posibil să se reducă ciclul de creștere a culturilor cerealiere pentru a se obține mai multe recolte pe an, în timp ce plantele furajere ar putea fi menținute în faza vegetativă evitând astfel pierderile importante de principii nutritivi care se manifestă odată cu începutul înfloririi.

Să mai rămănim o clipă în lumea plantelor furajere. Un grup de cercetători și-a fixat ca obiectiv creșterea efectelor fotosintetice asupra frunzelor plantelor de pășite pentru a le mări valoarea nutritivă. Obiectivul are un pronunțat caracter economic și anume, să se obțină creșterea plantelor de pe pășiti chiar și atunci când temperatura este scăzută, pentru a contribui în acest fel la îmbunătățirea furajării animalelor în toate perioadele anului.

La început s-a constatat că anumite ierburi din regiunile mediteraneene produc mai multă masă verde la temperaturi scăzute decât cele care sînt adaptate la un climat mai rece în care hibernarea protejează plantele împotriva rigurilor iernii. Această constatare ar urma să permită cultivarea anumitor varietăți de ierburi în cursul iernii și la începutul primăverii, îndeosebi atunci când posibilitatea de creștere la temperaturi scăzute poate fi combinată — pe calea „chirurgiei” genetice, firește, — cu rezistența la ger.

Oamenii de știință au luat, de asemenea, în considerare posibilitatea de a mări efectele fotosintetice, studiind enzimele care participă la primele stadii de fixare biologică a carbonului pentru construirea moleculelor de zahăr. Un grup de cercetători australieni a făcut

una dintre cele mai interesante constatări în acest domeniu, anume diferența care există la hidratații de carbon produși de speciile de ierburi din țările temperate și de cele din țările tropicale. Anumite observații fac să se creadă că speciile tropicale fixează carbonul într-un mod mai eficace. Cercetătorii englezi au arătat că enzimele esențiale ale celor două sisteme erau prezente în ierburile care cresc în Anglia. Acum, rămîne să se stabilească care parte din sistemele enzimatică caracteristice speciilor tropicale îndeplinește un rol și la speciile din țările temperate.

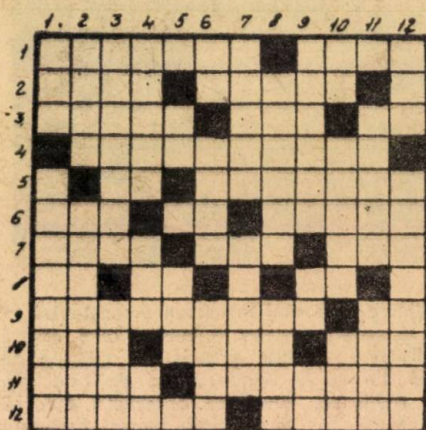
Un procent mai bun și plante... după comandă

Producția vegetală nu reușește încă să acumuleze sub formă de produse vegetale decât mai puțin de 1% din energia luminoasă pe care o primește frunza verde pentru a realiza fotosinteza. În momentul în care factorii randamentului fotosintezei vor fi mai bine înțeleși, se poate aștepta ca acest procent să fie mult îmbunătățit. Hormonii de creștere care contribuie de pe acum mult la tehnologia culturilor nu sînt încă perfect cunoscuți și sînt de așteptat progrese în acest sens, progrese care vor putea revoluționa producția vegetală, aceasta putînd fi mai bine controlată. Mutația controlată a genelor, visul oricărui ameliorator, va deveni fără îndoială posibilă într-un viitor apropiat, permițînd astfel cultivarea unor plante... după comandă.

Agricultura viitorului nu se va limita la perfecționarea speciilor existente. Se poate prevedea că progresul va comporta crearea unor tehnici cu totul noi. Domesticirea altor mamifere erbivore este una dintre acestea.

Este posibil ca animalele mari intrate în sfera de activitate a omului vor avea nevoie de noi plante furajere care vor trebui cultivate și care, probabil, vor putea fi cultivate în regiunile aride ori semiaride. Acesta este unul dintre temeiuri. Există și altele — dacă ar fi să vorbim despre plantele sălbatice ca potențiale surse de proteine alimentare, izvoare de substanțe farmaceutice, de materii prime industriale și ca forță regeneratoare pentru plantele cultivate — care impun extinderea investigației în miraculoasa lume vegetală, valorificarea ei cu înalt randament.

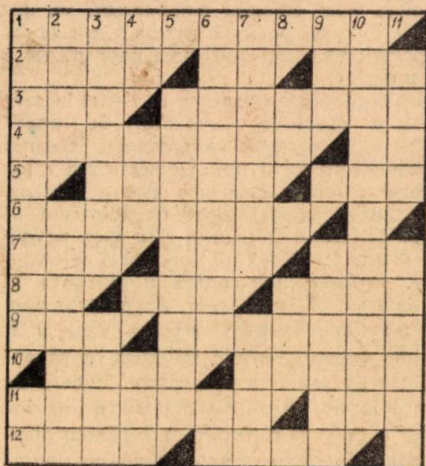
PE ÎNTINSELE OGOARE

ORIZONTAL: 1) Ziua ei tradițională se desfășoară în prima duminică a lunii octombrie — ... de grâu; 2) Conservant pentru murături — Recoltat; 3) Intră în funcțiune după tunsul oilor — Gest nervos, involuntar și repetat — În orice genți!; 4) Inocență; 5) Una și alta! — Lucrare agricolă (pl.) 6) Atribuție — Pa-tru... la romani — 10 ari; 7) Îngrășămint chimic — Lichidul vieții — 1971, 1972... 8) Și la fermă și la cramă! — Merinos, țigaie — Plantă textilă; 9) Rotația cultu-rilor — Rămas bun; 10) În plin agrement! — Loca-lități care, în anii socialismului, au cunoscut profunde transformări pe calea progresului și civilizației — Teren atribuit în folosință personală membrilor coope-ratori; 11) Avânt — Manifestări artistice; 12) În grădină — Existențe umane.

VERTICAL: 1) Fructul pământului — Alt nume al lunii octombrie; 2) Substanță care intră în compoziția gazelor de sondă — Pentru copii, de Anul Nou; 3) Culturi de bază — Plantă erbacee folosită în medicină; 4) Iarbă recoltată a doua oară în cursul aceluiași an — Zeul vântului — Negăție; 5) Conjunție — Unități a-gricole (abr.); 6) Pecetel — Mijloc de transport — Se recoltează și verde; 7) Cel cărui i se datorează opera — Aici se întâlnesc vânzătorul și cumpărătorul de produse agroalimentare; 8) Plantație de pomi — Vigoare (fig.); 9) Asanate — Iță — Prefix pentru du-blu; 10) În dans! — Om nepriceput (reg.) — Nu-i bălaie 11) Locuitor al satului — Cel popular, prilejuiește de „Ziua recoltei” o frumoasă trecere în revistă a fanteziei și iscusinței creatorilor de frumos; 12) Rămîne după treier (sing.) — Ample lucrări de hidroameliorații.

TANIA IFRIM

RURALĂ

ORIZONTAL: 1) Stringerea recoltei (pl.). 2) Unde se treieră grîul. — Poftim. — Organizația Națiunii-lor Unite (abr.). 3) Stare sufletească amintită des în cîntecele populare, — Trudiți, istoviți de muncă. 4) Urme scumpe ale strămoșilor. — La poalele Clăbuce-tului 5) Alexandru, mai mic. — Posedă. 6) Acțiune de îndepărtare a apelor în exces. 7) Lațar e mai curat. — Mulți, dar... mai puțini! — Astfel. 8) Sodiu. — Ce-lebrul de la Copou — Reședință de județ. 9) Nucă, fără cap! — Perioada examenelor (pl.) 10) Document (arh.) — Terenuri înclinate 11) Lucrări agricole. — Îl răstoarnă buturuga mică. 12) Eroul „Amintirilor din copilărie” de Ion Creangă. — Personajul feminin din drama „Năpasta” de I.L. Caragiale.

VERTICAL: 1) Mare prozator român, — 365 de zile. 2) Copilul care săgetează inimile îndrăgostiților (mit. greacă). — Istoria poporului român se întinde de-a lungul lor. 3) Lunie (pop.). — Servește la sus-ținerea viței de vie. 4) Idee, în final! — Floare... som-nolentă. — Fără ele, războiul nu țese (sing.). 5) Poet român, autor al poeziei „Seară rurală”. 6) Calamitate provocată de revărsarea apelor. — Cură! 7) Folosesc la irigații sau la evacuarea apelor — Arma trandafi-rului 8) Jumătate de ceas! — Acea. 9) Zboară din floa-re în floare. — Asvîrli. 10) Care atrage atenția (fem.). 11) Iată. — Briză (pl.).

GH. MARIN

B. P. Hasdeu, Nicolae Iorga, V.A. Urechia, I. Nistor și alți istorici, ne-au lăsat lucrări de seamă cu privire la trecutul neamului nostru, lucrări în care găsim și consemnări asupra condițiilor de desfășurare a comerțului din țările române.

Geograful italian Bandini scrie despre exportul pe

DIN TRECUTUL COMERȚULUI ROMÂNESC

cutreiera, ci vor cerceta numai iarmaroacele"; stărostele negoțitorilor „va opri vinzarea cu cotul sau cumpăna vicleană”.

1

care-l făceau moldovenii, în perioada 1580—1590: „Grîne, vinuri, care se duc în țări vecine, piei de bou, ceară, miere (stupii moldovenilor roiau de șapte ori pe an — se spunea), carne uscată, legume și, pentru Constantinopol, mai cu seamă oi cu coada groasă (de au unii boieri cîte 25 000 de capete), apoi, peștele”.

Negoțul de lemne pentru export era consemnat la Piatra Neamț încă din anul 1720, cînd un anume Mahmet, venit de la Constantinopol „se afla așezat acolo anume pentru treaba asta”.

Un alt călător străin pe nume Boscovich ne spune că la 1740 „un singur negustor turc ducea din Moldova, pentru Bairam, 60 000 de berbeci dintr-odată”.

Începutul organizării oficiale a comerțului este consemnat sub domnia lui Constantin Mavrocordat, în anul 1741. Printre măsurile luate atunci, aflăm: „Negustorii străini nu pot vinde decît cu ridicata, „iar nu cu cotul”; desăgarii, care înseamnă la vamă, „nu vor mai

Din însemnările negustorului sibiian Hagi Constantin Pop aflăm lista importului care se făcea prin anul 1756: „butce vieneze și engleze, hamuri, mărgăritare, blănuri, basmale, apă de obraz, farfurii, pistoale engleze, rozmarin, piulițe, cuțite, ceaprazuri, ceasornice bune de purtat la sin, căței de rasă, gazeturi, sobe de hier de cel subțire, săpun pentru spălat cocoanele pe obraz, ploschițe de sticlă din care sug copiii”.

La export trimiteam, mai ales în Turcia, în anul 1795:

2

vin, bivoli, cașcaval, postav, mere, făină, unt, miere și păcură. Vinurile românești erau prezentate peste hotare cu următoarea reclamă, pe la 1810: „După cercetările făcute în urmă cu mulți ani, vinul de Moldova, învechindu-se și îngroșindu-se după felul lui, este cel mai delicat pentru stomahurile evghenicoase și subțiri, decît toate vinățele de prin părțile evropenești”. Tot cam prin vremea aceea, țările române exportau, anual, în diferite țări: 100 000 de oi, 250 000 de vite mari, 3 000 de cai, 500 000 piei de iepure, 40 000 chintale de lînă.

Un memoriu întocmit de boierii munteni, la 1821, cerea, între altele, ca „negoțul să fie slobod, să nu fie poprită scoaterea peste graniță, în orice parte vom putea găsi folosul alișverisului nostru; să nu mai între rachiul de la turcila noi”.

Despre speculanții de aliamente aflăm, din regulile de comerț întocmite la 1783: „Matrapazii bucureșteni, care ies afară la cîmp, înaintea celor ce aduc bucate la tîrgul de vînzare, și taie prețul lor și apoi, după ce le aduc în tîrg, le scumpesc, cu preț nedrept, peste măsură, sînt opriți — altfel îi mănîncă ocna”.

În fotografiile și stampele alăturate: 1 — piață în București, la 1869; 2 — vînzător de cișeșe, în secolul trecut. Fotografiile au fost făcute, în epoca respectivă, de primul reporter fotograf român: Carol Pop de Szathmari, care-și avea atelierul, în 1868, pe Calea Victoriei din București, peste drum de actuala librărie a Academiei.

VASILE GRIGORAȘ

DISTANȚE ÎN ȚARĂ (PRINCIPALELE ORAȘE) ÎN KILOMETRI DE CALE FERATĂ ȘI ȘOSEA

Pe calea ferată *	Pe șosea																							
	București	Arad	Bacău	Baia-Mare	Bîrlad	Brașov	Cluj	Constanța	Craiova	Deva	Galați	Giurgiu	Iași	M. Ciuc	Oradea	Pitești	Ploiești	Rm. Vilcea	Satu Mare	Sibiu	Suceava	Timișoara	Tg. Mureș	Tulcea
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1. București	—	546	287	594	269	174	440	265	235	390	252	64	413	272	592	113	60	174	664	273	435	564	342	270
2. Arad	590	—	593	329	679	413	268	811	381	156	711	610	719	500	116	433	527	372	265	273	595	52	371	816
3. Bacău	302	712	—	454	158	180	355	415	427	436	190	351	126	140	477	313	247	374	524	320	148	593	255	318
4. Baia-Mare	625	308	546	—	601	425	154	812	546	328	644	658	496	358	213	481	539	420	70	300	361	381	208	792
5. Bîrlad	279	748	152	601	—	266	537	357	504	520	132	333	126	320	689	345	229	406	682	406	261	683	413	260
6. Brașov	166	434	312	459	339	—	271	387	247	254	330	238	306	98	423	133	114	194	495	140	328	417	168	392
7. Cluj	498	274	470	194	525	332	—	658	392	174	601	504	430	253	152	327	385	266	224	167	327	334	103	663
8. Constanța	225	794	360	809	308	360	692	—	500	644	225	329	485	485	846	389	273	439	882	527	563	829	555	124
9. Craiova	209	381	502	579	479	336	409	429	—	249	452	295	553	345	432	122	228	126	581	225	575	329	342	505
10. Deva	451	149	563	354	599	285	184	645	246	—	587	454	565	355	183	277	371	216	328	117	501	156	238	649
11. Galați	230	744	187	636	109	310	560	259	430	595	—	318	258	288	694	330	214	398	714	470	338	747	498	128
12. Giurgiu	88	605	381	704	358	245	577	308	224	470	309	—	477	336	656	177	124	238	728	337	499	628	406	334
13. Iași	399	736	159	538	120	459	462	428	599	622	229	478	—	266	582	439	420	500	566	406	135	764	327	386
14. Miercurea Ciuc	261	511	217	364	253	95	288	455	431	379	288	340	373	—	405	231	209	287	428	238	258	515	150	417
15. Oradea	651	121	623	193	678	485	153	845	502	270	713	726	615	441	—	460	573	418	149	300	479	168	255	815
16. Pitești	108	523	392	652	377	256	482	327	142	388	328	187	497	351	635	—	116	61	551	160	461	411	301	383
17. Ploiești	59	544	243	569	229	110	442	250	259	395	200	138	349	205	595	149	—	177	587	254	395	531	282	278
18. Rm. Vilcea	276	383	517	467	544	205	297	496	313	234	497	291	664	299	450	185	315	—	490	99	522	376	220	444
19. Satu Mare	685	248	606	60	661	519	254	869	629	397	696	764	598	424	133	712	629	527	—	391	431	317	327	882
20. Sibiu	316	284	462	368	489	150	198	510	230	135	460	390	609	245	351	284	260	99	428	—	468	325	121	532
21. Suceava	447	599	145	401	248	457	325	505	647	485	332	526	137	362	478	537	388	598	461	499	—	661	311	466
22. Timișoara	533	57	729	365	765	451	331	753	324	166	154	548	788	528	178	466	561	400	305	301	651	—	355	834
23. Tg. Mureș	448	324	388	285	424	282	127	632	400	175	459	527	505	187	280	473	392	288	345	189	368	341	—	555
24. Tulcea	334	903	469	918	417	469	801	179	538	754	368	417	537	564	954	436	359	605	978	619	614	862	741	—

* S-au dat distanțele cele mai scurte pe ruta de călători

D

în cele mai
vechi tim-
puri, oamenii
Munților A-
puseni se în-

deletnicesc cu extracția,
din adâncurile pământului,
a minereurilor. Zeci și zeci
de ani, din zăcămintele
Munților Pădurea Craiului
s-a extras bauxita, expor-
tată apoi, mai pe nimic, în
stare brută. În țări cu in-
dustrie dezvoltată, din bau-
xită rezulta alumina, iar din
alumina — aluminiul, metal
de neînlocuit la fabricarea
avioanelor și vapoarelor, a
aparaturii fine, rezistente,
ușoare.

În anii noștri, s-a pus
capăt exportului nechibzuit
de bauxită. La 2 iulie
1965, ziarele își informau
cititorii că „miercuri, la
Uzina de la Slatina s-a pro-
dus prima șarjă românească
de aluminiu”.

Această realizare mar-
chează apariția unei noi
ramuri în peisajul indus-
trial al țării — industria
aluminiului. Ea are trei
puncte nodale: exploatarea
de bauxită și instalațiile
de preparare a minereului
din Pădurea Craiului, Uzina
de alumina din Oradea și
cea de aluminiu de la
Slatina.

Atunci, la începutul lunii Cuptor, în 1965, alumina creată la Oradea s-a transfor-
mat în primele lingouri românești de aluminiu.

Despre uzina de pe Valea Oltului s-au scris cărți și mii de articole. Despre sora
ei mai mare, uzina orădeană, mai puțin.

Certificatul de naștere al Întreprinderii de alumina Oradea poartă ziua de 1 Mai
1965, întreprinderea constituind nucleul noului centru industrial construit pe terasa
inferioară de pe malul drept al Crișului Repede. Uzina formează un imens V pe o
suprafață de 20 de hectare. De ce a fost construită aici nu este greu de explicat. Bauxita
se extrage în apropiere, iar cele două stații de colectare și spălare a bauxitei, de la
Chiștag și Dobrești, se află la numai 60 de kilometri de Oradea.

Pentru a descifra procesul de transformare a bauxitei în alumina, am vizitat
secțiunile uzinei — cele de concasare, leșiere, îngroșare, spălare, filtrare roșie, descom-
punere, filtrare albă, evaporare și calcinare. Ne-a impresionat gradul de automatizare
a proceselor de producție. Dozajul amestecului var-bauxită se face automat. La fel
și sortarea condensului.

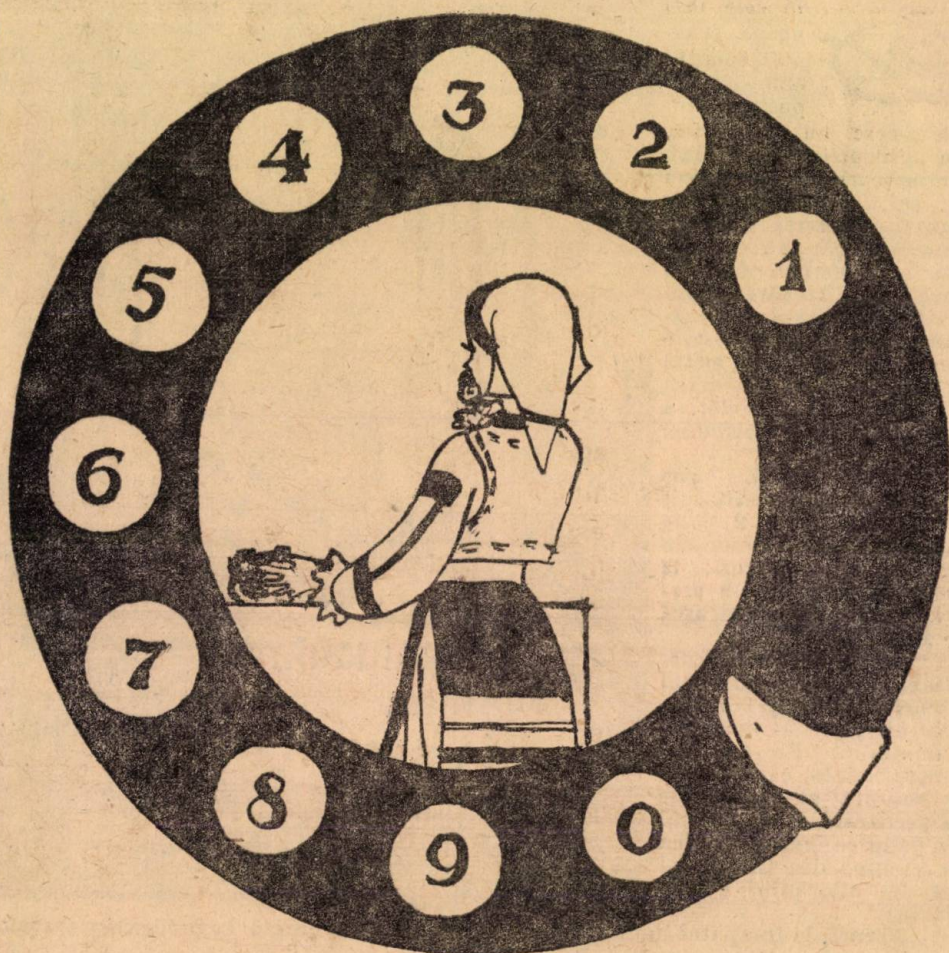
Povestea aluminei? Mai întâi, bauxita se macină pe cale umedă cu leșie. Apoi,
în baterii de autoclave, la o anumită temperatură și presiune, aluminiul din bauxită
este trecut în soluție — soluția se descompune prin răcire în hidroxid de aluminiu.
Soluția-mamă care l-a conținut se concentrează și se reutilizează în măcinarea umedă.
Hidroxidul de aluminiu se calcinează, obținându-se în final alumina, ce se va prelucra
în continuare la Slatina.

Aceasta este povestea aluminei pe care am descifrat-o în întreprinderea orădeană.
Aici, în 6 ani, producția de alumina a sporit de 7 ori, fapt ce atestă incontestabil
hărnicia colectivului. Din cei 971 muncitori care au realizat prima șarjă, 500 muncesc
și în prezent aici, 30 sînt ingineri, iar 20 maeștri. Fabrica a continuat să se dezvolte
ceea ce înseamnă că o dată cu transformarea bauxitei în alumina se transformă și oa-
menii — noi contingente de tineri țărani devin muncitori.

Gh. VLASE

PĂDUREA
CRAIULUI -
SLATINA,
VIA ORADEA

BENEFICIAZĂ DE 40 %

REDUCERI DIN TARIFUL TELEFONIC INTERURBAN :

— Convorbirile telefonice cerute de abonații particulari, case de odihnă, hoteluri, cabane turistice și convorbirile de la cabine telefonice publice, efectuate zilnic între orele 17—7. Duminica și sărbătorile legale toată ziua.

— Convorbirile telefonice ale abonaților din sectorul socialist, efectuate în toate zilele între orele 20—7.

na din întreprinderile de industrie locală din județul Prahova care și-a

cîștigat un binemeritat prestigiu este și întreprinderea „Valea Teleajenului” din Vălenii de Munte.

În ultimii ani, întreprinderea „Valea Teleajenului” și-a dezvoltat și diversificat producția, introducînd noi sortimente. Această unitate a industriei locale poate

oferi spre livrare tuturor întreprinderilor, instituțiilor organizațiilor comerciale și cetățenilor o gamă variată de produse industriale. Astfel, ea oferă spre livrare, pe bază de comenzi ferme, mobilier metalic, dulapuri pentru arhivă și vestiare — nr. 1, 2, 3, 4, atît pentru uz școlar cît și pentru întreprinderi și instituții, mobilier școlar, catedre, bănci pe schelet metalic, scaune pentru săli de cinema, mobilier din lemn (birouri cu unul și două corpuri, pentru întreprinderi și instituții), mobilier tapitat și mobilă furniruită pentru uz gospodăresc, tîmplărie metalică din profile ambutizate sau laminate, pentru construcții industriale, nisip bituminos pentru mixturi asfaltice, nisip cuarțos pentru turnătorii, planșe forjate și plane.

Întreprinderea „VALEA TELEAJENULUI” poate să coopereze cu sectorul republican, pentru a produce subansamble de construcții metalice și așchiere.

VALEA
TELEAJENULUI
SPECIALIZARE
ȘI DIVERSIFICARE

SE DEZVOLTĂ ACTIVITĂȚILE DE PRODUCȚIE ȘI PRESTĂRI SERVICII LA SATE

Interviu
cu ing. IOAN BUCȘA,
vicepreședinte al Centrocoop

— La Congresul a V-lea al cooperației de consum s-a stabilit dezvoltarea în ritm susținut a activității de producție — prestări servicii la sate. Cum se traduc în viață aceste sarcini?

— Corespunzător obiectivelor stabilite de congresul menționat, obiective de realizarea cărora sînt legate urbanizarea satelor și ridicarea nivelului de trai al sătenilor, cooperația de consum are o seamă de înfăptuiri, bine primite de beneficiari. Rețeaua unităților de producție — prestări servicii a cooperației de consum asporit de la 22 352 unități existente la finele anului 1972, cu 43 209 lucrători, la 23 178 unități în prezent, cu 53 206 lucrători. Unitățile prestatoare de servicii pentru populație dețin ponderea cea mai mare, reprezentînd 20 900 unități, în care lucrează 34 342 meseriași. Față de 1970, numărul unităților de prestări servicii a sporit cu peste 2 000, iar al lucrătorilor cu peste 10 000. La aceste unități se adaugă cele ale cooperativelor agricole, cu care cooperăm intens.

Dezvoltarea și diversificarea rețelei unităților de producție și prestări servicii a cunoscut un avînt deosebit după apariția Legii nr. 7/1971 care, în plus, a condus la o mai corespunzătoare repartizare a unităților pe teritoriu, la folosirea mai economicoasă a mașinilor și utilajelor, prin organizarea de mai multe schimburi și sporirea pe suprafața de producție a numărului de meseriași.

S-a diversificat, de asemenea, gama prestărilor de servicii care cuprinde 135 de profiluri de activități. Toate acestea au făcut ca volumul producției și prestărilor de servicii să crească de la două miliarde lei în 1970, la peste trei miliarde lei în prezent.

— După cîte cunoaştem, unităţile de producţie ale cooperaţiei de consum au şi sarcini importante de export, ele aducînd în ţară, an de an, tot mai mari valori valutare. Ce ne puteţi spune, în acest context, referindu-vă la ultima perioadă?

— În primele trei trimestre ale anului 1973, au fost exportate în 18 ţări — Anglia, Uniunea Sovietică, Republica Federală Germania, Grecia, Canada, Olanda, S.U.A., Franţa, Irlanda, Italia, Elveţia, Austria, Israel, Polonia, Bulgaria şi altele — diverse produse realizate în unităţile noastre, în valoare dublă, comparativ cu aceeaşi perioadă a anului 1972: Printre altele, am exportat containere, sănii, pupitre şcolare, mic mobilier, scaune pliante, balansoare, cojoace, articole de artizanat din ceramică, din sticlă, împletituri, covoare, velinţe, doniţe şi altele. Articolele de artizanat fac o bună propagandă folclorului autentic din toate zonele ţării, ele fiind mult apreciate şi la târgurile internaţionale la care cooperaţia românească de consum a fost prezentă în anul 1973 — târgurile de la Paris, Frankfurt pe Main, Utrecht, Londra, Milano, Dijon etc. În 1974 — 1975, vom spori cantităţile exportate.

— V-am ruga să ne vorbiţi despre măsurile, acţiunile şi iniţiativele întreprinse pentru realizarea acestor obiective.

— Dintru început aş vrea să remarc faptul că eforturile Centralei de producţie, prestări şi construcţii din Centrocoop au fost conjugate cu cele ale conducerilor cooperativelor de consum şi ale IJECOOP-urilor, în direcţia amplificării şi diversificării activităţii de producţie-prestări servicii. Dintre măsurile luate, amintesc: gruparea forţei de muncă în unităţi mai puternice şi renunţarea la meseriaşii necalificaţi, slab pregătiţi care nu prestau lucru de calitate; mutarea unui număr de unităţi de la oraşe la sate, în raza de acţiune a cooperativelor respective; verificarea în mod sistematic şi punerea a mai multă ordine în respectarea preţurilor şi tarifelor stabilite, în realizarea la termen şi de calitate a reparaţiilor.

În afara acestor măsuri cu caracter organizatoric-economic, aş mai aminti şi altele, nu mai puţin importante. Prin eforturi susţinute, am reuşit ca circa 60 la sută din materialele folosite — procentaj net superior faţă de trecut — în procesul de producţie şi la prestaţii să se procure din resurse locale. Sînt mai mult valorificate argila, piatra de var şi brută, paie de grâu, răchita, pănuşile de porumb, papura, pirul, sorgul, lemnul pentru construcţii rurale şi balastul.

— O ultimă întrebare — ce prevederi aveţi pentru viitorii ani, în privinţa activităţilor de producţie-prestări?

— Pînă la sfîrşitul anului 1975, reţeaua de unităţi de prestări servicii pentru populaţia rurală va spori cu circa 9 000 de unităţi. În 1975, se prelină că vor funcţiona 40 000 de unităţi de producţie şi prestări servicii. O dezvoltare prioritară o vor cunoaşte acele profile

care sînt cel mai mult solicitate de locuitorii satelor, de procesul de urbanizare a aşezărilor rurale. Am în vedere, printre altele, unităţile de reparat obiecte de uz casnic şi gospodăresc, reparaţii radio şi televizoare, ceasornicării, reparaţii şi întreţinere biciclete — auto-moto, lăcătuşerii, ateliere mecanice şi de sudură, reparaţii articole electrocasnice şi agregate frigorifice, de recondiţionare mobilă, spălătorii-curăţătorii chimice, marochinării, unităţi de închiriat veselă şi alte obiecte de uz casnic, gospodăresc, unităţi de amenajări complexe de locuinţe, instalaţii apă, electrice, gaze etc.

Creşterea numerică substanţială a reţelei de unităţi — aproape dublu în acest cincinal, faţă de 1970, în profilele amintite — dintre care multe noi — conduce la diversificarea pe teritoriu a activităţii de prestări servicii, la apropierea unităţilor de beneficiarii serviciilor.

Recent, am stabilit un amplu program de măsuri pentru dezvoltarea producţiei de artizanat pînă la finele anului 1975. Producţia bunurilor de artizanat va fi orientată şi mai pregnant spre folosirea, în principal, a resurselor locale de materii prime — răchită, papură, foi de porumb, paie de grâu, argilă etc.

Cooperaţia de consum va acţiona în continuare cu şi mai multă perseverenţă pentru dezvoltarea accelerată a activităţilor de prestări servicii pentru populaţia satelor, aducîndu-şi contribuţia, pe această cale, la opera de urbanizare şi modernizare a satului românesc. Ne-am propus ca, în acest domeniu, să realizăm cincinalul cu un an mai devreme.

Convorbire consemnată de
TIMOFTE DUŢĂ

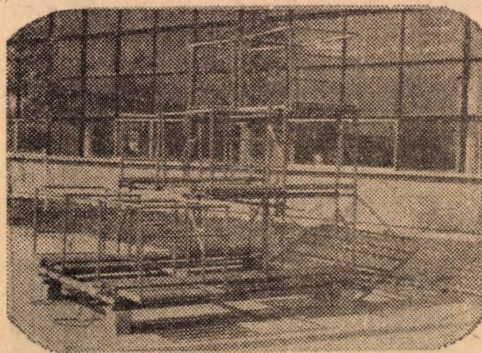

RĂSPUNS CONCRET ANGAJAMENTULUI: CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN!

Uzina mecanică a agriculturii și industriei alimentare din Cluj a împlinit (în 1973) un pătrar de veac de rodnică activitate pusă în slujba agriculturii. Nu este cooperativă agricolă ori întreprindere agricolă de stat din Transilvania — și nu numai de aici — care în toți acești ani să nu fi procurat de la uzina clujeană cel puțin o piesă de schimb pentru tractor ori pentru mașinile agricole.

În acest sfert de secol, unitatea a marcat drumul ascendent de la un modest atelier de reparat tractoare și mașini agricole, cu cîțiva zeci de muncitori, la o adevărată uzină, cu sute de muncitori, maiștri și ingineri, care dispunînd de o tehnică modernă, fabrică utilaje și piese de schimb de mare precizie.

De la un volum de lucrări de reparații ce nu depășea un milion de lei, la fabricarea în 1973 a unor piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole în valoare de 77 milioane lei și a unor utilaje în sumă de peste 25 milioane lei, iată saltul făcut de U.M.A.I.A. Cluj în acest răstimp.

Platformă pentru recoltat fructe

UTILAJE PENTRU AGRICULTURĂ

Dintre utilajele produse aici, ne vom opri asupra citoroa de largă folosință.

Ecluzele, fabricate în trei dimensiuni, în funcție de debit, se folosesc pentru dozarea materiilor prime în fabricile de nutrețuri combinate și silozuri.

Ventilatorul axial tip VH-1000 se utilizează la uscarea furajelor. Adăpătorea semiautomată pentru păsări, tip ASP-O, se utilizează — cum o arată și numele — la adăparea păsărilor. Elevatorul de apă prin aderență servește la scoaterea apei din pufuri normale cu un diametru de cel puțin 600 mm și o adîncime de pînă la 100 metri. Platforma pentru recoltat

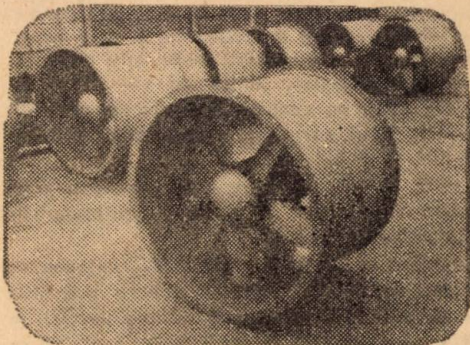
fructe este destinată culegerii fructelor în livezile intensive. Cu ajutorul ei, se pot recolta mere, piersici, prune, pere, gutui, vișine etc. Mașina de spălat rădăcinoase, tip MSR-1 servește la spălarea celor mai diverse rădăcinoase (morcov, păstîrnac, sfeclă, felină) și a cartofilor.

Dintre celelalte utilaje produse la uzina clujeană, mai amintim adăpătorile automate pentru bovine (ASB-1400) și adăpătorile cu nivel constant ANC-2.

Gama pieselor de schimb pentru tractoare și mașini agricole — care dau de fapt profilul uzinei — este foarte largă, de ordinul a sute de repere, ceea ce ne obligă doar la consemnarea celor cu... căutare mai mare. Vom începe cu bușele din tablă de alamă pentru fuzete de tractor, repere: 31.30.120; 31.30.121; 31.30.235 și 31.30.236. Uzina mai fabrică și livrează: seturi complete de cuzineți pentru tractoarele U-650 și U-651 — cotă normală, R.1 și R.2; cîteva tipuri de articulații utilizabile la tractoare, la direcții — cap de bară și reperele 31.30.015, 31.30.016, 31.30.017 și 31.30.018; carcase rulment, șaiba de transmisie și semicuplă, piese de schimb pentru combine de siloz (C.S.V.), piese de schimb pentru echipamentul de porumb (EP 2) (cușite, arbore etc.).

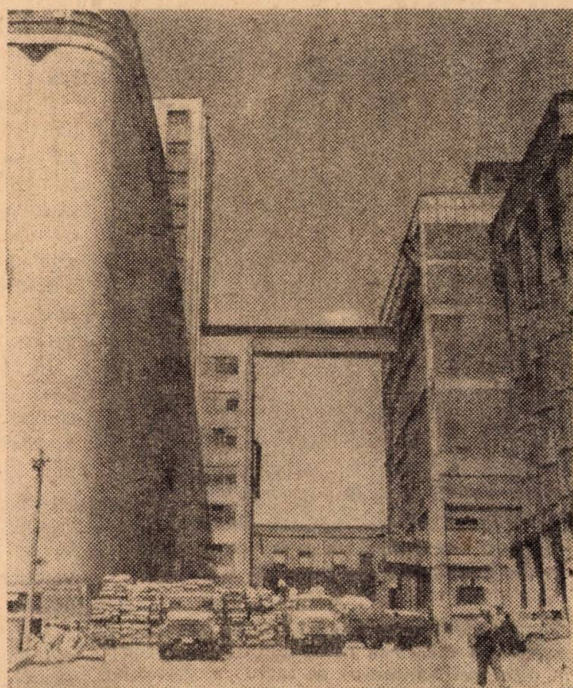
Muncind cu înusufleire, muncitorii, tehnicienii și inginerii români și maghiari de la Uzina mecanică a agriculturii și industriei alimentare din Cluj s-au angajat să realizeze cincinalul în patru ani și jumătate. Prin utilajele și piesele de schimb în valoare de peste o sută de milioane lei ce le livrează într-un singur an unităților agricole, uzina clujeană le ajută să-și respecte și ele angajamentul de a realiza planul cincinal înainte de termen.

NICOLAE IANOS

Ventilator pentru uscarea furajelor

FABRICA DE NUTREȚURI COMBinate IAȘI — UNITATE CU MARI MERITE ÎN DEZVOLTAREA ZOOTEHNIEI

Zilnic pornesc de la F.N.C. Iași spre complexele și fermele zootehnice autocamioane pline cu furaje combinate

Astăzi, cînd în țara noastră, dezvoltarea zootehnicii capătă un caracter predominant industrial, creșterea animalelor nu mai este de conceput fără folosirea pe scară largă a nutrețurilor combinate. Metoda prelucrării industriale a nutrețurilor, fundamentată științific și verificată practic în condițiile zootehnicii moderne, de mare randament, rezolvă în cea mai mare parte problema hrănirii raționale a animalelor. Aceasta, deoarece nutrețurile combinate sînt furaje complexe, dobîndite prin asocierea a numeroase sortimente de furaje de origine vegetală și animală, cu adaosuri de săruri minerale, antibiotice, vitamine, preparate enzimatice și substanțe medicamentoase. Ele sînt dozate astfel încît să conducă în final la obținerea unui nutreț complet, adecvat necesităților fiziologice și productive ale diverselor categorii de animale.

Fabrica de nutrețuri combinate Iași are un rol primordial în creșterea producției animaliere în județul Iași. Ea aprovizionează de peste doi ani cu aceste furaje complete și ieftine toate complexele și fermele zootehnice de stat, cooperatiste și intercooperatiste din județ. În plus, pentru anumite categorii de animale, fabrica livrează furaje combinate în întreaga Moldovă. În 1973, se prelină a se livra beneficiarilor 126 000 tone de furaje

combinat — circa 6 000 de tone peste plan, într-o variată gamă sortimentală (20 de rețete) care asigură nutriția rațională, pentru fiecare specie și categorie de animale.

După cum ne spunea medicul veterinar Gheorghe Urmă, directorul unității, colectivul de muncitori, tehnicieni și specialiști a fost mobilizat în trei direcții principale: realizarea ritmică și integrală a producției planificate, îmbunătățirea continuă a calității furajelor și introducerea în fabricație a noi rețete, diferențiate pe categorii de vîrstă și producție (carne, lapte, ouă etc).

„În condițiile îmbunătățirii sistematice a calității furajelor, s-a întreprins — ne-a informat șeful controlului tehnic al calității din unitate, medicul veterinar Dumitru Tănase — un complex de acțiuni eficiente. Chiar de la început — unitatea funcționează din 1971 — s-a acordat atenție deosebită cunoașterii temeinice a tehnologiei de fabricație. Întregul personal de laborator și de control tehnic al calității și-a însușit cunoștințele necesare la Laboratorul central pentru testarea și controlul furajelor combinate de la Băneasa — București. Restul personalului a fost calificat și specializat „din mers”, la locul de muncă și în alte întreprinderi similare — din Periș și Crevedia-Ilfov, Urleasca-Brăila și altele”.

Se execută controlul calitativ al materiilor prime componente ale furajelor combinate

Pentru realizarea unei calități optime a furajelor și întărirea responsabilității, fiecare din cele trei schimburi de lucru a fost specializat pe anumite rețete. Astfel se asigură un control eficient de-a lungul întregului

Furaje brichetate

flux de fabricație, începînd cu recepția materiilor prime ce intră în compoziție și încheind cu „bunul de livrare” dat de C.T.C. produsului finit.

Personalul controlului tehnic de calitate, îndrumat și sprijinit îndeaproape de laboratorul central de resort, se caracterizează prin competență și exigență. Controlul se realizează atît în laboratorul uzinal, dotat cu aparatură modernă, ca electrofotocalorimetru, calcimetru și altele, cît și în toate fazele de fabricație — analiza materiilor prime (elementul cheie), dozarea macrocomponentelor și microcomponentelor, omogenizarea ș.a.m.d.

În ridicarea sistematică a exigenței privind calitatea furajelor, un rol important îl are contactul permanent, direct, cu beneficiarii. Specialiștii și tehnicienii fabricii merg în unități de producție zootehnică, se interesează de opiniile beneficiarilor asupra calității furajelor și a sporurilor de producție la animalele ce consumă asemenea nutrețuri, verifică valoarea noilor rețete introduse în fabricație.

Din cele constatate de noi în cîteva ferme și complexe zootehnice, beneficiarii sînt satisfăcuți de calitatea furajelor combinate primite de la F.N.C.-Iași. Directorul complexului intercooperatist Roman pentru creșterea și îngrășarea porcilor, medicul veterinar Gheorghe Stanciu, ne spunea:

— Furajele combinate din rețeta 0-1 (pentru purecii sugari pînă la 12 kg) și 0-2 (pentru tineretul porcine de la 42 la 80 de zile) primite de la Fabrica de Nutrețuri Combinate Iași sînt bine asimilate de animale. Dovadă, sporul mediu zilnic de 320 de grame realizat la aceste categorii. Înainte, cînd aveam alt furnizor, acest spor mediu zilnic nu atingea 200 de grame...

În final, vom transcrie cele citite de noi pe un panou aflat în curtea întreprinderii:

„Prin eforturile comuniștilor, uteciștilor, ale tuturor lucrătorilor, fabrica noastră de nutrețuri combinate va realiza sarcinile planului cincinal în patru ani și jumătate”. Cheazășia transpunerii în viață a acestui angajament o constituie depășirea de plan, de peste 26 000 de tone nutrețuri combinate, din anii 1972-1973. Această depășire a planului constituie implicit un sprijin acordat crescătorilor de animale care primesc de la fabrica din Iași furaje combinate. Fiindcă 26 000 de tone de asemenea furaje asigură obținerea fie a 6 000 tone de carne, fie a 216 milioane ouă, fie a 104 milioane litri de lapte.

130 DE UNITĂȚI DE DESFACERE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

Întreprinderea județeană Dimbovița pentru producerea, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor și-a extins activitatea avînd în prezent 130 de unități; aproape 50 la sută dintre ele au fost modernizate. Anul acesta se desfac prin unitățile respective circa 20 000 tone de legume, 12 500 tone cartofi și 4 600 tone de fructe. Paralel cu desfacerea legumelor și fructelor proaspete, unitățile I.P.V.I.L.F. Dimbovița pun la dispoziție populației mari cantități de legume deshidratate — ceapă, praz, cartofi, spanac, morcovi.

Preocupîndu-se de diversificarea producției, întreprinderea a extins gama sortimentelor de legume conservate; printre noile sortimente, cumpărătorii găsesc: castraveți și gogoșari în oțet, zarzavaturi pentru supe, dulceturi, compoturi și gemuri de tot felul. Întreprinderea și-a dezvoltat și producția legumelor semiindustrializate. Dintre acestea menționăm murăturile asortate, castraveții în sare și oțet, varza căpățînă și tocată, pasta de bulion.

Pentru aprovizionarea de toamnă-iarnă, atît cetățenii cît și unitățile socialiste se pot aproviziona prin magazinele de legume și fructe cu cantități îndestulătoare de produse proaspete, conservate și semiconservate. Comenzile se fac prin fiecare magazin sau prin depozitele de gros ale centrelor de legume și fructe din Tirgovîște, Găești și Răcari. Totodată, centrele de legume și fructe din județ înștiințează producătorii că achiziționează, prin unitățile sale cele mai apropiate orice cantități de fructe, la prețuri avantajoase.

Săteni, nu uitați! Cel mai bun client pentru valorificarea producției din livezile dumneavoastră este I.P.V.I.L.F. Dimbovița.

V. TRIFU

PRIMA CONSFĂTUIRE PE ȚARĂ A CULTIVATORILOR DE PLANTE MEDICINALE

În 1973, a avut loc la Botoșani, prima Consfătuire pe țară a cultivatorilor de plante medicinale, consfătuirea organizată de Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor împreună cu Centrocoop—Centrala de contractări-achiziții.

Consfătuirea a relevat importanța economică a acestor plante, s-a subliniat că este mereu în creștere atât pe piața internă, cât și la export, cererea de plante medicinale. În acest context, s-a subliniat necesitatea sporirii suprafețelor cultivate cu asemenea plante în cooperativele agricole și organizării unor acțiuni ample de culegere a plantelor medicinale din flora spontană.

Pe lângă recomandările privind tehnologia culturilor și schițarea perspectivelor imediate și mai îndepărtate ale extinderii acestor culturi, în cadrul consfătuirii s-a realizat și un util schimb de experiență între participanți.

În cuvântul lor, mulți cultivatori au arătat că plantele medicinale sînt deosebit de rentabile pentru unitățile care le cultivă, bineînțeles, cu condiția aplicării unor tehnologii avansate, a respectării regulilor agrotehnice, a îngrijirii lor corespunzătoare. Numeroase exemple dovedesc aceasta. S-au citat, printre altele, rezultatele foarte bune dobîndite de cooperativa agricolă din Săcele—Brașov la cultura macului, de cea din Pecica—Arad, la muștar, de cele din Șicula—Arad și Movila Verde—Constanța, la coriandru, de cea din Miloșești—Ialomița, la degețel lînos, de cele din Jurca și Recea Cristur, județul Cluj, la Cornul Secarei, de cea din Diosig—Bihor, la valeriană și de cele din Udați—Buzău și Otelec—Timiș, la mentă.

Inginerul Iosif Octavian, de la cooperativa agricolă Miloșești—Ialomița, a arătat că, datorită rezultatelor obținute, unitatea respectivă a cultivat în 1972 cu plante medicinale 255 hectare, de zece ori mai mult decît cu trei-patru ani în urmă. Îngrijite, plantele au dat producții medii ridicate. Un hectar cultivat cu degețel lînos a adus unității un venit bănesc de 23 000 lei.

Cei 34 de participanți la discuții au evidențiat și căile prin care plantele medicinale au efecte deosebit de pozitive asupra rentabilității unităților. Dintre acestea, menționăm: organizarea de ferme specializate, cu suprafețe de circa 200—250 ha; respectarea cu strictețe a tehnologiilor recomandate, începînd cu amplasarea culturilor pe soluri fertile și terminînd cu recoltarea lor în perioada optimă, pentru a se evita orice pierdere; aplicarea acordului global, ca formă superioară de organizare și retribuție a muncii (la Otelec—Timiș, cooperatorul care lucrează la cultura de plante medicinale primește drept retribuție, în bani și cereale, între 300—492 lei la o mie lei venituri obținute); cultivarea plantelor medicinale și pe loturile în folosință personală ale membrilor cooperatori (în comunele Ștefănești—Botoșani și Diosig—Bihor, sute de cooperatori contractează, an de an, cu întreprinderile specializate ale cooperației de consum, plante medicinale cultivate pe loturile în folosință); antrenarea elevilor la culegerea plantelor medicinale din flora spontană și organizarea de tabere în acest sens. S-a amintit exemplul județului Botoșani unde, în 1973, în microfermele școlare au fost cultivate aproape 200 hectare cu plante medicinale și au fost culese de elevi peste 120 000 kg de asemenea plante, din flora spontană.

Consfătuirea a stabilit, totodată, o serie de măsuri pentru ca sectorul de cercetare să-și aducă o contribuție sporită la îmbunătățirea tehnologiilor, la crearea de soiuri și linii noi, de mai mare productivitate și cu un conținut sporit de principii active, la realizarea de noi procedee tehnologice pentru valorificarea superioară a plantelor medicinale și aromatice în industria de resort. Pe linia creșterii gradului de mecanizare a lucrărilor la aceste culturi, se vor crea noi mașini și vor fi adaptate unele din cele fabricate pentru alte culturi. Recoltatorul de cartofi și mașina de spălat rădăcinoase pot fi, de exemplu, utilizate cu bune rezultate la recoltatul și spălatul valerianei. Folosirea mai intensă a îngrășămintelor și ierbicidelor și extinderea suprafețelor irigate vor contribui, de asemenea, la realizarea de producții tot mai mari.

Cooperația de consum din județul Prahova SERVIRE PROMPTĂ, EXEMPLARĂ

De câte ori cînd pronunțăm județul Prahova nu ne gîndim la priveliștea neasemuit de frumoasă a Văii Prahovei! Puțini știu însă că pe raza celor 86 de comune, cu 446 de sate aflate pe raza județului, își desfășoară activitatea 1 229 unități comerciale, bine aprovizionate cu produse industriale și alimentare, precum și 614 ateliere de prestări servicii atât de necesare populației. În cadrul cooperației de consum din județ mai funcționează 26 brutării sătenești: în comunele Mănești, Ciorani, Buda—Palanca, Sirna, Filipeștii de Tîrg etc.

Caracteristic pentru această parte a țării este și numărul mare de turiști din țară și de peste hotare care o vizitează în toate anotimpurile anului. Prin grija Uniunii județene a cooperativei de consum, turiștii au la dispoziție 15 complexe turistice, cu hoteluri spațioase, restaurante, cofetării și unități de desfacere a produselor de artizanat, făurite de mîinile harnice ale meșteșugarilor din partea locului. De men-

ționat că printre complexele și popasurile turistice recent amenajate sînt cele din Cheia, Cernica, Breaza, Păulești, Românești, Comarnic, precum și complexul turistic și stațiunea balneară cu ape tămăduitoare de la Slănic. Toate complexele și unitățile turistice au fost dotate cu utilaj și mobilier specifice locului, grupuri sanitare, bucătării specialitatea casei etc.

Cine vizitează județul Prahova nu poate să nu observe progresele făcute de comerțul cooperatist. În anul 1973 au fost modernizate 70 de unități, cu o suprafață comercială de peste 2 000 m.p., iar în 1974 vor fi modernizate alte 80 de unități cu o suprafață comercială de 2 800 m.p. Și fiindcă vorbim de modernizare, să amintim că în anul 1973 au fost înființate 24 magazine cu autoservire, printre care supermarketul din Mizil, cea mai modernă unitate de acest fel din județ, magazinele universale cu restaurant din Potirafu, Brebu, Drăgănești, Boldești și altele.

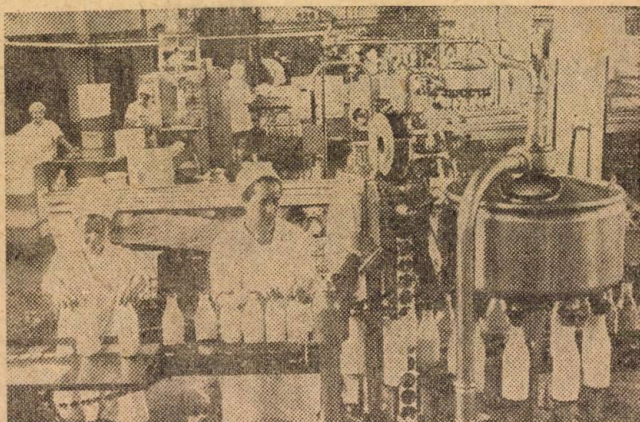
Vizitînd cu încredere unitățile cooperației de consum, pentru a se aproviziona cu cele necesare, populația sătenească a cumpărat anul trecut și a beneficiat de prestări de servicii în valoare de peste 1,6 miliarde lei. Este și aceasta o dovadă a nivelului de trai tot mai ridicat al locuitorilor de la sate.

Inființată în anul 1956, Întreprinderea Industria Laptelui-Dolj a reușit să se impună între unitățile similare din țară prin calitatea mereu mai bună a produselor, prin îmbunătățirea continuă a relațiilor cu furnizorii și beneficiarii. În prezent, 205 cooperative agricole, 19 ferme de stat și 6 000 de crescători de vite individuali aprovizionează cu lapte de vacă și de oaie cele 5 secții de fabricație ale unității.

Pentru ca livrările să se facă în timp optim, fără riscul acidulării laptelui, pentru a asigura obținerea unui procent ridicat de grăsime în lapte și a economiei din laptele destinat vițelilor, întreprinderea preia cu mașinile proprii produsele de la 180 de cooperative agricole, livrează lunar tărițe și inlavit, organizează schimburi de experiență între producători, vizite ale acestora la sediul ei etc. Numai în primele 5 luni ale anului 1973, au fost livrate unităților agricole 2400 tone de tărițe. Asigurându-le de asemenea, o însemnată cantitate de inlavit, acestea au fost în măsură să-i livreze suplimentar 30 000 hl de lapte, care altminteri ar fi fost consumat în hrana vițelilor.

Cooperativele agricole din Mîrșani, Bechet și Braniște au livrat în medie, în aceste cinci luni, câte 3 250 litri lapte pe zi, depășindu-și astfel cu 12 000 hl lapte obligațiile contractuale; de la întreprinderile agricole de stat Segarcea și Băilești, întreprinderea a primit zilnic în aceeași perioadă câte 10 000 litri de lapte.

Ținînd seama de sporirea cantităților de lapte ce vor trebui preluate de la producători, întreprinderea este pregătită ca în 1974 să poată prelucra o cantitate de lapte cu 25 la sută mai mare decît în 1973.

INDUSTRIA LAPTELUI-DOLJ, UNITATE FRUNTAȘĂ

Cît privește sortimentele produse în întreprinderea craioveană, rezultatele sînt deosebit de bune: de la 5—6 sortimente produse în urmă cu zece ani, s-a ajuns în prezent la 32. Pînă la sfîrșitul cîincinavalului, harnicul colectiv al întreprinderii va diversifica și mai mult producția, pentru a se ajunge la 62 de sortimente.

Dintre cele de dată mai recentă, prezentăm cîteva: **Jeurei din smîntînă.** Aromate cu esență de lămîie, portocale sau fistic, se vînd în borcane de 200 de grame. Produsul se caracterizează printr-un procent echilibrat de grăsimi și proteine, prin gustul deosebit de fin.

Feta mixtă. Obținut din lapte de vacă și smîntînă de oaie, produsul este foarte căutat pe piețele externe. **Combinație originală, feta mix-**

tă interesează mult și pe gospodinele din Craiova.

„Dunărea”, „Tismana”, „Tomis” — sînt brînzeturi care înlocuiesc cu succes parmezanul, folosindu-se pentru prepararea macaroanelor, spașetelor și aperitivelor ușoare. În procesul fabricării „Tismanei”, rezultă și renumita urdă de Dolj, mult căutată pentru aciditatea redusă.

Iată și alte produse noi, cu care întreprinderea doljeană se poate mîndri: brînză „Jiul”, telemeaua mixtă, crama de iaurt cu gem, diferite torturi de înghețată, la brișete sau la pahar, Kefirul și iaurtul concentrate.

Datorită tehnologiilor nou introduse, produse care pînă mai ieri erau socotite deșeuri (zerul, de exemplu), sînt prelucrate sub formă de praf și livrate fabricilor de nutrețuri combinate.

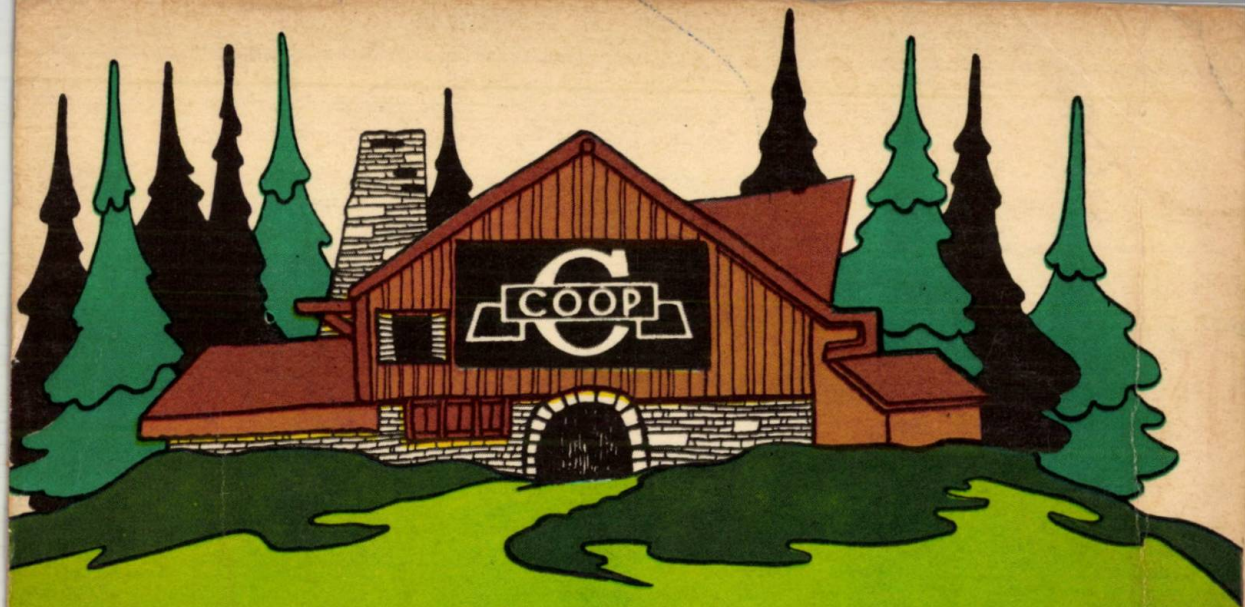
I. Longin POPESCU

DIN SUMAR

OMUL, CONDUCĂTORUL	3
«PUTERNICĂ, LIBERĂ, PE SOARTĂ STĂPINĂ».	5
DINAMISMUL VIEȚII, DINAMISMUL MUNCII.	10
LA LUCRU, CA ȘI LA PETRECERE: ÎMPREUNĂ	12
RECORDURI ÎN AGRICULTURA NOASTRĂ	14
JURISTUL LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ	18
CRONICĂ 1973	24
FRUMOSUL LA EL ACASĂ.	45
NICUȚĂ TÂNASE VĂ INVITĂ: «VENIȚI SĂ VEDEȚI PRIBOIENII DE ASTĂZI!»	49
ECHIPLELE SĂTEȘTI ÎN CONCURSUL «CÎNTARE PATRIEI»	51
TERMENI TOT MAI FAMILIARI AGRICULTORULUI: POLIVINILIN, POLIESTER	52
ZEII — NĂSCOCIRI ALE OAMENILOR	54
VREȚI SĂ VĂ CONSTRUIȚI O CASĂ?	58
«LAS VOUĂ MOȘTENIRE...» (concurs cu premii)	61
ÎNALTĂ PREȚUIRE POLITICII EXTERNE A ROMÂNIEI SOCIALISTE	63
COLABORARE RODNICĂ PE MULTIPLE PLANURI	67
UN ADEVĂRAT «BEST-SELLER»: LITERATURA SCRISĂ DE ȚĂRANI	70
DESPRE VIN, SPUSE ȘI SCRISE	79
TOMNATICUL ÎȘI CONFIRMĂ FAIMA	81
CALCULĂM ÎN ZECI DE MILIOANE DE LEI	90
CEA MAI MARE PERFORMANȚĂ	113
OINA PESTE SECOLE	116
SPORTUL REGE DIN NOU ÎN PRIM PLAN	117
SERE COSMICE PENTRU LEGUME TERESTRE	119
MEDALIE DE ARGINT PENTRU PREPARAREA HIDROMELULUI	120
CIOCÎRLIA ȘI CĂLUȘUL ÎN LUME	123
EXPRESII CELEBRE	124
Omul și natura — ÎMPĂCAREA ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ	126
STRĂMOȘII PĂDURII	129
NU VĂ JUCAȚI CU DRUMUL PUBLIC	132
OMUL ARE VÎRSTA VASELOR SALE	136
APARENȚA LINIȘTE A CABANIERULUI	172
INGINERIA GENETICĂ PREGĂTEȘTE AGRICULTURA ANILOR 2000	175

Redactorul almanahului: Teoharie OPREA
 Prezentarea grafică: Ion IVAȘCU
 Corectura: Valentina MITACHE, Georgeta FLORESCU

Tiparul executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei» — București

PENTRU ZILELE DE VACANȚĂ...
PENTRU ORELE DE DESTINDERE...

**HANURILE și CABANELE COOPERĂȚIEI
DE CONSUM vă stau la dispoziție!**

**Situate în cele mai pitorești peisaje ale țării,
cu serviciu prompt și atent, sînt adevărate
oaze de încîntare și relaxare pentru turiști.**